

ΜΥΘΟΙ

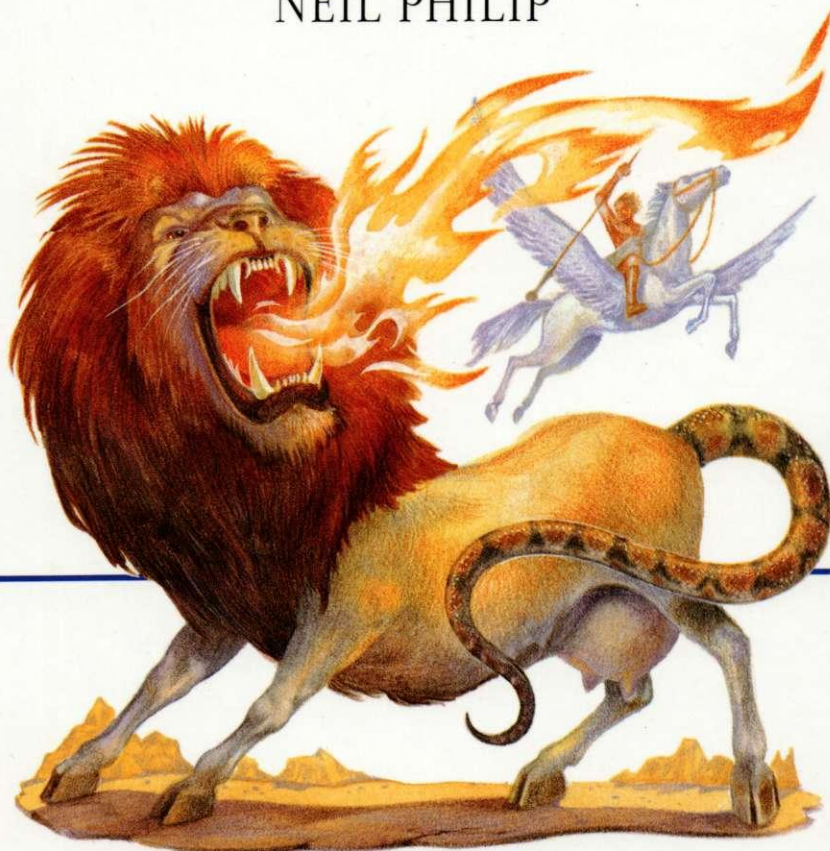
❖ απ' όλο τον ❖

ΚΟΣΜΟ

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ

❖ *Κείμενο* ❖

NEIL PHILIP

Εικονογράφηση NILESH MISTRY

Ο Τεσκατλιπόκα δείχνει στον Κετσαλκόατλ το καινούριο του
ανθρώπινο πρόσωπο, μέσα στον «καθρέφτη που αχνίζει», σ. 140

ΜΥΘΟΙ

απ' όλο τον

ΚΟΣΜΟ

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ

Κείμενο

NEIL PHILIP

Εικονογράφηση

NILESH MISTRY

ΕΡΕΥΝΗΤΕΣ®

ENA BIBΛIO THΣ DORLING KINDERSLEY

ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΞΙΑ: Jarquie Gulliver

Έρευνα: Robert Graham

Σύνταξη: Alastair Dougall, Emma Johnson

Παραγωγή: Josie Alabaster, Louise Barratt

Σχεδίαση: Lester Cheeseman, Sheilagh Noble

Καλλιτεχνική επιμέλεια: Peter Bailey

Έρευνα εικόνων: Sharon Southren

Γενική διεύθυνση: Helen Parker

Σύμβουλος έκδοσης: Sandra Dudley, Jesus College, Oxford

Απόδοση στα ελληνικά: Μαριάννα Τζιαντζή

Επιμέλεια: Σοφία Αντωνάκου

ΦΩΤΟΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ, ΣΕΛΙΔΟΠΟΪΗΣΗ: Βάνα Ρουσιώτη

Φιλμ, τεχνική επεξεργασία, εκτύπωση: BIBΛΙΟΣΥΝΕΡΓΑΤΙΚΗ ΣΥΝ.Π.Ε.

Βιβλιοδεσία: Β. Κυπραίος

για τον

BRIAN HINTON

Τίτλος πρωτοτύπου: The Illustrated Book of Myths - Tales and Legends of the World

Copyright © 1995 Dorling Kindersley Limited, London

Copyright © κειμένου: Neil Philip

Copyright © εικονογράφησης: Nilesch Mistry

Copyright © 1997 ΕΡΕΥΝΗΤΕΣ για την ελληνική γλώσσα

Εκδόσεις ΕΡΕΥΝΗΤΕΣ Α.Ε.Ε.Ε.

Αναξαγόρα 3-5, Αθήνα 105 52, τηλ.: 010 5234232, fax: 010 5234871

ISBN 960-368-063-X

Λεν επιτρέπεται η αναπαραγωγή με οποιοδήποτε τρόπο τμήματος ή ολόκληρου του έργου
χωρίς την προηγούμενη γραπτή άδεια του ιδιοκτήτη των δικαιωμάτων

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Εισαγωγή

8

ΜΥΘΟΙ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ

Τα πρώτα πράγματα ♦ Αίγυπτος 16

Ο ιδρώτας του μετώπου του
♦ Σερβία 17

Μέσα από τον πάγο
♦ Σκανδιναβία 18

Το αυγό του κόσμου ♦ Κίνα 22

Ο πλωτός κόσμος ♦ Ιαπωνία 24

Ιζανάμι και Ιζανάγκι ♦ Ιαπωνία 26

Ο Ονειρόχρονος
♦ Αβορίγινες, Αυστραλία 28

Ένας γήινος παράδεισος
♦ Περσία 30

Ο Γέροντας των Αρχαίων
♦ Ινδιάνοι, Μόντοκ 32

Φτιαγμένοι από λάσπη
♦ Σιβηρία 34

Παιδιά του θεού Ήλιου
♦ Ινδιάνοι, Ναβάχο 36

Η τροφή της ζωής ♦ Σουμέριοι 38

ΟΙ ΑΠΑΡΧΕΣ

Ο ουράνιος κόσμος
♦ Ινδονησία 42

Γιλγαμές ♦ Σουμέριοι 44

Η μεγάλη πλημμύρα ♦ Σερβία 49

Το βόδι αγγελιαφόρος ♦ Κίνα 52

Ο Πρώτος Δημιουργός
και ο Μόνος ♦ Ινδιάνοι, Μάνταν 53

Βείναρόινεν ♦ Φιλλανδία 54

Το δώρο της φωτιάς ♦ Ελλάδα 58

Το δέντρο της ζωής
♦ Σκανδιναβία 62

Λόκι ο πανούργος
♦ Σκανδιναβία 64

Ο Μάουι με τα Χίλια Κόλπα
♦ Πολυνησία 68

Κυνηγώντας τον ήλιο
♦ Αβορίγινες, Αυστραλία 69

Ιστορίες του θεού ουρανού
♦ Δυτική Αφρική, Ασάντι 70

Ο Αυτοκράτορας των Ουρανών βλέπει τους ταλαιπωρούς ανθρώπους στη γη να αγωνίζονται για να επιβιώσουν και αποφασίζει να τους βοηθήσει, σ. 52

Μια λύκαινα θηλάζει τα εγκαταλειμμένα μωρά Ρωμύλο και Ρέμο, σ. 138

Στο μαντείο των
Δελφών η Πυθία
πληροφορεί τους
ανθρώπους για τα
μελλούμενα, σ. 96

Η Πανδώρα ανοίγει το
κουτί και όλα τα κακά
ξεχνούνται στον κόσμο,
σ. 60

Τα μήλα της νιότης

❖ Σκανδιναβία

72

Ο Δημιουργός της Γης και ο

Κογιότ ❖ Ινδιάνοι, Μαϊντού

74

Φτιάξε μου έναν άνθρωπο!

❖ Ανατολική Αφρική,
Μπαγκάντα

76

Γιατί πεθαίνουμε;

❖ Δυτική Αφρική, Τριπο

77

ΓΟΝΙΜΟΤΗΤΑ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΤΗΣ ΓΗΣ

Ισιδα και Όσιρης ❖ Αίγυπτος

80

Περσεφόνη ❖ Ελλάδα

82

Κόσμος χωρίς ήλιο ❖ Ιαπωνία

84

Το σπαθί στην πέτρα ❖ Κέλτες

86

Το ιερό Γκράαλ ❖ Κέλτες

89

Γκλούσκαπ και Ουάσις

❖ Ινδιάνοι, Αλγκόνκιν

92

Τελεπίνου ❖ Χετταίοι

94

Ο Κάδμος και οι σπαρτοί

πολεμιστές ❖ Ελλάδα

96

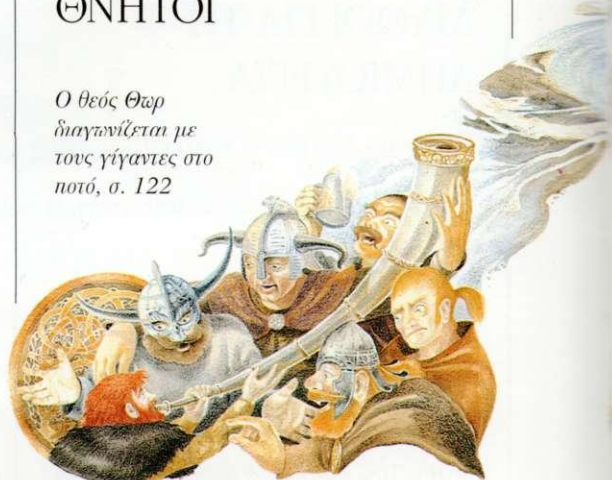
Μπτέρα της ζωής και του

θανάτου ❖ Ινδία

98

ΘΕΟΙ ΚΑΙ ΘΝΗΤΟΙ

Ο θεός Θωρ
διαγωνίζεται με
τους γίγαντες στο
ποτό, σ. 122

Το άγγιγμα του Μίδα ❖ Ελλάδα 102

Τα αφτιά του βασιλιά Μίδα

❖ Ελλάδα

104

Μπήβουλφ ❖ Αγγλοσάξονες

106

Θησέας και Μινώταυρος

❖ Ελλάδα

108

Η πτώση του Ίκαρου ❖ Ελλάδα

112

Τάλιεσιν ❖ Ουαλία

114

Πάμε στο μέγαρο! ❖ Αϊτή

117

Ο Θωρ στη χώρα των γιγάντων

❖ Σκανδιναβία

118

Κάχαλεϊν ❖ Ιρλανδία

125

Οι άθλοι του Ηρακλή

❖ Ελλάδα

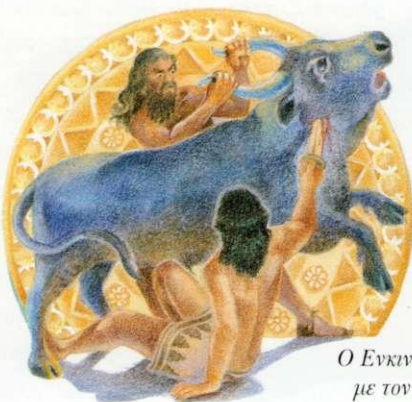
130

Ο Θωρ προσπαθεί να ανασηκώσει τη γιγάντια γάτα, σ. 123

ΘΕΟΙ ΚΑΙ ΖΩΑ

Ρωμύλος και Ρέμος ♦ Ρώμη	138
Το πτερωτό φίδι ♦ Αζτέκοι	140
Ο θεός ελέφαντας ♦ Ινδία	144
Η θεά γάτα ♦ Αίγυπτος	146
Βασιλιάς των πουλιών ♦ Ινδία	147
Το πτερωτό άλογο ♦ Ελλάδα	148
Η Μπέντεν και ο φιδοβασιλιάς ♦ Ιαπωνία	150
Ο φοίνικας ♦ Κίνα	151

Ο Ενκιντού και ο Γιλγαμές παλεύουν με τον Ταύρο του Ουρανού, σ. 45

ΟΡΑΜΑΤΑ ΤΟΥ ΤΕΛΟΥΣ

Ο Αινείας στον Κάτω Κόσμο ♦ Ρώμη	154
Ο θάνατος του βασιλιά Αρθούρου ♦ Κέλτες	156
Το ταξίδι του Μπραβ ♦ Ιρλανδία	159
Ο θάνατος του Μπάλντερ ♦ Σκανδιναβία	162
Ορφέας και Ευρυδίκη ♦ Ελλάδα	166
Σέντνα ♦ Ινουίτ (Εσκιμώοι)	168
Μεγάλος που είναι ο κόσμος! ♦ Ινουίτ (Εσκιμώοι)	169
Ατλαντίδα ♦ Ελλάδα	170
Ο θάνατος του Πάνα ♦ Ελλάδα	172
Το φίδι ουράνιο τόξο ♦ Δυτική Αφρική, Φον	173
Ράγκναρεκ ♦ Σκανδιναβία	174
Ο καθαρτήριος ποταμός ♦ Περσία	176

ΟΙ ΘΕΟΙ ΚΑΙ ΟΙ ΓΕΝΕΑΛΟΓΙΕΣ ΤΟΥΣ

Μικρό λεξικό παγκόσμιας μυθολογίας	180
Ευρετήριο	188

Οι θεοί στέλνουν μια μέλισσα να τοιμηήσει τον Τελεπίνον, τον οργισμένο θεό του καρού, για να τον συνεφέρει, σ. 95

Ο ταύρος της Κρήτης που αιχμαλώτισε ο Ηρακλής, πραγματοποιώντας τον έβδομο άθλο του, σ. 132

Το ταφικό πλοίο του Μπάλντερ, γιου του Όντιν, σ. 163

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

ΟΙ ΜΥΘΟΙ ΕΙΝΑΙ ΔΙΗΓΗΣΕΙΣ για τους Θεούς και τους ημίθεους. Μιλούν για τις απαρχές και τη συντέλεια του κόσμου, για τη δημιουργία και την καταστροφή, για τη ζωή και το θάνατο. Εξηγούν τα πώς και τα γιατί της ζωής.

Στα αρχαία ελληνικά η λέξη «μυθος» σήμαινε παραμύθι ή λέξη. Η ελληνική μυθολογία στάθηκε σημαντική πηγή έμπνευσης για τη δυτική τέχνη και λογοτεχνία. Ακόμη και σήμερα που κανείς πια δεν πιστεύει στους Ολύμπιους θεούς, οι καλλιτέχνες όλου του κόσμου ανατρέχουν στους ελληνικούς μύθους, ανανεώνοντάς τους και δίνοντάς τους καινούριο νόημα.

Όμως οι ελληνικοί μύθοι δεν είναι παρα μία πτυχή της παγκόσμιας μυθολογίας. Σε κάθε ανθρώπινη κοινότητα, σε κάθε γωνιά της γης, οι άνθρωποι διηγούνταν ιστορίες για το πώς δημιουργήθηκε ο κόσμος, για το πώς κατοικήθηκε από ανθρώπους και ζώα, καθώς και για τους χαρακτήρες και τις πράξεις του θεού ή των θεών που λάτρευαν.

Όταν γεννιέται ένας μύθος, οι άνθρωποι τον πιστεύουν ανεπιφύλακτα. Γι' αυτό και οι μύθοι δεν είναι απλές διηγήσεις: κάθε μύθος είναι μια «φέτα» ανθρώπινης αλήθειας. Οι μύθοι και οι τελετουργίες που τους συνοδεύουν συχνά θεωρούνταν πολύτιμα μυστικά. Ακόμη και σήμερα δεν ξέρουμε τι ακριβώς συνέβαινε στα Ελευσίνια Μυστήρια, την αρχαία ελληνική λατρεία της γονιμότητας. Επίκεντρο αυτής της λατρείας ήταν ο μύθος της Δήμητρας, θεάς της γεωργίας, και της κόρης της Περσεφόνης, αλλά κανείς ποτέ δεν τόλμωσε να αποκαλύψει τις μυστικές της τελετουργίες. Εξίσου μυστική ήταν και η Ιατρική Τελετουργία των Γουίνεμπαγκο Σιού, που

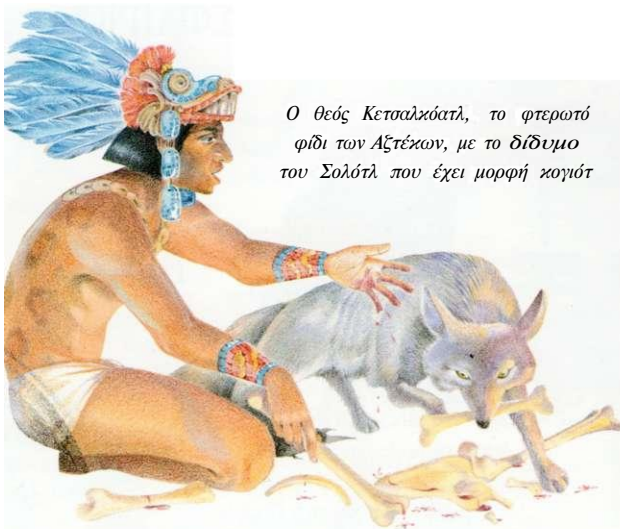
προειδοποιούσε: «Ποτέ μη μιλήσεις σε κανέναν γι' αυτή την Τελετουργία. Κράτα την απόλυτα μυστική. Αν την αποκαλύψεις, θα έρθει το τέλος του κόσμου. Θα πεθάνουμε όλοι...» Το 1908, όταν ένα μέλος της φυλής, ο Τζάσπερ Μπλόουσεϊκ, αποκάλυψε τα μυστικά, ο αρχαίος κόσμος των Γουίνεμπαγκο είχε τελειώσει.

Μάσκα των πνευμάτων της φύσης, των Ινδιάνων

Ο Θωρ, ο σκανδιναβικός θεός του κεραυνού, χτυπά με το σφυρί τον τον κοιμισμένο γίγαντα Σκρίμνιρ

*Ο θεός Κετσάλκωατλ, το φτερωτό
φίδι των Αζτέκων, με το δίδυμο
του Σολότλ που έχει μορφή κογιότ*

Ο μύθος ενός ατόμου είναι μια άλλη θρησκευτική δοξασία, μια άλλη προσωπική αλήθεια, μια άλλη μυθοπλασία. Ο Πολ Ράντιν, στον οποίο ο Τζάσπερ Μπλόουινς αποκάλυψε το μυστικό της Ιατρικής Τελετουργίας των Γουίνεμπαγκο, παραθέτει τα λόγια ενός ηγέτη των Ινουίτ, του Αναρουλουνγκούακ, που όταν βρέθηκε στην ταράτσα ενός ουρανοξύστη της Νέας Υόρκης, δήλωσε: «Βλέπω περισσότερα απ' όσα μπορεί να συλλάβει ο νους μου, και ο μόνος τρόπος για να μην τρελαθεί κανείς είναι να υποθέσει ότι όλοι πεθάνανε ξαφνικά πριν μάθουμε, και ότι αυτό είναι κομμάτι μιας άλλης ζωής».

Ίσως τώρα, που ετοιμαζόμαστε να προσεγγίσουμε τους μύθους της ανθρωπότητας, να νιώθουμε κι εμείς κάπως χαμένοι. Πώς θα αρχίσουμε να καταλαβαίνουμε αυτές τις διηγήσεις, οι οποίες σήμαιναν τόσα πολλά για τους ανθρώπους που τις εξιστορούσαν και ζούσαν με αυτές;

Ας ξεκινήσουμε από την αρχή. Όλες οι μυθολογίες αρχίζουν μιλώντας για τη δημιουργία του κόσμου. Οι Έλληνες, οι Βίκινγκ, οι Αιγύπτιοι, οι Κινέζοι, οι Ιάπωνες, οι λαοί της Αφρικής και οι 500 φυλές των Ινδιάνων της Αμερικής, όλοι έχουν τη δική τους εκδοχή ή εκδοχές για τη δημιουργία του

κόσμου. Και όταν συγκρίνετε αυτές τις ιστορίες, θα αναδυθεί ένα θαυμαστό μοντέλο.

Οι μύθοι είναι τα όνειρα της ανθρωπότητας. Όπως και τα όνειρα, είναι ταυτόχρονα απόμακροι και οικείοι. Οι Αβορίγινες της Αυστραλίας, που γι' αυτούς οι μύθοι είναι η αληθινή πραγματικότητα, ονομάζουν Ονειρόχρονο το χρονικό διάστημα κατά το οποίο δημιουργήθηκε ο κόσμος - τότε που οι προγονοί τους έδωσαν μορφή στη γη, έπλασαν τον άνθρωπο και καθιέρωσαν τα έθιμα τους. Όμως ο Ονειρόχρονος δεν ανήκει στο πολύ μακρινό παρελθόν είναι ένα αιώνιο παρόν, κομμάτι της πράξης του ονείρου που σφυρηλατεί ένα ζωντανό δεσμό ανάμεσα στους ανθρώπους, τους αιώνιους προγόνους και τη γη. Για τους Αβορίγινες αυτός ο ζωντανός δεσμός φωτίζεται από τις «γραμμές των τραγουδιών», τα μονοπάτια που ιχνηλατούν τις ονειροχρονικές διαδρομές των αιώνων προγόνων.

Όλες αυτές οι γραμμές των τραγουδιών συγκλίνουν στο πιο ιερό μέρος όλων των Αβορίγινων, στο Ουλούρου (πρώην Άγιερς Ροκ). Όταν ένας Αβορίγινος εξιστορεί, υποδύεται ή απεικονίζει τις γραμμές των τραγουδιών στην πραγματικότητα εισέρχεται στο όνειρο!

*Η Περσεφόνη, κόρη
της θεάς Δήμητρας,
μαραζώνει στον
Κάτω Κόσμο*

Ο σύγχρονος άνθρωπος έχει ελάχιστες πιθανότητες να **βιώσει** τους αρχαίους μύθους το ίδιο έντονα με τους λαούς που τους **έπλασαν**. Πάντα **στους μύθους** θα υπάρχουν στοιχεία που δε θα μπορούμε να καταλάβουμε ή που έχουν διαστρεβλωθεί από τη μετάφραση ή την προφορική διαδοχή τους. Αλλά, όπως και με την **ποίηση**, οι μύθοι αποδοθούν όσους ζητούν άμεση εξήγηση και γοητεύουν όσους είναι πρόθυμοι να ακούσουν και να μάθουν. Κατά τον Αριστοτέλη: «ο φιλόμυθος φιλόσοφος πώς εστί», δηλαδή όποιος αγαπά τους μύθους είναι φιλόσοφος.

Οι μύθοι ντύνουν τη σοφία τους, το Βαθύτερο νόημα και το μυστήριο τους με τη μορφή ιστοριών. Παντού και πάντα άρεσε στους ανθρώπους να λένε και να ακούν ιστορίες: αυτό εξηγεί γιατί γεννήθηκαν οι μύθοι, το πώς διατηρήθηκαν, αναπτύχθηκαν και άλλαξαν. Όταν ο αφηγητής και ο ακροατής μοιράζονται ένα μύθο, μοιράζονται ένα μυστικό που θα εμπλουτίσει και τους δύο. Το σκανδιναβικό μυθολογικό ποίημα «Τα λόγια του

«Χαίρε ομιλητή, χαίρε εσύ που γνωρίζεις

Χαρά γι' αυτόν που κατάλαβε,

Απόλαυση γι' αυτούς που άκουσαν».

Χαρά, κατανόηση και απόλαυση: ομιλία, ακρόαση και γνώση. Αυτά είναι τα συστατικά του μύθου.

Η σκανδιναβική μυθολογία έχει **καταγραφεί** σε ποιήματα από την εποχή που οι Βίκινγκ λάτρευαν τους Βόρειους θεούς τους, καθώς και σε παραλλαγές σε πεζό λόγο που γράφτηκαν μετά τον εκχριστιανισμό τους. Στη μεταβατική περίοδο, οι ειδωλολατρικές και χριστιανικές ιστορίες συχνά συγχωνεύονταν. Έτσι, στη μία πλευρά ενός σταυρού στον περίβολο του ναού του Γκόσφορθ, στην Κούμπρια της Αγγλίας, απεικονίζονται σκηνές από το Ράγκναρεκ, την τελική μάχη των σκανδιναβικών θεών, ενώ στην άλλη πλευρά απεικονίζεται η Σταύρωση του Ιησού. Οι Βίκινγκ ήταν πολεμικός λαός και όταν έφτιαξαν τους δικούς τους μύθους, εμπνεόμενοι από τους μύθους των πιο φιλήσυχων γερμανικών φυλών, έδωσαν μεγαλύτερη έμφαση στις μάχες παρά στην καλλιέργεια της γης.

ΤΟ ΔΥΤΙΚΟ ΗΜΙΣΦΑΙΡΙΟ

Κουμούς, ο Γέροντας των Αρχαίων στους μύθους των Μαϊντού

ΒΟΡΕΙΑ ΑΜΕΡΙΚΗ

ΙΝΔΙΑΝΟΙ

Αυτοί οι μύθοι ανήκουν στους εκατοντάδες ινδιάνικους πολιτισμούς που αναπτύχθηκαν στη Βόρεια Αμερική.

Κετσαλκόατλ, ο θεός δημιουργός των Αζτέκων

ΑΖΤΕΚΟΙ

Η αυτοκρατορία τους διατηρήθηκε από το 1200 π.Χ. ως το 1519 μ.Χ., όταν τη συνέτριψαν οι ισπανοί εισβολείς. Οι μύθοι των Αζτέκων είχαν προβλέψει με ακρίβεια την ημερομηνία της κατάκτησης.

❖ ΕΥΡΩΠΗ

Όταν το 312 ο αυτοκράτορας Κωνσταντίνος ασπάστηκε το χριστιανισμό, σήμανε το τέλος των μυθολογιών της αρχαίας Ελλάδας και Ρώμης ως ζωντανών θρησκειών, καθώς και το τέλος των κελτικών και γερμανικών θεοτήτων. Οστόσο στη Σκανδιναβία η ειδωλολατρία επιβίωσε ως το 12ο αιώνα.

❖ ΑΦΡΙΚΗ

Τοπικοί θεοί και μύθοι συνυπήρχαν με το χριστιανισμό και το Ισλάμ. Μερικοί μύθοι μεταφέρθηκαν στο Νέο Κόσμο από τους σκλάβους και ενέπνευσαν το Βουντού.

❖ ΑΜΕΡΙΚΗ

Οι αυτοκρατορίες των Αζτέκων και των Ινκα καταστράφηκαν από τους ευρωπαίους κατακτητές και πολλοί από τους μύθους τους χάθηκαν. Ένα μέρος της μυθολογίας τους καταγράφηκε, όμως η παραδοσιακή τους κουλτούρα σχεδόν εξαλείφθηκε.

ΣΚΑΝΔΙΝΑΒΙΑ

Έως το 13ο αι., όταν έγινε ο εκχριστιανισμός της Σκανδιναβίας, οι μύθοι του Βορρά δεν είχαν ακόμη καταγραφεί.

Ο σκανδιναβός γίγαντας Χούγκι ξεπερνά στο τρέξιμο το θνητό θιάφι

ΕΥΡΩΠΗ

ΕΛΛΑΔΑ

Η λατρεία των Δώδεκα θεών του Ολύμπου κορυφώνεται στο διάστημα 800-330 π.Χ. Πολλοί από αυτούς επανεμφανίζονται, με διαφορετικά ονόματα, στη Ρωμαϊκή Αυτοκρατορία.

Το μαντείο των Δελφών, αφιερωμένο στον Απόλλωνα, θεό του ήλιου

Όσιρης, ο αιγυπτιακός θεός της γονιμότητας, και Σηθ, ο θεός του κακού

ΑΙΓΥΠΤΙΟΙ

Η ακμή της αρχαίας αιγυπτιακής θρησκείας εντοπίζεται στο διάστημα από το 3100 π.Χ., όταν ενώθηκε το βασίλειο, έως το 30 π.Χ. περίπου.

ΑΦΡΙΚΗ

Κούκλα φτιαγμένη από τον Κονάκον-Ανάνσε την αράχνη, με σκοπό τη σύλληψη του Μοάτια, του πνεύματος

ΑΦΡΙΚΑΝΟΙ

Πολλές τοπικές αφρικανικές θρησκείες διατηρούνται ακόμη και σήμερα, ενώ κατά καιρούς διαδίδονταν σε άλλες περιοχές του κόσμου, όπως η Αϊτή.

Μέρλιν, ο μάγος της κελτικής μυθολογίας

ΚΕΛΤΕΣ

Οι Κέλτες κατείχαν τη βόρεια Ευρώπη από το 750 π.Χ. ως το 100 μ.Χ. Οι μύθοι τους καταγράφηκαν από ρωμαίους ιστορικούς και χριστιανούς ιερείς και συνέβαλαν σημαντικά στο μεσαιωνικό πολιτισμό.

Πάπα Γκέντε, θεός του θανάτου στη λατρεία Βουντιού

ΑΪΤΗ

Οι μύθοι του Βουντού, της λαϊκής λατρείας της Αϊτής, είναι ένα κράμα δυτικοαφρικανικών δοξασιών και καθολικισμού.

ΝΟΤΙΑ ΑΜΕΡΙΚΗ

ΤΟ ΑΝΑΤΟΛΙΚΟ ΗΜΙΣΦΑΙΡΙΟ

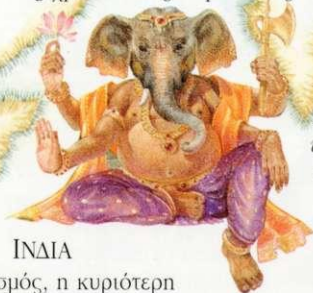
ΑΣΙΑ

*Ανν, ο
σουμεριακός
θεός του
ουρανού*

ΣΟΥΜΕΡΙΟΙ

Οι μύθοι τους πρωτοεμφανίστηκαν το 3500 π.Χ. ή και νωρίτερα. Στοιχεία από τη μυθολογία των Σουμερίων έχουν ενσωματωθεί στις χριστιανικές παραδόσεις.

ΙΝΔΙΑ

Ο ινδουισμός, η κυριότερη θρησκεία της Ινδίας, χρονολογείται τουλάχιστον στο 1200 π.Χ., όταν γράφτηκαν τα πρώτα ινδουιστικά κείμενα, οι Βέδες.

*Ο δράκοντας και
ο μονόκερος
είναι ιερά ζώα
της κινεζικής
μυθολογίας*

ΚΙΝΑ

Οι λαϊκοί μύθοι και παραδόσεις χρονολογούνται στο 2000 π.Χ. Ορισμένοι ενσωματώθηκαν στον ταοϊσμό, που εμφανίστηκε γύρω στο 200 μ.Χ. Ο ταοϊσμός είναι μια από τις σημαντικότερες κινεζικές θρησκείες, μαζί με τον κομφουκιανισμό και το βουδισμό.

*Γκανέσα, ο
ινδικός θεός
της σοφίας*

*Ο σκύλος, που ο
Ούλγκαν, ο
σιβηριανός θεός της
δημιουργίας, τον
όρισε να υπηρετεί
τους ανθρώπους*

ΣΙΒΗΡΙΑ

Οι σιβηριανοί μύθοι εμφανίστηκαν πριν από 10.000 χρόνια περίπου, στα τέλη της Εποχής των Παγετώνων, όταν οι νομαδικές φυλές εγκαταστάθηκαν στις στέπες.

*Τα σανδάλια του
Αϊνού, ήρωα των
Αϊνών,
μεταμορφώνονται
σε σκίουρους*

ΙΑΠΩΝΙΑ

Ο οϊντοϊσμός, που εμφανίστηκε τον 8ο αι, αλλά στηρίζεται σε ακόμη αρχαιότερες παραδόσεις, έχει μια πλούσια μυθολογία. Διατηρούνται επίσης οι μύθοι των Αϊνών, των πρώτων κατοίκων της Ιαπωνίας.

*Μπαμπαάμα, ο
πανούργος
(τρίκοτερ) θεός
των Αβορίγινων*

ΑΒΟΡΙΓΙΝΕΣ

Οι μύθοι για τον Ονειρόχρονο εξελίσσονταν επί 40.000 χρόνια, από τότε που έφτασαν στην Αυστραλία οι πρώτοι άνθρωποι από την Ασία.

ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ

Ένα θαλάσσιο ζώο
δημιουργήθηκε από
τα κομμένα δάχτυλα
Σένινας, της θεάς της
θάλασσας των Ινουίτ

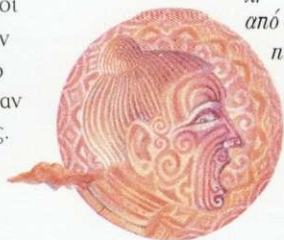
ΙΝΟΥΙΤ (ΕΣΚΙΜΟΟΙ)

Η πίστη στα πνεύματα της φύσης
είναι ακόμη ζωντανή στη μυθολογία
των Ινουίτ. Οι Ινουίτ κατοικούν
στον αρκτικό κύκλο πάνω από
10.000 χρόνια.

ΩΚΕΑΝΙΟΙ

Πριν από το 19ο αι., όταν
εκχριστιανίστηκαν τα νησιά
του Νότιου Ειρηνικού, οι
κάτοικοί τους λάτρευαν
πολλούς θεούς. Η πιο
συνεκτική μυθολογία ήταν
εκείνη της Πολυνησίας.

Ο ήλιος,
αιχμαλωτισμένος
από τον
πολυνησιακό
ήρωα
Μάουι

ΩΚΕΑΝΙΑ

❖ ΑΥΣΤΡΑΛΙΑ ΚΑΙ ΩΚΕΑΝΙΑ

Για τους Αβορίγινες της Αυστραλίας το
καθετί στον κόσμο είναι ιερό, λόγω της
σχέσης του με τους προγόνους του
Ονειρόχρονου. Έτσι η μυθολογία τους
αποκτά καθοριστική σημασία για την
ύπαρξή τους. Επίσης στην πολυνησιακή
μυθολογία, η ζωή, η πίστη και η γη
συνδέονται στενά.

❖ ΑΣΙΑ

Οι μύθοι των περισσότερων λαών είναι
απλοί, παρά το βάθος και τη σοφία τους.
Όμως η ινδουιστική μυθολογία της
Ινδίας είναι ιδιαίτερα περίτεχνη, λόγω
της μακρόχρονης ζύμωσής της στο
πολιτιστικό χωνευτήρι της Ινδικής
χερσονήσου. Αντίστοιχα, οι μυθολογίες
της Κίνας και της Ιαπωνίας δέχτηκαν την
επίδραση περίπλοκων φιλοσοφιών.
Ωστόσο, κοινό βασικό μέλημά τους είναι
η φύση του κόσμου και το νόημα της
ζωής και του θανάτου.

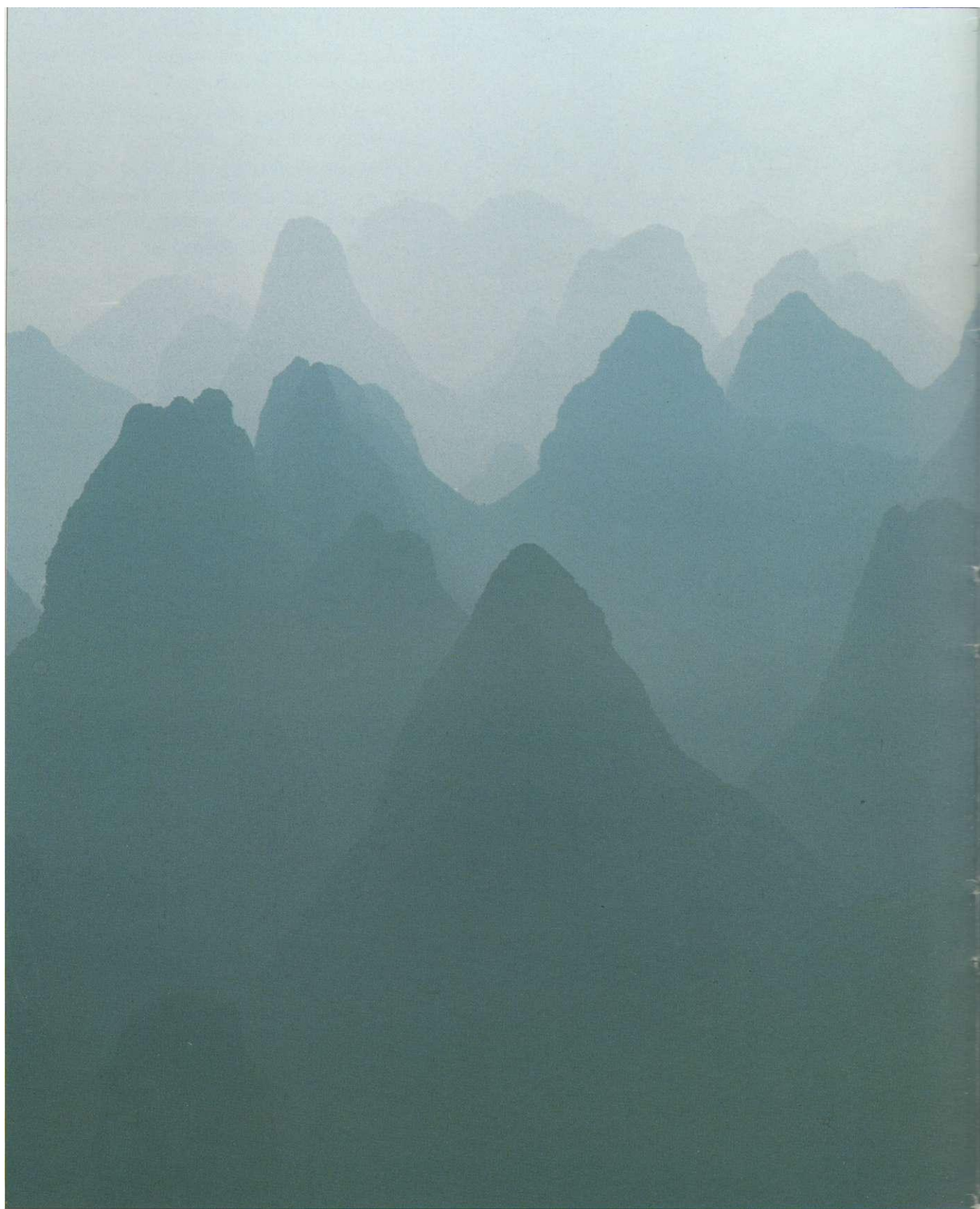
Όλες οι μυθολογίες αντανακλούν την κουλτούρα
που υπηρετούν. Οι αγροτικοί λαοί, όπως οι
Κινέζοι ή οι αρχαίοι Αιγύπτιοι, λάτρευαν κυρίως
θεούς της γεωργίας και της γονιμότητας. Αντίθετα,
οι μύθοι των Αβορίγινων της Αυστραλίας, που
ήταν κυνηγοί και τροφοσυλλέκτες, περιέχουν τις
ιερές πληροφορίες για την επιβίωση στην αχανή
και γυμνή αυστραλιανή ενδοχώρα.

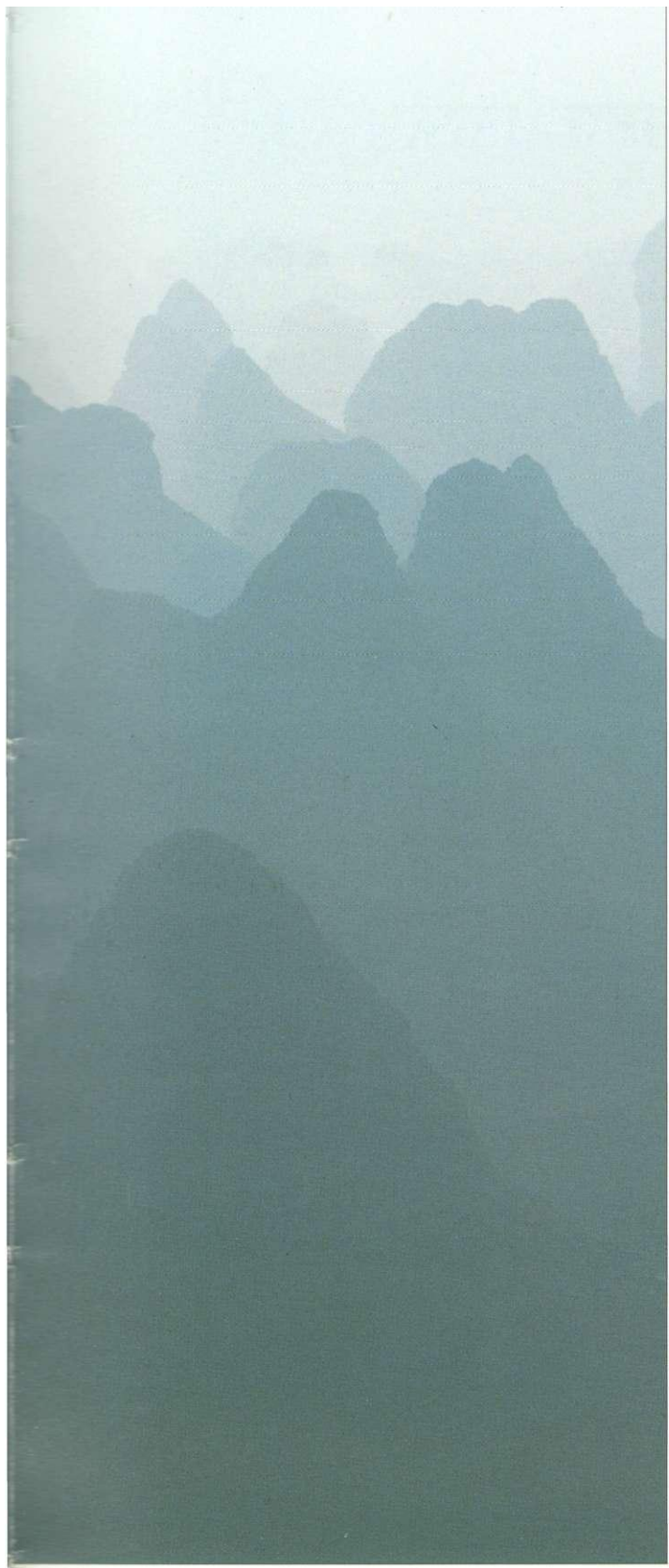
Οι ιστορίες που περιλαμβάνονται σε αυτό το
βιβλίο δεν είναι παρά ένα δείγμα του πλούτου της
παγκόσμιας μυθολογίας. Όπως θα διαπιστώσετε,
ορισμένες περιοχές αντιπροσωπεύονται
περισσότερο από τις άλλες. Οι ιστορίες που
έχουν καταγραφεί δεν είναι παρά ένα κομμάτι
εκείνων οι οποίες, μέσα από τους αιώνες,
εξέφραζαν τους φόβους, τις ελπίδες και τους
καημούς της ανθρωπότητας. Μερικοί μύθοι
εξαφανίστηκαν τελείως χωρίς να αφήσουν ίχνη·
άλλοι διασώζονται αποσπασματικά.

Επομένως πρέπει να ευγνωμονούμε όσους
κατέγραψαν τους αρχαίους μύθους για τη δική
μας τέρψη και κατανόηση. Ένας από αυτούς ήταν
ο Σάντοβαλ Χάστιν Τλότσι χι, που το Νοέμβριο
του 1928 αφηγήθηκε στην ανθρωπολόγο Αϊλίν
Ο'Μπράιαν το μύθο της δημιουργίας των Ναβάχο.
«Είναι σαν να κάθομαι σε μια βουνοκορφή και ν'
αγναντεύω το μέλλον», της είπε. «Βλέπω το λαό
μου και το λαό σου να ζουν μαζί. Με τον καιρό, ο
λαός μου θα ξεχάσει το πώς ζούσε παλιά, εκτός
και αν το μάθει από τα Βιβλία των λευκών. Γι'
αυτό και πρέπει να γράψεις ό,τι σου πω και να το
κάνεις Βιβλίο, ώστε οι μέλλοντες γενιές να μάθουν
την αλήθεια».

Χαίρε ομιλητή, χαίρε εσύ που γνωρίζεις!

Leah

ΜΥΘΟΙ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ

Πώς άρχισε ο κόσμος; Πώς δημιουργήθηκαν οι άνθρωποι και γιατί; Και αφού μας δόθηκε η ζωή, γιατί μας βαραίνει η κατάρρα του θανάτου; Αυτά είναι τα πρώτα ερωτήματα στα οποία προσπαθούν να απαντήσουν οι μυθολογίες όλου του κόσμου.

Κάθε πολιτισμός έδωσε διαφορετικές απαντήσεις σε αυτά τα θεμελιακά προβλήματα, αλλά οι ιστορίες με τις οποίες παρουσιάζονται αυτές οι απαντήσεις έχουν πολλά κοινά στοιχεία.

Στην αρχή, ο κόσμος ήταν ένα χάος, είτε σκεπασμένος με πάγους είτε πλημμυρισμένος με νερό. Ένας θεός δημιουργός στρώνεται στη δουλειά, χωρίζοντας τη γη από τον ουρανό και τη θάλασσα από τη στεριά, και διαμορφώνει το τοπίο.

Κατόπιν ο δημιουργός φροντίζει να κατοικηθεί η γη, φτιάχνοντας τον άνθρωπο από σταγόνες ιδρώτα, από φυτά και ζώα, από λάσπη - ή ακόμη και από τους ίδιους του τους ψύλλους.

Και μετά αρχίζει η κανονική δουλειά!

Ο Αντάπα σπάζει τη φτερούγα του Νότιου Ανέμου, προκαλώντας την οργή του Άνου, του θεού του ουρανού, στο κεφάλαιο Η τροφή της ζωής — μια ιστορία που εξηγεί γιατί οι θνητοί είναι «δημιουργήματα του χρόνου»

ΤΑ ΠΡΩΤΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

Ο ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΣ

Ο Ρα, ο θεός του ήλιου, ήταν ο πιο σημαντικός θεός του Νέου Βασιλείου (1560-1070 π.Χ.) στην αρχαία Αίγυπτο. Μερικές φορές ονομαζόταν Άμμων-Ρα, δηλαδή ο μυστηριώδης «κρυμμένος» θεός. Οι Αιγύπτιοι πίστευαν ότι ο Ρα είναι ο δημιουργός του σύμπαντος.

ΣΤΗΝ ΑΥΓΗ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ, ο Ρα γέννησε τον εαυτό του. Για να μην είναι μόνος, έφτυσε, και από το σάλιο του γεννήθηκε ο Σου, ο αέρας, και η Τεφνούτ, η υγρασία. Από την ένωση του Σου και της Τεφνούτ γεννήθηκε ο Γκεμπ, ο θεός της γης, και η Νουτ, η θεά του ουρανού.

Από τα δάκρυα του Ρα δημιουργήθηκαν οι πρώτοι άνθρωποι. Ο Ρα έπλασε τα βουνά, έφτιαξε τους ανθρώπους και τα ζώα, τον ουρανό και τη γη.

Κάθε πρωί ο Ρα σηκώνεται και διασχίζει τον ουρανό με τη βάρκα του, τη Σεκτέτ. Τη νύχτα τον καταπίνει η Νουτ και το πρωί τον γεννά ξανά.

Ο Ρα δημιουργεί το σύμπαν από το σάλιο του

Θανάσιμος εχθρός του Ρα είναι το φίδι, ο Άπωφης, που γεννήθηκε από το σάλιο της Ννίθ, της μεγάλης μητέρας. Κάθε νύχτα ο Ρα πολεμά με τον Άπωφη, το φίδι του χάους.

Κάθε βράδυ ο Ρα παλεύει με το φίδι Άπωφη

Η Νουτ καταπίνει τον Ρα μαζί με τη βάρκα του

Μερικοί πιστεύουν ότι ίσως κάποια μέρα ο Άπωφης καταφέρει να καταβροχθίσει τον Ρα. Τότε θα έρθει το τέλος του κόσμου. Άλλοι λένε ότι ο Ρα θα γίνει τόσο γέρος και τόσο κουρασμένος που θα ξεχάσει ποιος είναι. Τότε, όλα θα χαθούν.

Και ίσως τότε ο Ρα να γεννήσει ξανά τον εαυτό του.

Ο ΙΔΡΩΤΑΣ ΤΟΥ ΜΕΤΩΠΟΥ ΤΟΥ

ΣΤΗΝ ΑΡΧΗ ΔΕΝ ΥΠΗΡΧΕ παρά μόνον ο Θεός, που κοιμόταν και ονειρευόταν. Για πολλούς αιώνες, ο Θεός ονειρευόταν. Τελικά όμως ξύπνησε.

Αφού σηκώθηκε, ο Θεός κοίταξε γύρω του και κάθε ματιά του γινόταν κι από ένα άστρο. Έμεινε έκθαμβος. Τότε άρχισε να ταξιδεύει, να βλέπει το σύμπαν που είχε δημιουργήσει. Ταξίδευε, ταξίδευε, αλλά όπου κι αν πήγαινε δεν υπήρχε τέλος ούτε αρχή.

Τελικά έφτασε στη γη. Ήταν κουρασμένος και το μέτωπο του είχε ιδρώσει. Μια σταγόνα ιδρώτα έσταξε στο έδαφος και πήρε ζωή' έτσι έγινε ο πρώτος άνθρωπος. Είναι συγγενής του Θεού, αλλά δε φτιάχτηκε για διασκέδαση. Φτιάχτηκε από ιδρώτα και γι' αυτό ήταν εξαρχής καταδικασμένος σε μια ζωή όλο μόχθο.

Ο Θεός ξυπνά μετά από μακρόχρονο ύπνο

Ο Θεός ταξιδεύει στο σύμπαν μέχρι που εξαντλείται και λούζεται στον ιδρώτα

Μια σταγόνα ιδρώτα πέφτει από το μέτωπο του Θεού και γίνεται ο πρώτος άνθρωπος

ΜΕΣΑ ΑΠΟ ΤΟΝ ΠΑΓΟ

ΣΚΑΝΔΙΝΑΒΟΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΗΣ

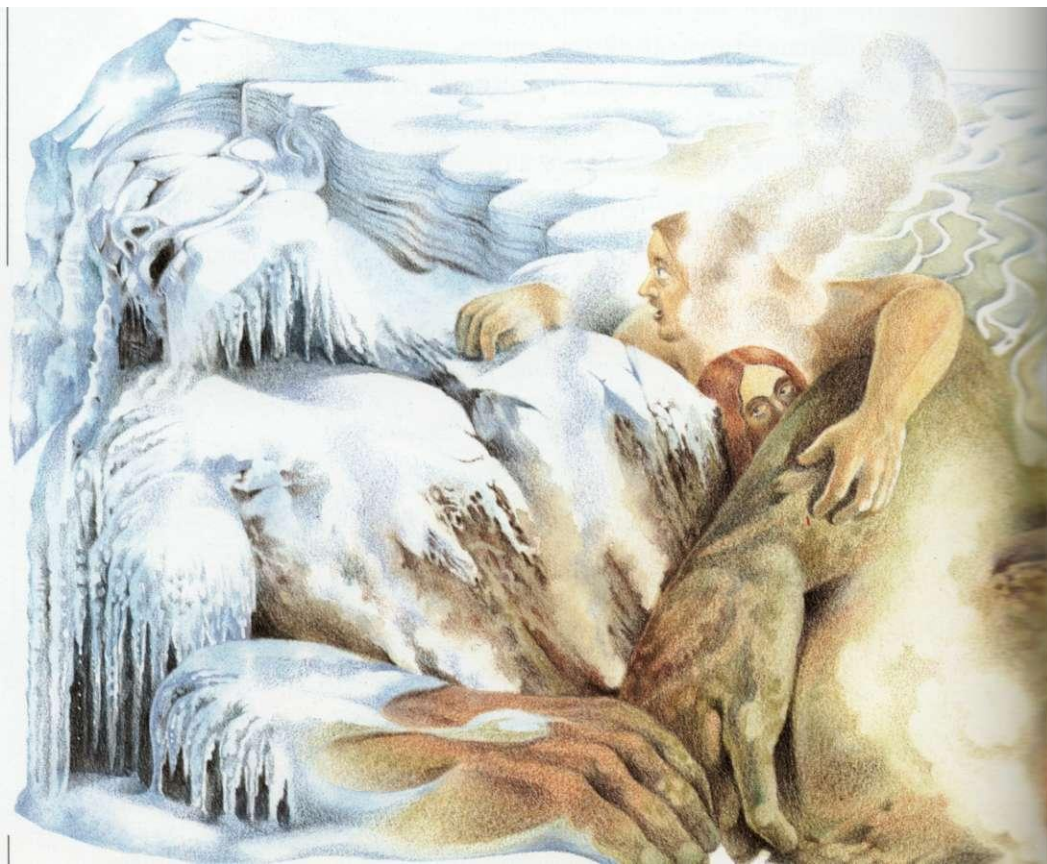
Σε αυτό το σουηδικό πέτασμα τοίχου του 12ου αι. απεικονίζεται ένας πολεμιστής ή βασιλιάς που πιστεύεται ότι είναι ο Όντιν, ο αρχηγός των θεών στη σκανδιναβική μυθολογία. Λέγεται ότι ο Όντιν γνώριζε όλα όσα συνέβαιναν στον κόσμο.

ΟΙ ΠΑΓΩΜΕΝΟΙ ΓΙΓΑΝΤΕΣ

Όλοι οι παγωμένοι γίγαντες ήταν απόγονοι του πρώτου γίγαντα, του Τιμρ. Φθονούσαν τους θεούς και συνεχώς τους πολεμούσαν. Συχνά προσπαθούσαν να κλέψουν τους θησαυρούς των θεών ή να τους αρπάξουν την εξουσία.

ΟΝΤΙΝ ΕΙΝΑΙ Ο ΠΑΤΕΡΑΣ των Πάντων. Είναι ο αρχαιότερος και ο πιο δυνατός από όλους τους σκανδιναβικούς θεούς. Είναι ο προαιώνιος κυβερνήτης όλων των πραγμάτων. Αυτός δημιούργησε τον ουρανό και τη γη, αυτός έφτιαξε τον άνθρωπο και του έδωσε ψυχή. Αλλά ακόμη και ο Πατέρας των Πάντων δεν ήταν ο πρώτος. Ακούστε!

Στην αρχή, δεν υπήρχε ούτε στεριά, ούτε θάλασσα, ούτε ουρανός. Μόνο το χάος του Γκινουνγκάγκαπ, που περίμενε να γεμίσει. Στα νότια

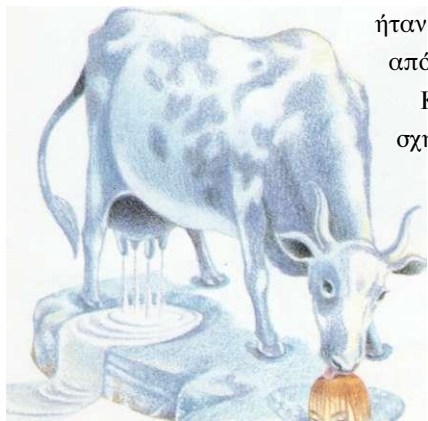

Καθώς ο πάγος λιώνει, παίρνει το σχήμα του γίγαντα Τιμρ

δημιουργήθηκε το καυτό Βασίλειο του Μούσπελ και στα Βόρεια το παγωμένο Βασίλειο του Νίφλχαϊμ. Η φωτιά και ο πάγος έπαιζαν μέσα στο κενό. Και στη μέση του πουθενά ο αέρας μαλάκωσε. Καθώς ο ζεστός αέρας από το Μούσπελ έσμιξε με τον παγωμένο αέρα από το Νίφλχαϊμ, ο πάγος άρχισε να λιώνει. Καθώς έσταζε, πήρε τη μορφή ενός γίγαντα. Τον έλεγαν Τιμρ και ήταν κακός.

Καθώς ο Ίμιρ κοιμόταν, άρχισε να ιδρώνει. Από την αριστερή του μασχάλη ξεπρόβαλαν ένας άντρας και μια γυναίκα ενώ από τα πόδια του ένας άλλος άντρας. Αυτοί ήταν οι πρώτοι παγωμένοι γίγαντες, όλοι απόγονοι του Ίμιρ.

*Η αγελάδα
Αουντιούμλα γλείφει
τον αλμυρό ήλιο
μέχρι που ανακαλύπτει
το κεφάλι ενός άντρα*

Κατόπιν από το λιωμένο πάγο σχηματίστηκε μια αγελάδα, η Αουντιούμλα.

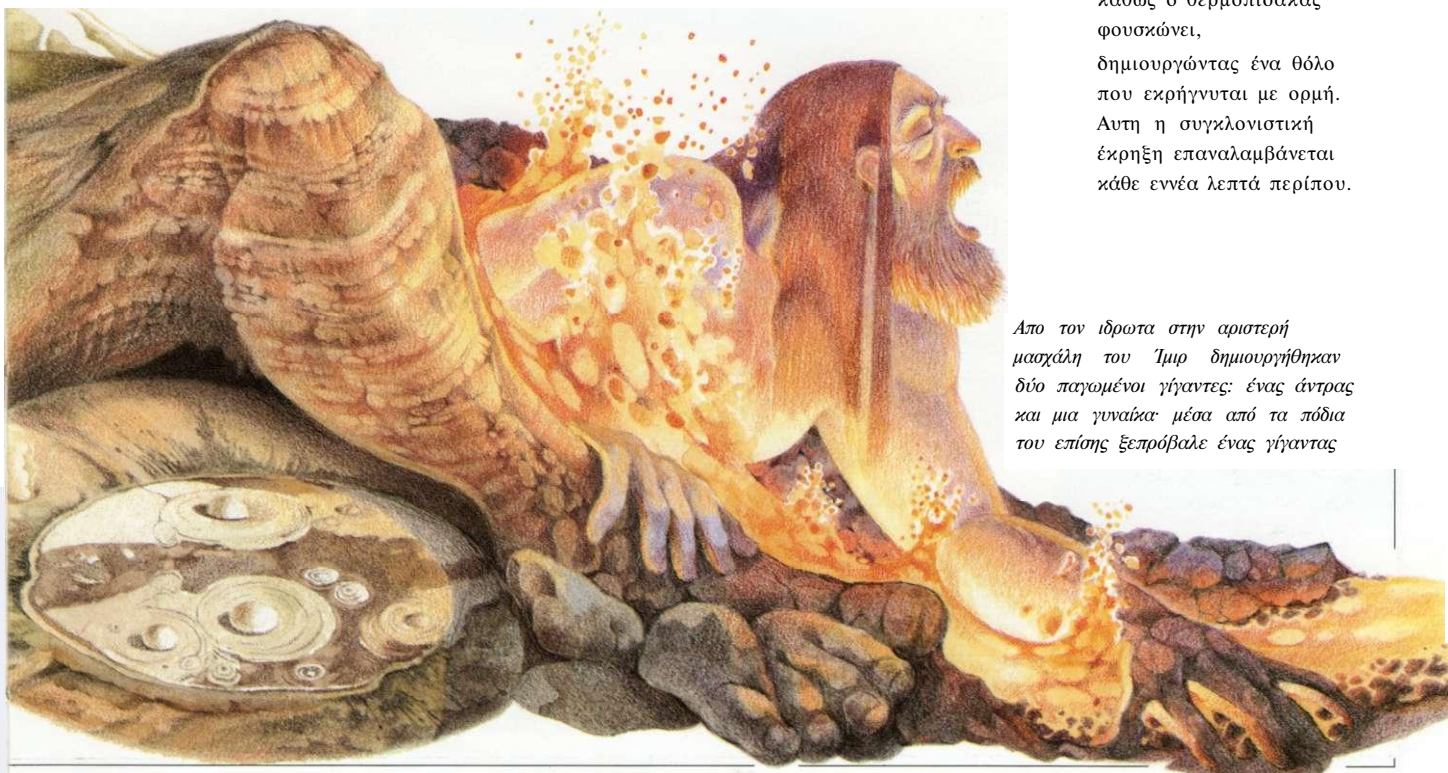
Από τους μαστούς της έρεαν τέσσερα ποτάμια γάλα και από αυτά τρεφόταν ο Ίμιρ. Η Αουντιούμλα τρεφόταν γλείφοντας τον πάγο. Έγλειφε τις αλμυρές παγοκολόνες και μέχρι να τελειώσει η πρώτη ημέρα είχε ανακαλύψει τα μαλλιά ενός κεφαλιού. Μέχρι να τελειώσει η δεύτερη ημέρα είχε αποκαλυφθεί ολόκληρο το κεφάλι και μέχρι να τελειώσει η τρίτη ημέρα, ολόκληρος ο άνθρωπος. Τον έλεγαν Μπούρι και ήταν δυνατός και όμορφος. Ο Μπούρι είχε ένα γιο, τον Μπορ, που παντρεύτηκε την Μπέσπλα, την κόρη ενός από τους παγωμένους γίγαντες. Ο Μπορ και η Μπέσπλα έκαναν τρεις γιους: τον Όντιν, τον Βίλι και τον Βε.

ΓΗ ΤΟΥ ΠΥΡΟΣ

Δεν είναι δύσκολο να μαντέψουμε τι ενέπνευσε το φλογισμένο βασίλειο του Μούσπελ. Η Ισλανδία είναι μια χώρα όλο ηφαίστεια, αναβράζοντες θερμοπίδακες (γκέιζερ) και παγόβουνα. Η πηγή στο Στρόκουρ (επάνω) είναι ο πιο εντυπωσιακός θερμοπίδακας της Ισλανδίας. Η ήρεμη επιφάνεια της λίμνης ξαφνικά διακόπτεται καθώς ο θερμοπίδακας φουσκώνει, δημιουργώντας ένα θόλο που εκρήγνυται με ορμή. Αυτή η συγχλονιστική έκρηξη επαναλαμβάνεται κάθε εννέα λεπτά περίπου.

*Απο τον ιδρωτα στην αριστερή
μασχάλη του Ίμιρ δημιουργήθηκαν
δύο παγωμένοι γίγαντες: ένας άντρας
και μια γυναίκα μέσα από τα πόδια
του επίσης ξεπρόβαλε ένας γίγαντας*

ΜΥΘΟΙ ΓΙΑ ΤΗ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ ❖ Σκανδιναβία

Τέσσερις νάνοι, ένας σε κάθε γωνιά, συγκρατούν το κρανίο του Ίμιρ στον ουρανό

Το φεγγάρι φτιάχτηκε από σπίθες που τινάχτηκαν από το Μούσπελ

Η στεριά περιβάλλεται από έναν αιμάτινο ωκεανό

Τα σύννεφα φτιάχτηκαν από το μυαλό του Ίμιρ

Ο Όντιν και οι αδελφοί του φτιάχνουν τη γη από τη σάρκα του Ίμιρ και από τα δόντια και τα κόκαλα τον φτιάχνουν τα βράχια και τις πέτρες

ΠΕΤΡΙΝΟΙ ΓΙΓΑΝΤΕΣ

Βράχια διαβρωμένα από τον άνεμο, το νερό και τον πάγο, όπως αυτό στη Σουηδία, θυμίζουν γιγάντιες μυθολογικές φιγούρες.

Ο Όντιν και οι αδελφοί του μισούσαν το σκληρόκαρδο παγωμένο γίγαντα Ίμιρ και τον έσφαξαν. Το αίμα που χύθηκε από το σφαγμένο γίγαντα ήταν τόσο πολύ που έπνιξε όλους τους παγωμένους γίγαντες, εκτός από τον Μπέργκελμιρ και τη γυναίκα του, που διέφυγαν με μια Βάρκα φτιαγμένη από τον κούφιο κορμό ενός δέντρου.

Από τη σάρκα του Ίμιρ ο Όντιν και οι αδελφοί του έφτιαξαν τη γη και από τα θρυμματισμένα του κόκαλα και τα δόντια έφτιαξαν τα ποτάμια και τις λίμνες και περιέζωσαν τη στεριά με έναν αιμάτινο ωκεανό.

Το κρανίο του Ίμιρ το έστησαν στον ουρανό, Βάζοντας τέσσερις νάνους να το κρατούν σε τέσσερα σημεία: στην Ανατολή, τη Δύση, το Βορρά και το Νότο. Τινάζοντας σπίθες από το Μούσπελ ψηλά στον ουρανό, έφτιαξαν τον ήλιο, το φεγγάρι και τα αστέρια. Από το μυαλό του Ίμιρ έπλασαν τα σύννεφα.

Στη γη δόθηκε μορφή ενός κύκλου τον οποίο περιέζωνε το πλατύ πέλαγος. Ο Όντιν και οι αδελφοί του παραχώρησαν στους γίγαντες την Ουτγάρδη (Ούτγκαρντ), για να χτίσουν το κάστρο τους. Για τον εαυτό τους, ίδρυσαν το Βασίλειο της Μιδγάρδης (Μίντγκαρντ), που το προστάτευαν οχυρώσεις φτιαγμένες από τα φρούδια του Ίμιρ.

Καθώς βάδιζαν στην ακτή της μεγάλης θάλασσας, ο Όντιν και οι αδελφοί του βρήκαν δύο κούτσουρα. Ο Όντιν τους έδωσε ανάσα και ζωή, ο Βίλι τους έδωσε μυαλό και αισθήματα και ο Βε τους έδωσε ακοή και

όραση. Αυτοί ήταν ο πρώτος άντρας, ο

Ασκ, και η πρώτη γυναίκα, η Έμπλα, και η Μιδγάρδη ήταν η πατρίδα τους. Από αυτούς προέρχεται η ανθρωπότητα. Κάτω από τη Μιδγάρδη βρίσκεται το παγωμένο βασίλειο του θανάτου, το Νίφλχαϊμ, και από πάνω βρίσκεται το βασίλειο των θεών, η Ασγάρδη (Άσγκαρντ). Εκεί ο Όντιν κάθεται στο θρόνο του και επιβλέπει όλους τους κόσμους. Η Ασγάρδη και η Μιδγάρδη συνδέονται με το Μπίφροστ, το ουράνιο τόξο. Στο κέντρο όλων των βασιλείων βρίσκεται μια μεγάλη φλαμουριά, το Ίγκντραξιλ, που τα κλαδιά του σκιάζουν τον κόσμο και οι ρίζες του τον στηρίζουν.

Η Μιδγάρδη προστατεύεται από τα φρούδια του Ίμιρ

ΜΠΙΦΡΟΣΤ

Ο δρόμος για την Ασγάρδη, την κατοικία των σκανδιναβικών θεών, ήταν ένα ουράνιο τόξο, μια πύρινη γέφυρα που την ονόμαζαν Μπίφροστ. Μόνο οι θεοί μπορούσαν να διαβούν αυτή τη γέφυρα, που κρατούσε τους θνητούς και τους γίγαντες μακριά από την Ασγάρδη. Φύλακας του Μπίφροστ ήταν ο θεός Χάιμνταλ.

ΑΣΚ ΚΑΙ ΕΜΠΛΑ

Οι πρώτοι άνθρωποι στη σκανδιναβική μυθολογία ήταν ο Ασκ και η Έμπλα. Τους έφτιαξαν οι θεοί από δύο κούτσουρα, το ένα πιστεύεται ότι ήταν φλαμουριά.

Ο Όντιν και οι αδελφοί τον δημιουργούν τον πρώτο άντρα και την πρώτη γυναίκα από δύο κούτσουρα που βρήκαν στην ακροθαλασσιά

ΤΟ ΑΒΓΟ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

ΝΕΡΑ ΒΟΥΝΑ

Οι απότομες ασβεστολιθικές βουνοκορφές αυτού του τοπίου στη νοτιοανατολική Κίνα δημιουργήθηκαν σχετικά πρόσφατα από τη διαβρωτική δύναμη του ανέμου και του νερού. Η εικόνα τους ταιριάζει σε αυτή την ιστορία, που περιγράφει έναν κόσμο όπου οι άνθρωποι είναι ασήμαντοι σαν ψύλλοι μπροστά στη μεγαλοσύνη της φύσης.

ΓΙΝ ΚΑΙ ΓΙΑΝΓΚ

Σύμφωνα με την αρχαία κινεζική φιλοσοφία, όλα τα πράγματα συνδυάζουν τα δύο αντίθετα, το Γιν και το Γιάνγκ. Το Γιν είναι αρνητικό, ψυχρό, σκοτεινό, βαρύ και θηλυκό, ενώ το Γιάνγκ είναι θετικό, φωτεινό, ζεστό και αρσενικό. Το σύμβολο του Γιν και Γιάνγκ είναι το διάγραμμα ενός αβγού, χωρισμένου σε κρόκο και ασπράδι, σε σκοτάδι και φως - σε Γιν και Γιάνγκ.

ΣΤΙΣ ΑΡΧΕΣ ΤΟΥ ΧΡΟΝΟΥ Βασίλευε το χάος και αυτό το χάος είχε το σχήμα αβγού κότας. Μέσα στο αβγό Βρισκόταν το Γιν και το Γιάνγκ, οι δυο αντιθετες ουσιες που αποτελούν το σύμπαν. Το Γιν και το Γιάνγκ είναι το σκοτάδι και το φως, το θηλυκό και το αρσενικό, το κρύο και το ζεστό, το υγρό και το ξηρό.

Κάποια μέρα, τα αντιμαχόμενα στοιχεία μέσα στο αβγό το έσπασαν. Τα Βαρύτερα στοιχεία Βούλιαξαν, σχηματίζοντας τη γη, και τα πιο ελαφριά επέλευσαν, σχηματίζοντας τον ουρανό. Ανάμεσα στη γη και τον ουρανό ήταν ο Παν-κού, το πρώτο ον. Κάθε μέρα, για δεκαοχτώ χιλιάδες χρόνια, η γη και ο ουρανός απομακρύνονταν λίγο κάθε μέρα και ο Παν-κού μεγάλωνε τόσο ώστε να συμπληρώνει το κενό ανάμεσα τους.

Ο Παν-κού, το πρώτο ον, ξεπροβάλλει από το αβγό του κόσμου και κρατά χωριστά το Γιν και το Γιάνγκ, τη γη και τον ουρανό

Το σώμα του Παν-κού ήταν καλυμμένο με πυκνό τρίχωμα. Στο κεφάλι του είχε δύο κέρατα και δυο χαυλιόδοντες. Όταν ήταν στις καλές του, ο καιρός ήταν αίθριος, αλλά όταν ανησυχούσε ή θύμωνε, έβρεχε ή ξεσπούσε καταιγίδα.

Υπάρχουν δύο διαφορετικές εκδοχές για τον Παν-κού. Μερικοί λένε ότι εξαντλήθηκε καθώς κρατούσε χωριστά τη γη από τον ουρανό όσο διαμορφωνόταν ο κόσμος και πέθανε. Το σώμα του σκορπίστηκε παντού, έτσι που το κεφάλι του έγινε το βουνό της ανατολής, η κοιλιά του το βουνό του κέντρου, το αριστερό του χέρι το βουνό του νότου, το δεξί του χέρι το βουνό του Βορρά και τα πόδια του το βουνό της δύσης. Τα μάτια του έγιναν ο ήλιος και το φεγγάρι, η σάρκα του το χώμα, τα μαλλιά του τα δέντρα και τα φυτά, και τα δάκρυα του τα ποτάμια και οι θάλασσες. Η ανάσα του έγινε ο άνεμος και η φωνή του τα αστραπόβροντα.

Οι ψύλλοι του Παν-κού έγιναν οι άνθρωποι.

*Ο Παν-κού πεθαίνει και τα
μάτια του γίνονται ο ήλιος
και το φεγγάρι*

Όμως, άλλοι λένε ότι ο Παν-κού, μαζί με την πρώτη χελώνα, τον πρώτο φοίνικα, τον πρώτο δράκοντα και τον πρώτο μονόκερο, έδωσε σχήμα στο σύμπαν με το σφυρί και το καλέμι του. Αυτός κυβέρνησε τους ανθρώπους στις απαρχές της ιστορίας τους. Κάθε μέρα τους ορμήνευε από τον ψηλό του θρόνο μέχρι που εκείνοι έμαθαν τα πάντα για τον ήλιο, το φεγγάρι και τα άστρα ψηλά και για τις τέσσερις θάλασσες κάτω. Όταν τον άκουγαν, οι άνθρωποι ξεχνούσαν την κούραση τους. Όμως ένα πρωί, αφού ο μεγάλος Παν-κού είχε μεταδώσει όλη του τη σοφία στους ανθρώπους, εξαφανίστηκε, και από τότε κανείς δεν ξανάκουσε γι' αυτόν.

*Οι πρώτοι άνθρωποι, όλοι
απόγονοι των ψύλλων του
Παν-κού, στέκονται μπροστά
στο θρόνο του - όμως ο Παν-
κού έχει εξαφανιστεί*

ΙΕΡΑ ΖΩΑ

Σε μια από τις διηγήσεις για τον Παν-κού, εκείνος ταξιδεύει στον κόσμο συντροφιά με τέσσερα φανταστικά ζώα που είχαν συμβολική σημασία για τους αρχαίους Κινέζους: το δράκοντα, αρχηγό όλων των λεπιδωτών πλασμάτων τη χελώνα, αρχηγό όλων των πλασμάτων με όστρακο· το φοίνικα, το πιο σημαντικό φτερωτό πλάσμα· και το μονόκερο, αρχηγό όλων των τριχωτών ζώων.

Ο ΔΡΑΚΟΝΤΑΣ

Σε αυτή τη σφραγίδα του 14ου αι. απεικονίζεται ένας δράκοντας με πέντε νύχια, σύμβολο του αυτοκράτορα της Κίνας. Ο δράκοντας συμβόλιζε τη σοφία, τη δύναμη, την καλοσύνη και τη ζωογόνο δύναμη του νερού.

Ο ΠΛΩΤΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

Η ΣΟΥΣΟΥΡΑΔΑ

Αυτό το πουλί ζει σε όλη την Ασία. Είναι συνήθης στους ιαπωνικούς μύθους όπως αυτός των Αϊνών. Μια σουσουράδα βοήθησε τους θεούς Ιξανάμι και Ιξανάγκι να ερωτευτούν ο ένας τον άλλο. Τα φτερά της χρησιμοποιούνται

ως ερωτικό ξορκιστήριο.

ια.

Όταν σαλεύει η τεράστια πέστροφα, δημιουργούνται οι παλίρροιες του ωκεανού.

ΣΤΗΝ ΑΡΧΗ Ο ΚΟΣΜΟΣ δεν ήταν παρά ένα Βαλτοτόπι. Το νερό και η στεριά ήταν ανακατεμένα και έβλεπες μόνο έναν τεράστιο λασπότοπο. Τίποτε δεν μπορούσε να ζήσει εκεί. Όμως στους έξι ουρανούς από πάνω και στους έξι κόσμους από κάτω ζούσαν θεοί, δαίμονες και ζώα.

Στο νοτιοσμένο αιωρούμενο στερέωμα των πιο χαμηλών ουρανών ζούσαν οι δαίμονες. Στους ουρανούς που φιλοξενούσαν τα άστρα και στους ουρανούς με τα σύννεφα ζούσαν οι κατώτεροι θεοί. Και στον πιο ψηλό ουρανό ζούσε ο Καμούι, ο θεός δημιουργός, και οι υπηρέτες του. Ένα πανίσχυρο μεταλλικό τείχος περιέζωνε το Βασίλειο του και η μόνη είσοδος ήταν μια μεγάλη σιδερένια πύλη.

Ο Καμούι έδωσε στον κόσμο μας τη μορφή ενός απέραντου κυκλικού ωκεανού, στηριγμένου στη ράχη μιας τεράστιας πέστροφας. Το ψάρι ρουφά τον ωκεανό και τον ξερνά ξανά, προκαλώντας τις παλίρροιες. Όταν σαλεύει, προκαλεί σεισμούς. Μια μέρα, ο Καμούι κοίταξε από ψηλά τον υδάτινο κόσμο και αποφάσισε να κάνει κάτι. Έστειλε κάτω τη σουσουράδα του νερού για να τα Βγάλει αυτή πέρα. Όταν το καημένο το πουλί έφτασε και

είδε σε τι χαλι ήταν όλα, δεν ήξερε τι να κάνει. Κι όμως, έτσι όπως τάραξε τα νερά με τις φτερούγες του και ανακάτεψε τη λάσπη με τα ποδαράκια του και τη χτυπούσε με την ουρά του, τελικά δημιούργησε μπαλώματα στεριάς. Με τον τρόπο αυτό, γεννήθηκαν τα νησιά που υπερυψώθηκαν και άρχισαν να επιπλέουν στον ωκεανό. Ακόμη και σήμερα η φιλότιμη σουσουράδα

συνεχίζει το έργο της, χτυπώντας το χώμα με την ουρά της.

Όταν ο Καμούι έφτιαξε τον κόσμο, ο διάβολος προσπάθησε να του ανατρέψει τα σχέδια. Ένα πρωί ο διάβολος σηκώθηκε κι έστησε καρτέρι, περιμένοντας με το στόμα ορθάνοιχτο να καταπιεί τον ήλιο.

Όμως ο Καμούι έστειλε ένα κοράκι να

χωθεί μέσα στο λαιμό του διαβόλου, αναγκάζοντας τον να βήξει και να πνιγεί. ΓΓ αυτό και το κοράκι είναι τόσο αυθάδικο πουλί. Επειδή ένα κοράκι έσωσε μια φορά τον κόσμο, όλα τα κοράκια πιστεύουν ότι μπορούν να κάνουν ό,τι θέλουν, ακόμη και να κλέβουν το φαγητό των ανθρώπων.

Όταν τα ζώα που ζούσαν στον ουρανό είδαν πόσο όμορφος ήταν ο κόσμος, παρακάλεσαν τον Καμούι να τους επιτρέψει να έρθουν και να ζήσουν εδώ, κι αυτός συμφώνησε. Όμως ο Καμούι έπλασε και άλλα ζώα, ειδικά γι' αυτό τον κόσμο. Οι πρώτοι άνθρωποι, οι Αϊνού, είχαν

ΝΗΣΙΩΤΙΚΌΣ ΛΑΌΣ

Η χερσόνησος Σιρετόκο είναι μια μακριά γλώσσα στεριάς που φτάνει στη θάλασσα του Οχότσκ από έναν «πλωτό κόσμο» - το βορειότερο νησί της Ιαπωνίας Χοκαϊντο. Στο νησί αυτό εξακολουθεί να κατοικεί ο λαός που αφηγείται αυτή την ιστορία, οι Αϊνού ή Αϊνό, οι πρώτοι κάτοικοι της Ιαπωνίας.

Η σουσουράδα φπάχνει νησιά ανοιγοκλείνοντας τα φτερά της, ποδοπατώντας τη λάσπη και ανεμίζοντας την ουρά της

σώμα από χώμα, μαλλιά από το φυτό στελλαρία και ραχοκοκαλιά από κλωνάρια ιτιάς. Γι' αυτό όταν γερνάμε, καμπουριάζει η πλάτη μας.

Ο Καμούι έστειλε τον Αϊοϊνα, το θεάνθρωπο, από

τον ουρανό στη γη για να διδάξει τους ανθρώπους πώς να κυνηγούν και να μαγειρεύουν. Αφού έζησε ανάμεσα στους ανθρώπους και τους δίδαξε πολλά, ο Αϊοϊνα επέστρεψε στον ουρανό. Εκεί όμως όλοι οι θεοί κρατούσαν τη μύτη τους και φώναζαν: «Βρομάει ανθρωπίλα!» Συνέχεια προσπαθούσαν να βρουν από πού έρχεται η μυρωδιά, ώσπου τελικά ανακάλυψαν ότι ερχόταν από τα ρούχα του Αϊοϊνα. Έτσι τον έστειλαν ξανά στη γη, για να αφήσει εκεί όλα του τα ρούχα. Κάτω στον πλωτό κόσμο, τα παρατημένα τσόκαρα του Αϊοϊνα έγιναν οι πρώτοι σκίουροι.

Τα παλιά τσόκαρα του Αϊοϊνα μεταμορφώθηκαν στους πρώτους σκίουρους

IZANAMI ΚΑΙ IZANAGKI

ΓΕΦΥΡΑ ΤΟΥ ΟΥΡΑΝΟΥ

Αιτή η πευκοφυτη
αμμοσύρτη φράζει όλο το
άνοιγμα του κόλπου
Ουακάσα στην Ιαπωνία. Το
όνομα της, Αμανοχασινάτε,
σημαίνει «Γέφυρα του
Ουρανού» και παραπέμπει
στο μύθο της Ιζανάμι και
του Ιζανάγκι.

*Ο Ιζανάγκι αναδεύει τα
νερά τον ωκεανού με ένα
καμάκι, δημιουργώντας
το πρώτο νησί*

ΣΤΙΣ ΑΠΑΡΧΕΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ, ο ουρανός και η γη δεν είχαν
αποχωριστεί. Ύστερα, μέσα από τον ωκεανό του χάους,
ξεφύτρωσε ένα καλάμι κι αυτό ήταν ο αιώνιος χωροδεσπότης, ο
Κουνιτοκοτάτσι.

Ύστερα ήρθε η θηλυκή θεότητα, η Ιζανάμι, και η αρσενική, ο
Ιζανάγκι. Στάθηκαν πάνω στην πλωτή γέφυρα του ουρανού και
άρχισαν να αναδεύουν τον ωκεανό με ένα καμάκι στολισμένο με
πετράδια, μέχρι που αυτός έπηξε και δημιουργήθηκε το πρώτο
νησί, το Ονοκόρο. Στο νησί αυτό έχτισαν ένα σπίτι με ένα
κεντρικό πέτρινο στύλο που είναι η ραχοκοκαλιά του κόσμου.

Η Ιζανάμι Βάδισε από τη μια κατεύθυνση γύρω από το στύλο και ο Ιζανάγκι
από την άλλη. Όταν βρέθηκαν πρόσωπο με πρόσωπο, παντρεύτηκαν.

Το πρώτο τους παιδί, που το ονόμασαν Χιρούκο, ήταν πολύ φιλάσθενο κι
έτσι, όταν έγινε τριών χρόνων, το έβαλαν σε ένα καλαμένιο βαρκάκι και το
έστειλαν στη θάλασσα· αυτός έγινε ο Εμπίσου, ο θεός των ψαράδων.

Ύστερα η Ιζανάμι γέννησε τα οχτώ νησιά της Ιαπωνίας. Και τελικά
άρχισε να γεννά τους θεούς που θα διαμόρφωναν και θα κυβερνούσαν τον
κόσμο: τους θεούς της θάλασσας, τους θεούς της στεριάς, τους θεούς της
βροχής. Αλλά όταν γέννησε το θεό της φωτιάς, κάηκε τόσο άσχημα που
πέθανε.

Ο Ιζανάγκι οργίστηκε τόσο πολύ με το θεό της φωτιάς που τον έκοψε σε
τρία κομμάτια. Ύστερα άρχισε να αναζητά την Ιζανάμι. Πρώτα κατέβηκε στη
Χώρα του Σκότους γυρεύοντας την. «Έλα, αγαπημένη μου», της φώναζε. «Οι
χώρες που φτιάχνουμε δεν τέλειωσαν ακόμη!»

Εκείνη ήρθε κοντά του και του είπε! «Άργησες πολύ. Έχω κιόλας
δοκιμάσει την τροφή αυτής της χώρας. Θέλω όμως να γυρίσω.
Περίμενε εδώ, κι εγώ θα ζητήσω άδεια από τα πνεύματα
του κάτω κόσμου. Αλλά μη δοκιμάσεις να με κοιτάξεις».

Όμως ο Ιζανάγκι βαρέθηκε να περιμένει, κι έτσι έκοψε
ένα δόντι από το χτενάκι που είχε στα μαλλιά του και,
χρησιμοποιώντας το για πυρσό, την ακολούθησε. Όταν τη
βρήκε, είδε πως εκείνη είχε αρχίσει να σαπίζει και το
σώμα της είχε γεμίσει σκουλήκια. Η Ιζανάμι γεννούσε
τους οχτώ θεούς του κεραυνού.

Ο Ιζανάγκι μαζεύτηκε τρομαγμένος. «Ντροπή σου!» του
φώναξε η Ιζανάμι και πρόσταξε τα σιχαμερά πνεύματα του
κάτω κόσμου να τον σφάξουν.

Τα πνεύματα της Χώρας του
Σκότους τρώνε τα βλαστάρια

από ~~στη χώρα των νεκρών~~ στη χώρα των ζωντανών, η Ιξανάμι τον είχε σχεδόν προλάβει. Όμως ο Ιξανάγκι την είδε να ζυγώνει κι ευθύς έφραξε το πέρασμα με έναν ογκόλιθο, που ήθελε χίλιους άντρες για να τον μετακινήσουν. Έτσι δημιούργησε ένα μόνιμο φράγμα ανάμεσα στη ζωή και το θάνατο. Καθώς στεκόταν από την άλλη μεριά του ογκόλιθου, η Ιξανάμι φώναξε: «Κάθε μέρα θα σκοτώνω χίλιους ανθρώπους και θα τους φέρνω σ' αυτή τη χώρα!»

Τα πνεύματα καταδίωξαν τον Ιξανάγκι, αλλά αυτός κατάφερε να ξεφύγει. Πέταξε

κάτω το κάλυμμα του κεφαλιού του, κι αυτό μεταμορφώθηκε σε κήμα, και τα πνεύματα κοντοστάθηκαν για να να φάνε τα σταφύλια. Μετά πέταξε το χτενάκι του, που μεταμορφώθηκε σε βλαστάρια μπαμπού· και πάλι τα πνεύματα κοντοστάθηκαν για να φάνε.

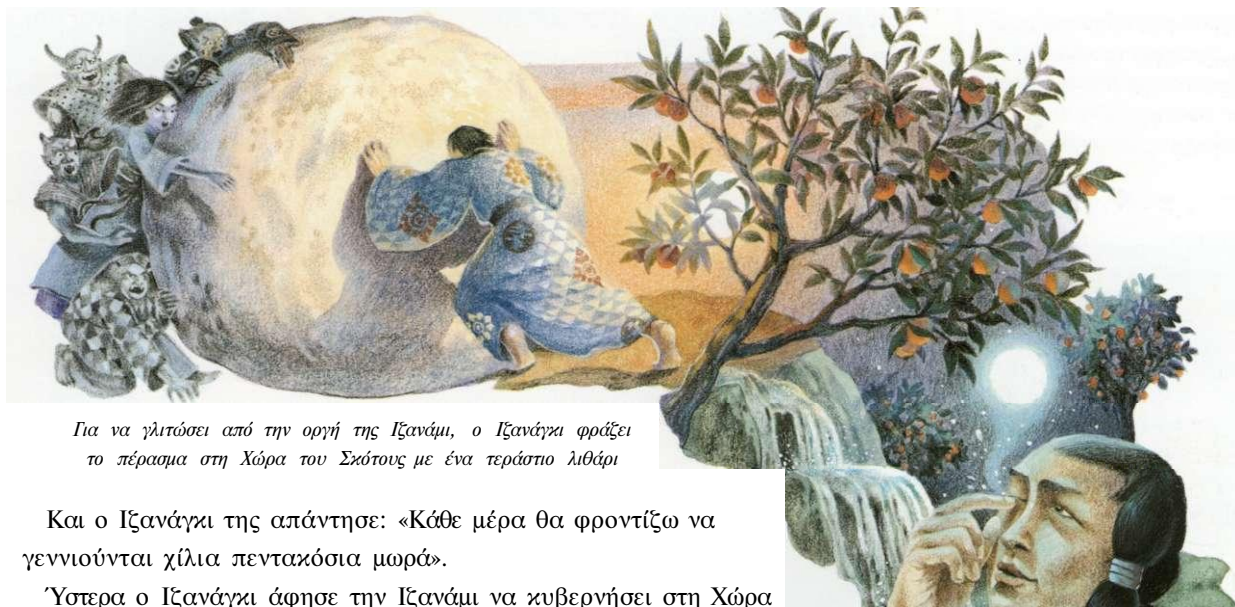
Μέχρι να φτάσει ο Ιξανάγκι στο πέρασμα

ΤΟ ΚΟΤΖΙΚΙ

Η ιστορία του Ιξανάγκι και της Ιξανάμι α

παλαιότερης θρησκείας της Ιαπωνίας. Μαζί με πολλές άλλες ιστορίες διατηρήθηκε από τους ραψωδούς που την τραγουδούσαν στις θρησκευτικές τελετές.

Οι ιστορίες αυτές καταγράφηκαν μόλις τον 8ο αιώνα, όταν η αυτοκράτειρα Γκέμιο συγκέντρωσε τους σιντοϊκούς μύθους σε ένα βιβλίο που το έλεγαν *Κοτζικι* ή «Αρχείο των Αρχαίων Πραγμάτων».

Για να γλιτώσει από την οργή της Ιξανάμι, ο Ιξανάγκι φράζει
το πέρασμα στη Χώρα του Σκότους με ένα τεράστιο λιθάρι

Και ο Ιξανάγκι της απάντησε: «Κάθε μέρα θα φροντίζω να γεννιούνται χίλια πεντακόσια μωρά».

Ύστερα ο Ιξανάγκι άφησε την Ιξανάμι να κυβερνήσει στη Χώρα του Σκότους κι επέστρεψε στη χώρα των ζωντανών.

Ο Ιξανάγκι έφτασε σε ένα δασάκι με πορτοκαλιές, σε μια πεδιάδα γεμάτη τριφύλλια. Εκεί πλύθηκε σε ένα ρυάκι με γάργαρο νερό και, καθώς ξέπλενε τις ακαθαρσίες του κάτω κόσμου από το πρόσωπο του, γεννήθηκαν και άλλοι θεοί. Σκούπισε το αριστερό του μάτι και δημιούργησε την Αματεράσου, τη θεά του ήλιου. Σκούπισε το δεξί του μάτι και δημιούργησε τον Τσούκι-γιόμι, το θεό του φεγγαριού. Σκούπισε τη μύτη του και δημιούργησε τον Σουσάνόβο (Σουσάνόου), το θεό της καταιγίδας.

Όταν ο Ιξανάγκι πλύθηκε
σε ένα ρυάκι και σκούπισε
το δεξί του μάτι, γεννήθηκε
ο Τσούκι-νιόμι. ο θεός του
φεγγαριού

Ο ΟΝΕΙΡΟΧΡΟΝΟΣ

ΚΑΥΤΗ ΕΡΗΜΟΣ

Η αχανής ερημος Σιμπσον στην κεντρική Αυστραλία είναι μια από τις πιο ξεστές περιοχές του κόσμου. Όμως για τους Αβορίγινες, ακόμη και αυτό το αφιλόξενο τοπίο έχει κάποιο νόημα και φέρει τα ίχνη των προαιώνιων προγόνων.

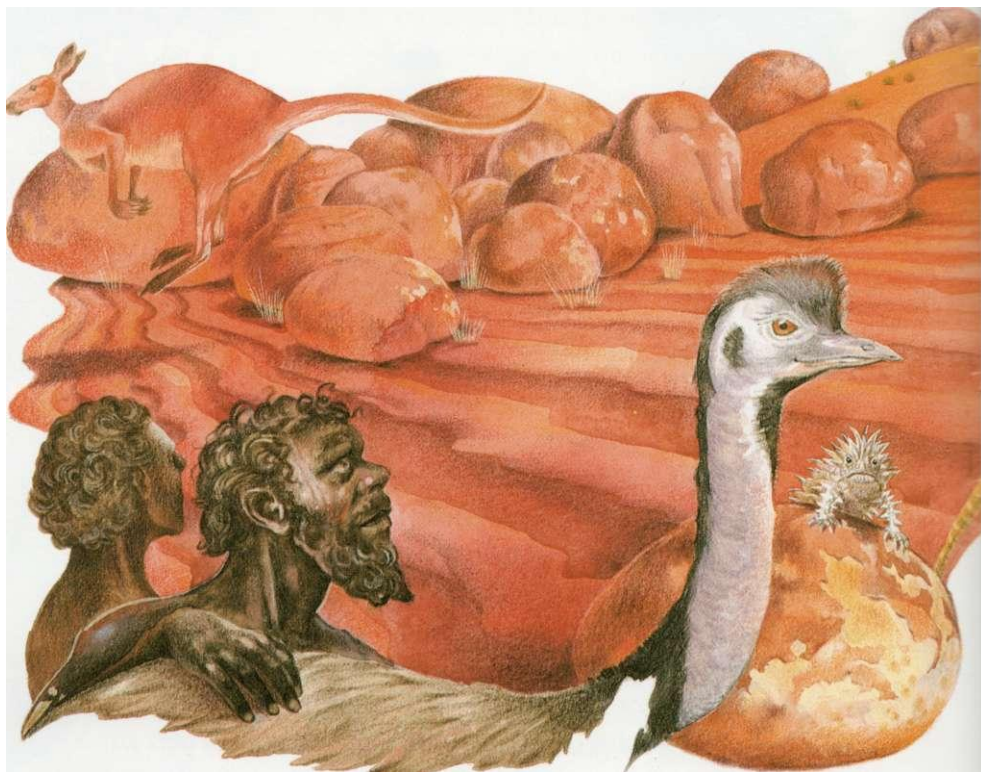
ΑΛΤΣΕΡΑ

Η ιστορία του Ονειρόχρονου σε αυτές τις σελίδες ανήκει στους Αβοριγινες Αραντα, της κεντρικής Αυστραλίας, που ονομάζουν τον Ονειρόχρονό τους «Αλτσέρα». Οι Αβορίγινες είναι φορείς μιας πλούσιας προφορικής παράδοσης με πάμπολλους μύθους για τον Ονειρόχρονό. Αυτοί οι μύθοι μάς λένε πώς διαμορφώθηκε η γη και εξηγούν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των φυτών και των ζώων. Για τους Αβορίγινες, ο Ονειρόχρονος γίνεται κομμάτι του παρόντος όταν οι μύθοι για τη δημιουργία αναβιώνουν μέσα από ιερές τελετουργίες.

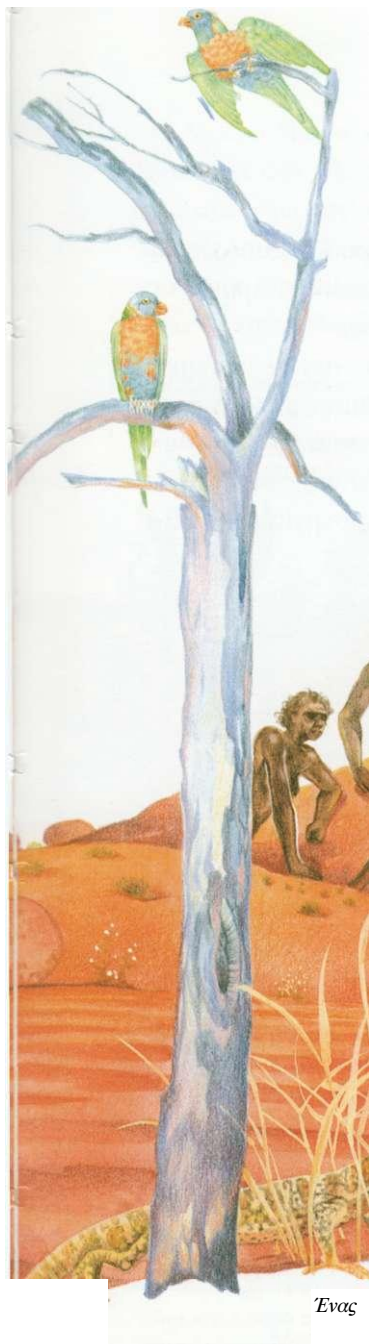
ΣΤΙΣ ΑΠΑΡΧΕΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ η γη ήταν μια γυμνή πεδιάδα. Όλα ήταν σκοτεινά. Δεν υπήρχε ούτε ζωή, ούτε θάνατος. Ο ήλιος, το φεγγάρι και τα αστέρια κοιμούνταν κάτω από τη γη. Όλοι οι προαιώνιοι πρόγονοι κοιμούνταν και αυτοί, μέχρι που τελικά ξύπνησαν από την ίδια τους την αιωνιότητα και ξεπρόβαλαν στην επιφάνεια.

Όταν οι προαιώνιοι πρόγονοι σηκώθηκαν, περιπλανήθηκαν στη γη, άλλοτε με τη μορφή ζώου -σαν καγκουρό, πουλιά εμού ή σαύρες- άλλοτε με ανθρώπινη μορφή, άλλοτε με μορφή ζώου και ανθρώπου ή ανθρώπου και φυτού.

Δύο τέτοια όντα, που αυτοδημιουργήθηκαν από το τίποτα, ήταν οι Ουνγκαμπίκουλα. Καθώς τριγύριζαν στον κόσμο, βρήκαν μισοφτιαγμένους ανθρώπους. Είχαν γίνει από ζώα και φυτά, αλλά ήταν άμορφοι όγκοι, σωριασμένοι φύρδην μίγδην εκεί όπου θα μπορούσαν να δημιουργηθούν νερόλακκοι και λίμνες με αλμυρό νερό. Οι άνθρωποι ήταν όλοι διπλωμένοι στα δύο σαν μπόγοι, ασημάτιστοι και ατελείς, χωρίς μέλη ή χαρακτηριστικά.

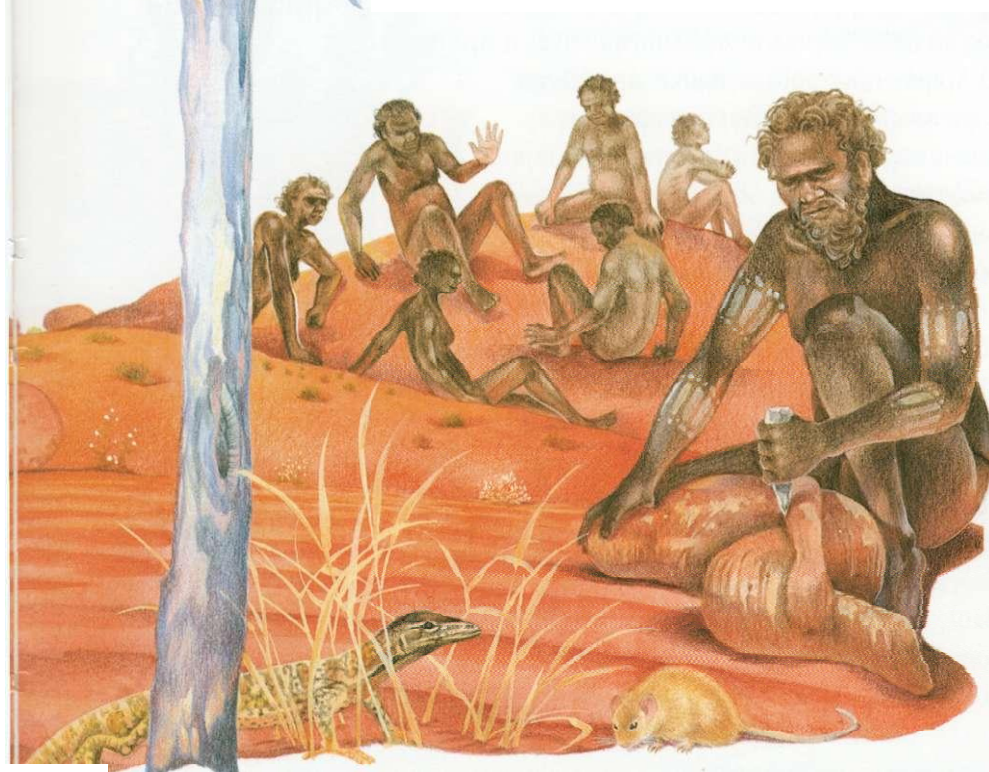
*Οι προαιώνιοι πρόγονοι ξυπνούν και τριγυρίζουν
στη γη με μορφή ανθρώπου ή ζώου*

Με τα μεγάλα πέτρινα μαχαίρια τους, οι Ουνγκαμπίκουλα σκάλισαν κεφάλια, σώματα, πόδια και χέρια. Διαμόρφωσαν τα πρόσωπα, τις παλάμες και τα πέλματα. Επιτέλους οι άνθρωποι ολοκληρώθηκαν.

Κάθε άντρας και γυναίκα προήλθε από κάποιο φυτό ή ζώο γι' αυτό κάθε άνθρωπος οφείλει υπακοή στο тотέμ του ζώου ή του φυτού από το οποίο φτιάχτηκε - τη δαμασκηλιά, το χορτάρι, τις μικρές και τις μεγάλες σαύρες, το παπαγαλάκι, το ποντίκι.

Αφού τελείωσαν το ιερό τους έργο, οι πρόγονοι

Ένας Ουνγκαμπίκουλα ελευθερώνει τα μέλη ενός ανθρώπινου όντος

ξαναγύρισαν στον ύπνο τους. Μερικοί επέστρεψαν στις υπόγειες κατοικίες τους, ενώ άλλοι έγιναν βράχια και δέντρα.

Τα μονοπάτια στα οποία βάδισαν οι πρόγονοι στον Ονειρόχρονο είναι καθγιασμένα. Όπου κι αν πέρασαν οι πρόγονοι άφησαν τα ιερά ίχνη της παρουσίας τους - μια πέτρα, ένα νερόλακκο, ένα δέντρο.

Και τούτο επειδή ο Ονειρόχρονος δε βρίσκεται μονάχα στο μακρινό παρελθόν, αλλά είναι το αιώνιο Τώρα. Ανάμεσα σε δύο διαδοχικούς χτύπους της καρδιάς, ο Ονειρόχρονος μπορεί να επιστρέψει ξανα.

ΕΡΓΑΛΕΙΑ ΖΩΗΣ

Αυτό το πέτρινο μαχαίρι (δεξιά) φτιάχτηκε από τους Αβορίγινες Αράντα και βρέθηκε το 1906 από μια ευρωπαϊκή αποστολή. Η θήκη είναι από φλοιό δέντρου. Σε αυτή την ιστορία οι Ουνγκαμπίκουλα, οι προαιώνιοι πρόγονοι, χρησιμοποιούν παρόμοια μαχαίρια για να φτιάξουν τους ανθρώπους στον Ονειρόχρονο.

ΙΕΡΟΣ ΤΟΠΟΣ

Αυτή είναι μια ζωγραφιά φτιαγμένη από Αβορίγινες στο Ουλούρου (πρώην Άγιερς Ροκ), έναν τεράστιο βράχο στην κεντρική Αυστραλία. Οι Ανάγκου, που ζουν στην περιοχή αυτή πάνω από 20.000 χρόνια, τη θεωρούν ιερή.

ΕΝΑΣ ΓΗΙΝΟΣ ΠΑΡΑΔΕΙΣΟΣ

ΚΑΛΟ ΕΝΑΝΤΙΟΝ ΚΑΚΟΥ
Η Βάση της μυθολογίας της αρχαίας Περσίας (σημερινού Ιράν) είναι μια θρησκεία που ίδρυσε ο προφήτης Ζωροάστρης (Ζαρατούστρας) τον 6ο αι. π.Χ. Επίκεντρο αυτής της θρησκείας είναι ο εγκόσμιος αγώνας ανάμεσα στο καλό και το κακό, που τα εκπροσωπούν ο Αχούρα Μάζντα και ο Αριμάν αντίστοιχα. Στη διήγησή μας οι άνθρωποι παγιδεύονται σε έναν αγώνα ανάμεσα σε έναν αγαθό δημιουργό και ένα δι'αβολικό καταστροφέα - θέμα κοινό σε πολλούς πολιτισμούς.

Ο ΣΟΦΟΣ ΚΥΡΙΟΣ
Ανάγλυφο του 8ου αι. π.Χ.
που απεικονίζει τον ασσύριο βασιλιά ΣΑΛΜΑΝΑΣΑΡ Β' να προσκυνά το «Σοφό Κύριο» Αχούρα Μάζντα. Ο φτερωτός δίσκος στο κέντρο συμβολίζει τη δύναμη του Αχούρα Μάζντα.

ΣΤΙΣ ΑΠΑΡΧΕΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ο σοφός κύριος Αχούρα Μάζντα ζούσε στο φως, ενώ ο δίδυμος αδελφός του, ο Ανγκρα Μαϊνίου ή Αριμάν, ζούσε στο σκοτάδι. Ανάμεσα τους δεν υπήρχε παρά αέρας.

Ύστερα ο Αχούρα Μάζντα δημιούργησε το χρόνο κι έτσι άρχισε ο κόσμος. Έφερε τις ηλιόλουστες μέρες και έβαλε τα άστρα να λάμπουν στον ουρανό· έκανε τη γέμιση και τη χάση του φεγγαριού και έξεψε στον άνεμο και στα σύννεφα τη γρήγορη αστραπή και το δυνατό κεραυνό. Έφτιαξε τον Αγαθό Νου, που υπάρχει μέσα στον άνθρωπο και σε όλη τη δημιουργία και ωθεί προς το καλό κόρη του Αγαθού Νου είναι η Αγάπη.

Ο Αριμάν πήγε και τον βρήκε, απειλώντας τον με τους δαίμονες του, όλο οργή και μίσος. Ο Αχούρα Μάζντα τον υποδέχτηκε με λόγια αγάπης, αλλά ο αδελφός του τον αποπήρε. Έτσι ο Αχούρα Μάζντα τον έστειλε ξανά πίσω στο σκοτάδι, λέγοντας του: «Σε τίποτε δε συμφωνούμε, ούτε στη σκέψη, τη διδασκαλία, τα σχέδια, τις πεποιθήσεις, τα λόγια μας, ούτε στις ψυχές μας».

Από το φως ο Αχούρα Μάζντα δημιούργησε τον πρώτο άνθρωπο, τον Γκάγιομαρτ. Για τρεις χιλιάδες χρόνια ο Γκάγιομαρτ ούτε μιλούσε ούτε σάλευε, αλλά στοχαζόταν με ευλάβεια τη σοφία του δημιουργού και την τελειότητα του γήινου παραδείσου που είχε φτιάξει. Ύστερα έγινε ο πρώτος ιερέας της φωτιάς και φρόντιζε τη φλόγα, το σύμβολο του Αχούρα Μάζντα.

Η αντεπίθεση του Αριμάν, που η προσευχή τον είχε εξορίσει στο εξώτατο σκοτάδι, ήταν τρομερή. Εισέβαλε από τον ουρανό, φέρνοντας πολλά δεινά: λαγνεία, πείνα, αρρώστια, πόνο, ακόμη και θάνατο. Ό,τι άγγιζε, το μόλυνε. «Η νίκη μου είναι τέλεια», έλεγε με χαιρεκακία. «Μόλυνα τον κόσμο με βρομιές και σκοτάδι και τον έκανα οχυρό μου. Στέγνωσα τη γη κι έτσι τα φυτά θα ξεραθούν φαρμάκωσα τον Γκάγιομαρτ κι έτσι θα πεθάνει».

Ο Αχούρα Μάζντα δημιουργεί τον Γκάγιομαρτ, που, ως ιερέας της φωτιάς, προσεύχεται στο δημιουργό του

Ο Αχούρα Μάζντα κατάλαβε ότι θα ήταν καλύτερα να περιορίσει τον Αριμάν, κι έτσι έθεσε ένα όριο στο χρόνο και παγίδευσε τον Αριμάν μέσα στη δημιουργία. Ο Αριμάν πάλεψε να βγει από τον κόσμο, το ίδιο σκληρά όπως είχε παλέψει για να μπει, αλλά δεν τα κατάφερε. Έτσι παρέμεινε στον κόσμο για να κάνει κακό ως το τέλος του χρόνου.

Για να καταπολεμήσει την ξηρασία του Αριμάν, ο Αχούρα Μάζντα

Ο Αριμάν στέλνει τους δαίμονες της οδύνης και τον θάνατου για να καταστρέψουν το γήινο παράδεισο τον Αχούρα Μάζντα

έστειλε άφθονη βροχή στη γη. Η βροχή γονιμοποίησε το σπέρμα του Γκάγιομαρτ κι έτσι δημιουργήθηκε το πρώτο ανδρόγυνο, η Μασιόι και ο Μασία, οι προπάτορες όλων μας.

Στην αρχή ο Μασία και η Μασιόι τιμούσαν τον Αχούρα Μάζντα για την ομορφιά και την αφθονία της δημιουργίας του, αλλά μετά πλανήθηκαν και άρχισαν να λατρεύουν τον Αριμάν, τιμώντας τον μάλιστα ως δημιουργό τους. Και τούτο επειδή ο Αχούρα Μάζντα άφησε όλους τους ανθρώπους ελεύθερους να διαλέξουν οι ίδιοι ανάμεσα στο καλό και το κακό.

Όλοι οι άνθρωποι γεννιούνται καλοί και η γη είναι πιο ευτυχισμένη όταν πάνω της στέκεται κάποιος πιστός. Όταν κάποιος πιστός σπέρνει τη γη, διαδίδει τα λόγια του Αχούρα Μάζντα.

Το πρώτο ανδρόγυνο, ο Μασία και η Μασιόι, χαίρονται την ομορφιά της γης, αλλά ξεχνούν ποιος θεός τη δημιούργησε

Γι' αυτό και ο Αχούρα Μάζντα φρόντισε ώστε κάθε λαός να αγαπά τη γη του κι έκανε τη γη όμορφη, να λαχταρά το καλό και το φωτεινό. Αλλά ο Αριμάν διέφθιρε τους ανθρώπους με την αμαρτία, την αρρώστια και τη θλίψη.

Η ΓΗ ΤΟΥ ΙΡΑΝ

Οι συνεχείς μάχες ανάμεσα στο σοφό Αχούρα Μάζντα και τον κακό Αριμάν αντανakλώνται στο τοπίο και το κλίμα του Ιράν, όπου γεννήθηκε αυτή η ιστορία. Οι άγονες και κακοτράχαλες ορεινές περιοχές (επάνω) έρχονται σε έντονη αντίθεση με τα εύφορα παράλια.

Ο ΠΡΩΤΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ

Ο Γκαγισμαρι, ο πρώτος άνθρωπος, που το **όνομα** του **στα** περσικά **σημαίνει** «θνητή ζωή», δημιουργήθηκε από τον Αχούρα Μάζντα. Για 3-000 χρόνια ο Γκάγιομαρτ ήταν πνεύμα και μετά πήρε ανθρώπινη μορφή. Ωστόσο πέθανε νέος, μόλις 30 χρόνων, επειδή τον φαρμάκωσε ο Αριμάν, ο διαβολικός δίδυμος αδελφός του Αχούρη Μάζντα.

Ο ΓΕΡΟΝΤΑΣ ΤΩΝ ΑΡΧΑΙΩΝ

Ο ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΣ

Ο Κουμούς ο Δημιουργός, ο Γέροντας των Αρχαίων, είναι ο σημαντικότερος θεός της φυλής Μόντοκ. Αυτός δημιούργησε όλο τον κόσμο, έφτιαξε τη χώρα των Μόντοκ ειδικά γι' αυτό τον περιούσιο λαό του, και σκόρπισε σπόρους στα εδάφη της. Σύμφωνα με τη μυθολογία των Μόντοκ, ο Κουμούς μπορεί να ξαναφέρει έναν άνθρωπο στη ζωή, αρκεί να του έχει απομείνει έστω και μία τρίχα στο κεφάλι.

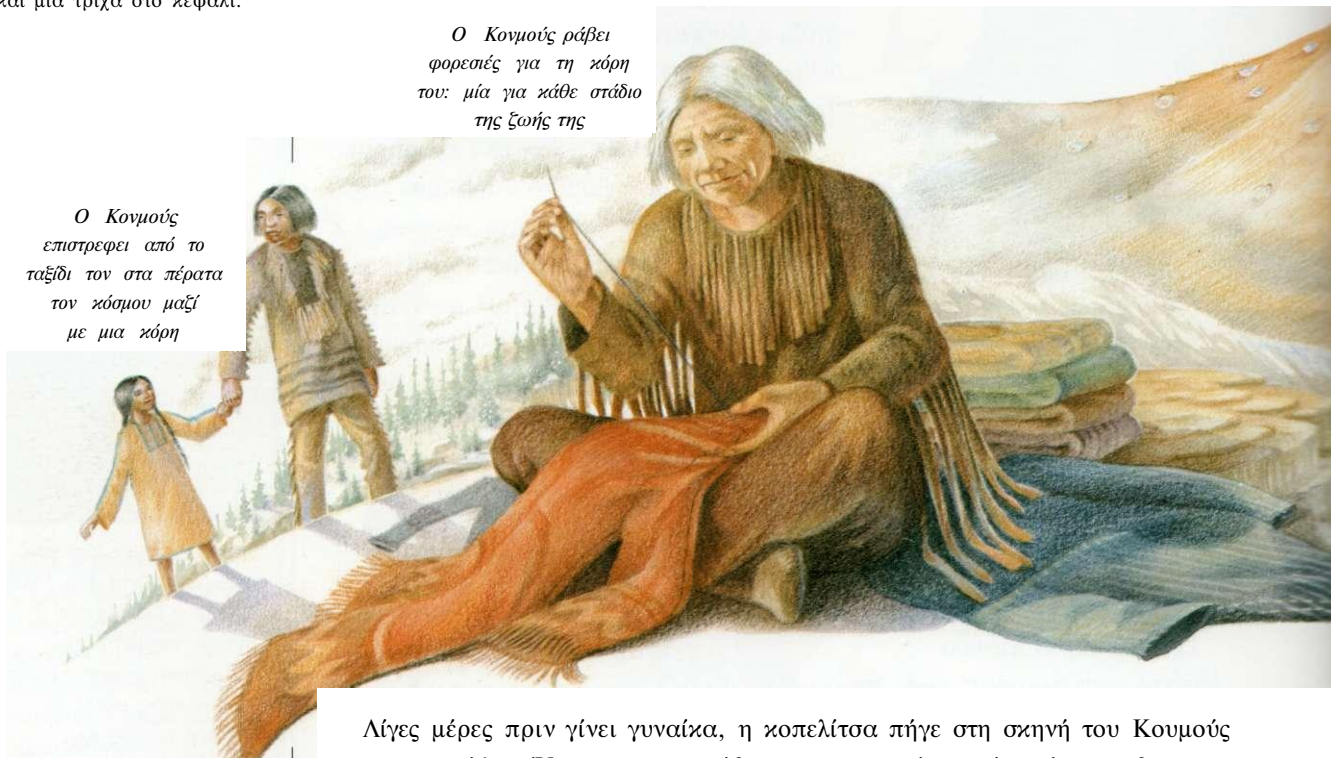
Ο ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ήταν ο Κουμούς, ο Γέροντας των Αρχαίων, που έσπειρε σπόρους στη γη και ζήτησε από τα Βουνά, τους λόφους, τα ποτάμια και τις πηγές να τους φροντίζουν παντοτινά. Ο Κουμούς δε θα πεθάνει ποτέ. Τίποτε δεν μπορεί να τον σκοτώσει, επειδή ο λαμπερός δίσκος που έχει στην πλάτη του τον ξαναφέρει πάντα στη ζωή. Τώρα ζει στον ουρανό, αλλά κάποτε κατοικούσε εδώ, στη γη.

Κάποια μέρα ο Κουμούς εγκατέλειψε τη σκηνή του και άρχισε να περιπλανιέται μέχρι που έφτασε στα πέρατα του κόσμου. Όταν επέστρεψε, έφερε μια κόρη. Κανείς δεν ξέρει από πού ήρθε το κοριτσάκι. Ο Κουμούς έλειπε τόσο πολύ καιρό που, όταν γύρισε, όλοι όσοι τον ήξεραν είχαν πεθάνει.

Ο Κουμούς έραψε για την κόρη του δέκα όμορφες φορεσιές - μία για κάθε στάδιο της ζωής της. Η δέκατη ήταν το νεκρικό της φόρεμα. Ήταν το πιο όμορφο απ' όλα, καστόρινο και στολισμένο με γυαλιστερά όστρακα.

*Ο Κουμούς ράβει
φορεσιές για τη κόρη
του: μία για κάθε στάδιο
της ζωής της*

*Ο Κουμούς
επιστρέφει από το
ταξίδι τον στα πέρατα
τον κόσμο μαζί
με μια κόρη*

Λίγες μέρες πριν γίνει γυναίκα, η κοπελίτσα πήγε στη σκηνή του Κουμούς για να χορέψει. Ύστερα αποκοιμήθηκε και ονειρεύτηκε ότι σύντομα θα πέθαινε. Όταν ξύπνησε, του ζήτησε τη νεκρική της φορεσιά. Ο πατέρας της της πρόσφερε διαδοχικά όλα τα άλλα φορέματα, αλλά εκείνη αρνήθηκε να τα φορέσει. Ήθελε μονάχα το σάβανο.

Μόλις το φόρεσε, ξεψύχησε και το πνεύμα της έφυγε για τη δύση. Περίλυπος ο Κουμούς είπε: «Ξέρω όλα τα πράγματα πάνω, κάτω και πέρα. Ό,τι υπάρχει, το ξέρω. Θα ακολουθήσω το πνεύμα της κάτω στα σπήλαια του Οίκου των Νεκρών».

*Η κόρη του Κουμούς φόρεσε το
πο ωραίο φόρεμα, το νεκρικό της
φόρεμα*

*Τα κόκαλα πετάχτηκαν αϊτό το καλάθι
του Κουμούς και ξαναγύρισαν στις
σπηλιές των νεκρών*

από την κόρη του και ταξίδεψε στα πέρατα του κόσμου. Ακολούθησε το δρόμο του ήλιου μέχρι που έφτασε στη μέση του ουρανού. Εκεί έχτισε το σπίτι του κι εκεί μένει ακόμη.

Ο Οίκος των Νεκρών ήταν όμορφος και γεμάτος πνεύματα. Τόσα πολλά ήταν τα πνεύματα που, ακόμη κι αν μετρούσες όλα τα αστέρια του ουρανού και όλες τις τρίχες όλων των ανθρώπων κι όλων των ζώων πάνω στη γη, και πάλι αυτά θα ήταν περισσότερα.

Εκεί έμεινε ο Κουμούς, χορεύοντας με τα πνεύματα.

Τελικά Βαρέθηκε στον Οίκο των Νεκρών και αποφάσισε να επιστρέψει στη γη και να τη γεμίσει ανθρώπους. Πήρε μαζί του ένα καλάθι κόκαλα, αλλά τα κόκαλα ούρλιαζαν και τον κλοτσούσαν, κάνοντας τον να σκοντάφτει. Δύο φορές έπεσε και δύο φορές τα κόκαλα πήδησαν από το καλάθι και γύρισαν κάτω στα σπήλαια. «Κόκαλα, καθίστε φρόνιμα! Η ζωή είναι καλή!» φώναξε αγριεμένος ο Κουμούς.

Επιτέλους, έφτασε στο φως του ήλιου. Πήρε τα κόκαλα από το καλάθι, τα έσπειρε στο χώμα και οι φυλές άρχισαν να ξεφυτρώνουν, η μία μετά την άλλη. Τελευταίοι ξεφύτρωσαν οι Μόντοκ, ο περιούσιος λαός του Κουμούς. «Θα είστε μια μικρή φυλή και οι εχθροί σας θα είναι πολλοί», τους είπε. «Όμως θα είστε οι πιο γενναίοι απ' όλους». Ύστερα, ο Κουμούς πήρε άδεια

ΟΙ ΜΟΝΤΟΚ

Οι Μόντοκ, μια μικρή φυλή, που ζει στα ούνορα Καλιφόρνιας και Όρεγκον, διώχτηκαν από τη γη τους το 1864. Ακολούθησε ο εξάμηνος Πόλεμος των Μόντοκ (1872-1873), όταν 60 Μόντοκ αναχαίτισαν πάνω από 1.000 αμερικανούς στρατιώτες, εκπληρώνοντας την προφητεία του Κουμούς για την απaráμιλλη γενναιότητα της φυλής.

ΠΟΛΥΤΙΜΑ ΟΣΤΡΑΚΑ

Αρκετές φυλές στη δυτική Βόρεια Αμερική χρησιμοποιούν όστρακα αμπαλόνε για το στόλισμα των ρούχων τους (όπως στη νεκρική φορεσιά αυτής της ιστορίας), για κοσμήματα και για νόμισμα όταν εμπορεύονται.

ΦΤΙΑΓΜΕΝΟΙ ΑΠΟ ΛΑΣΠΗ

Ο ΠΑΓΩΜΕΝΟΣ ΒΟΡΡΑΣ
Η Σιβηρία, όπου γεννήθηκε αυτή η ιστορία, είναι μια τεράστια περιοχή της Ρωσίας (περίπου 7.511.000 τετρ. χλμ.). Σε ορισμένα μέρη της, όπως στην Καμτσάτκα στα ανατολικά (επάνω), υπάρχει άδενδρη τούντρα κι εκεί το υπέδαφος είναι διαρκώς παγωμένο. Στο σύντομο καλοκαίρι, η τούντρα γεμίζει βάλτους με κουνούπια: σύμφωνα με το μύθο, αυτό είναι έργο του πανούργου Έρλικ.

Ο ΛΕΥΚΟΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΣ
Μια άλλη ονομασία του Ούλγκαν, την οποία χρησιμοποιούν οι Γιακούτσιοι που ζουν κοντά στον ποταμό Λένα στη Σιβηρία, είναι Ιρίν-άι-τότζον, που σημαίνει «Λευκός Δημιουργός».

ΣΤΙΣ ΑΠΑΡΧΕΣ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ δεν υπήρχε στεριά, μονάχα ωκεανός. Ο Ούλγκαν, ο μέγας δημιουργός, κατέβηκε για να φτιάξει τη γη, αλλά δεν μπορούσε να σκεφτεί πώς. Είδε κάτι λάσπες, που έμοιαζαν σαν σώμα με πρόσωπο, να επιπλέουν στο νερό. Ο Ούλγκαν ζωντάνεψε τη λάσπη, ονόμασε το πλάσμα Έρλικ και το έκανε φίλο και σύντροφο του.

Μια μέρα ο Ούλγκαν και ο Έρλικ, σαν δύο μαύρες χήνες, πέταξαν πάνω από το νερό. Ο Έρλικ, που πάντα ήταν περήφανος και καυχησιάρης, πέταξε πολύ ψηλά και, εξαντλημένος, έπεσε στο νερό.

Ο Έρλικ άρχισε να Βυθίζεται. Καθώς πνιγόταν, ζήτησε Βοήθεια. Ο Ούλγκαν τον σήκωσε και πρόσταξε μια πέτρα να υψωθεί στην επιφάνεια ώστε να καθίσει εκεί ο Έρλικ.

Ο πανούργος Έρλικ, που ο δημιουργός θεός Ούλγκαν μόλις έπλασε από λάσπη, σηκώνεται από το βάλτο

Ύστερα ο Ούλγκαν ζήτησε από τον Έρλικ να Βουτήξει στο Βυθό και να φέρει λάσπη για να φτιάξει τη στεριά. Ο Έρλικ άρχισε τις Βουτιές, αλλά κάθε φορά φύλαγε λίγη λάσπη στο στόμα του, με σκοπό να φτιάξει το δικό του κόσμο, αφού θα είχε δει πώς γίνεται.

Ο Ούλγκαν πρόσταξε τη λάσπη να εξαπλωθεί και η λάσπη στο στόμα του Έρλικ υπάκουσε. Ο Έρλικ κόντεψε να πνιγεί. Έφτυσε τη λάσπη κι αυτός είναι ο λόγος που η γη έχει βάλτους.

Ο Ούλγκαν δημιούργησε τον πρώτο άντρα με σάρκες από χώμα και κόκαλα από πέτρα. Μετά έπλασε την πρώτη γυναίκα από το πλευρό του άντρα. Αλλά δεν είχαν ακόμη το πνεύμα της ζωής. Ο Ούλγκαν ξεμάκρυνε να βρει κάποιο πνεύμα να τους εμψυχήσει, αφήνοντας τον πρώτο σκύλο να τους φυλάει.

Τότε ήρθε ο Έρλικ και είδε το σκύλο να τρέμει από το κρύο, γιατί δεν είχε τρίχωμα. Του χάρισε μια ζεστή γούνα και τον έπεισε να κοιτάζει αλλού. Μετά με ένα καλάμι φύσηξε ζωή στα σώματα του πρώτου άντρα και της πρώτης γυναίκας. Έτσι ο Έρλικ έγινε ο πατέρας των ανθρώπων.

Όταν επέστρεψε ο Ούλγκαν και είδε τι είχε συμβεί, δεν ήξερε τι να κάνει. Αναρωτήθηκε αν έπρεπε να καταστρέψει τον άντρα και τη γυναίκα και να αρχίσει ξανά από την αρχή. Όμως ο πρώτος βάτραχος του είπε να μην ανησυχεί. «Αν είναι να ζήσουν, θα ζήσουν. Αν είναι να πεθάνουν, θα πεθάνουν». Έτσι ο Ούλγκαν τους άφησε να ζήσουν.

Όσο για το σκύλο, ο Ούλγκαν τού είπε ότι από δω κι εμπρός θα έπρεπε πάντα να φυλάει τους ανθρώπους και να ζει μέσα στο κρύο¹ ακόμη και αν τον κακομεταχειρίζονταν οι άνθρωποι, το σφάλμα ήταν δικό του.

ΣΙΒΗΡΙΑΝΟΣ ΣΚΥΛΟΣ

Ο σιβηριανός σκύλος, που είναι μεγαλόσωμος, δυνατός και πολύ ανθεκτικός, χρησιμοποιείται σε ομάδες για το κυνήγι και για να τραβά έλκηθρα. Αυτός ο μύθος εξηγεί πώς σφυρηλατήθηκε η σχέση μεταξύ σκύλου και ανθρώπου.

Ο Έρλικ πείθει τον πρώτο σκύλο να κοιτάξει αλλού, χαρίζοντάς του ένα γούνινο παλιό

Έρλικ

Ούλγκαν

Ο βάτραχος βλέπει τον Έρλικ να ιρυσά ζωή στους πρώτους ανθρώπους

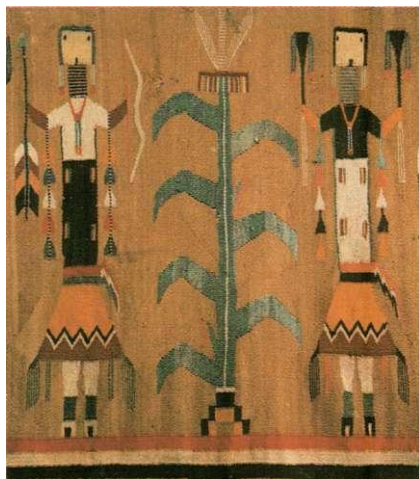
Ποτέ ο Ούλγκαν δε συγχώρεσε τον Έρλικ που φύσηξε ζωή στους ανθρώπους. Αγανακτισμένος από τις πανουργίες του, τον εξόρισε στον κάτω κόσμο. Εκεί ο Έρλικ κάθεται σε μαύρο θρόνο, τριγυρισμένος από πονηρά πνεύματα, που κάθε βράδυ τα στέλνει να μεταφέρουν τις ψυχές των νεκρών.

ΜΥΘΙΚΟ ΔΕΝΤΡΟ

Οι Γιακούτιοι πιστεύουν ότι ένα μυθικό δέντρο (παρόμοιο με το Ίγκντραξιλ, το Δέντρο της Ζωής στη σκανδιναβική μυθολογία) συνδέει τον πάνω κόσμο, τον κόσμο των ανθρώπων όπου βασιλεύει ο καλός Ούλγκαν, με τον κάτω κόσμο, όπου κυριαρχεί ο Έρλικ.

ΠΑΙΔΙΑ ΤΟΥ ΘΕΟΥ ΗΛΙΟΥ

ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ ΜΕ ΑΜΜΟ

Αυτή η κουβέρτα των Ναβάχο διακοσμείται με μια ζωγραφιά από άμμο. Δείχνει δύο αγίους -ίσως το Αγόρι του Λευκού Καλαμποκιού και το Κορίτσι του Κίτρινου Καλαμποκιού- με το ιερό φυτό του αραβόσιτου, το δώρο τους στους θνητούς. Οι Ναβάχο πιστεύουν ότι, χάρη στις ζωγραφιές αυτές, οι άγιοι θεραπεύουν τους αρρώστους της φυλής. Υπάρχουν πάνω από 800 σχέδια. Κάθε λεπτομέρεια πρέπει να είναι ακριβής, για να εκδηλωθεί η θεραπευτική δύναμη της εικόνας.

ΓΥΝΑΙΚΑ ΑΡΑΧΝΗ

Αυτή η σοφή γυναίκα διδάσκει την τέχνη της υφαντουργίας. Οι Ναβάχο προστατεύουν τις αράχνες και τρίβουν ιστούς αράχνης τα χεράκια των νεογέννητων κοριτσιών ώστε, όταν μεγαλώσουν, να γίνουν ακούραστες υφάντρες.

ΖΟΥΜΕ ΣΤΟΝ ΠΕΜΠΤΟ ΚΟΣΜΟ. Οι πρόγονοι μας ζούσαν στον τέταρτο κόσμο, κάτω από αυτόν όπου ζούμε τώρα, ώσπου ήρθε μια μεγάλη πλημμύρα με κύματα θεόρατα σαν βουνά. Οι πρόγονοι άνοιξαν μια τρύπα στον ουρανό και κατέφυγαν στο δικό μας κόσμο.

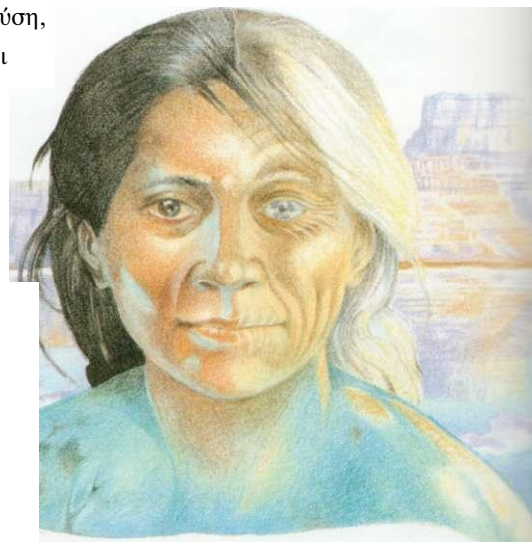
Κάποια μέρα οι άνθρωποι άκουσαν από μακριά το αχνό «γιο-χο-χο» του Χαστσεγιάλι, του ομιλούντα θεού. Σιγά σιγά ο ήχος δυνάμωσε. Άκουσαν τον ήχο των μοκασινιών του θεού ώσπου τελικά εκείνος ήρθε και στάθηκε μπροστά τους. Από ένα κομμάτι τρκουάζ έφτιαξε την Εστσανάτλεχι, τη Γυναίκα που Αλλάζει. Από δύο καλαμπόκια έφτιαξε το Αγόρι του Λευκού Καλαμποκιού και το Κορίτσι του Κίτρινου Καλαμποκιού.

Η Γυναίκα που Αλλάζει παντρεύτηκε τον Τσοχανοάι, το θεό του ήλιου, αυτόν που τη μέρα κουβαλά τον ήλιο στην πλάτη του και τη νύχτα τον κρεμά στο δυτικό τοίχο του σπιτιού του. Εκείνος της έχτισε ένα σπίτι πέρα μακριά στη δύση, εκεί όπου ζει τώρα. Από εκεί φυσούν οι δροσερές ανοιξιάτικες αύρες· από εκεί έρχεται η βροχή που ποτίζει τη γη των Ναβάχο.

Η Γυναίκα που Αλλάζει είχε δύο καλούς γιους, τον Εξολοθρευτή των Εχθρών και το Παιδί του Νερού. Όμως ο πατέρας τους, ο θεός του ήλιου, δεν ήθελε ούτε να τους βλέπει.

Όταν μεγάλωσαν κι έγιναν σωστοί λεβέντες, οι δύο νέοι αποφάσισαν να πάνε να βρουν τον πατέρα τους και να ζητήσουν τη Βοήθεια του για να εξουδετερώσουν τα πολυάριθμα κακά πνεύματα που ταλαιπωρούσαν τους ανθρώπους.

Είδαν μια τουλούπα καπνού να ξεπροβάλλει από μια τρύπα στο έδαφος και, κατεβαίνοντας μια σκάλα, έφτασαν σε μια υπόγεια αίθουσα. Εκεί βρήκαν τη Γυναίκα Αράχνη, μια πάνσοφη γριά. Αυτή τους είπε πώς να βρουν το σπίτι του θεού του ήλιου. Επίσης τους έδωσε ένα ειδικό φυλαχτό για προστασία από κάθε κακό, καθώς και φτερά ζωής από τον αετό που πετά ψηλά.

Η Γυναίκα που Αλλάζει γερνά το χειμώνα και ξανανιώνει την άνοιξη

Τα αδέρφια έφτασαν στο σπίτι του θεού του ήλιου στις όχθες μιας λίμνης. Ο θεός έλειπε και αποφάσισαν να του κάνουν έκπληξη. Δύο άγριες αρκούδες φρουρούσαν την πόρτα του, αλλά τα αδέρφια είπαν τα μαγικά λόγια της Γυναίκας Αράχνης και οι αρκούδες τα άφησαν να περάσουν. Κρύφτηκαν ανάμεσα σε κάτι κιλίμια. Το κιλίμι που διάλεξαν ήταν αυτό του σκοταδιού. Μόλις ο θεός ήλιος επέστρεψε σπίτι του, ένιωσε ότι κάποιος ήταν εκεί. Κατέβασε κάτω τα κιλίμια. Πρώτα ξετύλιξε το κιλίμι της αυγής, μετά το γαλάζιο κιλίμι του ουρανού, το κίτρινο κιλίμι του δειλινού και, τέλος, το γαλαζόμαυρο κιλίμι του σκοταδιού.

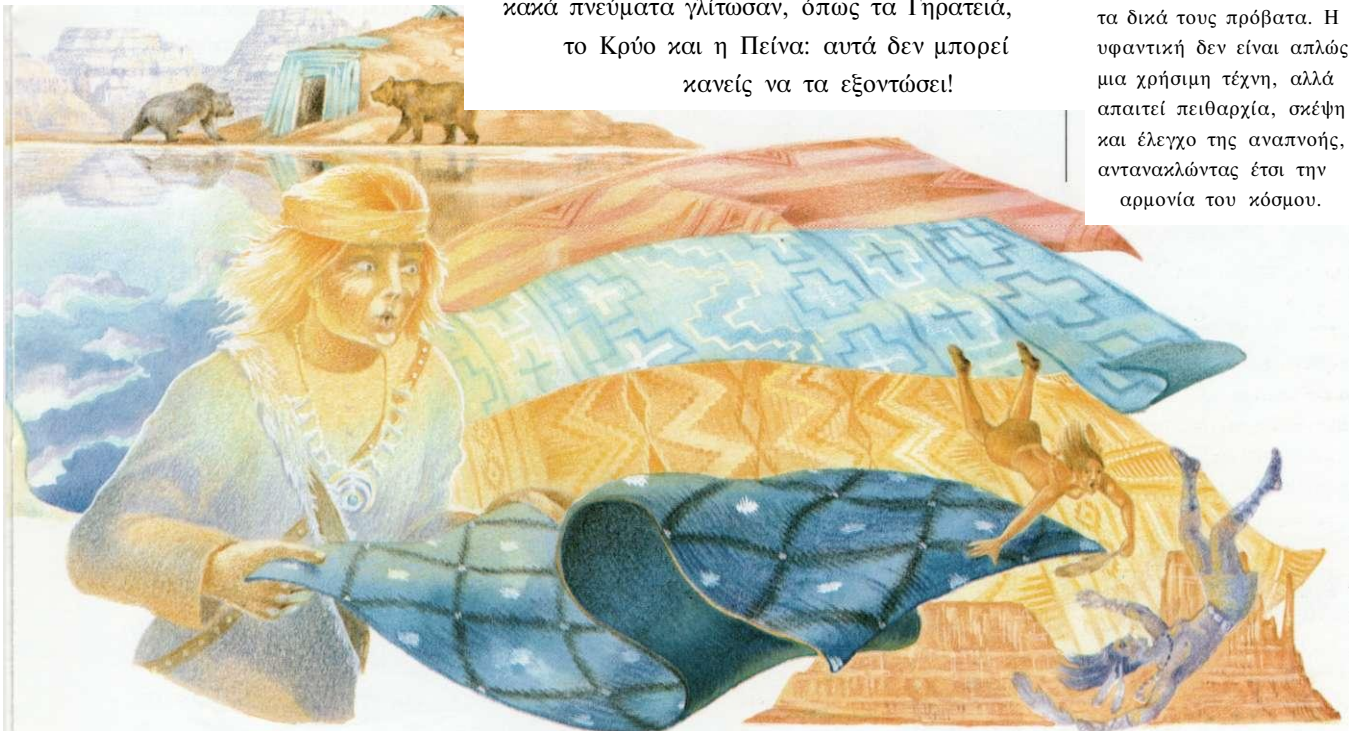
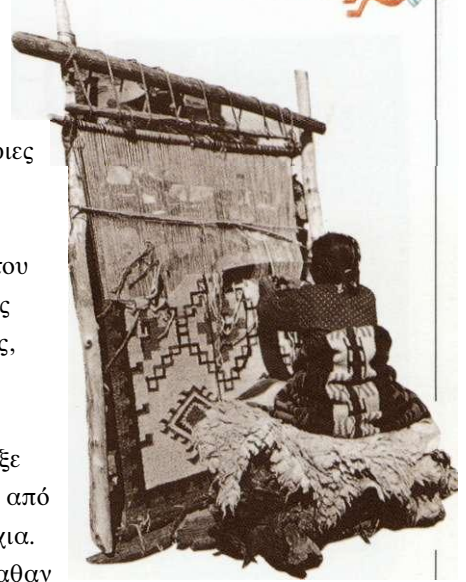
Τα αγόρια έπεσαν κάτω. Έξαλλος από θυμό, ο θεός του ήλιου τα πέταξε ανατολικά πάνω στα βράχια από λευκό όστρακο· νότια πάνω στα βράχια από τικουάζ· δυτικά στα βράχια από μάργαρο· βόρεια πάνω στα μαύρα βράχια. Όμως τα αγόρια έσφιγγαν στα χέρια τους τα φτερά της ζωής και δεν έπαθαν τίποτε. Τελικά, η οργή του θεού καταλάγιασε και δέχτηκε τα αγόρια ως γιους του. Τους χάρισε μαγικά τόξα για να πολεμούν τα κακά πνεύματα - την ανθρωποφάγο αντιλόπη Τίλγκετ, τα τεράστια αρπακτικά πουλιά

*Οι αρκούδες φρουρούν την
πικουάζ πόρτα στο σπίτι του
θεού του ήλιου*

Τσενχάλε και το φολιδωτό Γέιτσο. Παρόλο που ο Εξολοθρευτής των Εχθρών και το Παιδί του Νερού έκαναν σπουδαία κατορθώματα, μερικά κακά πνεύματα γλίτωσαν, όπως τα Γηραιά, το Κρύο και η Πείνα: αυτά δεν μπορεί κανείς να τα εξοντώσει!

ΟΜΟΡΦΑ ΠΡΑΓΜΑΤΑ

Οι Ναβάχο, εκτός από έξοχοι αργυροχόοι και κατασκευαστές κοσμημάτων, φημίζονται για τα υπέροχα κιλίμια και τις κουβέρτες τους, που υφαίνονται με μαλλί από τα δικά τους πρόβατα. Η υφαντική δεν είναι απλώς μια χρήσιμη τέχνη, αλλά απαιτεί πειθαρχία, σκέψη και έλεγχο της αναπνοής, ανατακλώντας έτσι την αρμονία του κόσμου.

*Ο θεός ήλιος ξετυλίγει το γαλαζόμαυρο κιλίμι του σκοταδιού, πινάζοντας
μακριά τα παιδιά του, τον Εξολοθρευτή των Εχθρών και το Παιδί του Νερού*

ΠΙΝΑΚΙΔΑ ΜΕ
ΣΦΗΝΟΕΙΔΗ ΓΡΑΦΗ
Οι Σουμέριοι επινόησαν
μια γραπτή γλώσσα που
λέγεται σφηνοειδής επειδή
τα σύμβολα της έχουν
τριγωνικό σχήμα. Αυτή η
πινακίδα χρονολογείται
στο 2100 π.Χ.

Η ΤΡΟΦΗ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

Ο ΑΝΤΑΠΑ, Ο ΕΦΕΥΡΕΤΗΣ της γλώσσας, ήταν ο πρώτος από τους Επτά Σοφούς που στάλθηκε από τον πατέρα του, τον Έα, το θεό της σοφίας, να διδάξει στους ανθρώπους την τέχνη του ζην. Ο Έα προίκισε το γιο του με την ικανότητα να καταλαβαίνει περισσότερα από τον κοινό θνητό, αλλά του έδωσε περιορισμένο χρόνο ζωής, σαν να ήταν θνητός.

Ο Αντάπα έζησε με τους κατοίκους της πόλης Εριντού και τους δίδαξε πώς να λατρεύουν τους θεούς και να προσεύχονται σε αυτούς. Έψησε ψωμί για την πόλη κι έβαλε στο τραπέζι της προσφοράς ψωμί και νερό επίσης έφερε τα νερά γύρω από την πόλη.

Κάθε μέρα ξεκινούσε από την αποβάθρα με μια ψαρόβαρκα χωρίς πηδάλιο. Έτσι ήταν στο έλεος των ανέμων. Μια μέρα ο Νότιος Άνεμος σηκώθηκε εναντίον, του, απειλώντας να ανατρέψει τη Βάρκα του και να τον πνίξει. Όμως, ο Αντάπα τού είπε: «Μπορεί να είσαι δυνατός, αλλά εγώ είμαι δυνατότερος!»

Και ο Αντάπα καταράστηκε το Νότιο Άνεμο και του τσάκισε τη φτερούγα.

Για επτά μέρες ο Νότιος Άνεμος δε φύσηξε. Ο θεός του ουρανού Άνου, ο γηραιότερος και ανώτερος όλων, ρώτησε να μάθει τι συνέβη στον άνεμο.

Ο υπηρέτης του, ο Ιλαμπράτ, απάντησε: «Άρχοντα μου, ο Αντάπα, ο γιος του Έα, τσάκισε τη φτερούγα του».

Ο Αντάπα, που βγήκε για
ψάρεμα με το βαρκάκι του,
καταριέται το Νότιο Άνεμο και
τον τσακίζει τη φτερούγα

Ο Άνου σηκώθηκε οργισμένος από το θρόνο του και διέταξε να του φέρουν τον Αντάπα.

Ο Έα συμβούλεψε τον Αντάπα να εμφανιστεί μπροστά στον Άνου σαν να βαρυνπενθεί, με τα μαλλιά αχτένιστα και τα ρούχα σχισμένα. «Όταν φτάσεις στην πύλη του ουρανού», πρόσθεσε ο Έα, «θα βρεις τον Ταμούζ να φυλάει την είσοδο. Θα σε ρωτήσει γιατί πενθείς και θα του απαντήσεις: "Πενθώ για σένα". Θα γελάσει και θα σ' αφήσει να περάσεις. Όμως να μη δεχτείς ούτε το ψωμί ούτε το νερό που θα σου προσφέρουν, γιατί θα είναι το ψωμί και το νερό του θανάτου».

Ο Αντάπα ακολούθησε τη συμβουλή του πατέρα του. Ο Ταμούζ οδήγησε τον Αντάπα στον Άνου, το θεό του ουρανού, και είπε δυο καλά λόγια γι' αυτόν. Ο Αντάπα ήταν σεμνός μπροστά στο μεγάλο θεό κι εξήγησε ότι τσάκισε τη φτερούγα του ανέμου μόνο και μόνο επειδή αυτός τον απείλησε με καταιγίδα.

Ο Άνου τον άκουσε και τον συγχώρεσε. Όμως η καρδιά του θεού ήταν ακόμη βαριά. «Γιατί ο Έα σ' έστειλε στην άθλια ανθρωπότητα να τη διδάξεις τους τρόπους των θεών; Γιατί σκοτίζεσαι για τους θνητούς; Η ζωή ενός ανθρώπου δεν είναι παρά ένα ανοιγοκλείσιμο του ματιού του θεού. Έλα, Αντάπα, φάε και πιες το ψωμί και το νερό της αιώνιας ζωής». Αλλά ο Αντάπα αρνήθηκε το ψωμί και το νερό της ζωής, νομίζοντας ότι ο Άνου του είχε στήσει κάποια παγίδα.

«Λοιπόν», είπε ο Άνου, «έκανες την επιλογή σου. Μπορούσες να ζήσεις για πάντα, αλλά τώρα θα πεθάνεις κάποια μέρα».

Έτσι, ο Αντάπα επέστρεψε στην Εριντού, έχοντας τη γνώση του θανάτου. Αυτός που πραγματικά τον ξεγέλασε και του στέρησε την αιώνια ζωή ήταν ο πατέρας του, ο Έα, επειδή ο Έα ήξερε ότι οι θνητοί είναι δημιούργημα του χρόνου, ενώ οι θεοί υπάρχουν για πάντα.

Ο Αντάπα στέκεται σεμνά μπροστά στο μεγάλο θεό Άνου

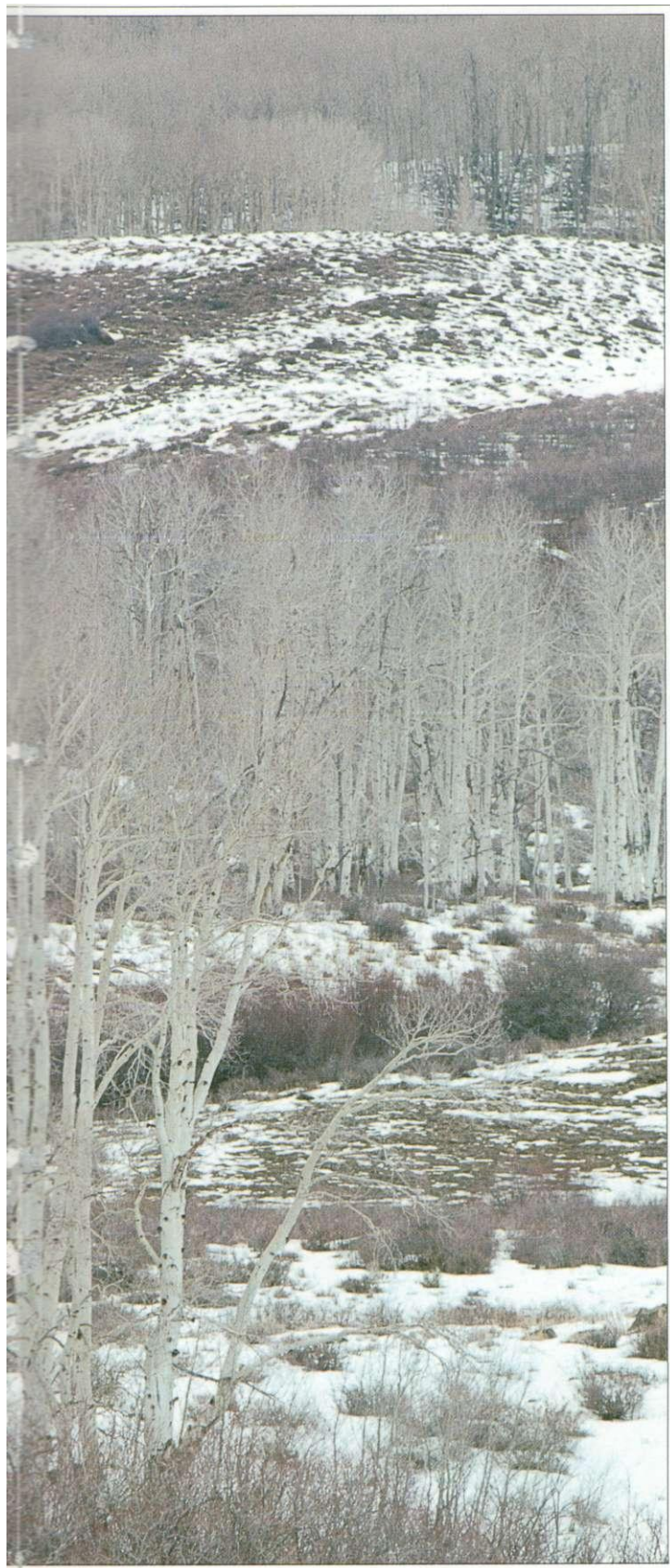

Το ψωμί και το νερό της ζωής

ΑΝΟΥ

Ο Άνου ήταν ο πρώτος και σημαντικότερος θεός των Σουμερίων, ο θεός του ουρανού και ο κυρίαρχος του σύμπαντος. Ζούσε στον τρίτο ψηλότερο ουρανό, πολύ μακριά από τους θνητούς, αλλά ολοι τον σέβονταν για την κρίση και τη δικαιοσύνη του. Επίσης ήταν ο φύλακας του ψωμιού και του νερού της ζωής.

ΟΙ ΑΠΑΡΧΕΣ

Από τη στιγμή που αποκτούν ζωή, οι άνθρωποι πρέπει να αποκτήσουν και γνώση, και οι αθάνατοι δάσκαλοι τους μπορεί να είναι σοφοί και αγαθοί ή κακόβουλοι και σκληροί. Όμως το αντίτιμο της σοφίας μπορεί να είναι βαρύ, ακόμη και για τους θεούς, όπως ανακαλύπτει ο Όντιν όταν αποκτά γνώση μέσα από τον πόνο στο Ίγκντραξιλ, το Δέντρο της Ζωής.

Αφού μεταδίδουν την απαραίτητη γνώση στους ανθρώπους, οι δημιουργοί θεοί και τα άλλα όντα άλλοτε αποσύρονται στην ουράνια κατοικία τους και άλλοτε εξαφανίζονται μυστηριωδώς. Όμως μερικές φορές οργίζονται με τα παρασπράτηματα των ανθρώπων και αποφασίζουν να καταστρέψουν το ίδιο τους το δημιούργημα. Σε όλο τον κόσμο συναντάμε παραλλαγές του μύθου του κατακλυσμού, που τον γνωρίζουμε από την Παλαιά Διαθήκη: εδώ ο μύθος εμφανίζεται στην ιστορία του Γίλγαμές των Σουμερίων και στο σερβικό μύθο

Η μεγάλη πλημμύρα.

Η στήγγα Λούχι μεταμορφώνεται σε φριχτή γυναίκα-πουλί στο κεφάλαιο Βεΐναμώινεν, μια ιστορία που περιγράφει τον επικό αγώνα για την απόκτηση τον μαγικού μύλου της αφθονίας

Ο ΟΥΡΑΝΙΟΙ ΚΟΣΜΟΣ

ΘΕΑΤΡΟ ΣΚΙΩΝ

Η Ινδονησία έχει μακραίωνη παράδοση στο θέατρο σκιών που ονομάζεται γουέιανγκ Φιγούρες όπως αυτή που βλέπουμε πάνω χρησιμοποιούνται για τη δραματοποίηση κάθε είδους μυθολογικής αφήγησης.

ΝΗΣΙΑ ΨΑΡΔΩΝ

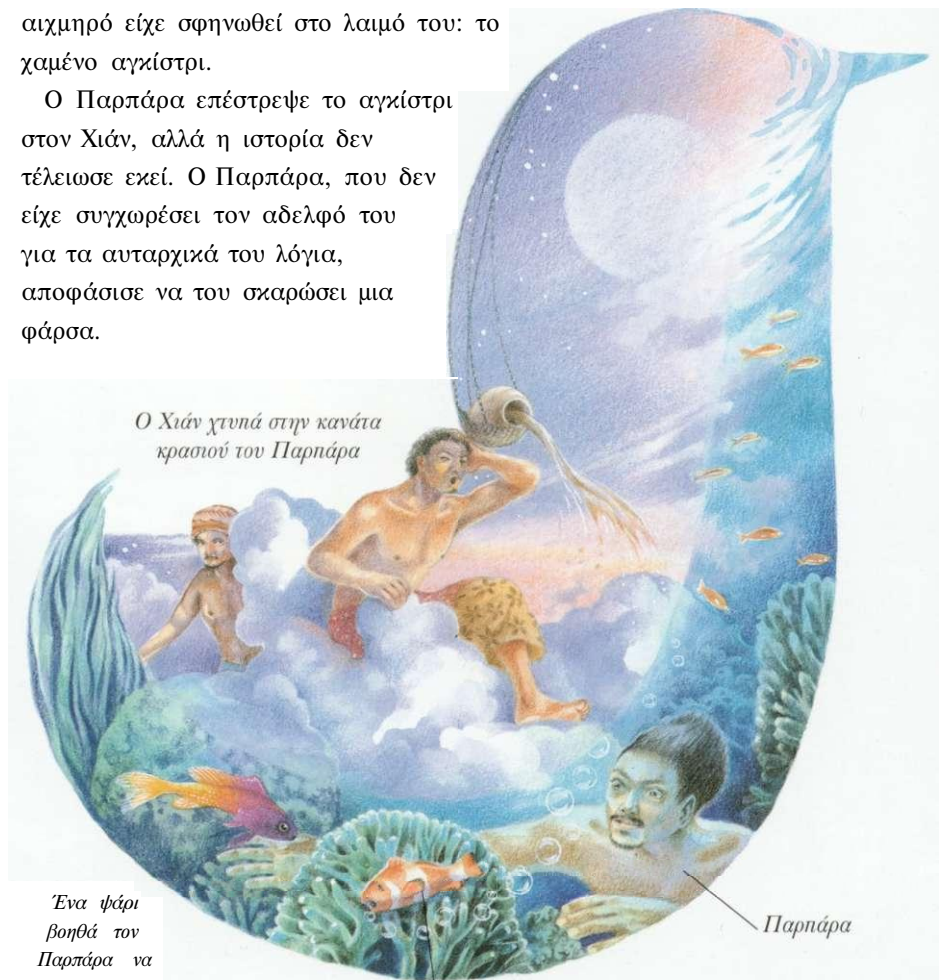
Η ιστορία μας αρχίζει με έναν καβγά για ένα αγκίστρι - κάτι που κάποτε ήταν πολύτιμο απόκτημα. Το ψάρεμα είναι βασική δραστηριότητα σε όλα τα νησιά της Ινδονησίας και συχνά οι ψαράδες χρησιμοποιούν παραδοσιακά εξωσκάλμια κανό.

ΚΑΠΟΤΕ ΗΤΑΝ ΤΡΕΙΣ ΑΔΕΛΦΟΙ και δύο αδελφές που ζούσαν ψηλά στον ουράνιο κόσμο. Μια μέρα ο Παρπάρα, ο μικρότερος αδελφός, βγήκε για ψάρεμα και έχασε ένα αγκίστρι που το είχε δανειστεί από τον Χιάν, το μεγαλύτερο.

Ο Χιάν θύμωσε πολύ με το μικρό αδελφό του. «Αυτό το αγκίστρι το χρειάζομαι!» του βροντοφώναξε. «Σύρε να το βρεις!»

Έτσι ο Παρπάρα βούτηξε στο νερό για να βρει το αγκίστρι. Μετά από λίγο αντάμωσε ένα ψάρι που τον ρώτησε τι γύρευε. Ο Παρπάρα τού εξήγησε και το ψάρι υποσχέθηκε να τον βοηθήσει. Τελικά συνάντησαν ένα άλλο ψάρι, που κόντευε να πεθάνει από ασφυξία επειδή κάτι αιχμηρό είχε σφηνωθεί στο λαιμό του: το χαμένο αγκίστρι.

Ο Παρπάρα επέστρεψε το αγκίστρι στον Χιάν, αλλά η ιστορία δεν τέλειωσε εκεί. Ο Παρπάρα, που δεν είχε συγχωρέσει τον αδελφό του για τα αυταρχικά του λόγια, αποφάσισε να του σκαρώσει μια φάρσα.

Ένα ψάρι βοηθά τον Παρπάρα να βρει το χαμένο αγκίστρι

Παρπάρα

\ Το ψάρι πνίγεται επειδή κατάρπτε το αγκίστρι

Κρέμασε λοιπόν μια κανάτα με φοινικόκρασο πάνω από το κρεβάτι του αδελφού του, ώστε μόλις σηκωθεί ο Χιάν να χτυπήσει το κεφάλι του.

Φυσικά ο Χιάν έπεσε στην παγίδα. Μόλις σηκώθηκε, κοπάνησε το κεφάλι του στην κανάτα. Η κανάτα έπεσε κάτω και το κρασί σκορπίστηκε παντού.

«Δες τώρα τι έκανες», του φώναξε ο Παρπάρα. «Έχυσες το φοινικόκρασο μου! Το θέλω πίσω!»

Έτσι ο Χιάν άρχισε να ξύνει και να σκάβει, ώστε να μην απορροφήσει το χώμα όλο το κρασί. Έσκαβε με τόση μανία που άνοιξε μια τρύπα που έφτανε ως τον κάτω κόσμο.

Όταν τα αγόρια είδαν την τρύπα, ξέχασαν τον τσακωμό τους.

«Τι να 'ναι άραγε εκεί κάτω;» αναρωτήθηκε ο Παρπάρα.

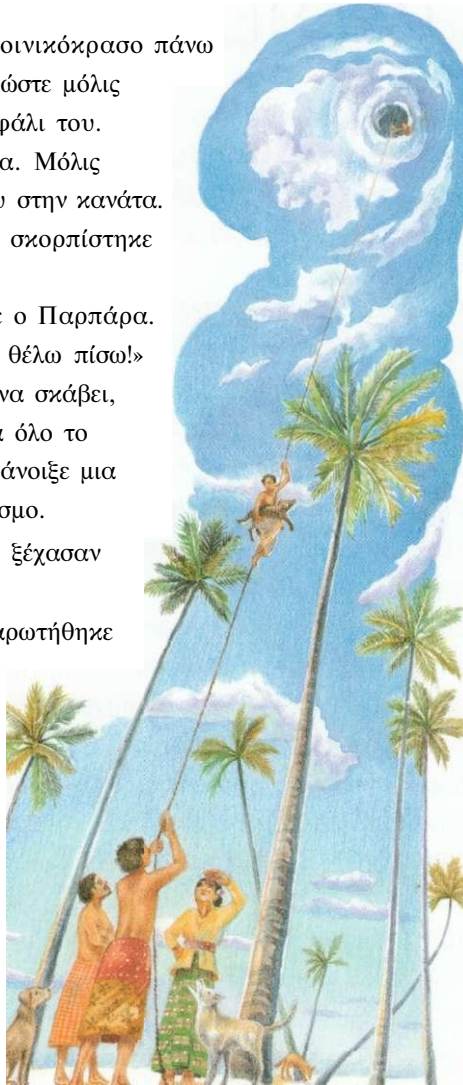
«Για να δούμε», είπε ο Χιάν.

Έδεσαν ένα σκύλο σε ένα σκοινί και τον κατέβασαν κάτω. Όταν τον ανέβασαν ξανά, ο σκύλος είχε στα πέλματα του καθαρή λευκή άμμο.

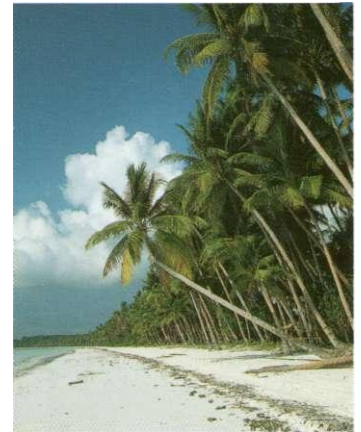
Γεμάτοι περιέργεια, αποφάσισαν να ανακαλύψουν οι ίδιοι πώς ήταν αυτός ο κάτω κόσμος. Έτσι οι τρεις αδελφοί και μία από τις αδελφές τους κατέβηκαν, παίρνοντας ο καθένας από ένα σκύλο μαζί του. Τέλος, ήρθε η σειρά της μικρότερης αδελφής.

Καθώς άρχισε να κατεβαίνει, τα αδέλφια της την κοίταζαν από κάτω κι αυτό της έφερε μεγάλη ταραχή. Ταρακουνιόταν λοιπόν τόσο πολύ το σκοινί της που τράβηξε την προσοχή των άλλων ανθρώπων οι οποίοι ζούσαν στον ουράνιο κόσμο. Μόλις είδαν τι συνέβαινε, την τράβηξαν πάνω στον ουράνιο κόσμο, μαζί με το σκοινί της.

Έτσι, ο Παρπάρα, ο Χιάν, ο αδελφός τους, η μία αδελφή και οι τέσσερις σκύλοι παγιδεύτηκαν για πάντα στον κάτω κόσμο, στον κόσμο όπου ζούμε τώρα, και έγιναν οι προγονοί μας.

Οι αδελφοί και οι αδελφές κατεβαίνουν με ένα σκοινί που οδηγεί από τον ουράνιο κόσμο στον κόσμο των ανθρώπων

ΛΕΥΚΗ ΑΜΜΟΣ

Αυτός ο μύθος έρχεται από τα νησιά Κάι στη νοτιοανατολική Ινδονησία. Δεν είναι παράξενο που ο σκύλος της ιστορίας είχε λευκή άμμο στα πέλματα του, μια που τα νησιά αυτά φημίζονται για τις λευκές, αμμονδερές παραλίες τους.

ΟΙ ΠΡΩΤΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ

Η Ωκεανία έχει πολύ πλούσια μυθολογία. Σύμφωνα με έναν άλλο μύθο των νησιών Κάι, οι πρώτοι άνθρωποι ξεπρόβαλαν από το έδαφος. Σε άλλους μύθους της Ωκεανίας, οι άνθρωποι γεννιούνται από αβγά πουλιών ή χελώνας, από έναν κόμπο αίμα ή από πέτρινα ή ξύλινα γλυπτά.

ΕΠΙΚΟΣ ΉΡΩΑΣ

Ο Γίλγαμες ήταν ο ήρωας ενός έπους που πρώτη φορά καταγράφηκε στο διάστημα 1800-1600 π.Χ. Στο ανάγλυφο επάνω απεικονίζεται ο Γίλγαμες με ένα λιοντάρι.

Γίλγαμες

ΓΙΛΓΑΜΕΣ

ΟΙ ΘΕΟΙ ΕΠΛΑΣΑΝ ΤΟΝ ΓΙΛΓΑΜΕΣ, τον άρχοντα της Ουρούκ, για να βασιλέψει στους ανθρώπους. Μια που κατά τα δύο τρίτα ήταν θεϊκός, είχε απaráμιλλη ομορφιά, γενναιότητα και σοφία. Ήταν περήφανος σαν νεαρός ταύρος.

Ο Γίλγαμες διέσχισε τον ωκεανό κι έφτασε στα πέρατα της ανατολής. Ταξίδεψε μακριά για να βρει τα μυστικά του κόσμου και να φέρει πίσω την ιστορία της εποχής πριν από τον Κατακλυσμό. Έχτισε την πόλη Ουρούκ όπου η ιστορία του Γίλγαμες είναι χαραγμένη σε πέτρινες πινακίδες.

Τόσο λαμπρή ήταν η δόξα του Γίλγαμες που κανένας άντρας δεν μπορούσε να παραβγεί μαζί του και καμιά γυναίκα δεν μπορούσε να του αντισταθεί.

Η Αρούρου, η θεά της δημιουργίας, αποφάσισε να φτιάξει ένα σύντροφο για τον Γίλγαμες. Έφτυσε στις παλάμες της, πήρε λίγο πηλό και τον έριξε ΣΤΗΝ ΕΡΗΜΙΑ. ΕΤΣΙ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΣΕ τον Ενκιντού, τον πολεμιστή, το γιο της σιωπής, το ρωμαλέο. Το σώμα του ήταν τριχωτό σαν ζώου και ο Ενκιντού δεν ήξερε τίποτε για το ανθρώπινο γένος.

Μια γυναίκα από το ναό της Ιστάρ, της θεάς του έρωτα, τον δάμασε, ξετρελαμένη με αυτό τον άντρα που γεννήθηκε στα βουνά σαν πεφταστέρι. Αυτή αφύπνισε τον ανδρισμό του. Τον πήρε μαζί της στην Ουρούκ, για να προκαλέσει το μεγάλο Γίλγαμες. «Εγώ είμαι ο πιο δυνατός», κραύγασε ο Ενκιντού. Πάλεψαν σαν ταύροι, αλλά τελικά ο Γίλγαμες τον νίκησε. Μέσα από την πάλη τους γεννήθηκε μια φίλια, πιο δυνατή από τον έρωτα.

Η Ιστάρ, ἡ θεά τον έρωτα, θέλει τον Γίλγαμες για άντρα της

Ο Γίλγαμες και ο Ενκιντού περιπλανήθηκαν μαζί στον κόσμο, επειδή ο Γίλγαμες ήταν ανήσυχο πνεύμα.

Η Ιστάρ ποθούσε τον Γίλγαμες. «Γίνε άντρας μου», του είπε, «και θα έχεις

όλο τον κόσμο στα πόδια σου». Όμως ο ήρωας αρνήθηκε λέγοντας της: «Πότε ήσουν πιστή σε κάποιον εραστή;»

Ο πόθος της Ιστάρ μετατράπηκε σε μίσος. Πήγε στον Άνου, τον πατέρα της, και στην Άντουμ, τη μητέρα της. «Ο Γίλγαμές με περιφρόνησε», τους είπε. «Πατέρα, φτιάξε μου έναν Ταύρο του Ουρανού να αφανίσω τον Γίλγαμές. Αν δεν το κάνεις, θα ανοίξω τις πύλες της κόλασης και θα αφήσω τους νεκρούς να φάνε μαζί με τους ζωντανούς».

«Αν κάνω έναν Ταύρο, θα έχουμε εφτά χρόνια ξηρασία».

«Κάνε τον!» αποκρίθηκε η Ιστάρ.

Η Ιστάρ πήρε στα χέρια της τα χαλινάρια του Ταύρου του Ουρανού και τον οδήγησε στην Ουρούκ. Ο Ταύρος προσγειώθηκε πλάι στο ποτάμι. Μούγκρισε κι άνοιξε ένα χάσμα στο οποίο έπεσαν εκατό νέοι. Μούγκρισε ξανά κι άλλοι εκατό νέοι χάθηκαν στο νέο χάσμα. Μούγκρισε τρίτη φορά και άνοιξε κι άλλο χάσμα. Εκατό, διακόσιοι, τριακόσιοι νέοι της Ουρούκ γκρεμίστηκαν στο βάραθρο. Ο Ενκιντού άρπαξε τον Ταύρο από τα κέρατα. Καθώς το ζώο τού έφτυνε αφρούς κατάμουτρα, φώναξε: «Γίλγαμές, αδελφέ μου, χτύπα με το ξίφος σου!» Ο Γίλγαμές βύθισε το ξίφος του στο λαιμό του Ταύρου, τον έσφαξε και πρόσφερε την καρδιά του στον Σάμας, το θεό ήλιο.

Καθώς πέθαινε ο Ταύρος, η Ιστάρ έμπηξε μια κραυγή πόνου και καταράστηκε τον Ενκιντού και τον Γίλγαμές. Κάλεσε όλες τις ιέρειες του ναού της να πενθήσουν τον Ταύρο του Ουρανού.

Την άλλη μέρα ο Ενκιντού είπε στον Γίλγαμές: «Αδελφέ μου, είδα ένα όνειρο. Είδα τους θεούς να συσκέπτονται. Εκεί ήταν ο

Άνου και ο Σάμας, μαζί με τον Ενλίλ, το θεό της γης και του αέρα, και τον Έα, το θεό του νερού. Ο Άνου είπε πως, επειδή σκοτώσαμε τον Ταύρο του Ουρανού, ένας από μας πρέπει να πεθάνει. Ο Άνου, ο Ενλίλ και ο Έα υποστήριξαν ότι πρέπει να πληρώσω με τη ζωή μου. Ο Σάμας προσπάθησε να με σώσει, αλλά ήταν ένας εναντίον τριών. Επομένως πρέπει να πεθάνω». Την ίδια μέρα ο Ενκιντού έπεσε άρρωστος βαριά.

Ο Ενκιντού χαροπάλευε πολύ καιρό και ο Γίλγαμές ήταν συνέχεια στο πλευρό του. Μια μέρα ο Ενκιντού είπε στον Γίλγαμές: «Ονειρεύτηκα το θάνατο μου. Το Μαύρο Πουλί του Θανάτου με άρπαξε με τα νύχια του και με μετέφερε στο Σπίτι

της Σκόνης, στο παλάτι της Ερκάλας, της Βασίλισσας του Σκότους». Με αυτά τα λόγια, ο Ενκιντού ξεψύχησε.

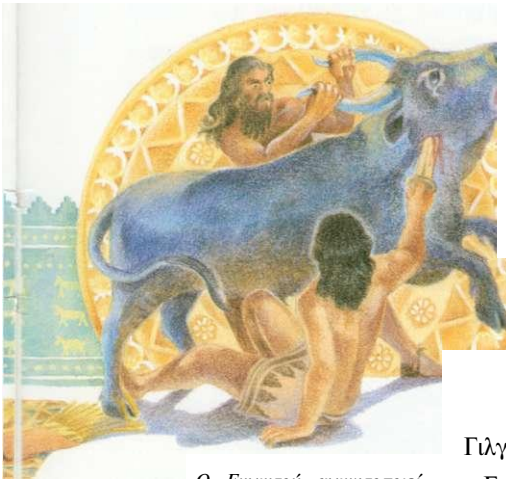
Ο ΤΑΥΡΟΣ ΤΗΣ ΟΥΡ

Ένας από τους θησαυρούς που βρέθηκαν στα ερείπια της αρχαίας σουμεριακής πόλης Ουρ ήταν κι αυτό το κεφάλι ταύρου, από χρυσό και λάπις λάζουλι, του 2500 π.Χ. περίπου. Αρχικά το κεφάλι αυτό διακοσμούσε το ηχείο μιας λύρας.

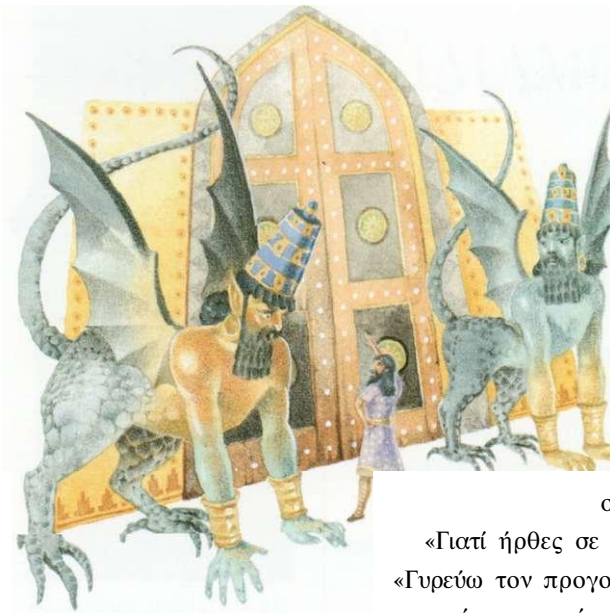

Η ΘΕΑ ΙΣΤΑΡ

Αυτό το αλαβάστρινο αγαλματάκι του 3ου αι. π.Χ. αναπαριστά την Ιστάρ. Σαν άστρο της αυγής, ήταν η θεά του πολέμου· σαν άστρο της νύχτας, ήταν η θεά του έρωτα.

Ο Ενκιντού ακινητοποιεί τον Ταύρο και ο Γίλγαμές τον θανατώνει

Στις πύλες του
Μάσου, ο Γίλγαμές
αντικρίζει τους
Σκορπιούς, που
σκοτώνουν άνθρωπο με
μια ματιά

Κάλυμμα κεφαλής που
συμβολίζει τους θεούς του
ουρανού Άνου και Ενλίλ

ΠΕΤΡΙΝΑ ΟΡΟΣΗΜΑ

Οι Σουμέριοι και οι Βαβυλώνιοι τοποθετούσαν στους ναούς ή στα χωράφια πέτρινα ορόσημα, όπου κατέγραφαν τις συμφωνίες για τη γη και τους φόρους. Αυτές οι πέτρες έφεραν ανάγλυφες απεικονίσεις των θεών που ήταν μάρτυρες στα συμβόλαια. Σε αυτή την πέτρα απεικονίζεται ο Άνου και ο Ενλίλ.

Πάντα θρηνώντας για τον Ενκιντού, ο Γίλγαμές περιπλανήθηκε μακριά. «Γιατί να πεθαίνουμε;» αναρωτιόταν. «Οι θεοί ζουν για πάντα, αλλά η ζωή των θνητών κρατά όσο μια ανάσα, θα ρωτήσω τον προγονό μου, τον Ουτναπίστιμ, που οι θεοί έσωσαν από τον Κατακλυσμό και του χάρισαν ζωή αιώνια».

Ο Γίλγαμές πέρασε από πεδιάδες και βουνά ώσπου έφτασε στις δίδυμες κορφές του Μάσου, που φυλάνε τον ήλιο στην ανατολή και τη δύση του. Στην πύλη του Μάσου στέκονταν οι τρομεροί Σκορπιοί, μισοί άνθρωποι και μισοί δράκοι, που η ματιά τους

σκοτώνει. Όμως ο Γίλγαμές ήταν κατά τα δύο τρίτα θεός.

«Γιατί ήρθες σε αυτό το απαγορευμένο μέρος;» τον ρώτησαν.

«Γυρεύω τον προγονό μου, τον Ουτναπίστιμ», τους αποκρίθηκε. «Θέλω να τον ρωτήσω μερικά πράγματα για τη ζωή και το θάνατο».

«Κανένας άνθρωπος, κανένα θνητό πλάσμα δεν έχει διαβεί αυτό το δρόμο», του είπαν. «Είναι ο δρόμος του απόλυτου σκοταδιού. Δε φοβάσαι;»

«Πρέπει να μπω μέσα κι ας φοβάμαι», απάντησε ο Γίλγαμές.

Και οι Σκορπιοί άνοιξαν την πύλη. Ο Γίλγαμές βρέθηκε μέσα στο σκοτάδι. Το σκοτάδι πλημμύρισε το στόμα και τα μάτια του. Άπλωσε το χέρι του να γραπώσει το σκοτάδι, αλλά αυτό γλιστρούσε ανάμεσα στα δάχτυλα του.

Συνέχισε να βαδίζει, ενώ έξω ο ήλιος ανέτειλλε και έδυε. Όσπου επιτέλους ο

Γίλγαμές βγήκε στο φως, στον κήπο του ήλιου. Εκεί, στην άκρη μιας πικρής θάλασσας, βρήκε τη θεά της σοφίας, τη Σιντούρι, και η Σιντούρι του είπε: «Είσαι κουρασμένος και στην καρδιά σου έχεις την απόγνωση. Ποτέ δε θα βρεις την αιώνια ζωή». Όμως ο Γίλγαμές της απάντησε: «Θα μιλήσω με τον Ουτναπίστιμ κι ας είμαι κουρασμένος».

«Κανείς θνητός δεν έχει διαβεί αυτή τη θάλασσα του θανάτου», είπε η Σιντούρι. «Μονάχα ο Σάμας, ο ήλιος, μπορεί να διαβεί τον ωκεανό. Μην προσπαθείς. Γύρισε σπίτι. Φάε, πιες, γλέντα. Ο άνθρωπος πεθαίνει, μα η ζωή είναι γλυκιά».

«Πού είναι η γλύκα της ζωής, αφού ο Ενκιντού είναι νεκρός;» ρώτησε ο Γίλγαμές.

«Τράβα τότε στο δάσος», είπε η Σιντούρι, «και βρες τον Ουρσαναμπί, το βαρκάρη, που θα σε περάσει από την άλλη μεριά της θάλασσας, στον Ουτναπίστιμ. Αλλά μην αγγίξεις τα νερά του θανάτου».

Επιτέλους ο Γίλγαμές έφτασε στο σπίτι του Ουτναπίστιμ, του προγονού του. «Είμαι ο Γίλγαμές, ο άρχοντας της Ουρούκ», του είπε. «Έρχομαι από μακριά, πέρασα από το άδειο σκοτάδι και διάβηκα το πικρό νερό για να σε ρωτήσω γιατί πεθαίνουν οι άνθρωποι. Ο Ενκιντού, ο φίλος μου, είναι νεκρός και μ' έχει καταλάβει ο φόβος του θανάτου. Μήπως πρέπει να τον

ανταμώσω στο Σπίτι της Σκόνης; Κάποτε ήσουν κι εσύ άνθρωπος σαν κι εμένα. Πες μου την ιστορία σου, Προγονέ μου».

«Ό,τι αναπτύσσεται, σαπίζει», απάντησε ο Ουτναπίστιμ. «Όλοι πεθαίνουν, και ο σοφός και ο μωρός. Η λιβελούλα χαίρεται τη λιακάδα και μετά χάνεται. Ο άνθρωπος μεγαλώνει σαν το καλάμι στην ακροποταμιά που κάποιος το κόβει. Ο θάνατος είναι σαν τον ύπνο, έρχεται σε όλους. Οι θεοί δίνουν τις μέρες της ζωής και τις μέρες του θανάτου. Όμως θα σου πω την ιστορία μου.

»Κάποτε ζούσα στην πόλη Σουρουπάκ, στις όχθες του Ευφράτη, και ήμουν πιστός υπηρέτης του σοφού θεού Έα.

»Η πόλη γέρασε και οι θεοί γέρασαν - ο Άνου ο πατέρας και τα παιδιά του ο Ενλίλ, ο Έα, ο Νινούρτα, ο Ενουγγί, η Ισάρ και τα υπόλοιπα.

»Η Ισάρ προκαλούσε προβλήματα στους ανθρώπους, πολέμους και συμφορές. Τόσο μεγάλη ήταν η αναστάτωση που οι θεοί δεν μπορούσαν να κοιμηθούν. Όσπου τελικά ο Ενλίλ, ο πολεμιστής, είπε στους θεούς: "Ας τρέξουν τα νερά του κόσμου κι ας πνίξουν αυτό το συρφετό που δε μας αφήνει να ησυχάσουμε". Και οι θεοί συμφώνησαν.

»Ακόμη και ο Έα δεσμεύτηκε από την απόφαση των θεών. Δεν μπορούσε να προειδοποιήσει τους ανθρώπους για τον κατακλυσμό, αλλά ψιθύρισε το μυστικό στο καλαμένιο σπίτι μου και ο άνεμος που φυσούσε στις καλαμιές μού το ψιθύρισε στον ύπνο μου: "Άνθρωπε της Σουρουπάκ, χάλασε το σπίτι σου και φτιάξε ένα καράβι".

»Υπακούοντας στο θεό, έφτιαξα ένα καράβι, μακρύ, φαρδύ και σκεπαστό, κι έβαλα μέσα τα σπέρματα όλων των ζωντανών πραγμάτων. Πήρα την οικογένεια και τα υπάρχοντά μου, κι ένα αρσενικό και ένα θηλυκό από όλα τα πλάσματα στον κόσμο, ήμερα και άγρια.

»Έξι μέρες και έξι νύχτες λυσομανούσε η καταιγίδα. Άγριος άνεμος και βροχή έπνιξαν τον κόσμο. Την έβδομη μέρα η καταιγίδα κόπασε. Από το καράβι κοίταξα έξω και είδα μόνο νερό. Τότε έκλαψα, μα τα δάκρυα μου δεν ήταν παρά νερό.

ΟΥΤΝΑΠΙΣΤΙΜ

Το όνομα Ουτναπίστιμ, σε ελεύθερη απόδοση, σημαίνει «Αυτός που βρήκε τη ζωή». Πολλές πτυχές αυτού του μύθου εμφανίζονται ξανά στη βιβλική ιστορία του Νώε, μία από τις πολλές διηγήσεις για μια τρομερή πλημμύρα ή κατακλυσμό.

Ο Ουτναπίστιμ φτιάχνει ένα καράβι τόσο μεγάλο που χωρά την οικογένειά του και ένα ζεύγος από όλα τα πλάσματα του κόσμου

ΚΥΛΙΝΔΡΙΚΗ ΣΦΡΑΓΙΔΑ

Πριν από τη σφηνοειδή γραφή, οι Σουμερίοι χρησιμοποιούσαν σφραγίδες για να καταγράφουν πληροφορίες. Αυτή η σφραγίδα, σε σχήμα κυλινδρικής χάντρας, είχε ανάγλυφες σκηνές που άφηναν πάνω στο νωπό πηλό ένα αποτύπωμα σαν ταινία. Η εικονιζόμενη σφραγίδα χρονολογείται στο 2300 π.Χ. και απεικονίζει τη θεά Ιστάρ και το θεό Έα.

Ο Ουτναπίστιμ δίνει στον Γίλγαμές ένα μυστικό για να το πάρει στην πατρίδα

Καθώς ο Γίλγαμές πλένεται στη λιμνούλα, ένα φίδι τρώει το μαγικό φυτό της νιότης

»Τελικά το καράβι σφάλωσε στην κορυφή του βουνού Νισίρ. Για να δω αν χαμήλωσαν τα νερά, λευτέρωσα πρώτα ένα περιστέρι, μετά ένα χελιδόνι και μετά ένα κοράκι. Το περιστέρι και το χελιδόνι ξαναγύρισαν, όχι όμως και το κοράκι - σημάδι ότι κάπου είχε βρει στεριά. Γεμάτος χαρά, έκανα θυσία στους θεούς. Μόλις ο Ενλίλ μύρισε τον ευωδιαστό καπνό της θυσίας μου, θύμωσε πολύ. "Μήπως γλίτωσαν μερικοί από αυτούς τους ενοχλητικούς θνητούς; Έπρεπε να 'χαν πεθάνει όλοι. Κάποιος θα τους προειδοποίησε!"

»Όμως ο σοφός Έα απάντησε: "Η πλημμύρα ήταν μια πολύ σκληρή τιμωρία για όλο το ανθρώπινο γένος. Αυτός ο άνθρωπος, τουλάχιστον, δεν έπρεπε να πεθάνει. Όμως δεν τον προειδοποίησα εγώ. Το είδε στο όνειρο του".

»Με αυτά τα λόγια, η οργή του Ενλίλ καταλάγιασε. Μ' έπιασε από το χέρι κι έβαλε στο πλάι μου τη γυναίκα μου. Γονατίσαμε, κι αυτός μας άγγιξε στο μέτωπο. "Μέχρι τώρα ο Ουτναπίστιμ ήταν θνητός. Τώρα αυτός και η γυναίκα του θα είναι σαν τους θεούς".

Ο Ουτναπίστιμ έριξε μια διαπεραστική ματιά στον Γίλγαμές. «Και τώρα, Γίλγαμές, πώς θα πείσεις τους θεούς να σου χαρίσουν την αιώνια ζωή;»

«Δεν κάνω πίσω», είπε ο Γίλγαμές.

«Τότε, πρέπει να μείνεις ξάγρυπνος έξι μέρες κι επτά νύχτες».

Πριν ο Ουτναπίστιμ αποσώσει τα λόγια του, ο ύπνος τύλιξε τον Γίλγαμές σαν την ομίχλη. Κοιμήθηκε έξι μέρες κι επτά νύχτες. Κάθε μέρα η γυναίκα του Ουτναπίστιμ ακουμπούσε ένα φρέσκο ψωμί στο πλευρό του. Τελικά ο Ουτναπίστιμ τον ξύπνησε.

«Μόνο ένα λεπτό με πήρε ο ύπνος», διαμαρτυρήθηκε ο Γίλγαμές.

«Ψεύτη», είπε ο Ουτναπίστιμ. «Κοίταξε αυτά τα ψωμιά πλάι σου. Το σημερινό είναι φρέσκο, αλλά τα άλλα είναι ξερά και μπαγιάτικα».

«Μα δεν μπορώ να κάνω κάτι για να γίνω αθάνατος;» φώναξε ο Γίλγαμές.

«Ο θάνατος με παίρνει σαν τον ύπνο».

«Δεν κέρδισες τίποτα με το ταξίδι σου ως εδώ», απάντησε ο Ουτναπίστιμ, «γι' αυτό και θα σου δώσω ένα δώρο να το πάρεις στην πατρίδα. Στην πέρα ακτή της θάλασσας του θανάτου φυτρώνει ένα φυτό με αγάθια μυτερά σαν ρόδο. Όποιος το φάει, ξαναβρίσκει τη νιότη του».

Ο Γίλγαμές δεν άργησε να βρει το φυτό που το ονόμασε «Το Ξανάνωμα του Γέροντα». Το πήρε μαζί του στην Ουρούκ, αποφασισμένος να το δοκιμάσει πρώτα στους γέροντες της πόλης και μετά στον εαυτό του. Όταν όμως κοντοστάθηκε σε μια λιμνούλα για να πλυθεί, ένα φίδι έφαγε το φυτό.

Από τότε τα φίδια χάνουν το πουκάμισο τους και ξαναγίνονται. Αλλά η ανθρωπότητα δεν ξαναβρήκε ποτέ το φυτό της αιώνιας νιότης.

Η ΜΕΓΑΛΗ ΠΛΗΜΜΥΡΑ

ΚΑΠΟΤΕ ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΖΟΥΣΑΝ σε ένα γήινο παράδεισο. Δούλευαν μόνο για ευχαρίστηση, επειδή ό,τι χρειάζονταν το είχαν. Όμως παράκουσαν τις εντολές του Θεού και γι' αυτό ο Θεός πλημμύρισε την κοιλάδα όπου ζούσαν κι έτσι πνίγηκαν.

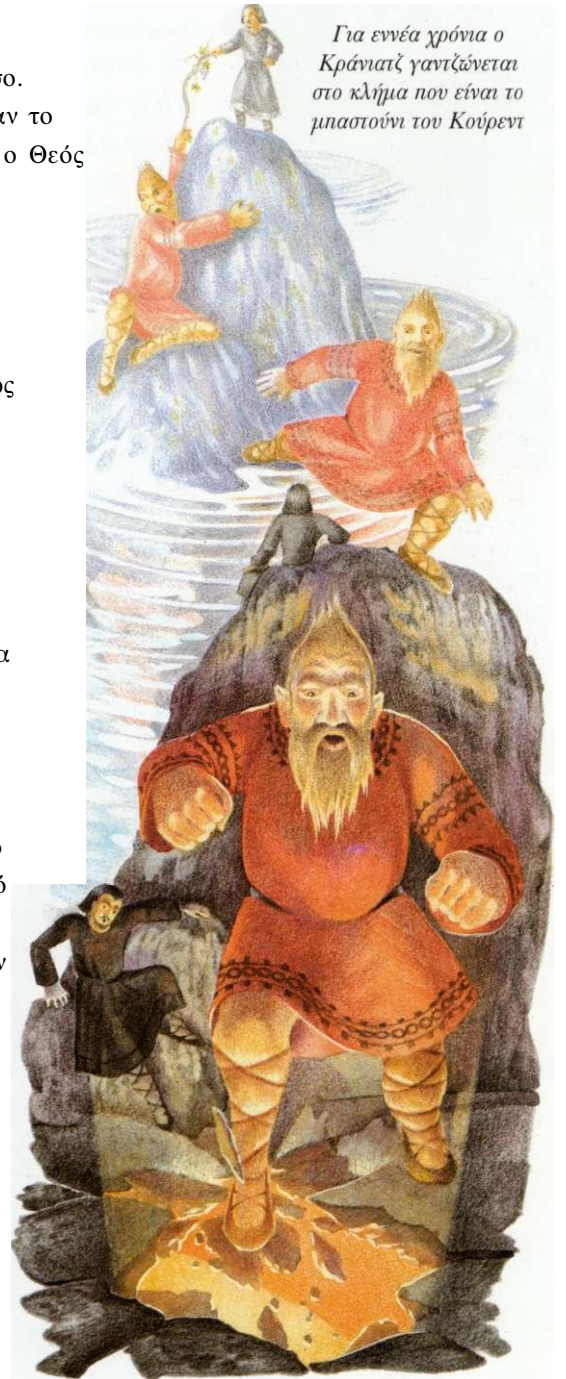
Μόνο ένας άνθρωπος γλίτωσε από τον κατακλυσμό, γιατί τον είχαν ορίσει να φυλάει σκοπιά στην κορυφή ενός Βουνού. Τον έλεγαν Κράνιατζ και ήταν ένας γίγαντας με τεράστια δύναμη. Ο Κράνιατζ σκαρφάλωνε όλο και πιο ψηλά για να αποφύγει την πλημμύρα, μέχρι που το νερό έφτασε ως την κορυφή του πιο ψηλού βουνού.

Το μόνο πράγμα στο οποίο μπορούσε τώρα πια να γαντζωθεί ο Κράνιατζ ήταν ένα κλήμα, που δεν ήταν άλλο από το μπαστούνι του Κούρεντ, του πανούργου θεού. Ο Κούρεντ, παρόλο που του άρεσε να σκαρώνει άσχημες φάρσες σε Βάρος των ανθρώπων, είχε και την καλή του πλευρά, γι' αυτό δέχτηκε να Βοηθήσει τον Κράνιατζ. Έτσι για εννέα χρόνια, μέχρι να κατέβουν τα νερά, ο Κράνιατζ ζούσε κρεμασμένος στο κλήμα και τρεφόταν με τα σταφύλια του.

Αφού πέρασαν τα εννέα χρόνια, ο Κράνιατζ ευχαρίστησε τον Κούρεντ που τον έσωσε, αλλά ο Κούρεντ τού απάντησε: «Μην ευχαριστείς εμένα, αλλά το κλήμα. Ορκίσου πως θα το τιμάς παντοτινά και πως θ' αγαπάς το χυμό του πιότερο από κάθε άλλη τροφή ή πιστό». Και ο Κράνιατζ ορκίστηκε.

Μετά την πλημμύρα, ο Κούρεντ και ο Κράνιατζ τσακώθηκαν για το ποιος θα κυβερνήσει τη γη. Στο τέλος ο Κούρεντ είπε: «Ας παραβγούμε στο άλμα. Όποιος πηδήσει πάνω από την πλατιά θάλασσα θα κυβερνήσει τη γη και από τις δύο πλευρές του πελάγους». Πρώτος πήδηξε ο Κούρεντ αλλά έβρεξε το πόδι του. Όμως, ο Κράνιατζ, που ήταν πολύ πιο μεγαλόσωμος και δυνατός από τα καχεκτικά ανθρωπάκια που βλέπουμε σήμερα, πέρασε με ευκολία από την άλλη μεριά της θάλασσας και βγήκε νικητής στον πρώτο γύρο.

Μετά ο Κούρεντ είπε: «Για να δούμε τώρα ποιος θα κυβερνήσει κάτω από τη γη. Νικάει ο πιο δυνατός». Βρόντηξε το πόδι του στη γη, ανοίγοντας μια μεγάλη σπηλιά. Όταν όμως ο Κράνιατζ βρόντηξε το πόδι του, η γη άνοιξε ως τον πάτο της, εκεί που το καθαρό χρυσάφι ρέει σαν ποταμός.

Για εννέα χρόνια ο Κράνιατζ γαντζώνεται στο κλήμα που είναι το μπαστούνι του Κούρεντ

Ο Κράνιατζ ο γίγαντας πηδά πάνω από τη θάλασσα και ανοίγει χάσμα στη γη, νικώντας τον αντίπαλο του, τον Κούρεντ

ΜΑΥΡΟ ΕΛΛΕΒΟΡΟ

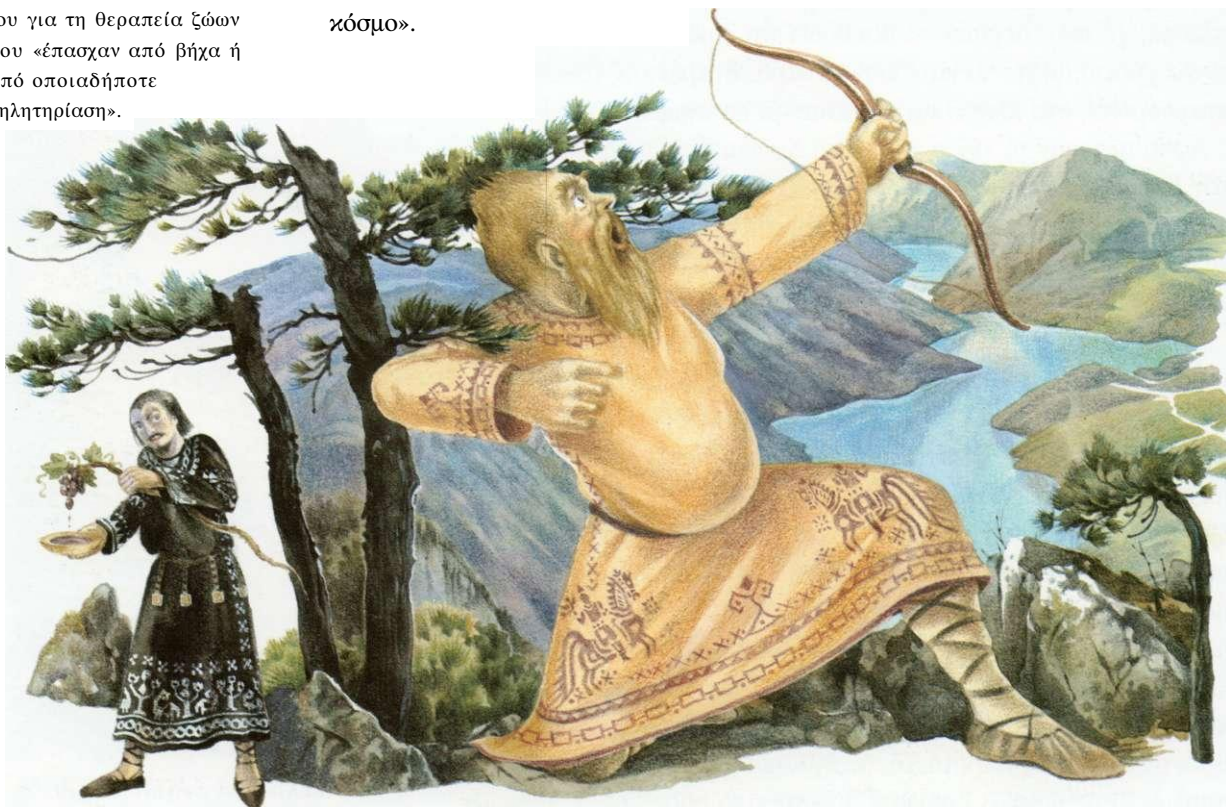
Το φυτό αυτό, που ανθίζει το χειμώνα, είναι ένα αγριολούλουδο το οποίο φυτρώνει στην κεντρική και νότια Ευρώπη. Κάποτε χρησιμοποιούσαν τη ρίζα του για τη θεραπεία ζώων που «έπασχαν από βήχα ή από οποιαδήποτε δηλητηρίαση».

«Η τρίτη φορά είναι αυτή που θα κρίνει», είπε ο Κούρεντ. «Ας ρίξουμε ένα Βέλος στον ουρανό. Όποιος το ρίξει πιο ψηλά θα κυβερνά τη γη και όλα όσα είναι από πάνω και από κάτω». Πρώτος έριξε ο Κούρεντ και το βέλος του έκανε οχτώ μέρες να πέσει στη γη. Ύστερα έριξε ο Κράνιατζ και το βέλος του έκανε εννέα μέρες να ακουμπήσει στο χώμα και, όταν έπεσε, τρύπησε πέρα ως πέρα τον κόκορα που φύλαγε τις προμήθειες του Θεού.

«Είσαι ο αυτοκράτορας του κόσμου», είπε ο πονηρός Κούρεντ. «Κι εγώ ο υπήκοος σου». Όμως ο Κούρεντ δε σκεφτόταν τίποτε άλλο παρά πώς να αποκτήσει με την πονηριά ό,τι είχε χάσει με τη δοκιμασία της δύναμης.

Ο Κούρεντ ζούληξε το κληματομπαστούνι του και ξεπήδησε κόκκινος αγνός χυμός. Πήγε να βρει τον Κράνιατζ, που απολάμβανε τα καλά του αυτοκράτορα του κόσμου, και του πρόσφερε λίγο χυμό. «Πολύ δροσιστικό», είπε ο Κράνιατζ. Ο Κούρεντ έφυγε και έστυψε ξανά χυμό από το σταφύλι, αλλά αυτή τη φορά τον ανακάτεψε με λίγο ελλέβορο, ένα Βότανο που, όταν το κόβεις με το φεγγαρόφωτο, προκαλεί παραισθήσεις. Μετά βρήκε τον Κράνιατζ πλάι στο ποτάμι του χρυσού.

«Διψάω πολύ», είπε ο Κράνιατζ, «επειδή εδώ δεν υπάρχει νερό, μονάχα χρυσάφι, και θέλεις εφτά χρόνια περπάτημα για να ξαναγυρίσεις στον κόσμο».

Ο Κούρεντ μαζεύει σταγόνες κόκκινου κρασιού από το μπαστούνι του

Ο Κράνιατζ ρίχνει ένα βέλος τόσο ψηλά στον ουρανό που κάνει εννιά μέρες να πέσει στη γη

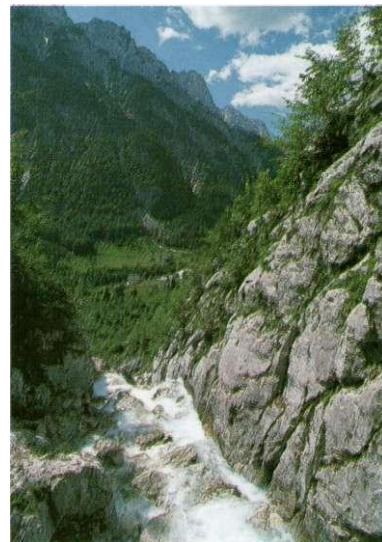
«Πιες από αυτό, άρχοντα μου», είπε ο Κούρεντ και ο Κράνιατζ ήπие. Αλλά μια κούπα κρασί δεν ήταν αρκετή για να μεθύσει τον πελώριο Κράνιατζ, που δεν ήθελε να πιει και δεύτερη κούπα.

Για τρίτη φορά ο Κούρεντ έστυψε το σταφύλι και τώρα πρόσθεσε στο χυμό λίγο από το δικό του δόλιο αίμα. Και πάλι πήγε να βρει τον Κράνιατζ. Τον βρήκε να κάθεται στην κορυφή του ψηλότερου βουνού, στο τραπέζι του ίδιου του Θεού, και να τρώει το φαγητό του Θεού. «Αφού τρως το φαγητό του Θεού, αξίζει να το συνοδέψεις με ένα θεϊκό ποτό», είπε ο Κούρεντ. «Δοκίμασε αυτό το κρασί, δεν υπάρχει καλύτερο».

Ο Κράνιατζ ήπие κι ευθύς οι αισθήσεις του άρχισαν να αδυνατίζουν. Γύρεψε κι άλλο κρασί και ο Κούρεντ τού σέρβιρε, σαν υπάκουος υπηρέτης. Το κεφάλι του Κράνιατζ άρχισε να γυρίζει και ξέχασε πού βρισκόταν. Έτσι λοιπόν ο Θεός επέστρεψε και βρήκε τον Κράνιατζ θρονιασμένο στο τραπέζι του, να έχει φάει το γεύμα του και να έχει σωριαστεί ζαλισμένος ανάμεσα στα λίπη και τα κόκαλα.

Ο Θεός θύμωσε και χτύπησε τον Κράνιατζ με το βαρύ χέρι του. Ο Κράνιατζ κατρακύλησε στο βουνό κι έμεινε εκεί χρόνια πολλά, όλο πληγές και με τα κόκαλα σπασμένα. Όταν έγινε καλά, δεν ήταν πια δυνατός. Δεν μπορούσε να Βαδίσει πάνω από τη θάλασσα ούτε να κατεβεί στον πάτο της γης ή να σκαρφαλώσει ψηλά στον ουρανό.

Έτσι ο Κούρεντ ο πανούργος (ο τρίκστερ) κυβέρνησε τελικά τον κόσμο, και από τότε ο άνθρωπος είναι αδύνατος και φιλάσθενος. Το κρασί μάς έσωσε και το κρασί μάς πρόδωσε!

ΟΡΕΙΝΗ ΧΩΡΑ

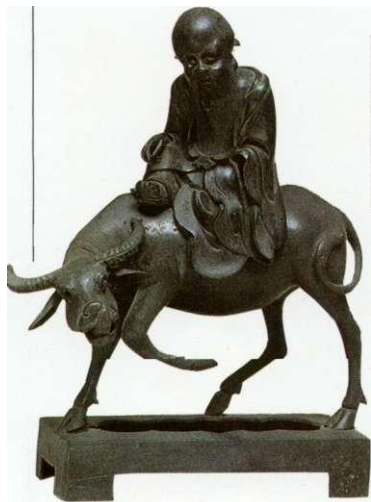
Το τραχύ τοπίο της Σερβίας, με τα βαθιά φαράγγια και τους ορμητικούς χείμαρρους, είναι το ιδανικό σκηικό γι' αυτή την ιστορία που μιλά για την τρομακτική δύναμη που χάθηκε εξαιτίας της πανουργίας.

Ο Κούρεντ γεμίζει το κέρας του Κράνιατζ με κρασί ανακατεμένο με αίμα για να τον μεθύσει

ΤΟ ΒΟΔΙ ΑΓΓΕΛΙΑΦΟΡΟΣ

ΚΑΒΑΛΑ ΣΕ ΕΝΑ ΒΟΔΙ
Ο διάσημος κινέζος σοφός Λάο-Τσε, ο ιδρυτής του ταϊσμού, μιας από τις θρησκείες της Κίνας, άρχισε τις περιπλανήσεις του καβάλα σε ένα βόδι, όπως φαίνεται σε αυτό το μπρούντζινο άγαλμα.

ΤΟ ΒΟΔΙ

Το βόδι κατέχει ξεχωριστή θέση στην κινεζική μυθολογία. Είναι το δεύτερο ζώδιο του κινεζικού ωροσκοπίου και οι άνθρωποι που έχουν γεννηθεί στον αστερισμό του Ταύρου θεωρούνται αξιόπιστοι και υπεύθυνοι. Σε αρκετές περιόδους της ιστορίας, το βόδι προστατευόταν από το νόμο. Ακόμη και σήμερα πολλοί Κινέζοι δεν τρώνε βοδινό κρέας, πιστεύοντας ότι θα φανούν αγάριοι απέναντι σε ένα ζώο που έθεσε τη δύναμη του στην υπηρεσία των ανθρώπων.

ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΠΟΛΛΑ ΠΟΛΛΑ ΧΡΟΝΙΑ η ζωή ήταν πολύ σκληρή, πολύ πιο σκληρή απ' ό,τι είναι σήμερα. Μέρα και νύχτα οι άνθρωποι δούλευαν στα χωράφια καλλιεργώντας τη γη με τα γυμνά τους χέρια και η τροφή σπάνια έφτανε για να ζήσουν.

Ο Αυτοκράτορας του Ουρανού είδε τους φτωχούς να παιδεύονται και τους λυπήθηκε. Κάλεσε το Βόδι, το άστρο από τον ουρανό, και το έστειλε κάτω στη γη για να πει στους ανθρώπους ότι, αν δούλευαν σκληρά, θα καταφέρναν να τρώνε καλά κάθε τρίτη μερα.

Το Βόδι κατέβηκε Βιαστικά για να μεταφέρει το μήνυμα. Όμως ήταν τόσο χαζό πλάσμα και τόσο περήφανο που ο αυτοκράτορας το διάλεξε γι' αγγελιαφόρο, που μπέρδευσε το μήνυμα. Είπε στους ανθρώπους ότι αν δούλευαν σκληρά, θα μπορούσαν να τρώνε τρία γεύματα την ημέρα!

Ο Αυτοκράτορας του Ουρανού δεν ήθελε να νομίσουν οι άνθρωποι στη γη ότι αθέτησε τις υποσχέσεις

*Ο Αυτοκράτορας
του Ουρανού*

του, κι έτσι το Βόδι δέθηκε στο ζυγό για να οργώνει τα χωράφια. Βλέπετε, οι άνθρωποι δεν μπορούσαν να κάνουν αυτή τη δουλειά μόνοι τους.

*Το Βόδι βρέθηκε ζεμένο στο άροτρο για
να βοηθήσει τους ανθρώπους στα χωράφια*

Ο ΠΡΩΤΟΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΣ ΚΑΙ Ο ΜΟΝΟΣ

ΣΤΙΣ ΑΠΑΡΧΕΣ του κόσμου η επιφάνεια της γης ήταν καλυμμένη με νερό και όλα ήταν σκοτεινά. Καθώς ο Πρώτος Δημιουργός και ο Μόνος Βάδιζαν πάνω στην επιφάνεια του νερού, είδαν κάτι να σαλεύει - μια μικρή πάπια.

Έστειλαν την πάπια να Βουτήξει στο Βυθό του ωκεανού και να τους φέρει λίγη άμμο. Με αυτή την άμμο, ο Πρώτος Δημιουργός και ο Μόνος έφτιαξαν τη γη.

Ο Πρώτος Δημιουργός πήρε το νότο κι έφτιαξε τα ορεινά, όλο κοιλάδες, Βουνά και ποτάμια. Ο Μόνος πήρε το Βορρά κι έφτιαξε τα πεδινά, όλο ισώματα, λίμνες και λιμνούλες. Ο Πρώτος Δημιουργός γέμισε τη γη του με ζώα για κυνήγι: βουβάλια, ελάφια και αντιλόπες. Ο Μόνος έφτιαξε τα βοοειδή και τα πρόβατα.

Ο Πρώτος Δημιουργός δεν εντυπωσιάστηκε με τη χώρα που είχε φτιάξει ο Μόνος. «Δεν έχει μέρος να κρυφτεί κανείς!» του είπε.

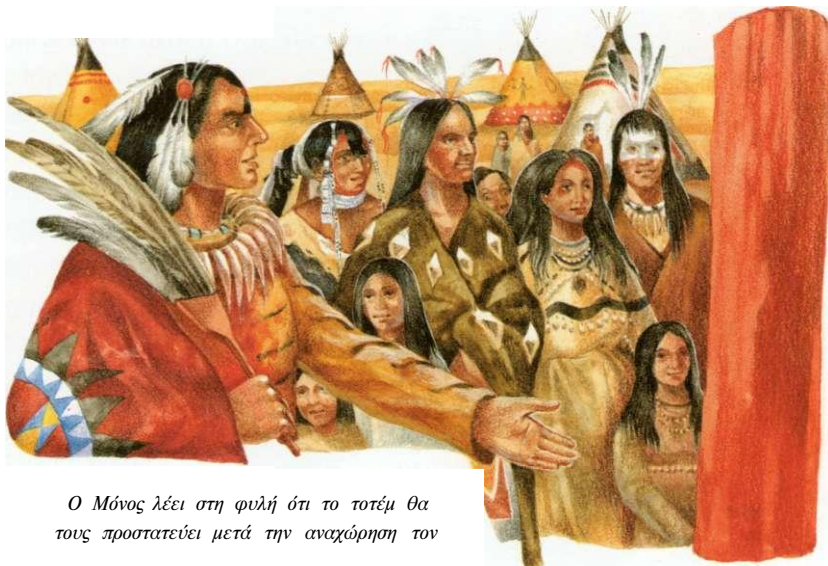
Όμως ο Μόνος απλώς σήκωσε τους ώμους του. «Ότι έγινε έγινε», απάντησε. «Τώρα πια δεν μπορώ ν' αλλάξω τίποτε».

Οι άντρες και οι γυναίκες κατοίκησαν τη γη. Όταν ήρθαν δύσκολοι καιροί, ο Μόνος είδε τα Βάσανα του κόσμου και θέλησε να τα μοιραστεί. Μπήκε λοιπόν μέσα σε ένα καλαμπόκι που έτρωγε μια κοπέλα και αυτή τον γέννησε με τη μορφή ενός άντρα.

Έτσι ο Μόνος έζησε με τη φυλή της κοπέλας. Ήταν αγνός και καλός και πάντα σταματούσε όλους τους καβγάδες. Ποτέ δεν παντρεύτηκε, αλλά τα παιδιά τον αγαπούσαν και τον ακολουθούσαν όπου κι αν πήγαινε.

Δίδαξε στους ανθρώπους πολλά σημαντικά πράγματα, αλλά τελικά ήρθε ο καιρός να τους εγκαταλείψει. Έτσι συμβούλεψε τους ανθρώπους της φυλής του να στήσουν έναν κορμό κέδρου ως τοτέμ, στο κέντρο του χωριού, να τον Βάψουν κόκκινο και να καίνε θυμίαμα στο εσωτερικό του. «Αυτός ο κέδρος είναι το σώμα μου», τους είπε, «που σας το αφήνω για να σας προστατεύει από κάθε κακό». Και μετά έφυγε.

Όσο για τον Πρώτο Δημιουργό, αυτός μεταμορφώθηκε σε κογιότ.

Ο Μόνος λέει στη φυλή ότι το τοτέμ θα τους προστατεύει μετά την αναχώρησή του

ΤΟ ΚΑΛΑΜΠΟΚΙ

Οι Μαντάν κυνηγούσαν βουβάλια και καλλιεργούσαν καλαμπόκι στις εύφορες κοιλάδες της Βόρειας και Νότιας Ντακότας. Συνήθως έπλεκαν τα καλαμπόκια σε πλεξούδες και τα ξέραιναν.

ΒΕΪΝΑΜΟΪΝΕΝ

ΓΕΝΝΑ ΜΕΤ' ΕΜΠΟΔΙΩΝ
Ο Βεΐναμόινεν γεννιέται
ενήλικος. Σε μια άλλη
εκδοχή, μια κοπέλα, η
Άινο, προτιμά να γίνει
γοργόνα παρά να τον
παντρευτεί.

Μια αghiόπαπια χτίζει τη φωλιά της στο γόνατο
της κοπέλας τον αέρα

ΦΙΛΛΑΝΔΕΖΙΚΗ ΦΥΣΗ
Σύμφωνα με τους μύθους
της *Καλεβάλα*, που
σημαίνει «Πατρίδα Ηρώων»,
ο Βεΐναμόινεν είναι αυτός
που μετέτρεψε την άγονη
γη σε δεντρόφυτο τοπίο.

ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΚΑΙΡΟ ΑΥΤΟΣ Ο ΜΥΘΟΣ ήταν ξεχασμένος στην παγωνιά,
περιμένοντας κάποιον να τον τραγουδήσει. Είναι ο μύθος του
Βεΐναμόινεν, του αιώνιου τραγουδιστή. Κάποτε ήταν μια κοπέλα φτιαγμένη
από αέρα, η κόρη της φύσης, που ζούσε στον άδειο ουρανό. Βαρέθηκε τη
μοναξιά και κατέβηκε στη γαλάζια θάλασσα που ποτέ δεν ησυχάζει. Ο άνεμος
λυσομανούσε και τα κύματα ήταν πελώρια. Με τον άνεμο και τα κύματα η
κοπέλα συνέλαβε ένα παιδί, τον Βεΐναμόινεν.

Για επτακόσια χρόνια κουβαλούσε στην κοιλιά της το
αγέννητο παιδί. Μάταια ικέτευε τον Γέροντα, αυτόν
που κρατά τον ουρανό, να την απαλλάξει από
τους πόνους της γέννας.

Κάποια μέρα έφτασε μια αghiόπαπια, που
πετούσε δώθε-κειθε, γυρεύοντας ένα μέρος για να
φτιάξει τη φωλιά της. Τελικά κάθισε στο γόνατο
της κοπέλας του αέρα, που ξεπρόβαλλε από το
νερό. Εκεί έφτιαξε τη φωλιά της και γέννησε
εφτά αβγά: έξι χρυσά κι ένα σιδερένιο.

Καθώς επωάζονταν τα αβγά, η κοπέλα ένιωθε
σαν να της είχαν βάλει φωτιά. Τίναξε τα αβγά και
αυτά έπεσαν στη θάλασσα κι έσπασαν. Από τα αβγά
βγήκε η μητέρα γη και ο ουρανός ψηλά, ο ήλιος, το φεγγάρι,
τα αστέρια και τα σύννεφα.

Πέρασαν δέκα καλοκαίρια και η κοπέλα έφτιαξε τα νησιά και την
ηπειρωτική χώρα· όμως το παιδί της ακόμη δεν είχε γεννηθεί.

Άλλα τριάντα καλοκαίρια πέρασαν και ο Βεΐναμόινεν αναρωτιόταν τι
τον περίμενε στον κόσμο, έξω από τη μήτρα της μητέρας του. Ώσπου
τελικά, αφού κάλεσε τον ήλιο και το φεγγάρι να του δώσουν δύναμη,
λευτερώθηκε μόνος του και η μητέρα του ξαναγύρισε στους ουρανούς.
Οχτώ χρόνια η θάλασσα λίκνιζε τον Βεΐναμόινεν πριν εκείνος φτάσει
στη γη.

Η γυμνή γη γέννησε ένα αγόρι, τον Πελερβόινεν. Ο Βεΐναμόινεν του
ζήτησε να σπείρει στη γη δέντρα και λουλούδια. Όταν τα δέντρα μεγάλωσαν
κι έγιναν δάση, ο Βεΐναμόινεν πήρε το τσεκούρι του και καθάρισε τη γη για
να φυτέψει το πρώτο κριθάρι· άφησε όμως μια σημύδα για να ξεκουράζονται
τα πουλιά. Ο Βεΐναμόινεν προσευχήθηκε στη Γερόντισσα που βρίσκεται κάτω
από τη γη να θρέψει τους σπόρους και τον Γέροντα στον ουρανό να τους
ποτίσει. Και τα σπαρτά μεγάλωσαν.

Τώρα ο Βεΐναμόινεν ήθελε να παντρευτεί και αποφάσισε να ψάξει στη χώρα του Βορρά για να Βρει μια σύζυγο. Ένας αετός μετέφερε τον Βεΐναμόινεν στην άλλη άκρη της θάλασσας, αλλά ο άνεμος λυσομανούσε τόσο πολύ που, όταν έφτασε, σωριάστηκε εξαντλημένος στο χώμα κι έβαλε τα κλάματα, νοσταλγώντας την πατρίδα του.

Η Λούχι, η φαφούτα αρχόντισσα του Βορρά, τον άκουσε. «Τι θα μου δώσεις, Βεΐναμόινεν», τον ρώτησε, «για να σε στείλω στην πατρίδα σου;»

Αυτός της πρόσφερε χρυσάφι, της πρόσφερε ασήμι, αλλά η στρίγγλα δεν ήθελε παρά μόνο ένα πράγμα. «Θα σε πάω στην πατρίδα σου, εκεί που κελαιηδά ο κούκος, μόνο αν μου σφυρηλατήσεις το Σάμπο, το μύλο της αφθονίας. Φτιάξε τον από φτερό κύκνου και γάλα αγελάδας, ένα σπυρί κριθάρι και μαλλί προβάτου. Κι εγώ, γι' αντάλλαγμα, θα σου δώσω την όμορφη θυγατέρα μου».

«Δεν μπορώ να φτιάξω το Σάμπο», είπε ο Βεΐναμόινεν, «όμως μπορεί ο Ιλμαρίνεν, ο σιδεράς».

«Φέρ' τον τότε», είπε αμέσως η Λούχι, «κι εγώ θα του δώσω την κόρη μου για γυναίκα».

Ο Βεΐναμόινεν τραγούδησε και σήκωσε έναν άνεμο που του 'φερε τον Ιλμαρίνεν το σιδερά στο Βορρά για να του φτιάξει το μαγικό Σάμπο. Τρεις μέρες ο Ιλμαρίνεν δούλενε στο αμόνι του. Ξανά και ξανά σφυροκοπούσε το σίδηρο μέχρι που φτιάχτηκε το Σάμπο. Στη μια πλευρά του είχε ένα μύλο για σιτηρά, στη δεύτερη ένα μύλο γι' αλάτι και στην τρίτη ένα μύλο για χρήμα.

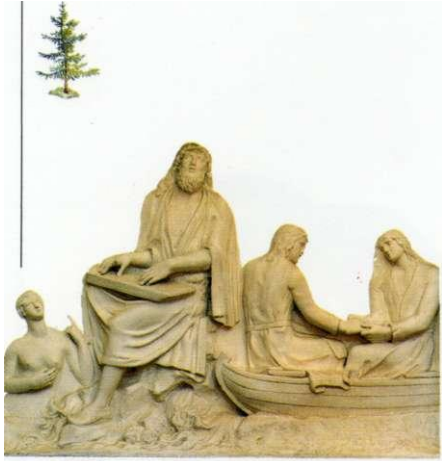

*Η στρίγγλα Λούχι δε
δέχεται χρυσάφι και ασήμι
για να στείλει τον
Βεΐναμόινεν στην πατρίδα
του. Γ υρεύνει κάτι πολύ πιο
πολύτιμο: το μαγικό μύλο
της αφθονίας, το Σάμπο*

*Ο Βεΐναμόινεν σφυριζεί, σηκώνοντας έναν άνεμο που θα φέρει τον
Ιλμαρίνεν το σιδερά στο βορρά για να φτιάξει το Σάμπο*

*Ο Ιλμαρίνεν αρχίζει να φτιάχνει
το Σάμπο από φτερό κύκνου*

ΛΑΪΚΗ ΤΕΧΝΗ

Σε αυτό το ανάγλυφο του 19ου αι. από το Παλαιό Πανεπιστήμιο του Τούρκου της Φιλανδίας απεικονίζεται ο Βεΐναμόινεν να παίζει κάντελε.

ΤΟ ΚΑΝΤΕΛΕ

Με αυτό το όργανο, που μοιάζει με άρπα, ο Βεΐναμόινεν έπαιξε έξοχη μουσική. Το δικό του κάντελε είχε σκελετό φτιαγμένο από σαγόνι αλόγου, ενώ οι χορδές του ήταν τρίχες από την ουρά του αλόγου.

Η στρίγγλα Λούχι ικανοποιήθηκε με το έργο του. Κλείδωσε το Σάμπο με εννέα κλειδαριές και, κάνοντας μαγικά, το φύτεψε στη γη. Όμως έστειλε με ένα χάλκινο πλοίο τον Ιλμαρίνεν στην πατρίδα του πέρα από τη θάλασσα, χωρίς την κόρη της.

Για να εκδικηθούν τη Λούχι, ο Ιλμαρίνεν και ο Βεΐναμόινεν αποφάσισαν να κλέψουν το Σάμπο. Ξαναγύρισαν στο Βορρά, φέρνοντας μαζί τους κι ένα νεαρό έξυπνο φίλο τους, τον Λεμινκένιν. Ο Βεΐναμόινεν έπαιξε γλυκιά μουσική με το κάντελέ του για να αποκοιμίσει τη μάγισσα και ο Ιλμαρίνεν λάδωσε τις εννέα κλειδαριές με βούτυρο για να τις ανοίξει εύκολα. Ύστερα ο Λεμινκένιν προσπάθησε να τραβήξει έξω το Σάμπο, αλλά οι μαγικές του ρίζες δεν έσπργαν. Έτσι

Η κόρη-ομίχλη τυλίγει το καράβι του Βεΐναμόινεν

δανείστηκε ένα βόδι του βορρά με το αλέτρι του κι έκοψε τις ρίζες του Σάμπο.

Οι τρεις σύντροφοι άρπαξαν το Σάμπο και κίνησαν με το καράβι για την πατρίδα τους. Καθώς ταξίδευαν, ο Λεμινκένιν άρχισε να τραγουδά ένα θριαμβευτικό τραγούδι. Η Λούχι ξύπνησε, άκουσε το τραγούδι του και κάλεσε την κόρη της την ομίχλη να σκεπάσει το καράβι. Όμως ο Βεΐναμόινεν, με το αστραφτερό σπαθί του, έκοψε την ομίχλη και άνοιξε δρόμο.

Η Λούχι κάλεσε την τερατώδη φάλαινα να σηκωθεί από τα βάθη του νερού, αλλά ο Βεΐναμόινεν της τραγούδησε και την έκανε να βυθιστεί ξανά. Μετά η

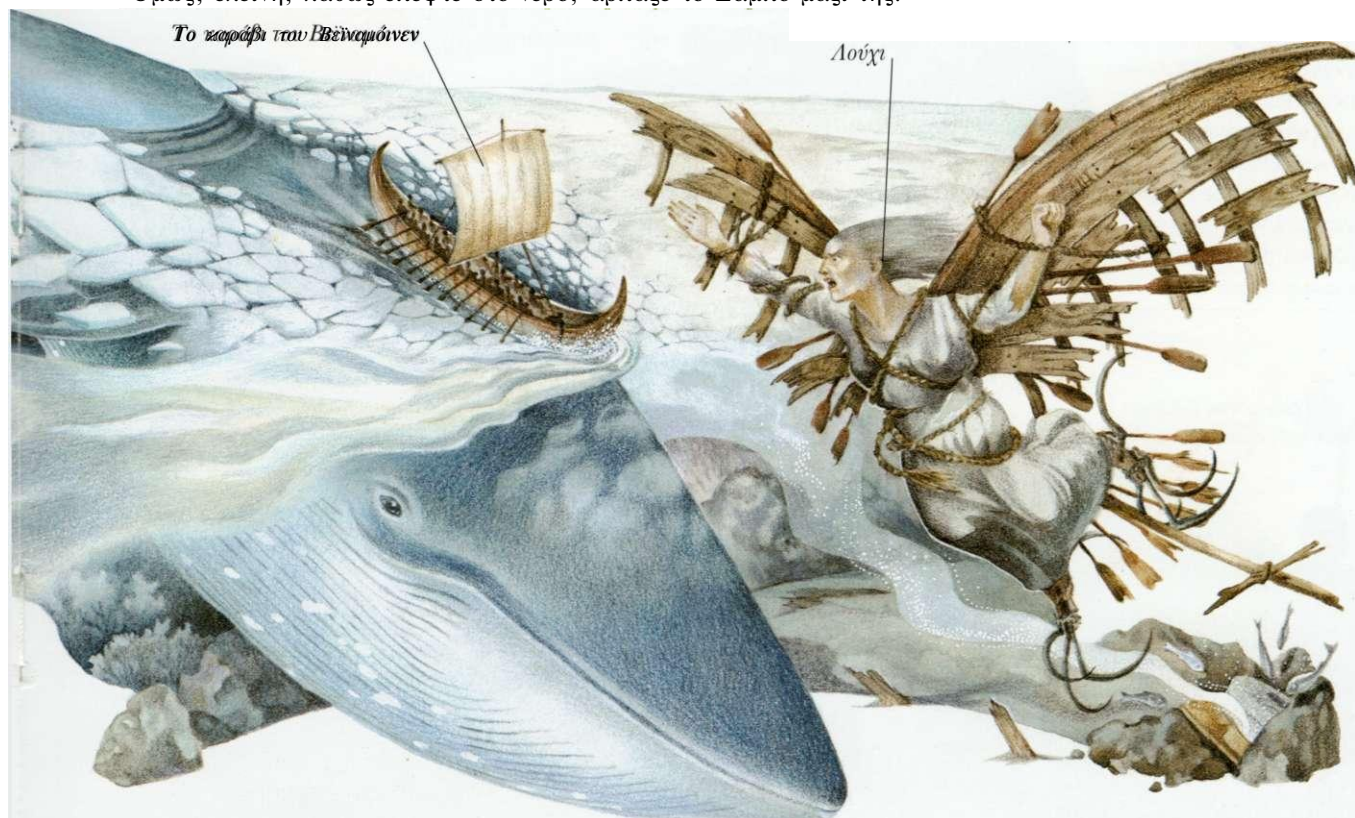
Λούχι κάλεσε τον Γέροντα των ουρανών να σηκώσει καταιγίδα. Κι ενώ το καράβι του Βεΐναμόινεν παράδερνε μέσα στην αγριεμένη θάλασσα, κατέφτασε η Λούχι με ένα καράβι γεμάτο πολεμιστές που γύρευαν εκδίκηση. Όμως ο Βεΐναμόινεν πέταξε στη θάλασσα ένα μικρό τσακμάκι, που ευθύς έγινε ένας κρυμμένος ύφαλος και το καράβι εξόκειλε.

Η Λούχι στερέωσε στα πόδια της δρεπάνια για νύχια, έδεσε στα χέρια της ξύλα από το ναυάγιο για φτερά, χρησιμοποίησε το πηδάλιο του καραβιού για ουρά κι έτσι μεταμορφώθηκε σε γυναίκα πουλί, σε πανίσχυρο αετό. Πέταξε έως το πλοίο του Βεΐναμόινεν και κούρνιασε στο κατάρτι του.

«Αρχόντισσα του Βορρά», της φώναξε ο Βεΐναμόινεν, «δε θέλεις να μοιραστείς το Σάμπο με μας;»

«Ποτέ!» ούρλιαξε εκείνη.

Ο Βεΐναμόινεν τη χτύπησε με ένα κουπί και την γκρέμισε από το κατάρτι. Όμως, εκείνη, καθώς έπεφτε στο νερό, άρπαξε το Σάμπο μαζί της.

Το Σάμπο έγινε χίλια κομμάτια. Ο μύλος των σιτηρών και ο μύλος των νομισμάτων καταστράφηκαν. Στη Λούχι απέμεινε μόνο ένα κομμάτι: η γυμνή κληρονομιά του παγωμένου βορρά. Κάποια άλλα τα μάζεψε Βεΐναμόινεν για να πλουτίσει τη γη της Φιλλανδίας. Όμως, ο μύλος του αλατιού βρίσκεται ακόμη στο βυθό της θάλασσας, αλέθοντας αλάτι ως το τέλος του χρόνου.

Η ΚΑΛΕΒΑΑ

Οι αρχαίοι μύθοι για τον Βεΐναμόινεν συγκεντρώθηκαν και καταγράφηκαν για πρώτη φορά με τη μορφή ενός αφηγηματικού ποιήματος, της *Καλεβάλα*, στις αρχές του 19ου αι. από το φιλλανδό λόγιο Ελίας Λένροτ. Το ποίημα αυτό έχει πάνω από 22.000 στίχους. Το ύφος και το μέτρο του χρησιμοποίησε ο Λονγκφέλου στο ποίημα *Χιαγούθα*.

Μάταια η Λούχι προσπαθεί να σταματήσει το καράβι του Βεΐναμόινεν με την ομίχλη, τη φάλανα και τη βία. Όταν το σκάφος της βυθίζεται, γίνεται μια τρομαχτική γυναίκα-αετός

ΤΟ ΔΩΡΟ ΤΗΣ ΦΩΤΙΑΣ

Η ΤΙΤΑΝΟΜΑΧΙΑ

Οι Τιτάνες ήταν τα παιδιά του Ουρανού και της Γαίας. Μετά από δεκάχρονο αγώνα, ο Δίας, ο γιος του Τιτάνα Κρόνου και της Ρέας, ανέτρεψε τους Τιτάνες και τους φυλάκισε. Ο Προμηθέας, παρόλο που ήταν και αυτός Τιτάνας, πολεμήσε στο πλευρό του Δία.

ΟΙ ΟΛΥΜΠΙΟΙ ΟΕΟΙ

Οι θεοί των Ελλήνων, με επικεφαλής τον Δία, λέγονταν Ολύμπιοι επειδή κατοικούσαν στον Όλυμπο. Ο Δίας ήταν σύζυγος της Ήρας και πατέρας πολλών ολύμπιων θεών.

Ο Προμηθέας διδάσκει στους ανθρώπους αστρονομία

ΟΤΑΝ Ο ΔΙΑΣ ανέτρεψε τον πατέρα του τον Κρόνο -όπως ο Κρόνος είχε ανατρέψει τον πατέρα του τον Ουρανό- στράφηκε κατά του ανθρώπινου γένους. Ήθελε να το καταστρέψει και να κάνει καινούρια αρχή. Όμως ο πανέξυπνος Προμηθέας τού ανέτρεψε τα σχέδια.

Ο Προμηθέας, που το όνομα του σημαίνει «προνοητικός», ήταν ο πιο έξυπνος απ' όλους τους Τιτάνες. Γι' αυτό και συμάχησε με το βαθύνουο Δία κατά του σκληρού Κρόνου και των άλλων Τιτάνων. Αν και αθάνατος, ήταν ο πρώτος μεταξύ των ανθρώπων μάλιστα, μερικοί λένε ότι αυτός δημιούργησε τον άνθρωπο από άργιλο και νερό.

Ο Προμηθέας πρόσφερε στους ανθρώπους το πολύτιμο δώρο της σκέψης και τους έμαθε πολλές τέχνες και δεξιότητες, όπως να μελετούν τις τροχιές των άστρων και να αξιοποιούν αυτή τη γνώση στα θαλασσινά ταξίδια τους.

Ο Προμηθέας ξεγελά τον Δία και του δίνει την κακή μερίδα τον βοδιού

Το άρμα του ήλιου

Η προκοπή των ανθρώπων εξόργισε τον Δία, και ο θυμός του φούντωσε περισσότερο όταν ο Προμηθέας πήρε από τους θεούς τη θυσία που δικαιοματικά τους ανήκε, και την έδωσε στους ανθρώπους. Ο Προμηθέας έσφαξε ένα Βόδι, το χώρισε σε δύο μερίδες και τις τύλιξε ώστε να μη διακρίνεται το περιεχόμενο τους. Η μεγάλη μερίδα ήταν όλο λίπος και κόκαλα, ενώ η μικρή είχε το κρέας. Ο Προμηθέας έδωσε τη μικρή μερίδα στους θεούς, αλλά ο Δίας παραπονέθηκε. «Δία, ενδοξότερε των θεών, διάλεξε όποια μερίδα θέλεις», είπε χαμογελαστός ο Προμηθέας. Φυσικά, ο Δίας διάλεξε τη μεγάλη μερίδα. Όταν ανακάλυψε την απάτη, πήρε πίσω τη φωτιά από τους ανθρώπους. «Ας φάνε το κρέας τους ωμό», φώναξε.

Όμως ο Προμηθέας αποδείχτηκε εξυπνότερος. Μπήκε στον Όλυμπο, στην κατοικία των θεών, έκλεψε τη φωτιά από το άρμα του ήλιου και τη

μετέφερε στη γη μέσα

στο βλαστό ενός μάραθου. Μετά έδειξε στους ανθρώπους πώς να χρησιμοποιούν τη φωτιά για

μαγείρεμα και θέρμανση. Όταν ο Δίας είδε να καίνε οι φωτιές, έγινε έξαλλος.

Ο Δίας βλέπει φωτιές να καίνε στη γη και οργίζεται

Ο Προμηθέας δείχνει στους ανθρώπους πώς να μαγειρεύουν και να ξεσταίνονται με τη φωτιά

Ο Προμηθέας το σκάει από τον Όλυμπο, έχοντας κρύψει τη φωτιά στο κοτσάνι ενός μάραθου

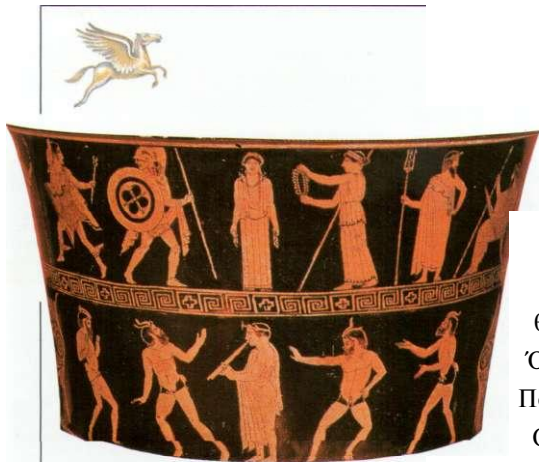
Η ΚΑΤΟΙΚΙΑ ΤΩΝ ΘΕΩΝ

Ο Όλυμπος, που βρίσκεται στη Θεσσαλία, έχει ύψος 2.917 μ. Επειδή ήταν τόσο ψηλός που φαινόταν ν' αγγίζει τον ουρανό, οι αρχαίοι Έλληνες πίστευαν ότι σε αυτόν κατοικούσαν **οι αθάνατοι θεοί.**

ΤΟ ΜΑΡΑΘΟ

Σύμφωνα με το μύθο, ο Προμηθέας έκρυψε τη φωτιά στο κοτσάνι του μάραθου, ενός φυτού που ευδοκimeί παντού στην Ελλάδα. Τα φύλλα και τα λεπτά κοτσάνια του χρησιμοποιούνται για να νοστιμίζουν το φαγητό.

Το ΚΟΥΤΙ ΤΗΣ ΠΑΝΔΩΡΑΣ

Ελληνικό αγγείο όπου απεικονίζεται η Πανδώρα να δέχεται τα δώρα των θεών. Η Αθηνά τής εμφύσησε ζωή,

η Αφροδίτη τής δώρισε την ομορφιά της, ο Απολλώνιος τής χάρισε μουσικό ταλέντο και ο Ερμής τής δίδαξε την κατεργαριά. Η Πανδώρα είχε όλα τα αντιφατικά χαρακτηριστικά

της ανθρώπινης φύσης.

Η εκδίκηση του Δία κατά του Προμηθέα και των ανθρώπων για την κλοπή της φωτιάς ήταν τρομερή. Διέταξε το χολό σιδηρουργό Ήφαιστο να φτιάξει από πηλό μια γυναίκα, όμορφη σαν αθάνατη θεά, που όμως θα έφερνε τη δυστυχία στο γένος των ανθρώπων. Όλοι οι θεοί την προίκισαν με δώρα· γΓ αυτό και ονομάστηκε Πανδώρα.

Ο Δίας χάρισε την Πανδώρα όχι στον προνοητικό Προμηθέα, αλλά στον αργόστροφο αδελφό του, τον Επιμηθέα, που το όνομα του σημαίνει «αυτός που σκέφτεται μετά». Ο Προμηθέας είχε προειδοποιήσει τον αδελφό του να μη δεχτεί κανένα δώρο από τον Δία, αλλά ο Επιμηθέας είχε τόσο μαγευτεί από την ομορφιά της Πανδώρας που την έκανε γυναίκα του.

Ο Επιμηθέας, που είχε βοηθήσει τον αδελφό του να μοιράσει πολλά δώρα στους ανθρώπους, είχε στο σπίτι του ένα σφραγισμένο κουτί μέσα στο οποίο βρίσκονταν όλα τα κακά - αρρώστιες, γηρατειά και αμαρτίες. Όλα αυτά οι δύο αδελφοί τα κρατούσαν μακριά από τους ανθρώπους.

Η Πανδώρα φλεγόταν από περιέργεια να μάθει τι υπήρχε μέσα σ' εκείνο το κουτί, ώσπου μια μέρα δεν άντεξε. Ξεσφράγισε το κουτί και τότε

Η Πανδώρα υποκύπτει στην περιέργειά της, ανοίγει το απαγορευμένο κουτί και απελευθερώνει όλα τα κακά

ξεχύθηκαν όλα τα κακά που φέρνουν στους ανθρώπους Βάσανα και δυστυχία. Τρομαγμένη η Πανδώρα έκλεισε ξανά το κουτί, αφήνοντας μόνο ένα πράγμα στον πάτο του: την Ελπίδα που της φώναζε να τη βγάλει. Η Ήανδώρα άκουσε την αχνή, λυπημένη κραυγή και λευτέρωσε την Ελπίδα, που ήρθε στον κόσμο για να παρηγορήσει τον άνθρωπο.

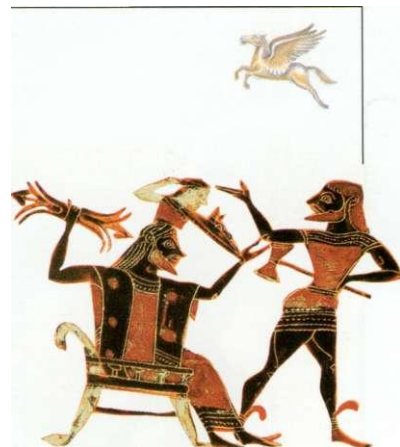
Στο μεταξύ ο Δίας σχεδίασε μια ακόμη πιο σκληρή εκδίκηση για τον Προμηθέα. Τον καταδίκασε να μένει αλυσοδεμένος σε ένα Βράχο στον Καύκασο και να υποφέρει από τον καυτό ήλιο και την παγωνιά. Κάθε μέρα

ερχόταν ένας τεράστιος αετός κι έτρωγε το συκώτι του. Στη διάρκεια της νύχτας το συκώτι του μεγάλωνε ξανά, κι έτσι το μαρτύριο του δεν είχε τέλος.

Όμως, ο Προμηθέας δεν υπέκυπτε. Αν και σπάραζε από τους πόνους, αντιμιλούσε στον Δία λέγοντας του: «Είμαι ο μοναδικός θεός που ξέρει γιατί θα ξεχαστείς, όπως ξεχάστηκε και ο πατέρας σου. Αν θέλεις να σωθείς, πρέπει να με ελευθερώσεις».

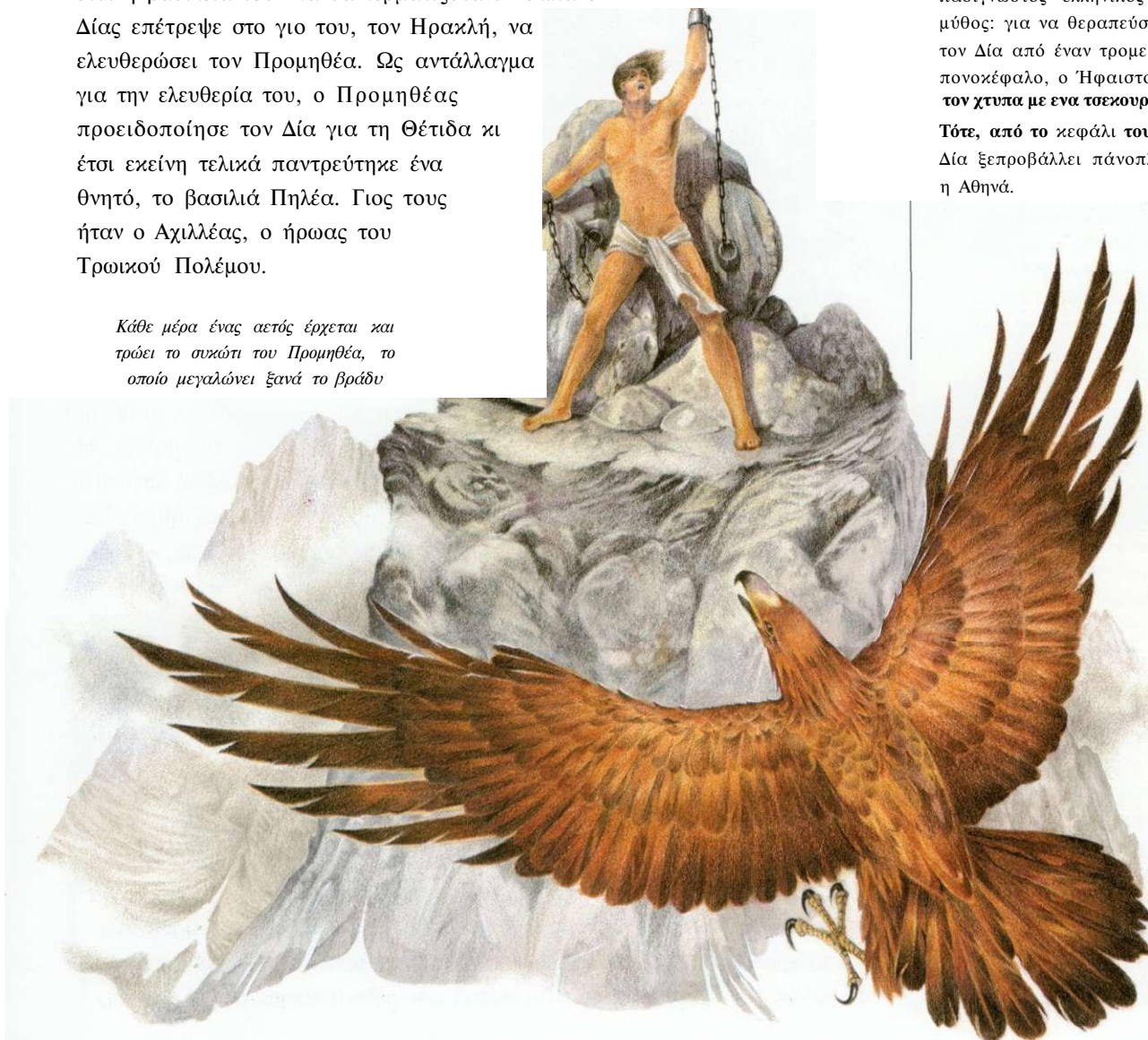
Τα λόγια του Προμηθέα δεν ήταν αβάσιμα ήξερε πως αν ο Δίας πλάγιαζε με τη νύμφη Θέτιδα, όπως λογάριαζε, εκείνη θα γεννούσε ένα γιο πιο δυνατό από τον πατέρα του κι έτσι η βασιλεία του Δία θα τερματιζόταν. Τελικά ο Δίας επέτρεψε στο γιο του, τον Ηρακλή, να ελευθερώσει τον Προμηθέα. Ως αντάλλαγμα για την ελευθερία του, ο Προμηθέας προειδοποίησε τον Δία για τη Θέτιδα κι έτσι εκείνη τελικά παντρεύτηκε ένα θνητό, το βασιλιά Πηλέα. Γιος τους ήταν ο Αχιλλέας, ο ήρωας του Τρωικού Πολέμου.

Κάθε μέρα ένας αετός έρχεται και τρώει το συκώτι του Προμηθέα, το οποίο μεγαλώνει ξανά το βράδυ

ΔΙΑΣ ΚΑΙ ΗΦΑΙΣΤΟΣ

από ελληνικό αγγείο
απεικονίζεται ένας
πασίγνωστος ελληνικός
μύθος: για να θεραπεύσει
τον Δία από έναν τρομερό
πονοκέφαλο, ο Ήφαιστος
τον χτυπά με ένα τσεκούρι.
Τότε, από το κεφάλι του
Δία ξεπροβάλλει πάνοπλη
η Αθηνά.

ΜΟΝΟΦΘΑΛΜΟΣ ΘΕΟΣ
Πιστεύεται ότι αυτό το

μονοφθαλμο αγάλματακι απεικονίζει τον Όντιν, το θεό του πολέμου και της σοφίας, τον πιο ισχυρό θεό στη σκανδιναβική μυθολογία. Ο Όντιν ήθελε να τα ξέρει όλα, κι έτσι

για να αποκτήσει τη γνώση. Μετά προσφέρθηκε ο ίδιος ως θυσία για να αποκτήσει το μυστικό των ρούνων, των μαγικών συμβόλων.

ΧΟΥΓΚΙΝ ΚΑΙ ΜΟΥΝΙΝ
Οι μόνιμοι σύντροφοι του Όντιν ήταν δύο κοράκια, ο Χούγκιν και ο Μούνιν, που τα ονόματα τους σημαίνουν «σκέψη» και «μνήμη». Αυτά τα δύο πουλιά, που τρέφονταν με κουφάρια των νεκρών από τα πεδία της μάχης, έδιναν πληροφορίες στον Όντιν ψιθυρίζοντας στο αφτί του.

ΤΟ ΔΕΝΤΡΟ ΤΗΣ ΖΩΗΣ

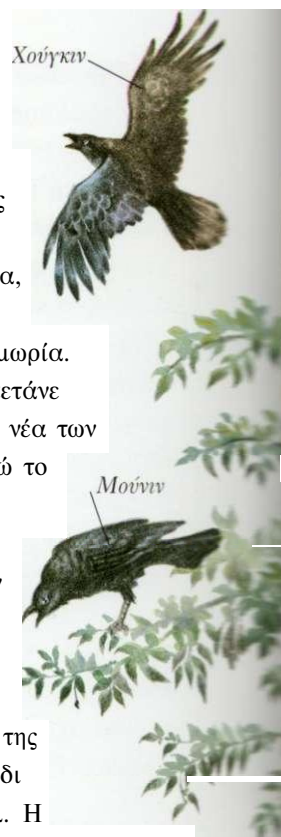
ΟΝΤΙΝ, Ο ΠΑΤΕΡΑΣ ΤΩΝ ΠΑΝΤΩΝ, τριγυρίζει μερικές φορές στη Μιδγάρδη (τη Μίτγκαρντ), τη μέση γη, ανάμεσα στους ανθρώπους. Έρχεται μεταμφιεσμένος σε γέροντα, στηριγμένος στο ραβδί του, και ανταμείβει την καλοσύνη με πλούτο, την ευγένεια με σοφία και την κακομεταχείριση με τιμωρία.

Κάθε πρωί τα δύο κοράκια του, ο Χούγκιν και ο Μούνιν, πετάνε παντού διασχίζοντας τον κόσμο και φέρνοντας στον Όντιν τα νέα των ανθρώπων. Ο ίδιος ο Όντιν μπορεί να αλλάζει σχήμα και, ενώ το σώμα του κοιμάται, αυτός μπορεί να ταξιδεύει με τη μορφή κάποιου πουλιού ή ζώου άγνωστου στους ανθρώπους.

Λέγονται πολλές ιστορίες για το πώς ο Πατέρας των Πάντων απέκτησε τη μεγάλη του σοφία και τις μαγικές του δυνάμεις. Αλλά για κάθε απόκτημα υπήρχε και κάποιο αντίτιμο.

Το δέντρο του κόσμου, το Ίγκντραξιλ, είναι μια τεράστια φλαμουρια που πυργώνεται πάνω από τον κόσμο. Η μία ρίζα της είναι στο τρομαχτικό βασίλειο του Νίφλχαϊμ, εκεί όπου το φίδι Νίδχογκ τρέφεται με πτώματα και τρώει το ίδιο το Ίγκντραξιλ. Η δεύτερη ρίζα βρίσκεται στην Ασγάρδη, το Βασίλειο των θεών, κι εδώ κατοικούν οι Νόρνες, οι τρεις γριές που ορίζουν τη μοίρα των ανθρώπων. Τα ονόματά τους είναι Μοίρα, Είναι και Ανάγκη, και αυτές κρατάνε το δέντρο ζωντανό, ραντίζοντας τη ρίζα με καθαρίο νερό από το πηγάδι της μοίρας. Η τρίτη ρίζα βρίσκεται στο Γιέτουνχαϊμ, τη χώρα των γιγάντων. Κάτω από αυτή τη ρίζα βρίσκεται το πηγάδι όπου το αυστηρό κεφάλι του σοφού Μίμιρ λέει σκληρά λόγια. Ο Όντιν έδωσε το ένα του μάτι για να πιει νερό της γνώσης από αυτό το πηγάδι. Πάνω στο Ίγκντραξιλ, ο Ανώτατος Ένας, ο Πατέρας των παντων, ο Κουκουλοφόρος, ο τρομερός Λογχοφόρος, ο Όντιν με τα πολλά ονόματα βρήκε το μυστικό των ρούνων, των μαγικών συμβόλων με τα οποία οι άνθρωποι μπορούν να καταγράψουν και να κατανοήσουν τη ζωή τους. Εννέα νύχτες ο Όντιν ήταν γαντζωμένος στο ανεμοδαρμένο δέντρο, τρυπημένος με λόγχη, προσφέροντας θυσία τον εαυτό του. Ούτε ο Ράτατοσκ, ο σκίουρος που ανεβοκατεβαίνει στο δέντρο μεταφέροντας προσβολές από τον αετό της κορυφής στο φίδι της Βάσης, δεν του πρόσφερε φαγητό ή νερό. Στο τέλος, ο Όντιν έβγαλε τρομερή κραυγή και, αρπάζοντας τους ρούνους, έπεσε από το δέντρο.

Όταν ξύπνησε από το θάνατο, ο Όντιν ήξερε πολλά πράγματα κρυμμένα απ' τους ανθρώπους: πώς να θεραπεύει τους αρρώστους· πώς να στομώνει τη λεπίδα του εχθρού και πώς να πιάνει ένα Βέλος στον αέρα.

Το ψίδι Νίδχογκ
στο Νίφλχαϊμ

Οι Νόρνες στην Ασγάρδη

Ο Μήμρ στο Γιέτουνχαϊμ

Εννέα νύχτες ο Όντιν ήταν καρφωμένος με μια λόγχη, κρεμασμένος
στο δέντρο, μέχρι που τελικά απέκτησε το μυστικό των ρούνων

Ο θεός των θεών, ο θεός της μάχης, ο Όντιν έχει τη φροντίδα των
ανθρώπων. Δίνει στους ποιητές το υδρόμελι της ποίησης που έφτιαξαν
πριν από πολλά χρόνια οι νάνοι. Και υποδέχεται στα χρυσά δώματα της
Βαλχάλας τους πολεμιστές που έπεσαν στη μάχη.

Ράταισκ

Τγκντραζιλ

ΤΟ ΤΓΚΝΤΡΑΖΙΛ

Σε αυτό το χρυσό βραχιόλι
απο το Ραμπιλίλε της
Δανίας είναι χαραγμένο το
δέντρο της ζωής, το
Τγκντραζιλ. Αυτή η γιγάντια
φλαμουριά είχε τρεις ρίζες,
που η καθεμία τους έφτανε
σε διαφορετικό κόσμο.
Στον ψηλότερο κόσμο, την
Ασγάρδη, ζούσαν οι θεοί
στο μεσαίο επίπεδο ήταν το
Γιέτουνχαϊμ, το βασίλειο
των γιγάντων, και κάτω
ήταν το Νίφλχαϊμ, η χώρα
των νεκρών.

ΛΟΚΙ Ο ΠΑΝΟΎΡΓΟΣ

Η ΩΡΑΙΑ ΦΡΑΪΑ

Η Φράια, η θεά της μαγείας, της γονιμότητας και του έρωτα στη σκανδιναβική μυθολογία, ήταν τόσο όμορφη που όλα τα στολιδια πήραν το όνομα της. Σε αυτό το κρεμαστό κόσμημα των Βίκινγκ η Φράια φορά το περιλαίμιο Μπρισινγκάμεν στους ώμους της.

ΟΙ ΘΕΟΙ ανησυχούσαν γιατί η κατοικία τους η Ασγάρδη δεν είχε τείχη για να τους προφυλάξουν από τους εχθρούς. Έτσι, όταν ένας καβαλάρης ήρθε και τους πρότεινε να χτίσει ένα τείχος, τον άκουσαν με ενδιαφέρον.

«Το τείχος θα είναι πανύψηλο και απόρθητο», τους είπε. «Σε δεκαοχτώ μήνες από σήμερα, θα έχετε ήσυχο το κεφάλι σας».

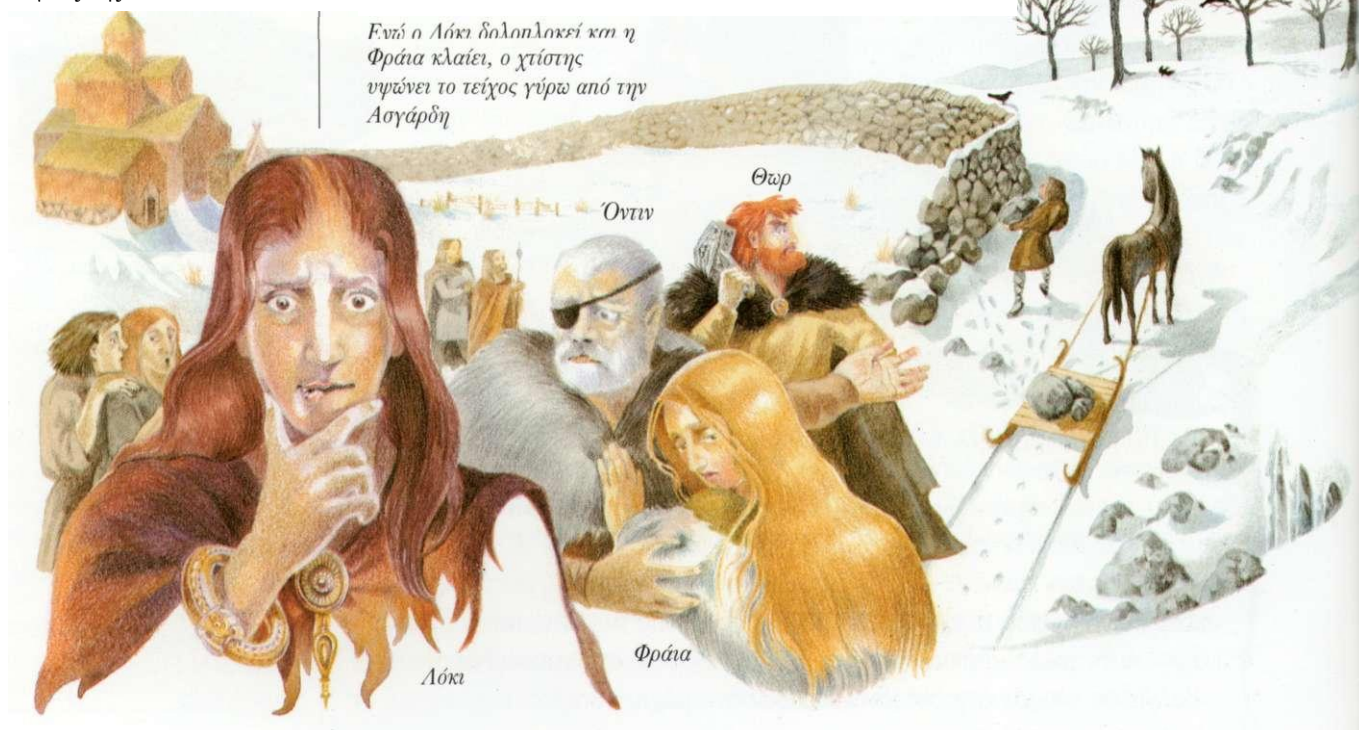
«Και τι γυρεύεις για αμοιβή;» ρώτησε ο σοφός Όντιν.

«Τη θεά Φράια», απάντησε ο ξένος, «καθώς και τον ήλιο και το φεγγάρι».

Οι θεοί έγιναν έξω φρενών και ήταν έτοιμοι να τον πετάξουν έξω από την Ασγάρδη που τόλμησε να διανοηθεί ότι η όμορφη Φράια θα παντρευόταν ένα χτίστη. Αλλά ο παμπόνηρος Λόκι, ο τρίκστερ, είπε: «Αν καταφέρεις να χτίσεις το τείχος σ' έξι μήνες, εντάξει». Και στους θεούς ψιθύρισε: «Σε έξι μήνες θα έχει χτίσει μόνο το μισό τείχος, που θα το έχουμε και τζάμπα».

Ο ξένος έριξε άλλη μια ματιά στη Φράια, που έκλαιγε με χρυσά δάκρυα, και είπε ότι δέχεται, αρκεί να τον αφήσουν να χρησιμοποιήσει και το άλογο του για να κουβαλήσει τις πέτρες. Ο ξένος δούλεψε όλο το χειμώνα. Με τη βοήθεια του αλόγου του, κατάφερε να πελεκήσει τις πέτρες και να υψώσει ένα γερό τείχος γύρω από την Ασγάρδη.

Ενώ ο Λόκι δολοπλοκεί και η Φράια κλαίει, ο χτίστης υψώνει το τείχος γύρω από την Ασγάρδη

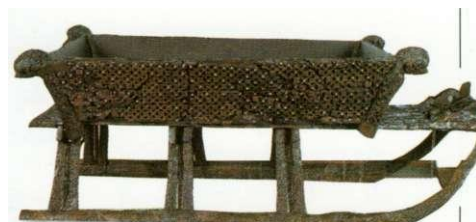

Το καλοκαίρι ζύγωνε και τους θεούς τους έπιασε απελπισία, καθώς, παρά τις προβλέψεις τους, ο χτίστης κόντευε να τελειώσει το τείχος.

«Για πολύ έξυπνο περνάς τον εαυτό σου, Λόκι», είπε ο Όντιν. «Εσύ μας έμπλεξες, εσύ να μας ξεμπλέξεις. Δε θα αφήσουμε τη **Φρόα** να παντρευτεί τον ξένο, που ίσως να είναι μεταμορφωμένος γίγαντας. Και χωρίς τον ήλιο και το φεγγάρι, η ζωή θα γίνει αφόρητη. Κάνε κάτι!»

Ο Λόκι έστυψε το μυαλό του και τελικά είπε: «Χωρίς το άλογο, ο χτίστης δεν μπορεί να κουβαλήσει τις πέτρες και να τελειώσει το έργο του».

Ο Λόκι μπορούσε να αλλάξει σχήμα κι έτσι, εκείνη τη νύχτα, μεταμορφωμένος σε όμορφη φοράδα, παρέσυρε μακριά το άλογο του ξένου.

ΕΛΚΗΘΡΟ ΤΩΝ ΒΙΚΙΝΓΚ

Αυτό το έλκηθρο είναι μέρος του ταφικού θησαυρού των Βικινγκ που βρέθηκε στο Όσεμπεργκ της Νορβηγίας. Έχει σκαλιστά δρύινα πέδιλα και διακοσμημένη ανοιχτή βάση. Με αυτά τα έλκηθρα **οι Σκανδιναβοί μετέφεραν** εμπορεύματα στο χιόνι.

Ο Λόκι, μεταμορφωμένος σε φοράδα, παρασύρει μακριά το άλογο του χτίστη

Με το σφυρί του, ο Μιέλνιρ, ο Θωρ χτύπησε κατακέφαλα το χτίστη

Βλέποντας ότι δεν μπορούσε να ολοκληρώσει το τείχος, ο ξένος αγρίεψε και τότε είδαν πως ήταν μεταμφιεσμένος γίγαντας, θανάσιμος εχθρός των θεών. Οι θεοί φώναξαν τον Θωρ, τον πιο δυνατό θεό. Με το σφυρί του, το Μιέλνιρ, ο Θωρ πλήρωσε το χτίστη με αυτό που του άξιζε: ένα γερό χτύπημα.

Όσο για τον Λόκι, αφού πέρασε κάμποσος καιρός, εμφανίστηκε ξανά στην Ασγάρδη, φέρνοντας ένα παράξενο άλογο με οχτώ ποδάρια, τον Σλάιπνιρ. Ο Λόκι έδωσε τον Σλάιπνιρ στον Όντιν λέγοντας: «Κανένα άλογο δεν μπορεί να του παραβγεί στο τρέξιμο. Με αυτό θα ταξιδεύεις στη θάλασσα και στον αέρα, θα φτάνεις στη χώρα των νεκρών και θα γυρίζεις πίσω». Πράγματι, το άλογο αυτό ποτέ δεν απογοήτευσε τον Όντιν.

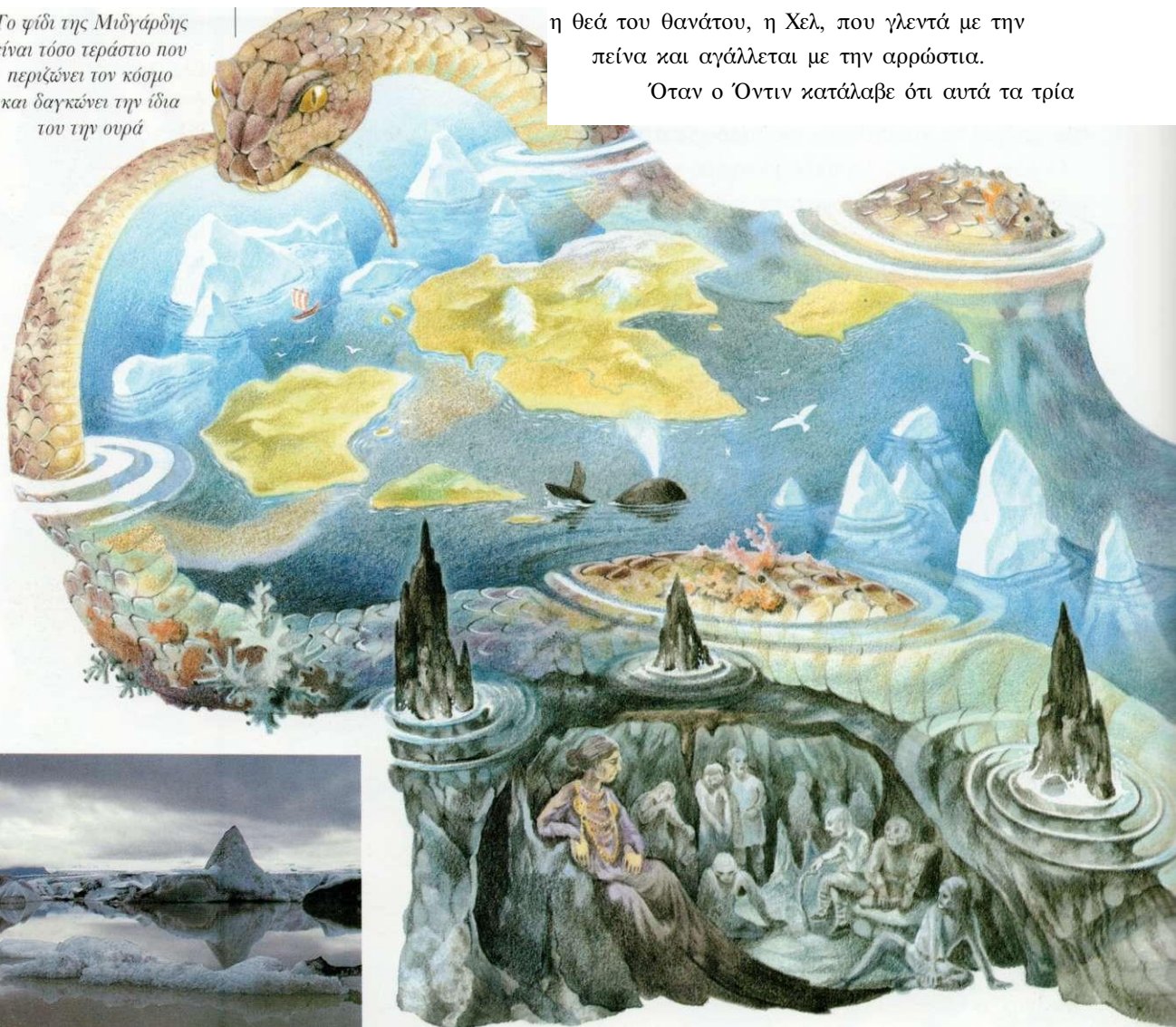
Ο Λόκι και ο Σλάιπνιρ

Τα παιδιά του Λόκι δεν ήταν όλα σαν τον Σλάιπνιρ. Ο ίδιος ο Λόκι ήταν μισός γίγαντας και είχε κάνει τρία παιδιά με μια γιγάντισσα. Το πρώτο είναι ο λύκος Φένρις, που στο τέλος του κόσμου θα καταβροχθίσει τον Όντιν. Το δεύτερο είναι το φίδι της Μιδγκάρδης και το τρίτο είναι η θεά του θανάτου, η Χελ, που γλεντά με την πείνα και αγάλλεται με την αρρώστια.

Όταν ο Όντιν κατάλαβε ότι αυτά τα τρία

Το φίδι της Μιδγκάρδης είναι τόσο τεράστιο που περιζώνει τον κόσμο και δαγκώνει την ίδια του την ουρά

ΠΑΓΩΜΕΝΟ ΤΟΠΙΟ

Οι Σκανδιναβοί ζούσαν σε έναν τόπο γεμάτο παγόβουνα και χιόνια και αυτά τα χαρακτηριστικά αντανακλώνονται στους μύθους και τις σάγγες.

παιδιά της συμφοράς έχουν έρθει στον κόσμο, ζήτησε να του τα φέρουν. Το πρώτο, το φίδι, το πέταξε στον ωκεανό· όμως αυτό ήταν τόσο μεγάλο που περικύκλωσε τον κόσμο και δάγκωσε την ίδια του την ουρά. Τη Χελ την εξόρισε στο Νίφλχαϊμ, τη χώρα των νεκρών, και την άφησε να εξουσιάζει όλους όσοι πεθαίνουν από αρρώστια ή γεράματα.

Η Χελ, ένα από τα τρομερά παιδιά τον Λόκι, γλεντά με την πείνα και αγάλλεται με την αρρώστια

Όμως το λύκο Φένρις δεν μπορούσαν να τον κάνουν εύκολα καλά. Μόνον ο θεός Τιρ ήταν αρκετά θαρραλέος ώστε να τον ταΐζει, αλλά ακόμη κι αυτός καταλάβαινε ότι σύντομα ο Φένρις θα γινόταν πολύ δυνατός κι επικίνδυνος. Έτσι οι θεοί έφτιαξαν μια γερή αλυσίδα και τον έδεσαν. Όμως ο λύκος έδωσε μια κλοτσιά κι έσπασε την αλυσίδα. Προσπάθησαν ξανά με μια ακόμη πιο γερή αλυσίδα. Και πάλι ο λύκος έσπασε τα δεσμά του.

Τελικά ο Όντιν ζήτησε βοήθεια από τους νάνους και αυτοί έφτιαξαν ένα λουρί απαλό σαν μετάξι, το Γκλάιπνιρ. Ήταν φτιαγμένο από ειδικά υλικά: από ήχο γατίσιων βημάτων, από γέμι γυναίκας, ριζοβούνια, τένοντες αρκούδας, ανάσα ψαριού και σάλιο πουλιού.

Οι θεοί μετέφεραν τον Φένρις σε ένα έρημο νησί και τον προκάλεσαν να σπάσει το Γκλάιπνιρ. Μαντεύοντας ότι του είχαν στήσει παγίδα, ο λύκος δέχτηκε να τον δέσουν, με τον όρο ότι κάποιος από τους θεούς θα βάλει το χέρι του στο στόμα του ως δείγμα καλής θέλησης. Έτσι ο γενναίος Τιρ έβαλε το χέρι του ανάμεσα στα τρομερά σαγόνια του θηρίου.

Ο ΓΕΝΝΑΙΟΣ ΤΙΡ

Ο θεός Τιρ ήταν γενναίος

και τολμηρός, γι' αυτό δέχτηκε να βάλει το χέρι του στο στόμα του λύκου. Ήταν επίσης θεός πολεμιστής και βοήθησε να καθιερωθούν βασικοί κανόνες της μάχης. Συχνά οι πολεμιστές χάραζαν πάνω στα σπαθιά τους το Τ, το αρχικό του ονόματος του, πιστεύοντας ότι έτσι θα νικούσαν τη μάχη.

Οι θεοί δένουν τον Φένρις με το μαγικό λουρί και ο Τιρ βάζει το χέρι του στο στόμα του λύκου

Έδεσαν το λύκο με το μεταξένιο λουρί και αυτή τη φορά, όταν ο Φένρις τινάχτηκε, το λουρί δέθηκε ακόμη πιο γερά. Εξαγριωμένος, ο λύκος έσφιξε τα σαγόνια του κόβοντας το δεξί χέρι του Τιρ.

Αν και ήξεραν ότι κάποτε ο λύκος θα λυθεί και θα φέρει την καταστροφή και το θάνατο, δεν τον σκότωσαν. «Ό,τι είναι να γίνει, ας γίνει», είπαν.

ΓΚΛΑΙΠΝΙΡ

Αν και ήταν μαλακό σαν μετάξι, το μαγικό λουρί Γκλάιπνιρ ήταν πιο γερό από όλες τις μεταλλικές αλυσίδες.

Ο ΜΑΟΥΙ ΜΕ ΤΑ ΧΙΛΙΑ ΚΟΛΠΑ

ΜΑΟΥΙ

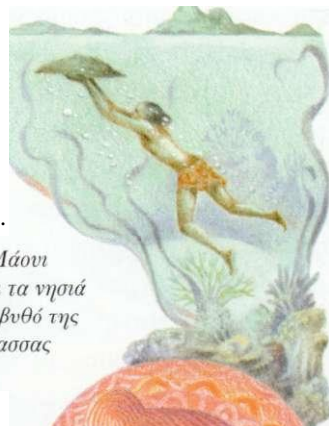
Ο τρίκοστερ ήρωας του πολυνησιακού πολιτισμού γεννήθηκε πρόωρα και ήταν ένα πολύ ασθενικό μωράκι. Η μητέρα του, η Ταράνγκα, τον πέταξε στη θάλασσα, αλλά αυτός γλίτωσε, μεγάλωσε κι έγινε ήρωας. Σε αυτή την ιστορία μάς δίνει μόνο δύο δείγματα της δύναμης και της εξυπνάδας του: **την ανέλκυση των νησιών από τη θάλασσα και την επιβράδυνση της κίνησης του ήλιου ώστε να μεγαλώσει η μέρα.**

ΠΟΛΛΕΣ ΕΙΝΑΙ ΟΙ ΙΣΤΟΡΙΕΣ για τον Μάουι με τα Χίλια Κόλπα, που ανέλκυσε τα νησιά των Νότιων Θαλασσών από το Βυθό του ωκεανού. Επίσης ο Μάουι κατέβηκε στον Κάτω Κόσμο και από εκεί έφερε το μυστικό της φωτιάς στους ανθρώπους.

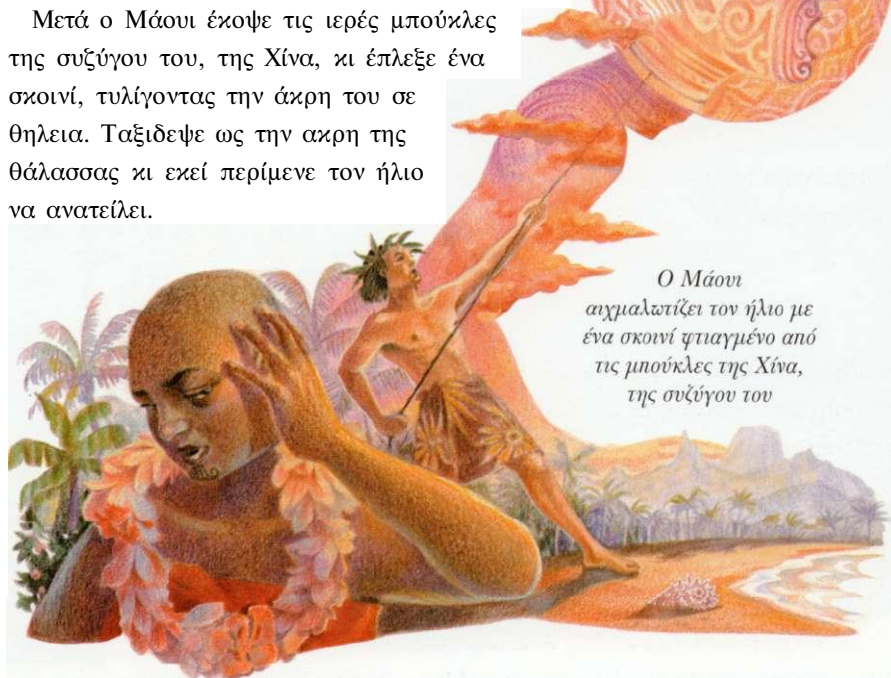
Μια μέρα ο Μάουι είπε: «Οι μέρες είναι πολύ μικρές, δεν προλαβαίνεις να κάνεις τίποτε!»

Άρχισε να σκέφτεται πώς θα καθυστερήσει την κίνηση του ήλιου στον ουρανό. Πήρε ίνες από κοκοφοίνικα, έφτιαξε μια μεγάλη θηλειά για να πιάσει τον ήλιο, αλλά ο ήλιος την έκαψε.

Μετά ο Μάουι έκοψε τις ιερές μπούκλες της συζύγου του, της Χίνα, κι έπλεξε ένα σκοινί, τυλίγοντας την άκρη του σε θηλεία. Ταξίδεψε ως την ακρη της θάλασσας κι εκεί περίμενε τον ήλιο να ανατείλει.

*Ο Μάουι
ανεβάζει τα νησιά
από το βυθό της
θάλασσας*

*Ο Μάουι
αιχμαλωτίζει τον ήλιο με
ένα σκοινί φτιαγμένο από
τις μπούκλες της Χίνα,
της συζύγου του*

Την αυγή ο Μάουι τίναξε το σκοινί του και το τύλιξε γύρω από το λαιμό του ήλιου! Ο ήλιος σπαρταρούσε και τον ικέτευε να τον αφήσει, αλλά ο Μάουι αρνιόταν. Τελικά ο ήλιος εξασθένησε τόσο πολύ, που δεν μπορούσε πια να τρέξει στον ουρανό, αλλά μονάχα να συρθεί. Έτσι ο Μάουι χάρισε στους ανθρώπους περισσότερες ώρες με φως της μέρας.

ΚΥΝΗΓΩΝΤΑΣ ΤΟΝ ΗΛΙΟ

ΣΤΟΝ ΟΝΕΙΡΟΧΡΟΝΟ ΖΟΥΣΕ Ο ΜΠΑΜΑΠΑΜΑ, παλαβιάρης, κλέφτης και χαμένο κορμί, που πάντα μπλεκόταν σε φασαρίες - συνήθως επειδή κυνηγούσε τις κοπέλες. Ζούσε κάτω από τη γη, στη χώρα όπου ο ήλιος δε δύει ποτέ αλλά απλώς κρέμεται σε ένα σημείο.

Κάποτε αποφάσισε να βγει πάνω στο έδαφος και είπε: «θαρρώ πως θα πάω για κυνήγι». Όταν ξετρύπωσε στην επιφάνεια, είδε ένα όμορφο, μεγάλο καγκουρό. Ο Μπαμαπάμα πήρε το ακόντιο του και το κυνήγησε, αλλά το καγκουρό έτρεξε προς τα δυτικά. Καθώς έτρεχε το καγκουρό, ο ήλιος σιγά σιγά χαμήλωνε.

Τελικά το καγκουρό έπαψε να τρέχει και ο Μπαμαπάμα το σημάδεψε με το ακόντιο του. Αλλά μόλις ετοιμάστηκε να το ρίξει, ο ήλιος εξαφανίστηκε εντελώς κι έπεσε το σκοτάδι. Ο Μπαμαπάμα, που δεν είχε ξαναδεί σκοτάδι, φοβήθηκε κι έβαλε τα κλάματα. Σκαρφάλωσε σε ένα δέντρο μήπως και δει πέρα από το σκοτάδι, αλλά μάταια. Κατέβηκε κάτω και, έτσι όπως ήταν εξαντλημένος, αποκοιμήθηκε. Το άλλο πρωί, όταν ξύπνησε, με μεγάλη χαρά ανακάλυψε πως υπήρχε ξανά φως.

Όταν είδε τον ήλιο, είπε: «Όραία είναι εδώ: να κοιμάσαι τη νύχτα και να σηκώνεσαι με τον ήλιο».

Όταν γύρισε στην πατρίδα του, όλοι τον ρώτησαν τι του είχε συμβεί.

«Κυνηγούσα αυτό το μεγάλο καγκουρό», τους είπε, «και μετά όλα σκοτεινίασαν. Ελάτε μαζί μου να δείτε. Εκεί περα όλα είναι αλλιωτικά. Ο ήλιος βγαίνει τη μέρα, αλλά τη νύχτα κοιμόμαστε. Ωραία είναι έτσι».

Πήρε όλους τους ανθρώπους πάνω στην επιφάνεια. Όταν σκοτεινίασε, όλοι φοβήθηκαν και σκαρφάλωσαν στα δέντρα, αλλά ο Μπαμαπάμα τους καθησύχασε και τους είπε να κατέβουν. «Ξέρω τι κάνω», τους διαβεβαίωσε.

Το πρωί βγήκε ο ήλιος και όλοι τεντώθηκαν, απολαμβάνοντας τη ζεστασιά του. «Ωραία!» είπαν. «Καλύτερα από το να ζεις κάτω από το χώμα, όπου συνέχεια κάνει πολλή ζέστη. Και υπάρχουν ξύλα ν' ανάβουμε φωτιά όταν κάνει κρύο. Ας μείνουμε εδώ».

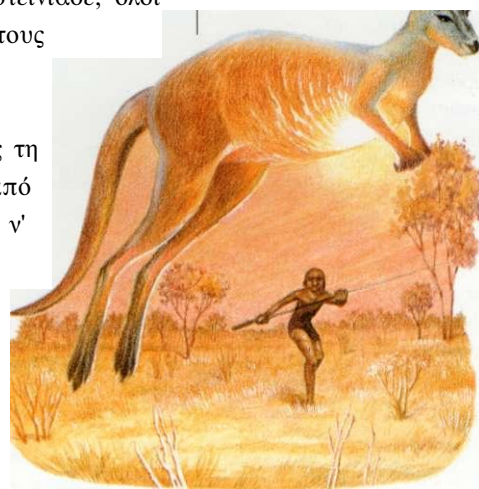
Έτσι ο λαός του Μπαμαπάμα έμεινε στην επιφάνεια. Όμως αυτοί οι άνθρωποι δεν είναι σαν κι εμάς. Αντί για στόμα, έχουν ένα άνοιγμα στην κορυφή του κεφαλιού τους. Κάποτε ένας από αυτούς πήγε να βρει ένα μελίσσι. Γέμισε ένα καλάθι με μέλι και μετά το ακούμπησε πάνω στο κεφάλι του. Έκανε μια τρύπα στον πάτο του καλάθιού, ώστε το μέλι να στάζει και να φτάνει στην κοιλιά του! Όλοι τους είναι σαν αυτόν.

ΚΑΓΚΟΥΡΟ

Είναι ένα από τα κύρια ζώα που κυνηγούν οι Αβορίγινες και απεικονίζεται σε πολλές ζωγραφιές τους. Οι λωρίδες πάνω στο καγκουρό

συμβολίζουν τις διάφορες φυλές.

Ο Μπαμαπάμα βγήκε στην επιφάνεια της γης για να κυνηγήσει

ΙΣΤΟΡΙΕΣ ΤΟΥ ΘΕΟΥ ΟΥΡΑΝΟΥ

ΚΑΠΟΤΕ Ο ΚΟΥΑΚΟΥ-ΑΝΑΝΣΕ, η αρσενική αράχνη, πήγε στο θεό Ουρανό Νιάνκονπον για να αγοράσει τις ιστορίες του. «Πώς φαντάστηκες ότι μπορείς ν' αγοράσεις τις ιστορίες μου;» είπε αγανακτισμένος ο θεός ουρανός. «Τα πιο πλούσια χωριά προσπάθησαν να τις αγοράσουν, αλλά δεν τα κατάφεραν».

«Τι τιμή γυρεύεις;» τον ρώτησε ο Κουάκου-Ανάνσε.

«Η τιμή είναι ο Ονίνι ο πύθωνας, η Οσέμπο η λεοπαρδαλη, το Μομπόρο το σμήνος από σφήκες και το Μοάτια το πνεύμα».

Ο Ανάνσε απάντησε: «Θα σου τα φέρω όλα, μαζί με τη μάνα μου τη Νσία».

Ο Ανάνσε πήγε σπίτι του και είπε στη μητέρα του, τη Νσία, και τη γυναίκα του, την Άσο, τα λόγια του θεού ουρανού. «Πώς να πιάσω το Ονίνι;» τις ρώτησε.

«Κόψε ένα κλαρί φοίνικα και μια περικοκλάδα και πήγαινε τα στο ποτάμι», είπε η Άσο. Ο Ανάνσε έκανε όπως του είπε και μετά αυτός και η Άσο αρχισαν να μαλώνουν. «Αυτό είναι μακρύτερο», είπε η Άου.

«Λες ψέματα», απάντησε ο Ανάνσε. «Αυτός είναι πιο μακρύς».

Ο πύθωνας τους άκουσε και, γεμάτος περιέργεια, τους ρώτησε γιατί τσακώνονται. Ο Ανάνσε απάντησε: «Η γυναίκα μου η Άσο λέει ότι αυτό το κλαρί του φοίνικα είναι πιο μακρύ από σένα κι εγώ της λέω ότι κάνει λάθος».

Έτσι ο Ονίνι ο πύθωνας τεντώθηκε ολόκληρος πάνω στο κλαρί και, έτσι όπως απλώθηκε, ο Ανάνσε τον έδεσε σφιχτά με την περικοκλάδα, από την ουρά ως το κεφάλι.

Μετά έπρεπε να πιάσουν το Μομπόρο, το σμήνος από σφήκες.

ΜΠΑΝΑΝΙΑ
Αυτό το είδος

ευδοκιμεί στην

Αφρική και τις
Δυτικές Ινδίες
και οι καρποί
της
μαγειρεύονται.

Τα μεγάλα φύλλα
της συννά

χρησιμοποιούνται για το
τύλιγμα των τροφών στο
μαγείρεμα. Στην ιστορία
μας, ο Ανάνσε η αράχνη
υποκρίνεται ότι
προφυλάσσεται από τη
βροχή κάτω από ένα φύλλο
μπανανιάς.

Καθώς ο πύθωνας τεντώνεται πάνω στο κλαρί, ο Ανάνσε τον δένει με την περικοκλάδα

Και πάλι η Άσο είπε στον Ανάνσε τι να κάνει. Αυτός έκοψε μια νεροκολοκύθα, τη γέμισε με νερό και τη μετέφερε σε ένα μέρος από όπου έβλεπε τις σφήκες να κρέμονται από ένα κλαρί.

Ανάνσε προφυλάσσεται κάτω από ένα φύλλο μπανανιάς

Έχυσε το μισό νερό πάνω στις σφήκες και το άλλο μισό πάνω του. Ύστερα έκοψε ένα φύλλο μπανανιάς και σκεπάστηκε με αυτό λέγοντας: «Ε, σφήκες! Βρέχει! Εγώ έχω το φύλλο της μπανανιάς, αλλά εσείς δεν έχετε καμιά προστασία. Γιατί δεν μπαίνετε μέσα σ' αυτή τη νεροκολοκύθα να μη βραχείτε;»

Έτσι όλες οι σφήκες πέταξαν μέσα στο φλασκί. Ο Ανάνσε έφραξε το άνοιγμα με το φύλλο της μπανανιάς και τις παγίδεψε στο εσωτερικό της κολοκύθας.

Μετά η Άσο είπε στον Ανάνσε να ανοίξει ένα λάκκο κι αυτός υπάκουσε. Έσκαψε το λάκκο στο μονοπάτι που συνδέει τη φωλιά της λεοπάρδαλης Οσέμπο με το ποτάμι και το σκέπασε με φύλλα. Μόλις χάραξε, πήγε στο λάκκο κι εκεί βρήκε παγιδευμένη τη λεοπάρδαλη.

Το μόνο που έμενε ήταν το Μοάτια το πνεύμα. Η Άσο και ο Ανάνσε σκάλισαν μια ξύλινη κούκλα και την άλειψαν με κολλώδες ρετσίνι από ένα δέντρο. Ύστερα την ακούμπησαν στο έδαφος, εκεί όπου παίζουν τα πνεύματα των δέντρων, πλάι σ' ένα μπρούντζινο πιατάκι γεμάτο με νόστιμο πουρέ από γιαμ. Όταν ήρθαν τα πνεύματα, το Μοάτια είδε την κούκλα και ρώτησε: «Μπορώ να φάω λίγο πουρέ;». Η κούκλα δον απάντησε. Το πνεύμα χαστούκισε την κούκλα στο μάγουλο κι εκεί κόλλησε το χέρι του. Τη χαστούκισε ξανά και κόλλησε και το άλλο του χέρι.

Έτσι ο Ανάνσε πήγε στο θεό ουρανό με τον Ονίνι τον πύθωνα, την Οσέμπο τη λεοπάρδαλη, το Μομπόρο το σμήνος από σφήκες, το Μοάτια το πνεύμα και τη γριά μάνα του τη Νσία. Ο θεός ουρανός κάλεσε όλους τους άλλους θεούς και τους είπε: «**Βλέπετε, Οι** πιο τρανοί βασιλιάδες ήρθαν να αγοράσουν τις ιστορίες μου αλλά δεν τα κατάφεραν.

Όμως ο **Κουάκου-Ανάνσε** πλήρωσε το τίμημα και **πρόσθεσε** και τη μητέρα του. **ΓΓ** αυτό από

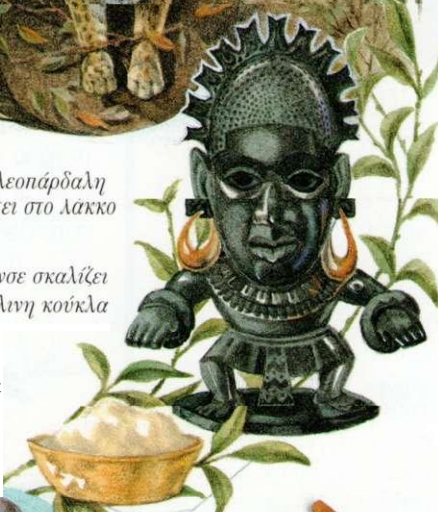
σήμερα και για πάντα δωρίζω στον Ανάνσε την αράχνη τις ιστορίες μου, που από εδώ και μπρος θα λέγονται Ιστορίες της Αράχνης!»

Οι σφήκες πετούν μέσα στην κολοκύθα

Η λεοπάρδαλη πέφτει στο λάκκο

Ο Ανάνσε σκαλίζει μια ξύλινη κούκλα

Ο θεός ουρανός χαρίζει τις ιστορίες του στον Ανάνσε την αράχνη

ΚΟΛΟΚΥΘΟΣ

Έχουν σκληρό περίβλημα και πολλά σχήματα και μεγέθη. Το πιο συνηθισμένο είναι το σχήμα μπουκαλιού. Το εσωτερικό τους μπορεί να χρησιμεύσει ως δοχείο.

ΤΑ ΜΗΛΑ ΤΗΣ ΝΙΟΤΗΣ

ΧΡΥΣΑΕΤΟΣ

Στην ιστορία μας ο
γίγαντας Θιάσι

μεταμφιέζεται σε αετό για
να φάει το βόδι και μετά
παίρνει την Ίντουν και τα
μήλα της. Ο ίδιος ο Λόκι
μεταμφιέζεται σε ένα άλλο
αρπακτικό πουλί, το
γεράκι, για να σώσει την
πίσω στην Ασγάρδη. Ο
χρυσαιετός, επάνω, είναι το
μεγαλύτερο αρπακτικό
πουλί στη βόρεια Ευρώπη.
Είναι δυνατό και επιδέξιο
στην πτήση, με άνοιγμα
φτερών πάνω από 2 μέτρα.
Εφορμά στο **θήραμα** του
και το σηκώνει ψηλά με τα
δυνατά νύχια του.

ΘΙΑΣΙ

Ο γίγαντας Θιάσι χαιρόταν
να πειράζει και να
ταλαιπωρεί τους θεούς.
Όπως και οι περισσότεροι
γίγαντες στους
σκανδιναβικούς μύθους,
ήταν άσος στην απάτη και
τη μεταμφίηση, αλλά τελικά
δεν μπορούσε να παραβγεί
στους πανίσχυρους θεούς
και ιδίως στον Όντιν.

ΗΤΑΣΗ ΤΟΥ ΛΟΚΙ να δημιουργεί μπελάδες και μετά, χάρη στην
ευστοροφία του, να ξεμπλέκει, σημαίνει ότι κανένας δεν αισθανόταν
πραγματικά ασφαλής κοντά του. Εύκολα Βαριόταν και γι' αυτό πάντα έκανε
φάρσες. Κάποτε παραλίγο οι θεοί να χάσουν εξαιτίας του τη νιότη τους. Και
να πώς έγιναν τα πράγματα.

Κάποια μέρα, αυτός και ο Όντιν ταξίδευαν στις ερημιές. Πείναγαν και γι'
αυτό σκότωσαν ένα Βόδι και άναψαν φωτιά σ' ένα λάκκο για να το ψήσουν.
Όσο όμως κι αν περίμεναν, όσο κι αν φούντωνε η πείνα τους, το Βόδι δεν
έλεγε να ψηθεί. Άκουσαν γέλια από ψηλά και, κοιτώντας επάνω, είδαν ένα
μεγάλο αετό κουρνιασμένο σ' ένα δέντρο. Ο αετός τούς είπε ότι αυτός ήταν
η αιτία της καθυστέρησης. «Αν με αφήσετε να τοιμήσω λιγάκι από το Βόδι,
τότε θα ψηθεί». Οι θεοί συμφώνησαν. Μόλις ο αετός κατέβηκε από το

δέντρο, η μοσχοΒολιά του ψητού πλημμύρισε τον αέρα

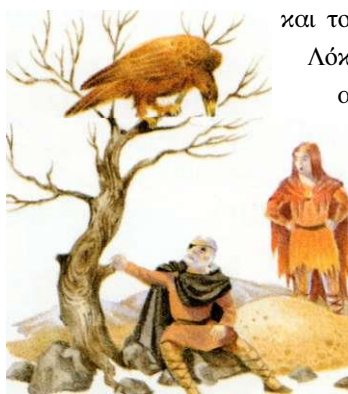
και το πουλί άρχισε να καταβροχθίζει το Βόδι. Ο

Λόκι και ο Όντιν κατάλαβαν ότι σε λίγο δε θα

απέμενε τίποτε γι' αυτούς. Μέσα στο θυμό του,
ο Λόκι σήκωσε ένα κλαρί από το έδαφος και
χτύπησε τον αετό.

Το κλαρί κόλλησε γερά πάνω στον αετό και
πάνω στα χέρια του Λόκι. Ο αετός πέταξε
μακριά, παρασύροντας μαζί του και τον Λόκι.

Ο Λόκι παρακάλεσε τον

*Ο Όντιν και ο Λόκι κοιτάζουν ψηλά και
βλέπουν έναν αετό στο δέντρο να γελά
μαζί τους*

αετό να τον αφήσει, αλλά το πουλί, που
στην πραγματικότητα ήταν ο γίγαντας
Θιάσι μεταμφιεσμένος, είπε: «θα σ'
αφήσω, αν μου τάξεις τη θεά Ίντουν και
τα μήλα της νιότης, που κρατούν τους
θεούς νέους για πάντα». Ο Λόκι
συμφώνησε.

Ύστερα ο Λόκι επέστρεψε στην
Ασγάρδη και είπε στην Ίντουν ότι είχε
βρει στο δάσος μερικά υπέροχα μήλα,
καλύτερα και από τα μήλα της νιότης.

Ο αετός σηκώνει τον Λόκι στον αέρα

«Πάρε τα μήλα σου κι έλα να τα συγκρίνεις με αυτά που βρήκα», της είπε. Έτσι παρέσυρε την Ίντουν έξω από την Ασγάρδη, όπου ο Θιάσι κατέφτασε με μορφή αετού και την άρπαξε.

Χωρίς την Ίντουν και τα μήλα της, οι θεοί γέρασαν απότομα. Αναρωτήθηκαν τι απέγινε και τότε κάποιος θυμήθηκε ότι την είχε δει έξω από την Ασγάρδη μαζί με τον Λόκι. Έτσι οι θεοί απείλησαν τον Λόκι με χίλιους

μαρτυρικούς θανάτους, αν δεν έφερνε πίσω την Ίντουν.

«Μπορώ να τη φέρω», τους είπε, «αρκεί να με αφήσετε να πάρω μορφή γερακιού όπως η Φράια».

Ο Λόκι πέταξε με τη μορφή γερακιού κι έφτασε στο βουνό του Θιάσι, όπου βρήκε την Ίντουν μόνη. Τη μεταμόρφωσε σε φουντούκι και, κρατώντας τη με

Ο Λόκι ξεγέλα την Ίντουν, ώστε να ξεμακρύνει από την Ασγάρδη μαζί με τα μήλα της

ΜΑΓΙΚΑ ΜΗΛΑ

Η Ίντουν, η γυναίκα του Μπράγι, φύλαγε τα μήλα της νιότης, χάρη στα οποία οι θεοί δε γερνούσαν ποτέ. Η Ίντουν ήταν η προσωποποίηση της νεότητας και της ομορφιάς. Εκμεταλλευόμενος την ευπιστία της, ο Λόκι την ξεγέλασε και την έπεισε να απομακρυνθεί από την

της. Στη σκανδιναβική όπως και στην ελληνική μυθολογία, τα μήλα συνδέονται με την αιώνια νεότητα.

Οι θεοί, που γέρασαν και άσπρισαν, ανακρίνουν τον Λόκι ύστερα από την εξαφάνιση της Ίντουν

τα νύχια του γερακιού, πέταξε προς την Ασγάρδη όσο πιο γρήγορα μπορούσε. Όμως ο Θιάσι, με μορφή αετού, τον ακολούθησε και το κυμάτισμα των τεράστιων φτερών του ξεσήκωσε πίσω τους μια άγρια καταιγίδα. Οι θεοί είδαν την καταιγίδα και κατάλαβαν ότι ο Θιάσι καταδίωκε τον Λόκι. Μάζεψαν πολλά ξερά ξύλα μέσα στα τείχη της Ασγάρδης και μόλις προσγειώθηκε ο Λόκι, άναψαν μια μεγάλη φωτιά. Ο Θιάσι πέταξε κατευθείαν στη φωτιά κι έκαψε τα φτερά του. Μετά οι θεοί τον σκότωσαν επειδή τόλμησε να κλέψει την Ίντουν. Ο Όντιν πέταξε τα μάτια του Θιάσι στον ουρανό όπου έγιναν αστέρια κι εξακολουθούν να λάμπουν.

Ο Θιάσι καίγεται στη φωτιά και ο Όντιν πετά τα μάτια του γίγαντα στον ουρανό

Ο ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΣ ΤΗΣ ΓΗΣ ΚΑΙ Ο ΚΟΓΙΟΤ

Το κογιότ

Το κογιότ, που ανήκει στην οικογένεια του τσακαλιού, ζει σε όλη τη Βόρεια Αμερική. Είναι μικρότερο από το λύκο, παμπόνηρο

ευπροσάρμοστο. Οι προσπάθειες εξολόθρευσης του με δηλητήριο, όπλα ή παγίδες συνήθως αποδεικνύονται μάταιες. Το κογιότ φαίνεται ότι είναι εφτάψυχο, όπως και ο ήρωας αυτού του μύθου.

Ο ΤΡΙΚΣΤΕΡ

Είναι ένας διφορούμενος θεός που εμφανίζεται σε πολλές μυθολογίες. Εδώ ο Κογιότ είναι ο τρίκστερ όλων των ινδιάνικων φυλών των νοτιοδυτικών ΗΠΑ. Σε αυτό το μύθο των Μαϊντού της Καλιφόρνιας, ο Κογιότ είναι μοχθηρός καταστροφέας, φορέας αρρώστιας, θλίψης και θανάτου. Μερικές φορές, όμως, είναι ευεργέτης των ανθρώπων. Σύμφωνα με ένα μύθο των Λακότα Σιού, ο Κογιότ δημιούργησε το αλόγο.

ΟΤΑΝ Ο ΚΟΣΜΟΣ ήταν μονάχα νερό, ο Δημιουργός της Γης έπλεε στην επιφάνεια του. Μαζί του ήταν και ο Κογιότ αυτοί οι δύο ήταν οι πρώτοι αρχηγοί. Ο Δημιουργός της Γης τραγούδησε για να γεννηθεί ο κόσμος και είπε: «Ο κόσμος θα είναι καλός!»

Όμως ο Κογιότ απάντησε: «Όχι!»

Καθετί καλό που έλεγε ο Δημιουργός της Γης, ο Κογιότ το αναιρούσε. Για παράδειγμα, αφού έφτιαξε τους ανθρώπους, ο Δημιουργός της Γης είπε: «Μετά το θάνατο τους, θα αναστηθούν».

«Ποιος ο λόγος;» είπε ο Κογιότ. «Όποιος πεθαίνει, πάει, πέθανε. Εγώ είμαι ο μεγαλύτερος στην ηλικία και ό,τι λέω πρέπει να γίνεται».

Ο Κογιότ είχε ένα γιο, ένα καλό παλικάρι, που ποτέ δεν είχε φύγει από το σπίτι. Μια μέρα ο Κογιότ τον έστειλε στο ποτάμι να φέρει νερό και εκεί τα βούρλα μεταμορφώθηκαν σε κροταλίες που τον δάγκωσαν και πέθανε.

«Τι έκανα!» θρήνησε ο Κογιότ. «Παίρνω το λόγο μου πίσω. Ο θάνατος δεν είναι καλό πράγμα». Ικέτεψε το Δημιουργό της Γης να ξαναφέρει στη ζωή το

Τα βούρλα μεταμορφώνονται σε φαρμακερούς κροταλίες που δαγκώνουν το γιο του Κογιότ

γιο του και του υποσχέθηκε πως θα συμφωνούσε με ό,τι κι αν έλεγε.

Όμως ήταν πολύ αργά. Ο Δημιουργός της Γης δεν μπορούσε να διαγράψει ό,τι είχε κιόλας συμβεί. Πικραμένος και οργισμένος, ο Κογιότ άρχισε να περιπλανιέται. Όπου και αν πήγαινε, έβαζε τους ανθρώπους σε μεπλάδες κι

έκανε ζημιές. Ο Δημιουργός της Γης είπε στους ανθρώπους: «Όπου βρείτε τον Κογιότ να τον σκοτώσετε. Είναι κακός ως το κόκαλο. Ήθελα να κάνω τον κόσμο καλό, αλλά αυτός μου χάλασε τα σχέδια».

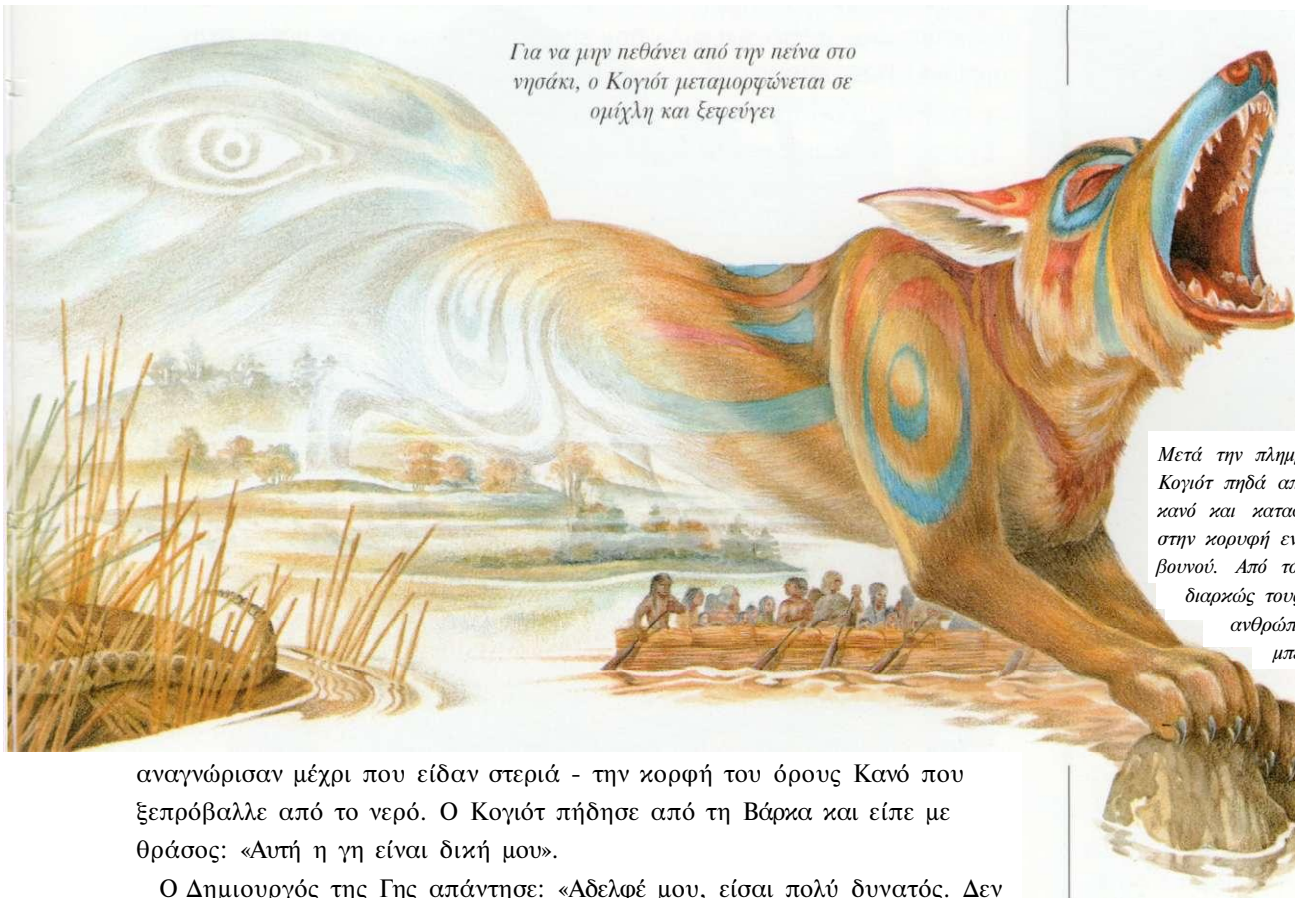
Οι άνθρωποι άρχισαν να τον ψάχνουν παντού. Τελικά στρίμωξαν τον Κογιότ σ' ένα νησάκι. «Θα μείνεις εδώ και θα ψοφήσεις από την πείνα», του είπαν. Ο Δημιουργός της Γης τούς είπε πως αν ύστερα από τέσσερις μέρες δεν άκουγαν το ουρλιαχτό του, τότε ο Κογιότ θα είχε πεθάνει.

Όμως ο Κογιότ διέφυγε: πήρε το σχήμα της ομίχλης και, γλιστρώντας πάνω από το νερό, έφτασε στη στεριά. Και τότε ούρλιαξε τόσο ανατριχιαστικά που των ανθρώπων τους σηκώθηκε η τρίχα. Έτσι κατάλαβαν ότι δεν είχε πεθάνει.

Κάθε φορά που οι άνθρωποι προσπαθούσαν να τον σκοτώσουν, ο Κογιότ γλίστωνε. Έτσι ο Δημιουργός της Γης τούς είπε να φτιάξουν ένα μεγάλο κανό και να μπουν μέσα, και μετά πλημμύρισε τον κόσμο. Την τελευταία στιγμή ο Κογιότ γλίστρησε μέσα στο κανό. Ήταν μεταμφιεσμένος κι έτσι δεν τον

ΣΤΟΛΙΔΙΑ ΑΠΟ ΦΤΕΡΑ
Οι Μαϊντού κατασκευάζουν έξοχα διακοσμητικά **ΚΑΛΥΜΜΑΤΑ ΤΟΥ ΚΕΦΑΛΙΟΥ**, μανδύες και **κουβέρτες** με φτερά. Συχνά αυτά τα χειροτεχνήματα χρησιμοποιούνται σε τελετουργικούς χορούς.

Μετά την πλημμύρα, ο Κογιότ πήδη από το κανό και καταφεύγει στην κορυφή ενός βουνού. Από τότε βάζει διαρκώς τους ανθρώπους σε μελάδες

αναγνώρισαν μέχρι που είδαν στεριά - την κορυφή του όρους Κανό που ξεπρόβαλλε από το νερό. Ο Κογιότ πήδησε από τη Βάρκα και είπε με θράσος: «Αυτή η γη είναι δική μου».

Ο Δημιουργός της Γης απάντησε: «Αδελφέ μου, είσαι πολύ δυνατός. Δεν μπορώ να σε σκοτώσω. Νίκησες».

Κι έτσι ο Κογιότ τριγυρίζει ακόμη στον κόσμο, προκαλώντας προβλήματα.

ΣΙΔΕΡΕΝΙΟΣ ΑΝΘΡΩΠΟΣ

Ο βασιλιάς ζήτησε ένα σιδερένιο άνθρωπο, παρόμοιο ίσως με αυτό το αγαλματάκι του θεού του πολέμου Έμπο, φτιαγμένο από τη φυλή Ψον του Μπενίν στη Δυτική Αφρική.

ΦΤΙΑΞΕ ΜΟΥ ΕΝΑΝ ΆΝΘΡΩΠΟ!

ΠΡΙΝ ΑΠΟ ΠΟΛΛΑ, ΠΟΛΛΑ ΧΡΟΝΙΑ ζούσε ένας Βασιλιάς, που φώναξε τον Γουαλουκάγκα, τον αρχηγό των σιδηρουργών, και τον πρόσταξε να του φτιάξει έναν άνθρωπο.

«Μα...» πήγε να πει ο σιδηράς.

«Δεν έχει μα», τον διέκοψε ο Βασιλιάς. «Εδώ σου έχω όλο το σίδηρο που θα χρειαστείς. Έχε υπόψη σου ότι θέλω ένα ζωντανό άνθρωπο, που θ' ανασαίνει, με αίμα στο σώμα του και μυαλό στο κεφάλι του».

Ο Γουαλουκάγκα πήρε το σίδηρο κι επέστρεψε λυπημένος σπίτι του. Ρώτησε όλους τους φίλους του, αλλά κανείς δεν ήξερε πώς φτιάχνεται ένας αληθινός άνθρωπος. Όμως ο Γουαλουκάγκα ήξερε ότι αν αποτύχαινε, η τιμωρία γι' αυτόν και την οικογένεια του θα ήταν Βαριά - ίσως και θάνατος.

Μια μέρα, καθώς Βάδιζε και συλλογιζόταν την απελπιστική του κατάσταση, συνάντησε έναν παλιό του φίλο που είχε τρελαθεί και ζούσε μόνος στην ερημιά. Ο Γουαλουκάγκα είπε στον τρελό τα Βάσανα του και ο τρελός -που δεν ήταν και τόσο τρελός όσο έδειχνε- του είπε τι να κάνει.

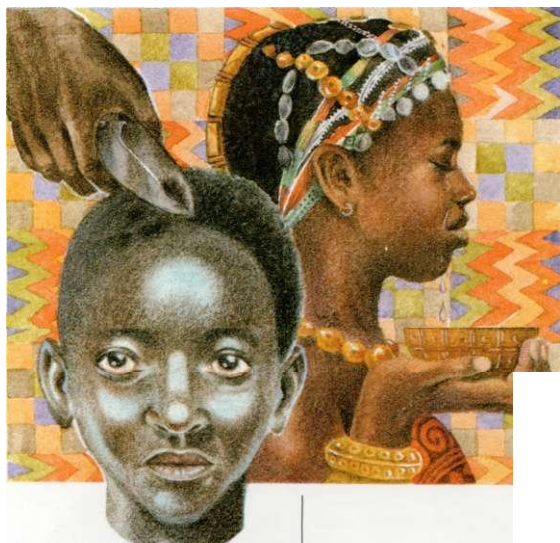
Έχοντας στα αφτιά του τα λόγια του σοφού τρελού, ο Γουαλουκάγκα πήγε

στο Βασιλιά και του είπε: «Μάθε ότι μπορεί να φτιαχτεί ένας άνθρωπος. Αλλά πρώτα, μεγαλειότατε, πρέπει να διατάξεις όλους τους υπηκόους σου να ξυρίσουν τα κεφάλια τους και να κάψουν τα μαλλιά τους, ώστε να μαζετούν χίλια φορτία κάρβουνο. Μετά θα τους Βάλεις να μαζέψουν χίλιους κουβάδες δάκρυα για να σβηστεί η φωτιά που θα χρειαστώ για να σφυρηλατήσω τον άνθρωπο. Γιατί, όπως καταλαβαίνεις, το κοινό κάρβουνο από ξύλα και το κοινό νερό από το ποτάμι δεν αρκούν για να φτιαχτεί ένας άνθρωπος!»

Ο Βασιλιάς έκανε ό,τι του ζήτησε ο Γουαλουκάγκα. Όλοι οι άνθρωποι ξύρισαν τα κεφάλια τους και έκαψαν τα μαλλιά τους, αλλά έβγαλαν μόνο ένα φορτίο κάρβουνο. Μετά όλοι άρχισαν να κλαίνε ώπου στεγνώσανε τα μάτια τους, αλλά μάζεψαν μονάχα δύο κουβάδες δάκρυα. Ο Βασιλιάς κάλεσε ξανά τον Γουαλουκάγκα.

«Δε χρειάζεται να φτιάξεις έναν άνθρωπο», του είπε. «Δυστυχώς, δεν μπόρεσα να μαζέψω ούτε τα κάρβουνα ούτε το νερό».

«Μεγαλειότατε», απάντησε ο Γουαλουκάγκα, «χαίρομαι που δε βρήκες αρκετά μαλλιά και δάκρυα, επειδή, για να πω την αλήθεια, δε θα μπορούσα να σου φτιάξω έναν άνθρωπο!»

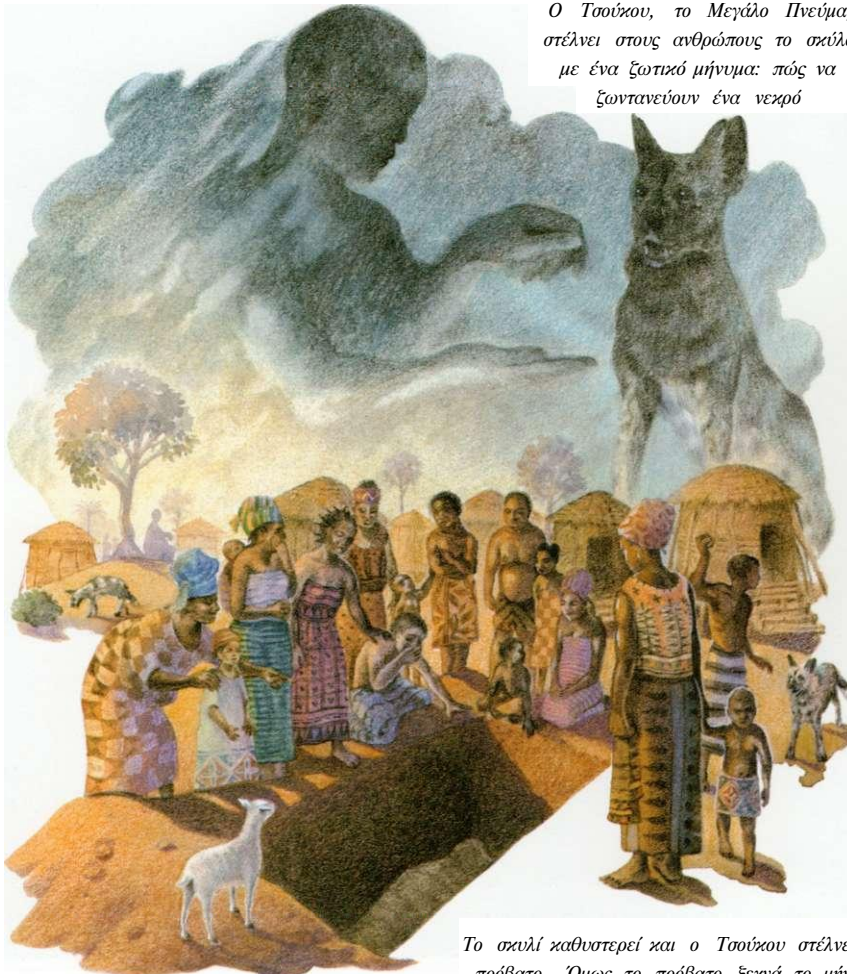
Ο βασιλιάς διατάζει τους υπηκόους του να ξυρίσουν τα κεφάλια, να κάψουν τα μαλλιά τους και να μαζέψουν εκατό κουβάδες δάκρυα, ώστε ο Γουαλουκάγκα να φτιάξει ένα ζωντανό άνθρωπο από σίδηρο

ΓΙΑΤΙ ΠΕΘΑΙΝΟΥΜΕ;

Ο ΤΣΟΥΚΟΥ, ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΠΝΕΥΜΑ, δημιούργησε τον κόσμο και τους ανθρώπους. Έστειλε ένα σκύλο στους πρώτους ανθρώπους για να τους πει ότι, αν πεθάνει κάποιος, να ακουμπήσουν το πτώμα στη γη και να το ραντίσουν με στάχτη - και τότε ο νεκρός θα ζωντανέψει. Όμως ο σκύλος χασομέρησε στο δρόμο, κι έτσι ο Τσούκου έστειλε ένα πρόβατο με το ίδιο μήνυμα.

Όταν έφτασε, το πρόβατο είχε ξεχάσει τι έπρεπε να πει. Τα μπέρδεψε τελείως και είπε ότι αν πεθάνει κάποιος, να θάψουν το πτώμα στη γη.

Όταν τελικά έφτασε ο σκύλος, ήταν πολύ αργά. Κανείς δεν τον πίστευε. «Μας είπαν να θάβουμε τους νεκρούς, και αυτό θα κάνουμε», είπαν οι πρώτοι άνθρωποι. Έτσι ο θάνατος έφτασε στους ανθρώπους.

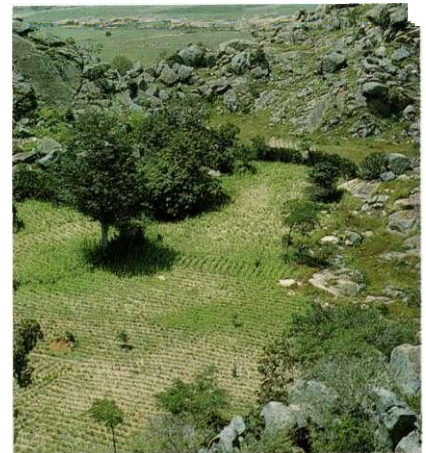
Ο Τσούκου, το Μεγάλο Πνεύμα, στέλνει στους ανθρώπους το σκύλο με ένα ζωτικό μήνυμα: πώς να ζωντανεύουν ένα νεκρό

Το σκυλί καθυστερεί και ο Τσούκου στέλνει ένα πρόβατο. Όμως το πρόβατο ξεχνά το μήνυμα

ΤΟ ΜΕΓΑΛΟ ΠΝΕΥΜΑ
Ο Τσούκου, που το όνομα του σημαίνει «Μεγάλο Πνεύμα», είναι ο ανώτερος θεός των Ίμπο, που ζουν **στη νοτιοανατολική**

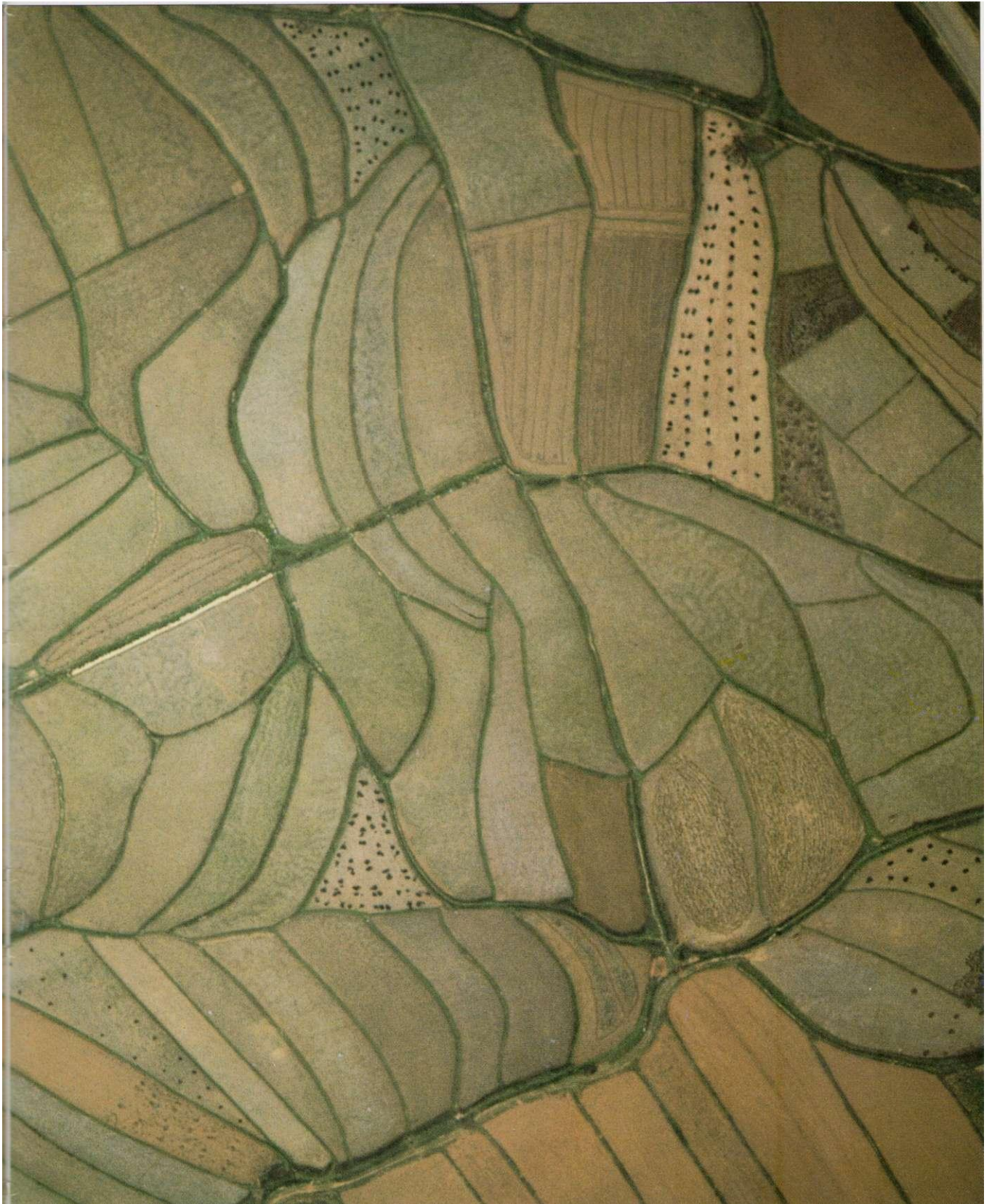
Νιγηρία, στη Α. Αφρική.

Είναι ο δημιουργός όλων των πραγμάτων και από αυτόν πηγάζουν όλα τα καλά. Κόρη του είναι η Άλε, η θεά της γης.

ΚΕΝΤΡΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ

Από το 500 π.Χ. η Νιγηρία είναι κέντρο του αφρικανικού πολιτισμού. Είναι μια μεγάλη χώρα και το τοπίο της έχει έντονες αντιθέσεις, από τροπικά βροχερά δάση έως σαβάνες. Τέσσερις είναι οι κυριότερες φυλές: οι Ίμπο, απ' όπου προέρχεται αυτός ο μύθος, ζουν στα νοτιοανατολικά· οι Χάουσα και οι Φουλάνι στα βόρεια, ενώ οι Γιορούμπα ζουν στα νότια.

ΓΟΝΙΜΌΤΗΤΑ ΚΑΙ ΚΑΛΛΙΕΡΓΕΙΑ ΤΗΣ ΓΗΣ

Πολλοί μύθοι προσπαθούν να ερμηνεύσουν το καθημερινό θαύμα της ζωής: την ανατολή και τη δύση του ήλιου, την ανάπτυξη των φυτών, τη γέννηση των παιδιών. Μερικές φορές ένας θεός της γονιμότητας ή της γεωργίας μπορεί να εξοργιστεί, όπως ο Τελεπίνου, και πρέπει να τον εξευμενίσουν άλλοτε, όπως συνέβη με τον Όσιρη, πρέπει να θυσιαστεί για να εμπλουτίσει τη γη. Μια θυμωμένη θεά του ήλιου, όπως η Αματεράσου, ίσως πρέπει να δελεαστεί για να βγει από μια σκοτεινή σπηλιά, ώστε να μεγαλώσουν τα σιτηρά, ή μπορεί να απαιτείται μια πολύ γενναία πράξη για να φέρει τη γονιμότητα σε μια ερημωμένη γη.

Οι μεσαιωνικοί θρύλοι για το βασιλιά Αρθούρο θίγουν αυτά τα θέματα. Ο Αρθούρος κληρονομεί μια διαιρεμένη χώρα και την ενώνει. Στη συνέχεια οι ιππότες του αρχίζουν μια πνευματική αναζήτηση, ενός χαμένου χριστιανικού κειμηλίου, του Γκράαλ.

Και μόνον όταν ο πιο αγνός ιππότης του Αρθούρου, ο σερ Γκάλαχαντ, βρίσκει το Γκράαλ, ανθίζει ξανά το ερημωμένο βασίλειο.

Μια αγελάδα δείχνει στον Κάδμο που να χτίσει μια μεγάλη πόλη στο κεφάλαιο Ο Κάδμος και οι σπαρτοί πολεμιστές, το οποίο μιλάει επίσης για πολεμιστές, που ξεφυτρώνουν από τη γη και γίνονται πρόγονοι μιας περήφανης φυλής

ΙΣΙΔΑ ΚΑΙ ΟΣΙΡΗΣ

ΠΝΕΥΜΑ ΤΗΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑΣ

Ο Όσιρης, ο θεός του Κάτω Κόσμου, ήταν ψηλός, όμορφος και μελαχρινός. Οι οπαδοί του προσδοκούσαν μια αιώνια ζωή γεμάτη ευτυχία. Επίσης ήταν ο θεός της δημιουργίας και της γόνιμης

Γκεμπ

Η ΘΕΑ ΤΟΥ ΟΥΡΑΝΟΥ ΝΟΥΤ και ο σύζυγος της, ο θεός της γης Γκεμπ, ήταν τόσο αγαπημένοι που τίποτε δεν μπορούσε να μπει ανάμεσα τους ακόμη και τα παιδιά της Νουτ δεν μπορούσαν να γεννηθούν. Έτσι ο Σου, ο πατέρας τους, τους χώρισε, κρατώντας το σώμα της Νουτ ψηλά στον ουρανό ώστε να υπάρξουν ζωντανά πλάσματα πάνω στη γη. Η Νουτ γέννησε δύο φορές δίδυμα: τον Όσιρη και την Ίσιδα, τον Σηθ και τη Νέφθυ. Η Ίσιδα και ο Όσιρης αγαπούσαν ο ένας τον άλλον, αλλά η Νέφθυς μισούσε τον Σηθ και αγαπούσε τον Όσιρη.

Όταν γεννήθηκε ο Όσιρης, μια φωνή βροντοφώναξε: «Γεννήθηκε ο άρχοντας του κόσμου!» Ο Όσιρης έγινε βασιλιάς της Αιγύπτου και κυβέρνησε σοφά τη χώρα με βασίλισσα του την Ίσιδα. Όρισε τους νόμους, δίδαξε τους ανθρώπους να καλλιεργούν τη γη και να λατρεύουν τους θεούς.

Ο Σου κρατάει τη Νουτ στον ουρανό ώστε να υπάρξει ζωή πάνω στη γη

Ο Όσιρης ταϊριάζει τέλεια μέσα στο φέρετρο που έφτιαξε ο αδελφός του, ο Σηθ

ΠΝΕΥΜΑ ΤΗΣ ΣΗΨΗΣ

Ο μύθος λέει ότι ο Σηθ είχε ανοιχτόχρωμο δέρμα και κόκκινα μαλλιά - σημάδι κακού χαρακτήρα, σύμφωνα με τους Αιγυπτίους. Ο Σηθ είναι ο αιώνιος εχθρός του ζωοδότη Όσιρη.

Μόνο έναν εχθρό είχε ο Όσιρης: το φθονερό αδελφό του, τον Σηθ. Ο Σηθ μέτρησε κρυφά το σώμα του Όσιρη και έφτιαξε ένα ζωγραφιστό φέρετρο που να τον χωρά ακριβώς. Μετά διοργάνωσε μια γιορτή και έδειξε σε όλους το θαυμαστό φέρετρο, καλώντας τους να ξαπλώσουν μέσα.

Ένας μετά τον άλλον οι καλεσμένοι ξάπλωσαν μέσα στο φέρετρο, αλλά όλοι ήταν πιο κοντοί απ' αυτό. Τέλος, δοκίμασε και ο Όσιρης και το σώμα του ταίριαζε τέλεια. Τότε ο Σηθ και οι φίλοι του κάρφωσαν το καπάκι, το σφράγισαν με καντό μολύβι και το έριξαν στο Νείλο.

Όταν η Ίσιδα άκουσε τι έπαθε ο σύζυγος της, πόνεσε αβάσταχτα. Έκοψε τα μακριά της μαλλιά, φόρεσε πένθιμα ρούχα και ξεκίνησε να βρει το φέρετρο. Κανένας απ' όσους ρώτησε δεν ήξερε να της πει, αλλά τελική κάποια παιδιά, που έπαιζαν στην ακροποταμιά, της είπαν πού βρισκόταν.

Η Ίσιδα έφερε το φέρετρο στο ανάκτορο της και κάλεσε τον Άνουβη, το θεό με κεφάλι τσακαλιού, να ταριχεύσει το σώμα του Όσιρη. Πρώτα όμως μεταμορφώθηκε η ίδια σε κίρκο (ξεφτέρι) και, φτεροκοπώντας πάνω από τον Όσιρη, τον ανάστησε. Ο Όσιρης έμεινε ζωντανός αρκετή ώρα ώστε να της χαρίσει ένα γιο, τον Ώρο. Μετά η Ίσιδα έκρυψε το παιδί για να μην πέσει στα χέρια του οργισμένου Σηθ.

Ο Σηθ, που την καταδίωξε μέσα στο φεγγαρόφωτο, βρήκε το ανοιγμένο φέρετρο και, πάνω στην οργή του, έκοψε το σώμα του Όσιρη σε δεκατέσσερα κομμάτια και τα σκόρπισε σε όλη τη χώρα.

Η Ίσιδα ταξίδεψε σε όλη την Αίγυπτο με μια Βάρκα φτιαγμένη από καλάμια παπύρου, μαζεύοντας το κομματιασμένο σώμα του Όσιρη και θάβοντας κάθε κομμάτι στο σημείο όπου το έβρισκε.

ΑΝΟΥΒΗΣ

Αυτός ο θεός που είχε κεφάλι τσακαλιού ήταν ο υπεύθυνος για τις κηδείες και τον έλεγαν «Κύριο των ταριχευτών».

Η Ίσιδα, με μια καλαμένια βάρκα, αναζητά το κομματιασμένο σώμα του Όσιρη. Θάβει τα κομμάτια εκεί που τα βρίσκει, εμπλουτίζοντας τη γη

Ο Όσιρης πήγε να κυβερνήσει στην άλλη χώρα, όπου κρίνει τις ψυχές των νεκρών. Όταν όμως ο γιος του ο Όρος μεγάλωσε, ο Όσιρης επέστρεψε προσωρινά για να του ζητήσει να εκδικηθεί το θάνατο του. Έτσι άρχισε η αιώνια σύγκρουση του Όρου και του Σηθ, του καλού και του κακού. Άλλοτε επικρατεί η μια πλευρά και άλλοτε η άλλη, αλλά καμιά δεν μπορεί να εξοντωθεί. Λένε ότι όταν ο Όρος εξουδετερώσει τον Σηθ, ο Όσιρης θα γίνει ξανά Βασιλιάς στη χώρα των ζωντανών.

ΘΕΟΣ ΤΟΥ ΟΥΡΑΝΟΥ

Ο Ώρος, ο θεός του ουρανού, έχει κεφάλι γερακιού. Πολλοί Αιγύπτιοι πίστευαν ότι ο ουρανός είναι ένα τεράστιο γεράκι τα δυο του μάτια είναι ο ήλιος και το φεγγάρι.

ΠΕΡΣΕΦΩΝΗ

*Η Κόρη σκορπίζει
έντρομη τα
λουλούδια της
καθώς ανοίγει η γη*

ΟΙ ΕΠΟΧΕΣ

Η Δήμητρα ήταν η θεά της γεωργίας. Αυτή έκανε τα λουλούδια να ανθίζουν και τα σπαρτά να μεγαλώνουν. Μετά την αρπαγή της Περσεφώνης, Δεν αφηνε τίποτε να φυτρώσει πάνω στη γη. Όταν η Περσεφώνη βρίσκεται στον Κάτω Κόσμο, πέφτει χειμώνας, και όταν επιστρέφει στη γη, έρχεται ξανά το καλοκαίρι.

Η ΠΕΡΣΕΦΩΝΗ ΕΙΝΑΙ θυγατέρα της Δήμητρας, της θεάς της γεωργίας. Όταν ήταν κοπέλα, την έλεγαν απλώς Κόρη, δηλαδή παρθένα, μετά όμως ονομάστηκε Περσεφώνη, βασίλισσα του Άδη, και κάθε φορά που κόβει μια τρίχα από τα μαλλιά της, κάποιος πεθαίνει. Και να γιατί.

Κάποια μέρα η Κόρη μάζευε λουλούδια σε ένα λιβάδι, όταν ξαφνικά η γη άνοιξε κάτω από τα πόδια της. Από το χάσμα ξεπετάχτηκε ο Πλούτωνας, ο θεός του Άδη, οδηγώντας ένα μεγαλόπρεπο άρμα που το έσερναν τέσσερα μαύρα άλογα. Ο Πλούτωνας είχε αγαπήσει την Κόρη από μακριά και ποθούσε τη λαμπερή ομορφιά της. Αμέσως την άρπαξε, την έβαλε στο άρμα του και την πήρε μαζί του στο σκοτεινό του βασίλειο.

Οι κραυγές της εξακολουθούσαν να αντηχούν πάνω από το χάσμα, αλλά η Κόρη είχε χαθεί.

Η μητέρα της, η Δήμητρα, άκουσε τις

*Ο Πλούτωνας, ο θεός του Κάτω
Κόσμου, αρπάζει την Κόρη και την
τραβά στο άρμα του*

*Το άρμα του Πλούτωνα εξαφανίζεται
στα βάθη του Κάτω Κόσμου*

κραυγες. Φορώντας πενθμα ρούχα άναψε δύο πυρσούς από το ηφαίστειο της Αίtnας και, κρατώντας από έναν πυρσό σε κάθε χέρι, περιπλανήθηκε στον κόσμο εννέα μέρες και εννέα νύχτες, χωρίς να βάλει τίποτε στο στόμα της, μάταια αναζητώντας την κόρη της.

Τελικά η Δήμητρα ρώτησε τον Ήλιο, που είχε δει τα πάντα. «Δεν έχει νόημα να φωνάζεις τ' όνομα της», της είπε. «Η Κόρη σου βρίσκεται τώρα στον Άδη. Δεν είναι πια παρθένα και το όνομα της είναι Περσεφώνη».

Η Δήμητρα ήταν η πιο ευγενική απ' όλους τους ολύμπιους θεούς, αλλά στο άκουσμα αυτής της είδησης έβγαλε μια τρομερή κραυγή. Έστρεψε την οργή της στους ανθρώπους και απαγόρευσε στα λουλούδια να ανθίζουν και στα σιτηρά να μεγαλώνουν. Σύντομα η γη ερήμωσε. Οι θεοί παρακάλεσαν τη Δήμητρα να υποχωρήσει, αλλά εκείνη αρνήθηκε. Τελικά ο Δίας διέταξε τον Πλούτωνα να αφήσει την κοπέλα, αν δεν είχε δοκιμάσει την τροφή των νεκρών. Η Περσεφόνη δεν είχε φάει τίποτα παρά μόνο έξι σπόρια ροδιού, όπως μαρτύρησε ο Ασκάλαφος, κι έτσι ο Πλούτωνα αναγκάστηκε να συμφωνήσει.

Όταν η Περσεφόνη έφτασε στον πάνω κόσμο, έτρεξε να αγκαλιάσει τη μητέρα

Η Δήμητρα περιπλανιέται στον κόσμο αναζητώντας την κόρη της

*Καθώς η
Δήμητρα υποδέχεται
την κόρη της, ο
χειμώνας φεύγει και
η φύση πρασινίζει
ξανά*

ΣΠΟΡΙΑ ΡΟΔΙΟΥ

Η Περσεφόνη δεν μπορούσε να φύγει για πάντα από τον Κάτω Κόσμο επειδή είχε φάει σπόρια του ροδιού από τους κήπους του Άδη. Ο Ασκάλαφος, μια χθόνια θεότητα, τη μαρτύρησε στον Πλούτωνα. Η Δήμητρα τον τιμώρησε σκληρά. Η ροδιά ευδοκίμει στις μεσογειακές χώρες και σε άλλες περιοχές του κόσμου με θερμό και ξηρό κλίμα.

*Η φυλακισμένη Περσεφόνη τρώει
έξι σπόρια ροδιού*

Ασκάλαφος

της. Ο θυμός της Δήμητρας καταλάγιασε και ο κόσμος πρασίνισε ξανά.

Ο Δίας είπε στην Περσεφόνη ότι κάθε χρόνο πρέπει να περνά έξι μήνες στον Κάτω Κόσμο, ως σύζυγος του Πλούτωνα, ένα χειμωνιάτικο μήνα για κάθε σπόρι που είχε φάει. Αλλά τους υπόλοιπους έξι μήνες, δηλαδή την άνοιξη και το καλοκαίρι, θα μπορούσε να τους περνά στον κόσμο των ζωντανών, κοντά στη μητέρα της.

ΚΟΣΜΟΣ ΧΩΡΙΣ ΗΛΙΟ

ΟΤΑΝ Ο ΘΕΟΣ ΙΖΑΝΑΓΚΙ απέκτησε τη θεά του ήλιου Αματεράσου, το θεό του φεγγαριού Τσούκι-γιόμι και το θεό της καταιγίδας Σουσάνόβο, ήταν τόσο ευχαριστημένος με τα παιδιά του που τους μοίρασε τον κόσμο. Στην Αματεράσου παραχώρησε τις Υψηλές Πεδιάδες του Ουρανού. Στον Τσούκι-γιόμι έδωσε τα Βασίλεια της νύχτας. Και τον Σουσάνόβο τον έκανε κύριο των ωκεανών.

Η Αματεράσου και ο Τσούκι-γιόμι έμειναν ευχαριστημένοι με τη μοιρασιά, ενώ ο Σουσάνόβο γκρίνιαζε και διαμαρτυρόταν επειδή δεν ήθελε να κυβερνά τους ωκεανούς. «Καλύτερα να μου 'δινε τη

Γιόμι, τη Χώρα του Σκότους», είπε. Όμως αυτή ήταν η περιοχή της Ιζανάμι, της βασίλισσας του θανάτου και της σήψης.

Έτσι, αντί να φρόντιζα τους ωκεανούς, ο Σουσάνόβο τριγύριζε στον ουρανό και στη γη και όπου πήγαινε προκαλούσε καταστροφές. Ξερίζωνε τα δέντρα, κατέστρεφε τους ορυζώνες, γκρέμιζε τα κτίρια. Τελικά έγδαρε ένα σταχτί αλογάκι στον ουρανό και το έριξε από την αχυρένια στέγη του ιερού εργαστηρίου, εκεί όπου ύφαιναν η Αματεράσου και οι παρθένες της, δίνοντας τάξη και σχέδιο στον κόσμο.

Τόσο πολύ τρόμαξε η Αματεράσου που το έβαλε στα πόδια. Τρύπωσε σε μια σπηλιά και δεν έβγαινε με τίποτε. Ο ουρανός και η

γη βυθίστηκαν στο σκοτάδι. Τίποτε δε φύτρωνε και κυριάρχησε το χάος.

Οι θεοί κατάλαβαν ότι έπρεπε να κάνουν κάτι για να πείσουν την Αματεράσου να εγκαταλείψει την κρυψώνα της. Συγκεντρώθηκαν όλοι μπροστά στην είσοδο της σπηλιάς και κρέμασαν ένα μαγικό καθρέφτη στα κλαριά ενός δέντρου που λεγόταν σακάκι. Μετά έβαλαν τους πετεινούς να λαλούν αδιάκοπα, σαν να ξημέρωνε.

Ο πετεινός λαλεί και η Αματεράσου νομίζει ότι ξημέρωσε

ΕΛΕΗΜΩΝ ΘΕΟΣ

Αυτός ο γιαπωνέζικος φυλακτήρας της λαβής ενός ξίφους του 19ου αι. είναι από ασήμι με ένθετες διακοσμήσεις από χρυσό. Απεικονίζει τον Κάνον, ένα βουδιστικό θεό, πάνω σε έναν κυπρίνο. Ο Κάνον είναι αγαθοποιός θεός, προστάτης των θαλασσινών.

ΟΥΖΟΥΜΕ

Η θεά της ευθυμίας **παρασερνει την** Αματεράσου, τη θεά του ήλιου, ώστε να βγει από τη σπηλιά της και να ξαναφέρει το φως στον κόσμο. Αυτό το αγαλματάκι, ύψους μόλις 13 εκ., είναι από ξύλο, ενώ το πρόσωπο είναι από ελεφαντόδοντο.

Δυσανεστημένος επειδή τον Ορισαν κτίριο της θάλασσας, ο Σουσάνόβο, ο θεός της καταιγίδας, φέρνει καταστροφές

Άναψαν φωτιές κι ενώ μερικοί θεοί έπαιζαν μουσική, η νεαρή θεά Ουζούμε ανέβηκε πάνω σ' ένα αναποδογυρισμένο βαρέλι και άρχισε να χορεύει. Τόσο χαριτωμένα και αστεία έσειε και λύγιζε, το κορμί της που και οι οχτώ εκατομμύρια θεοί γέλαγαν τόσο δυνατά που οι ουρανοί τραντάχτηκαν.

Γεμάτη περιέργεια, η Αματεράσου άνοιξε μια στάλα την πόρτα της σπηλιάς και ρώτησε τι συνέβαινε.

«Γιορτάζουμε», απάντησε η Ουζούμε, «επειδή βρήκαμε μια θεά που λάμπει πιο πολύ από σένα!»

Η Αματεράσου κοίταξε έξω και οι θεοί έστρεψαν το μαγικό καθρέφτη προς

*Ο αστείος χορός της
Ουζούμε κάνει την
Αματεράσου να βγει από
τη σπηλιά*

*Οι θεοί φράζουν την είσοδο της σπηλιάς και κρεμούν έναν
καθρέφτη στο δέντρο, για να νομίζει η Αματεράσου ότι βρήκανε
μια άλλη θεά*

το μέρος της, ώστε να δει το είδωλό της. Καθώς κοίταζε απορημένη την αστραφτερή της ομορφιά, ένας θεός την έπιασε από το χέρι και την έβγαλε από τη σπηλιά, ενώ ένας άλλος έκλεισε με αχυρένιο σκοινί στην είσοδο λέγοντας: «Μέχρι εδώ επιτρέπεται να πλησιάσεις».

Έτσι η Αματεράσου ξαναγύρισε στον κόσμο, ξεγελασμένη από τα γέλια των θεών και το πανέμορφο καθρέφτισμά της. Και από τότε ο ήλιος βγαίνει κάθε μέρα.

Όσο για τον Σουσάνοβο, οι θεοί τον τιμώρησαν κόβοντας τη γενειάδα και τα νύχια των χεριών και των ποδιών του και εξορίζοντας τον από τις Υψηλές Πεδιάδες του Ουρανού. Όμως αυτός εξακολουθεί να στέλνει καταιγίδες, αναστατώνοντας τη γη.

ΣΟΥΣΑΝΟΒΟ

Υπάρχουν πολλές ιστορίες για τον Σουσάνοβο, το θεό της καταιγίδας. Άλλες τον παρουσιάζουν καλό και άλλες κακό. Σε μια διήγηση, σώζει μια θεά που κινδυνεύει να τη φάει ένας δράκοντας με οχτώ κεφάλια. Σε μια άλλη, η αδελφή του η Αματεράσου του δίνει κοσμήματα που τα χρησιμοποιεί για να δημιουργήσει την αστραπή και το χαλάξι.

ΤΟ ΣΠΑΘΙ ΣΤΗΝ ΠΕΤΡΑ

ΠΟΙΟΣ ΗΤΑΝ Ο
ΑΡΘΟΥΡΟΣ;

Αναφέρεται πρώτη φορά σε
κειμένα κελτών μοναχών
και σε ένα ουαλικό του 600
μ.Χ. Πολλές ιστορίες γι'
αυτόν προέρχονται από την
Ιστορία των Ιπποτών της
Βρετανίας του Τζόφρεϊ του
Μονμάουθ (1138).
Σύμφωνα με τούτο, ο
Αρθούρος ήταν ένας
ευγενής κελτης ηγετης που
πολέμησε τους
αγγλοσάξονες εισβολείς. Ο
μάγος Μέρλιν, που
βοήθησε να βρεθεί ο
αληθινός κληρονόμος του
βασιλιά Ούθερ, έγινε ο
κύριος σύμβουλος του
Αρθούρου.

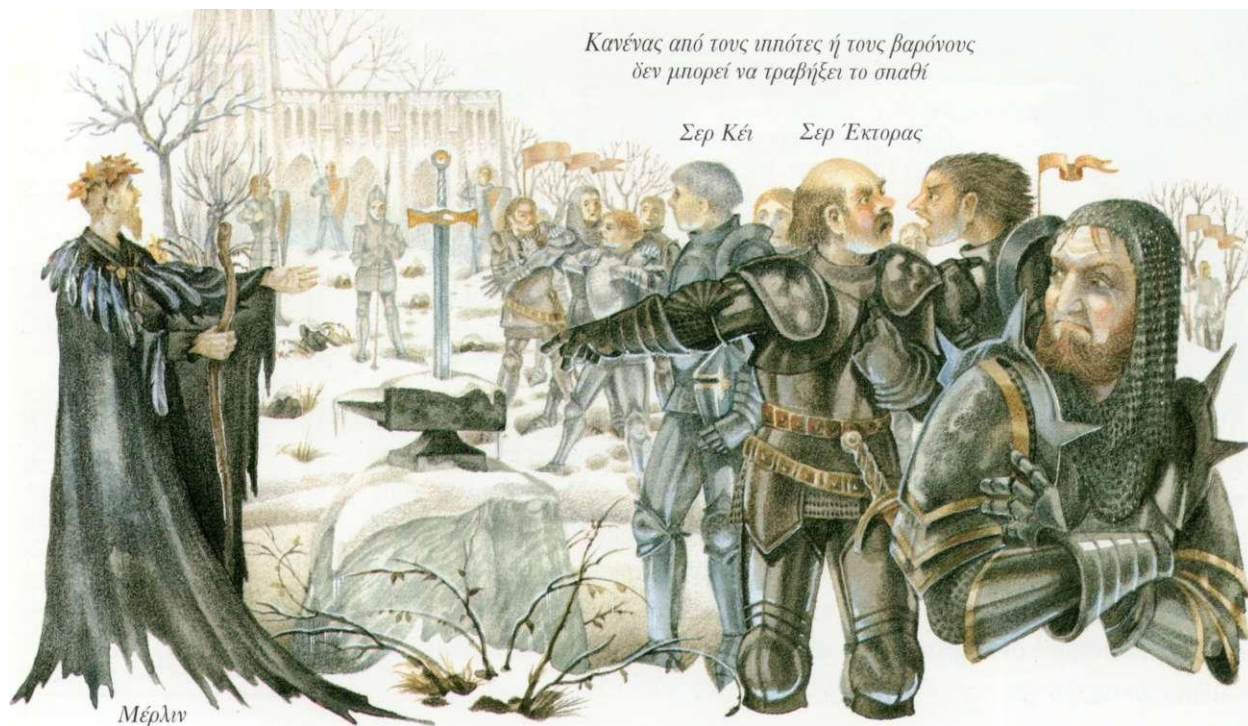
ΗΤΑΝ ΧΡΙΣΤΟΥΓΕΝΝΑ. Οι βαρόνοι και οι ιππότες, που μετά το θάνατο του Βασιλιά Ουθερ Πέντραγκον τσακώνονταν αδιάκοπα μεταξύ τους, μαζεύτηκαν στη μεγάλη εκκλησία του Λονδίνου. Τους είχε καλέσει ο τρανός μάγος Μέρλιν, που κάποτε ήταν ο κύριος σύμβουλος του βασιλιά Ούθερ. Κανένας τους δεν ήξερε γιατί συγκεντρώθηκαν εκεί.

Βγαίνοντας από το ναό, είδαν στον περίβολο ένα πανίσχυρο σπαθί, καρφωμένο σε ένα σιδερένιο αμόνι και βυθισμένο μέσα σ' έναν ογκόλιθο από μάρμαρο. Πάνω στο μάρμαρο ήταν χαραγμένη η φράση: «Όποιος τραβήξει το σπαθί από αυτή την πέτρα θα γίνει ο νόμιμος Βασιλιάς όλης της Αγγλίας».

Όλοι οι Βαρόνοι και οι ιππότες σκέφτηκαν ότι θα μπορούσαν να γίνουν βασιλιάδες. Δοκίμασαν να τραβήξουν το σπαθί, αλλά κανείς δεν κατάφερε ούτε να το μετακινήσει. Τελικά όλοι εγκατέλειψαν την προσπάθεια.

Τότε ανακοινώθηκε ότι την Πρωτοχρονιά θα οργανώνονταν κονταρομαχίες και γιορτές. Ύστερα, όποιος διεκδικούσε το θρόνο θα μπορούσε να ξαναδοκιμάσει να τραβήξει το σπαθί από την πέτρα.

Από όλη τη χώρα έφτασαν καβαλάρηδες για να πάρουν μέρος στους αγώνες. Ανάμεσα τους ήταν ένας ιππότης του βορρά, ο σερ Έκτορας, και οι γιοι του: ο περήφανος σερ Κέι και ο μικρότερος αδελφός του, ο Αρθούρος.

Ο Κει ήταν τόσο συνεπαρμένος επειδή θα έπαιρνε για πρώτη φορά μέρος σε κονταρομαχίες που ξέχασε το σπαθί του, αλλά το κατάλαβε μόνον όταν έφτασαν στον αγωνιστικό χώρο. «Πήγαινε στο πανδοχείο μας και φέρε μου το σπαθί μου», είπε στον Αρθούρο, «και κάνε γρήγορα!»

Ο Αρθούρος έτρεξε με το άλογο του όσο πιο γρήγορα μπορούσε, αλλά το πανδοχείο ήταν κλειδωμένο και κανένας δεν ήταν μέσα. Ο Κέι ήταν πολύ ευέξαπτος και ο Αρθούρος δεν ήθελε να του πει ότι δεν μπόρεσε να βρει το σπαθί του. Έτσι, όταν είδε ένα σπαθί να εξέχει από μια πέτρα στον περίβολο της εκκλησίας, σκέφτηκε να το δανειστεί. Τράβηξε γρήγορα το σπαθί και το πήρε μαζί του.

Μόλις ο σερ Κέι είδε το σπαθί, κατάλαβε αμέσως ότι ήταν αυτό που τους είχε δείξει ο μάγος Μέρλιν. Το πήρε και το πήγε στον σερ Έκτορα, λέγοντας: «Κοίτα, πατέρα! τράβηξα το σπαθί από την πέτρα. Πρέπει να γίνω ο βασιλιάς της χώρας».

Ο σερ Έκτορας πήρε το σερ Κέι και τον Αρθούρο και τους πήγε στον περίβολο της εκκλησίας. «Και τώρα, Κέι, πες μου ξανά πώς πήρες το σπαθί», είπε.

Ο Κέι δεν μπορούσε να κοιτάξει τον πατέρα του στα μάτια. «Πατέρα, ο αδελφός μου μου το έφερε».

Και ο σερ Έκτορας ρώτησε τον Αρθούρο: «Πώς απέκτησες αυτό το σπαθί;»

«Ελπίζω να μην έκανα κανένα κακό. Ο Κέι είχε ξεχάσει το σπαθί του και αυτό εδώ το είδα να εξέχει από την πέτρα. Απλώς το δανείστηκα. Αφήστε με να το ξαναβάλω στη θέση του», είπε ο Αρθούρος και έβαλε ξανά το σπαθί μέσα στο αμόνι που βρισκόταν στην πέτρα.

Ο σερ Έκτορας προσπάθησε να τραβήξει το σπαθί, βάζοντας όλη του τη δύναμη, αλλά μάταια. Δοκίμασε και ο σερ Κέι αλλά το σπαθί ούτε που κινήθηκε. Όταν όμως το άγγιξε ο Αρθούρος, το σπαθί βγήκε από την πέτρα σαν μετάξι.

Ο σερ Έκτορας γονάτισε.

«Γιατί γονατίζεις πατέρα;» ρώτησε ο Αρθούρος.

ΚΟΝΤΑΡΟΜΑΧΙΑ

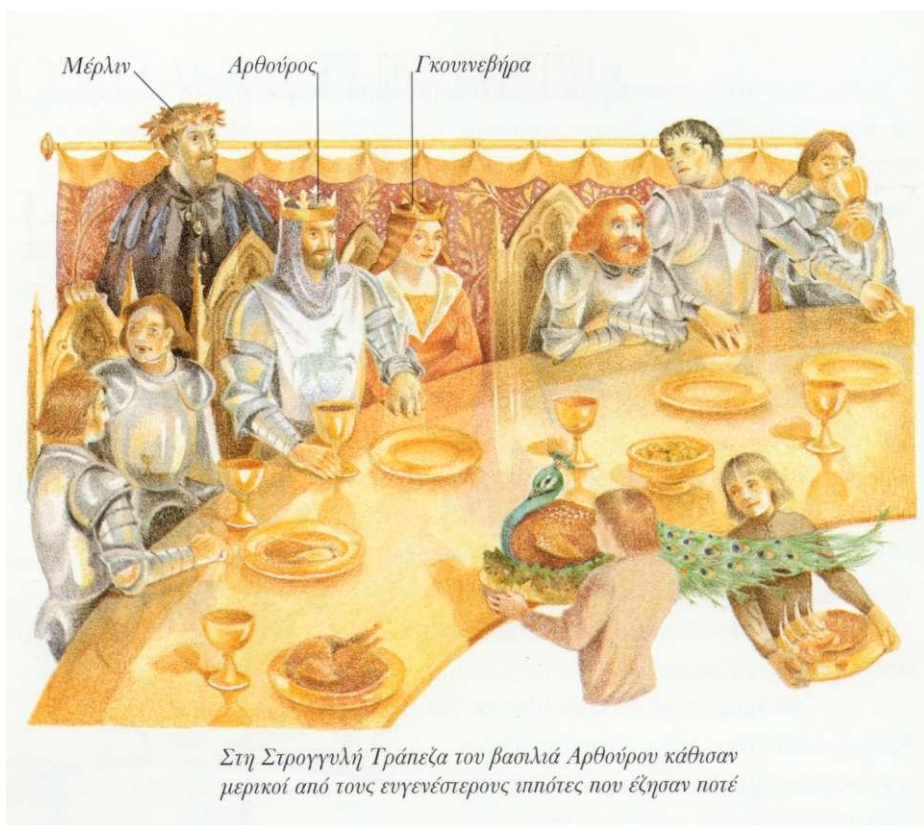
Έως το 13ο αι. ήταν το βασικό άθλημα των ιππικών αγώνων: μια σειρά ψεύτικων μονομαχιών για ψυχαγωγία. Δύο ιππότες καβάλα στα άλογα τους προσπαθούν να ανατρέψουν ο ένας τον άλλον με ένα ξύλινο **κοντάρι**.

ΕΥΓΕΝΗΣ ΒΑΣΙΛΙΑΣ

Ο Αρθούρος κυβέρνησε το βασίλειο του με δικαιοσύνη και τιμή, και τις ίδιες αρετές έπρεπε να διαθέτουν και οι ιππότες της Στρογγυλής Τραπέζης. Σε αυτό το γλυπτό του 13ου αι. ο Αρθούρος απεικονίζεται σοφός και στοχαστικός.

Η ΣΤΡΟΓΓΥΛΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

Το τραπέζι του Αρθούρου ήταν στρογγυλό και αυτό σημαίνει ότι όλες οι θέσεις ήταν ισάξιες. Η Τράπεζα του Γουίντσεστερ, επάνω, είναι του 1300 περίπου. Πιθανόν να φτιάχτηκε για ένα μεσαιωνικό παιχνίδι που λεγόταν Στρογγυλές Τράπεζες, όπου οι ευγενείς ντύνονταν σαν ιππότες του Αρθούρου.

«Δεν είμαι ο πατέρας σου», παραδέχτηκε ο σερ Έκτορας, «αλλά σ' αγαπώ σαν να ήσουν γιος μου. Σε έφεραν στην πόρτα μου μια νύχτα με καταιγίδα, ένα μωράκι που έκλαιγε στην αγκαλιά του μάγου Μέρλιν, του ερμηνευτή των ονείρων. Και τώρα κατάλαβα ότι πρέπει να είσαι ο γιος του Βασιλιά Ούθερ Πέντραγκον και ο νόμιμος ηγεμόνας όλης της Αγγλίας».

Έτσι λοιπόν ο νεαρός Αρθούρος, που δεν ήταν καν ιππότης, ανακηρύχτηκε Βασιλιάς της Αγγλίας από το λαό, γιατί κανένας άλλος, όσο και αν προσπάθησε, δεν μπόρεσε να τραβήξει το σπαθί από την πέτρα.

Ο Βασιλιάς Αρθούρος, με τη Βοήθεια του σερ Κέι και του Μέρλιν, Βάλλθηκε να φέρει ειρήνη στη χώρα. Παντρεύτηκε την όμορφη Γκουινεβήρα και ίδρυσε το τάγμα των Ιπποτών της Στρογγυλής Τραπέζης. Το τραπέζι αυτό είχε εκατόν πενήντα καθίσματα και κάθε φορά που ένας ιππότης ήταν άξιος να γίνει μέλος του τάγματος, το όνομα του εμφανιζόταν, χάρη στα μαγικά του Μέρλιν, πάνω στο κάθισμα του.

Πολλοί διάσημοι ιππότες ήρθαν και κάθισαν στη Στρογγυλή Τράπεζα στο Κάμελοτ, όπως ο Γκαουέν (Γκαβέν), ο Πέρσιβαλ, ο Λάνσελοτ και ο Γκάλαχαντ, ο καλύτερος απ' όλους. Οι περιπέτειες τους στην υπηρεσία του καλού θα εξιστορούνται για πάντα, επειδή ήταν οι καλύτεροι απ' όλους τους ευγενείς ιππότες.

ΤΟ ΙΕΡΟ ΓΚΡΑΛ

ΣΤΗ ΣΤΡΟΓΓΥΛΗ ΤΡΑΠΕΖΑ του βασιλιά Αρθούρου κάθισαν οι καλύτεροι ιππότες όλου του κόσμου. Αλλά για πολλά χρόνια μια θέση παρέμενε κενή. Όποιος καθόταν εκεί έχανε τη ζωή του, γι' αυτό και την έλεγαν Επικίνδυνη Έδρα. Ο Μέρλιν είχε προφητέψει ότι όταν θα ερχόταν ένας ιππότης να διεκδικήσει την Επικίνδυνη Έδρα, οι μέρες της Στρογγυλής Τραπέζης θα έφταναν στο τέλος τους.

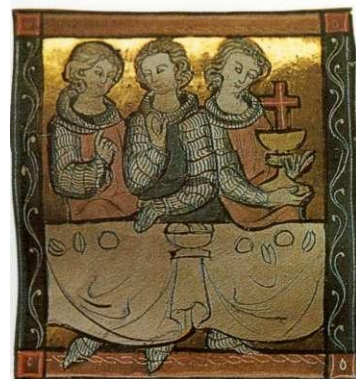
Μια μέρα εμφανίστηκε στην Αυλή ένας νεαρός ιππότης με κόκκινη πανοπλία και χωρίς όπλα. Υποκλίθηκε στο βασιλιά Αρθούρο, βάδισε κατευθείαν στην Επικίνδυνη Έδρα και κάθισε. Οι ιππότες έμειναν άφωνοι. Όμως στο κάθισμα του νεαρού ιππότη εμφανίστηκαν με χρυσά γράμματα οι λέξεις: «Γκάλαχαντ, ο Υψηλότατος Πρίγκιπας».

«Καλώς όρισες», είπε ο βασιλιάς Αρθούρος. «Πες μας, παρακαλώ, ποιος είσαι».

«Είμαι ο Γκάλαχαντ, και η μητέρα μου η Ελέιν είναι κόρη του βασιλιά Πέλες, του Σακάτη Βασιλιά».

«Έχω ακουστά το βασιλιά Πέλες, που κείται ανάπηρος στο κάστρο Κάρμπονεκ. Αλλά δεν ήξερα ότι έχει εγγονό. Κι όμως, Γκάλαχαντ, έχω την αίσθηση ότι σε ξέρω. Μου θυμίζεις τον σερ Λάνσελοτ στα νιάτα του».

«Διόλου περίεργο», είπε ο Λάνσελοτ, «αφού είναι γιος μου».

ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΙΠΠΟΤΩΝ

Σε αυτή την εικόνα από γαλλικό χειρόγραφο του 13ου αι. απεικονίζονται οι

Γκάλαχαντ, Περσιβαλ και Μπορρετ. Αυτοί οι τρεις ιππότες ήταν οι μόνοι που βρήκαν το Άγιο Δισκοπότηρο.

Σερ Γκάλαχαντ

Επικίνδυνη Έδρα

Εκπληκτοι οι ιππότες της Στρογγυλής Τραπέζης κοιτάζουν το νεαρό ιππότη να κατευθύνεται προς την Επικίνδυνη Έδρα

*Η παρθένα σηκώνει το
ύφασμα ίσα για να πιει
κάθο ιππότης*

Ο ΚΥΛΙΚΑΣ ΤΟΥ ΑΡΝΤΑΧ

Λέγεται ότι το Γκράαλ ήταν ένα χαμένο κύπελλο που περιείχε το αίμα του Χριστού. Αυτό το ιερό σκεύος ίσως να ήταν παρόμοιο με αυτό τον ιρλανδικό κύλικα του 8ου αι. από το Αρνταχ.

Το βράδυ, την ώρα του δείπνου, ξέσπασε τρομερή καταιγίδα. Οι βροντές ταρακουνούσαν το κάστρο και οι αστραπές το πλημμύριζαν με φως. Οι ιππότες είχαν μείνει άφωνοι, όταν μέσα στη σιωπή και το παράξενο φως εμφανίστηκε μια παρθένα κρατώντας ένα κύπελλο σκεπασμένο με λευκό ύφασμα. Όλοι οι ιππότες ήπιαν από αυτό το κύπελλο. Μετά η παρθένα εξαφανίστηκε, όπως και το υπερκόσμιο φως.

«Τι λέτε να σημαίνει αυτό;» ρώτησε ο βασιλιάς Αρθούρος.

«Αυτό το κύπελλο ήταν το ιερό Γκράαλ», απάντησε ο Γκάλαχαντ. «Δε θα ησυχάσω αν δεν το δω χωρίς το κάλυμμα του». Οι άλλοι ιππότες συμφώνησαν. «Πρέπει να ψάξουμε να βρούμε το Γκράαλ που είναι εδώ και τόσον καιρό χαμένο».

Ο Βασιλιάς Αρθούρος τους άφησε να φύγουν απρόθυμα, επειδή πρόβλεπε ότι αυτή δε θα ήταν μια συνηθισμένη αναζήτηση και ότι πολλοί από τους ιππότες του θα αποτύχαιναν και ίσως να πέθαιναν στη διαδρομή. Τώρα καταλάβαινε γιατί ο Μέρλιν του είχε πει ότι μόλις κάποιος καθόταν στην Επικίνδυνη Έδρα, η Αδελφότητα της Στρογγυλής Τραπέζης θα ζύγωνε στο τέλος της. Εφόσον όμως οι ιππότες είχαν ορκιστεί να αναζητήσουν το Γκράαλ, έπρεπε να το κάνουν.

Οι ιππότες του Αρθούρου σκορπίστηκαν προς όλες τις κατευθύνσεις, ο καθένας ακολουθώντας το δικό του δρόμο. Οι περιπέτειες αυτής της αναζήτησης, της μεγαλύτερης όλων των εποχών, θα μπορούσαν να γεμίσουν ολόκληρο Βιβλίο. Αλλά οι περισσότερες από αυτές τις ιστορίες μιλάνε για ιππότες που χάθηκαν στο δρόμο κι έμπλεξαν σε μάχες και σε ερωτοδουλειές. Η αναζήτηση του ιερού Γκράαλ δεν ήταν για τους κοινούς ανθρώπους, αλλά για τους πιο αγνούς στην καρδιά.

Από όλους τους ιππότες της Στρογγυλής Τραπέζης, τρεις κίνησαν με τα άλογα τους μαζί, χωρίς ανταγωνισμούς, απληστία ή φιλοδοξία, αναζητώντας το Γκράαλ με όλη τους την καρδιά και το μυαλό. Αυτοί ήταν ο σερ Πέρσιβαλ, ο σερ Μπορς και ο σερ Γκάλαχαντ. Και πίσω τους ακολουθούσε ο σερ Λάνσελοτ, εκλιπαρώντας το Θεό να τον συγχωρέσει, επειδή ερωτεύτηκε την Γκουινεβέρα, τη σύζυγο του Αρθούρου.

Οι τρεις ιππότες έφτασαν στην ακροθαλασσιά κι εκεί βρήκαν να τους περιμένει ένα μαγικό καράβι. Ανέβηκαν στο καράβι και αυτό αμέσως σάλπαρε. Τους πήγε στο κάστρο του Κάρμπονεκ, εκεί όπου ο βασιλιάς Πέλες, ο παππούς του Γκάλαχαντ, κυβερνούσε από το κρεβάτι του πόνου ένα αποδεκατισμένο βασίλειο.

Στην κάμαρα του Πέλες, εκείνο το υπερκόσμιο φως φάνηκε ξανά. Εμφανίστηκαν δύο παρθένες. Η πρώτη κρατούσε το Γκράαλ όπως πριν, αλλά αυτή τη φορά δεν ήταν σκεπασμένο και φαινόταν καθαρά ότι αυτό ήταν η

πηγή του φωτός. Η άλλη παρθένα κρατούσε μια λόγχη που από την άκρη της έσταξε ένα υγρό κόκκινο σαν αίμα, το οποίο η πρώτη παρθένα μάζευε στο Γκράαλ.

«Τι σημαίνει αυτό;» ρώτησε ο Γκάλαχαντ.

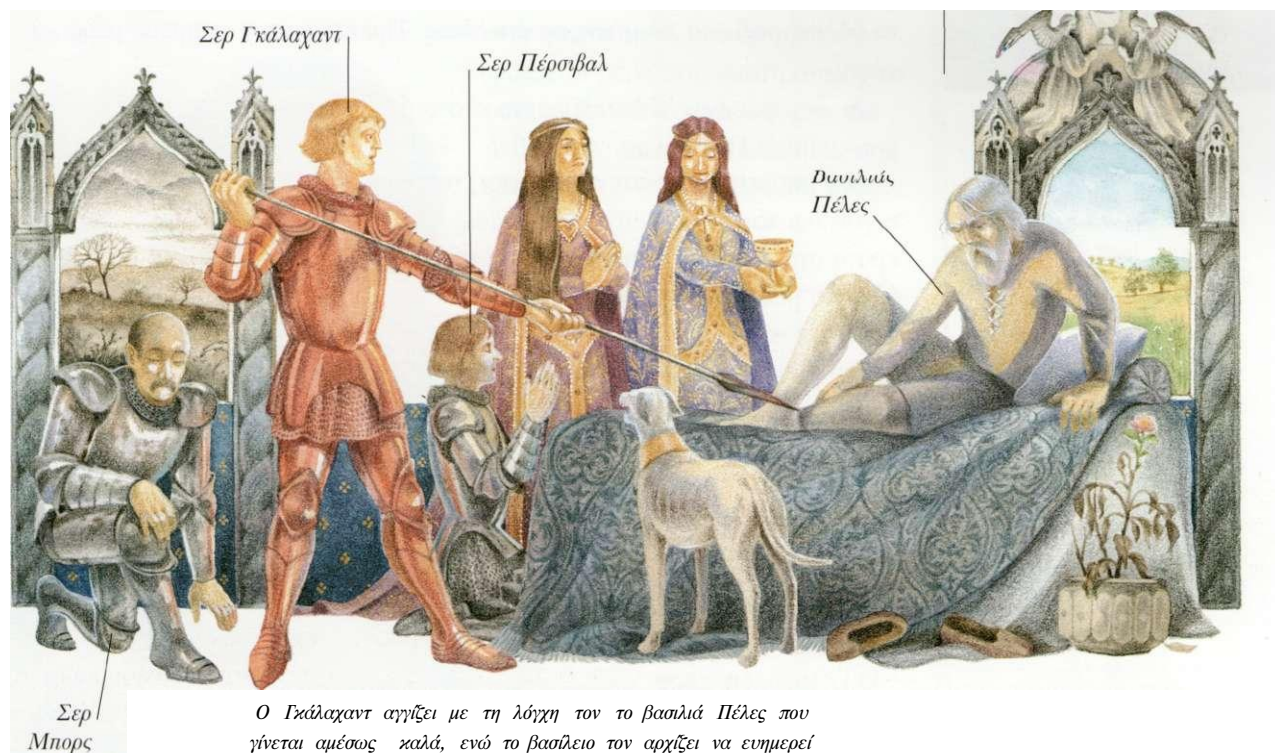
«Αυτή είναι η λόγχη που κέντησε το πλευρό του Εσταυρωμένου. Και τούτο είναι το Γκράαλ όπου μαζεύτηκαν οι σταγόνες του αίματος Του καθώς έπεφταν από την πληγή».

Ο Γκάλαχαντ πήρε τη λόγχη και με την άκρη της άγγιξε το Βασιλιά Πέλες. Ο Βασιλιάς έγινε αμέσως καλά και το ερημωμένο Βασίλειο άρχισε ξανά να ευημερεί. Όλοι πήγαν στην ευχαριστήρια δέηση στο παρεκκλήσι, αλλά αυτή τη φορά μόνον ο Γκάλαχαντ είδε το Γκράαλ ξεσκεπαστο, επειδή από όλους τους Ιππότες της Στρογγυλής Τραπέζης αυτός ήταν ο μόνος απόλυτα αγνός στη σκέψη και τα έργα. Και όταν το είδε, ένα φως ξεχύθηκε από μέσα του

ΟΙ ΣΤΑΥΡΟΦΟΡΙΕΣ

Ο μύθος του Γκράαλ ίσως να είναι εμπνευσμένος από τις Σταυροφορίες, τους ιερούς πολέμους που έγιναν στους Αγίους Τόπους ανάμεσα στους χριστιανούς και τους μουσουλμάνους. Όμως, αντίθετα απ' τους

ιππότες του Αρθουρου, οι Σταυροφόροι μάλλον για την εξουσία και τη λεηλασία παρά για τη θρησκεία.

μέχρι που ο ίδιος έγινε ένα με το φως. Τότε ο Γκάλαχαντ, οι παρθένες, η λόγχη και το ίδιο το Γκράαλ χάθηκαν από προσώπου γης και από τότε δεν τους ξαναείδε ανθρώπου μάτι.

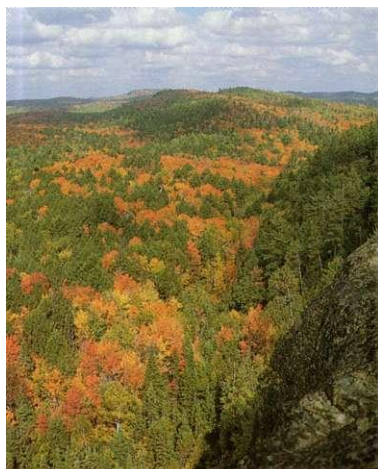
Ο Μπορς και ο Πέρσιβαλ βγήκαν από το παρεκκλήσι και βρήκαν τον Λάνσελοτ να κείται εξαντλημένος στο έδαφος. Η δύναμη της θέλησης τον είχε φέρει ως εδώ, αλλά παρόλο που είχε μετανιώσει για όλα του τα κρίματα, δεν ήταν άξιος να μπει στο παρεκκλήσι και να δει το Γκράαλ ξεσκεπαστο - κι ας ήταν ο μεγαλύτερος ιππότης όλων των εποχών.

ΣΕΡ ΛΑΝΣΕΛΟΤ

Ο Λάνσελοτ ήταν ο πιο λαμπρός από όλους τους ιππότες τους Αρθούρου, αλλά η φήμη του αμαυρώθηκε επειδή ερωτεύτηκε τη βασίλισσα Γκουινεβήρα. Γι' αυτό και δεν ήταν άξιος να δει το Γκράαλ.

ΓΚΛΟΥΣΚΑΠ ΚΑΙ ΟΥΑΣΙΣ

ΧΡΥΣΗ ΠΑΤΡΙΔΑ

προέρχονται από τα πυκνά δάση της βορειοανατολικής Αμερικής. Ίσως έτσι εξηγείται ο μύθος των Αλγκόνκιν που λέει ότι όταν ο Γκλούσκαπ έριξε βελη σε κατι σημυδες, απο το φλοιό τους ξεπρόβαλαν οι πρώτοι άνθρωποι. Ο φλοιός της σημύδας χρησίμευε για την κατασκευή κανό, καθώς και οικιακών σκευών. Ορισμένες φυλές τον

θεωρούν ιερό υλικό.

ΕΝΑΣ ΘΕΟΣ ΑΝΑΧΩΡΕΙ

Ο Γκλούσκαπ δίδαξε στους ανθρώπους πολλά πράγματα αλλά τελικά η αχαριστία και οι αμαρτίες τους τον έκαναν να χάσει την υπομονή του. Έτσι έφυγε μακριά με ένα κανό, αλλά μια μέρα θα επιστρέψει για να σώσει το λαό του από το κακό.

Ο ΓΚΛΟΥΣΚΑΠ ΗΤΑΝ Ο ΠΙΟ ΔΥΝΑΤΟΣ πολεμιστής. Ήταν ο Κύριος των Ανθρώπων και των Κτηνών. Είχε καθυποτάξει τα φαντάσματα της νύχτας και τα πνεύματα της μέρας. Στο τέλος, αφού περιπλανήθηκε στον κόσμο κι έκανε σπουδαία κατορθώματα, αποφάσισε να γυρίσει στην πατρίδα του. Όταν όμως μπήκε στο σπίτι του, η γυναίκα του ίσα που γύρισε να τον κοιτάξει.

Η προσοχή της ήταν στραμμένη σε ένα πλάσμα καθισμένο στο πάτωμα. Ο Γκλούσκαπ είχε παλέψει με φαντάσματα και με διαβόλους, με θηρία κάθε λογής, αλλά τέτοιο πράγμα δεν είχε ξαναδεί.

«Τι είναι αυτό;» ρώτησε.

«Είναι ο πανίσχυρος Ουάσις», του αποκρίθηκε. «Και σε προειδοποιώ, αν τα βάλεις μαζί του θα μπεις σε μελάδες. Πρέπει να τον υπηρετώ μέρα και νύχτα».

«Δε δέχομαι έναν τέτοιο τύραννο στο σπίτι μου», είπε ο Γκλούσκαπ.

«Δεν μπορείς να κάνεις κι αλλιώς», του είπε η γυναίκα του. «Ο πανίσχυρος Ουάσις κρατά στο ένα χέρι το παρελθόν και στο άλλο το μέλλον. Είναι ο άρχοντας όλου του κόσμου».

–Για μένα όχι! Εγώ είμαι ο Κύριος των Ανθρώπων και των Κτηνών. Κανείς δεν μπορεί να με νικήσει! φώναξε και κατευθύνθηκε προς τον πανίσχυρο Ουάσις.

«Δε σε φοβάμαι» του είπε.

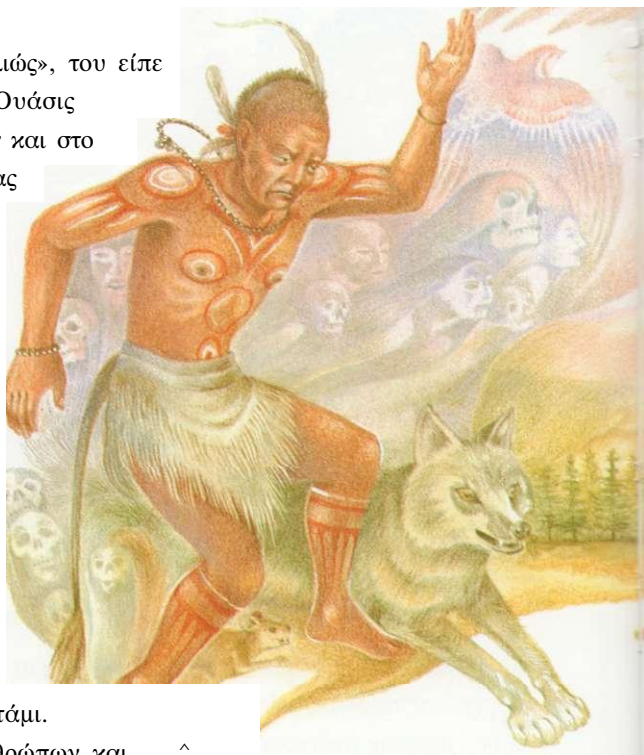
Ο Ουάσις γουργούρισε.

Ο Γκλούσκαπ πήρε πολεμόχαρη στάση. «Εγώ είμαι ο πιο δυνατός!» είπε.

Ο Ουάσις ανακάθισε και πιπίλισε λίγη ξάχαρη από σφεντάμι.

«Εγώ είμαι ο Κύριος των Ανθρώπων και των Κτηνών!» βρυχήθηκε ο Γκλούσκαπ. «Έλα εδώ!»

Ο Ουάσις άρχισε κι αυτός να ουρλιάζει. Στρίγγλιζε και τσίριζε ξανά και ξανά μέχρι που του Γκλούσκαπ κόντευε να του φύγει το κεφάλι.

Αφού καθυπόταξε άγρια θηρία και φριχτά πνεύματα, ο Γκλούσκαπ επιστρέφει στην πατρίδα

«Πάψε!» του φώναξε.

Όμως ο πανίσχυρος Ουάσις συνέχισε να ουρλιάζει.

Προσπαθώντας απεγνωσμένα να τον ησυχάσει, ο Γκλούσκαπ χόρεψε το χορό των φαντασμάτων και τραγούδησε τα τραγούδια που ανασταίνουν τους νεκρούς.

Μετά ο Γκλούσκαπ χόρεψε το χορό των πνευμάτων και τραγουδησε τα τραγούδια που τρομάζουν και διώχνουν τους διαβόλους.

Τελικά μετά από ώρα ο Ουάσις ησύχασε, κοίταξε τον Γκλούσκαπ και του χάρισε το πιο πλατύ χαμόγελο του κόσμου. «Γκου!» είπε.

Εξαντλημένος από τις ηρωικές προσπάθειες του να ησυχάσει τον Ουάσις, ο Γκλούσκαπ ξεψύχησε.

Έτσι, κάθε φορά που βλέπετε ένα μωρό στο πάτωμα να χαμογελά και να κάνει «γκου, γκου!» χωρίς κανένα λόγο, να είστε βέβαιοι ότι

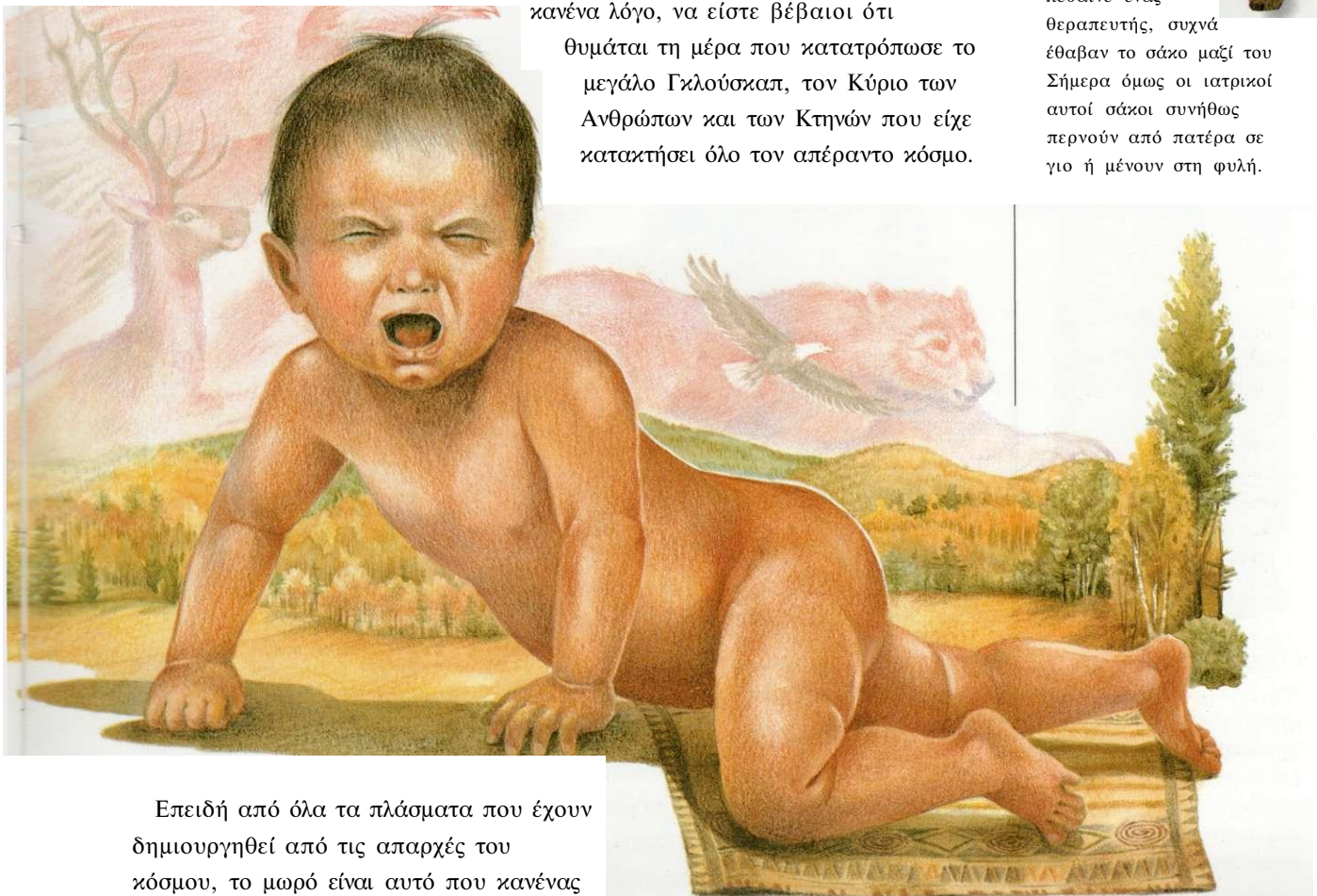
θυμάται τη μέρα που κατατρόπωσε το μεγάλο Γκλούσκαπ, τον Κύριο των Ανθρώπων και των Κτηνών που είχε κατακτήσει όλο τον απέραντο κόσμο.

Σ'ΑΚΟΣ ΜΕ ΓΙΑΤΡΙΚΑ

Στις φυλές της βορειοανατολικής Αμερικής θα συναντήσουμε σάκους σαν κι αυτόν, στον οποίο φυλάγουν τα ξόρκια και τα φαρμακευτικά Βότανα. Είναι φτιαγμένοι από δέρμα βίδρας (η βριίδα συμβολίζει τη θεραπεία). Κάποτε, όταν πέθαινε ένας θεραπευτής, συχνά έθαβαν το σάκο μαζί του. Σήμερα όμως οι ιατρικοί αυτοί σάκοι συνήθως περνούν από πατέρα σε γιο ή μένουν στη φυλή.

Επειδή από όλα τα πλάσματα που έχουν δημιουργηθεί από τις απαρχές του κόσμου, το μωρό είναι αυτό που κανένας ποτέ δεν μπόρεσε να το κάνει καλά - και δε θα μπορέσει ως το Τέλος του Χρόνου.

Παρά τη δύναμή του, ο Γκλούσκαπ δεν μπόρεσε να παραβγεί στο δυνατό Ουάσις και στα τρομερά ουρλιαχτά του

ΤΕΛΕΠΙΝΟΥ

ΧΕΤΤΑΙΟΙ (ΧΕΤΤΙΤΕΣ)

Αυτός ο αρχαίος λαός, που στη μυθολογία του ανήκει τούτη η ιστορία, ίδρυσε ένα ισχυρό βασίλειο στα βάθια της Μικράς Ασίας γύρω στο 1590 π.Χ. Η αυτοκρατορία των Χετταίων κατέρρευσε, γύρω στο 1200 π.Χ., αλλά στοιχεία του πολιτισμού τους διατηρήθηκαν για πολλούς αιώνες σε αρκετές περιοχές της Μικράς Ασίας.

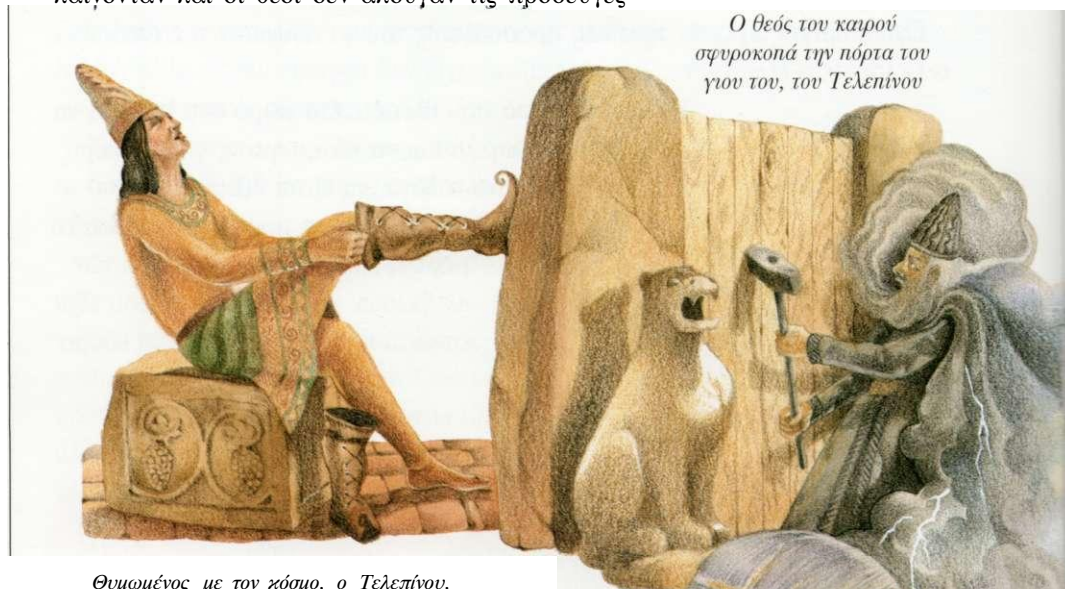

Ο ΘΕΟΣ ΤΟΥ ΚΑΙΡΟΥ

Ανάγλυφο με το θεό του καιρού να φορά τη χαρακτηριστική φορεσιά των Χετταίων: κωνικό καπέλο και κοντό χιτώνα, στερεωμένο με φαρδιά ζώνη. Στο χεττιτικό πάνθεο, ο θεός του καιρού ήταν σημαντικός αλλά όχι τόσο όσο η μητέρα θεά.

Ο ΤΕΛΕΠΙΝΟΥ, Ο ΘΕΟΣ ΤΗΣ ΓΕΩΡΓΙΑΣ, θύμωσε με τον κόσμο και κανείς δεν ήξερε γιατί. Τόσο πολύ ήταν θυμωμένος, τόσο πολύ βιαζόταν να φύγει μακριά, που φόρεσε την αριστερή του μπότα στο δεξί πόδι και τη δεξιά στο αριστερό.

Χωρίς αυτόν, ομίχλη τύλιξε τον κόσμο. Τα κούτσουρα στη φωτιά δεν καίγονταν και οι θεοί δεν άκουγαν τις προσευχές

Ο θεός του καιρού σφυροκοπά την πόρτα του γιου του, τον Τελεπίνου

Θυμωμένος με τον κόσμο, ο Τελεπίνου, ο θεός της γεωργίας, φορά τις μπότες των

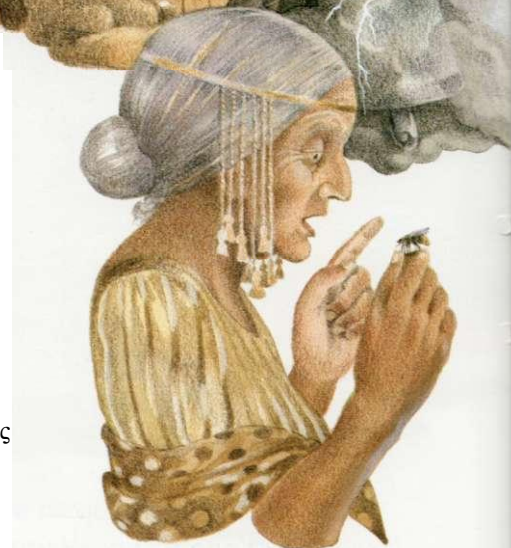
των ανθρώπων. Πείνα άρχισε να πέφτει στους ανθρώπους και τους θεούς.

Ο ποτέρας του Τελεπίνου, ο θεός του καιρού, λυπήθηκε πολύ. Η Χαναχάνα, η μητέρα θεά, τον θερμοπαρακάλεσε να βρει το γιο του πριν χαθούν τα πάντα.

Έτσι έστειλε έναν αετό να ψάξει για τον Τελεπίνου, αλλά χωρίς αποτέλεσμα. Ο ίδιος ο θεός του καιρού πήγε στην κατοικία του Τελεπίνου και βρόντηξε την πόρτα με το σφυρί του, αλλά κανείς δεν αποκρίθηκε.

Έτσι η Χαναχάνα είπε: «Ας στείλουμε μια μέλισσα να τον βρει».

«Ανοησίες», είπε ο θεός του καιρού. «Η

Η μητέρα θεά προτείνει να στείλουν μια μέλισσα για να βρει τον Τελεπίνου

μέλισσα είναι πολύ μικρή και δεν μπορεί να κάνει τίποτε». Όμως η Χαναχάνα την έστειλε.

Η μέλισσα έφαξε παντού και τελικά βρήκε το θεό να κοιμάται στην ερημιά. Ακολουθώντας τη συμβουλή της Χαναχάνα, η μέλισσα τσίμπησε τον Τελεπίνου στα χέρια και τα πόδια και άπλωσε κερί στα βλέφαρα του.

Η Χαναχάνα πίστευε ότι έτσι ο Τελεπίνου θα ξανάβρισκε τα λογικά του, αλλά εκείνος θύμωσε ακόμη περισσότερο. Η οργή του ξεσήκωσε πλημμύρες που παρέσυραν σπίτια, ανθρώπους και ζώα.

Τελικά κάλεσαν την Καμρουσέπας, τη θεά της ίασης και της μαγείας. Εκείνη πήγε σε μια βουνοπλαγιά και θυσίασε δώδεκα κριάρια για να κατευνάσει την οργή του Τελεπίνου. Η Καμρουσέπας φώναξε. «Φύλακα του Κάτω Κόσμου, άνοιξε τις εφτά πύλες, ξεκλείδωσε τις εφτά κλειδαριές. Μέσα στις μπρούντζινες χύτρες σου δέξου την οργή του Τελεπίνου, τη μανία, την κακία του. Μην τις αφήσεις να ξαναγυρίσουν!»

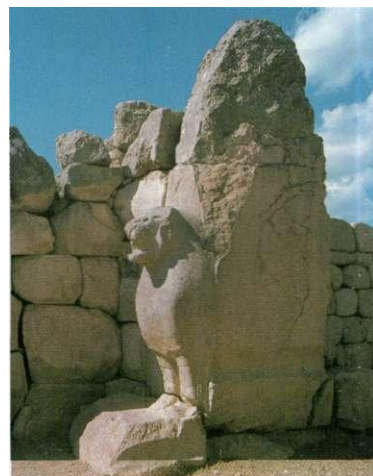

*Η μέλισσα βρίσκει
επιτέλους τον Τελεπίνου*

ΤΕΛΕΠΙΝΟΥ

Και σε άλλους πολιτισμούς συναντάμε μύθους ανάλογους με αυτόν του Τελεπίνου. Όταν ο θεός

της γεωργίας εξαφανίζεται,
η γη ερημώνει και, όταν
επιστρέφει, καρπίζει ξανά.

*Ο Τελεπίνου επιστρέφει
πάνω σ' έναν αετό*

*Η Καμρουσέπας, η θεά της
μαγείας, ζητά από το Φύλακα
να φυλακίσει την οργή του
Τελεπίνου*

*Ένα τομάρι τράγου, σιτηρά,
κρασί και βόδια: προσφορές
στον Τελεπίνου μετά την
επιστροφή του*

Ύστερα, με άγρια μπουμπουνητά κι εκτυφλωτικές αστραπές, ο Τελεπίνου επέστρεψε, πάνω σ' έναν αετό.

Οι άνθρωποι έστησαν μπροστά του ένα κοντάρι όπου κρέμασαν ένα τομάρι τράγου και στη βάση του ακούμπησαν σιτηρά, κρασί και Βόδια.

Ο Τελεπίνου ικανοποιήθηκε με αυτές τις προσφορές, γιατί σήμαιναν ανάπτυξη, αφθονία, μακροζωία και πολλά παιδιά. Ο θυμός του είχε σβήσει.

ΧΑΤΤΟΥΣΑ

Τα μνημειώδη πέτρινα λιοντάρια της Δυτικής Πύλης (επάνω) εξακολουθούν να φυλάνε τα επιβλητικά ερείπια της Χαττούσας, της αρχαίας πρωτεύουσας των Χετταίων (σημερινό Μπογάζκιού στην Τουρκία). Η άνηψη της Χαττούσας, στο διάστημα 1650-1200 π.Χ. περίπου, οφείλεται κυρίως στη στρατιωτική ισχύ των Χετταίων, καθώς και στα ορυχεία αργύρου και σιδήρου, που ήταν τα πλουσιότερα στη Μικρά Ασία. Στις ανασκαφές της Χαττούσας, ανακαλύφθηκαν πάνω από 10.000 πινακίδες με σφηνοειδή γραφή που περιέχουν μύθους, καθώς και ιστορικά αρχεία των Χετταίων.

Ο ΚΑΔΜΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΣΠΑΡΤΟΙ ΠΟΛΕΜΙΣΤΕΣ

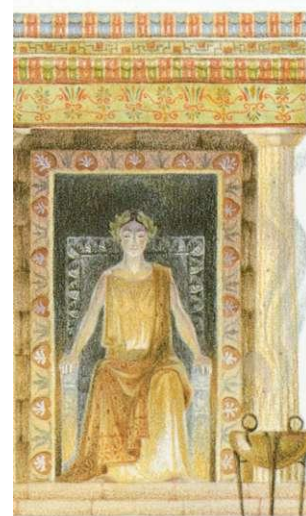
ΑΘΗΝΑ

Η θεά Αθηνά, που εδώ απεικονίζεται σε ένα νόμισμα του 5ου αι. π.Χ., ήταν η αγαπημένη κόρη του Δία και η προστάτιδα της Αθήνας. Φημιζόταν για την ορθή της κρίση και συχνά συνοδεύεται από μια κουκουβάγια, που ήταν το

Ο ΚΑΔΜΟΣ ΕΙΧΕ ΜΙΑ ΑΔΕΛΦΗ που την έλεγαν Ευρώπη. Ο Δίας, μεταμορφωμένος σε ταύρο, την άρπαξε και την έκανε μητέρα του βασιλιά Μίνωα της Κρήτης. Όταν εξαφανίστηκε η Ευρώπη, ο Κάδμος άρχισε να ψάχνει να τη βρει. Για πολλούς μήνες τριγύριζε στις περιοχές κοντά στην πατρίδα του, αλλά η αδελφή του είχε γίνει άφαντη. Τελικά πήγε στο μαντείο των Δελφών για να ζητήσει τη συμβουλή και το χρησμό του θεού Απόλλωνα. Ο Κάδμος ρώτησε την Πυθία τι έπρεπε να κάνει.

«Η αδελφή σου δεν κινδυνεύει», είπε η Πυθία. «Μην την ψάχνεις πια. Η μοίρα σου βρίσκεται αλλού. Όταν φύγεις από δω, θα δεις μια αγελάδα. Ακολούθησε την κι εκεί που θα πέσει εξαντλημένη στο έδαφος, εκεί να χτίσεις μια μεγάλη πόλη».

Έξω από τους Δελφούς, ο Κάδμος είδε την αγελάδα, όπως ακριβώς είχε προβλέψει ο χρησμός. Μαζί με τους συντρόφους του την ακολουθούσε για πολλά χιλιόμετρα μέχρι που η αγελάδα σωριάστηκε στο έδαφος. «Εδώ θα ιδρύσουμε την πόλη μας και θα την ονομάσουμε Θήβα», είπε ο Κάδμος. «Πρώτα όμως πρέπει να θυσιάσουμε αυτή την αγελάδα στη θεά Αθηνά. Πηγαίνετε να φέρετε νερό από την πηγή για να τιμήσουμε τη θεά».

Η Πυθία λέει στον Κάδμο ότι μια αγελάδα θα του δείξει πού να χτίσει την καινούρια πόλη

ΠΟΑΕΜΙΣΤΗΣ

Αυτή η λεπτομέρεια, από ένα μυκηναϊκό αγγείο του 1200 π.Χ. περίπου, απεικονίζει έναν αρχαίο Έλληνα πολεμιστή με ακόντιο και ασπίδα.

Ο Κάδμος βλέπει την αγελάδα και την ακολουθεί

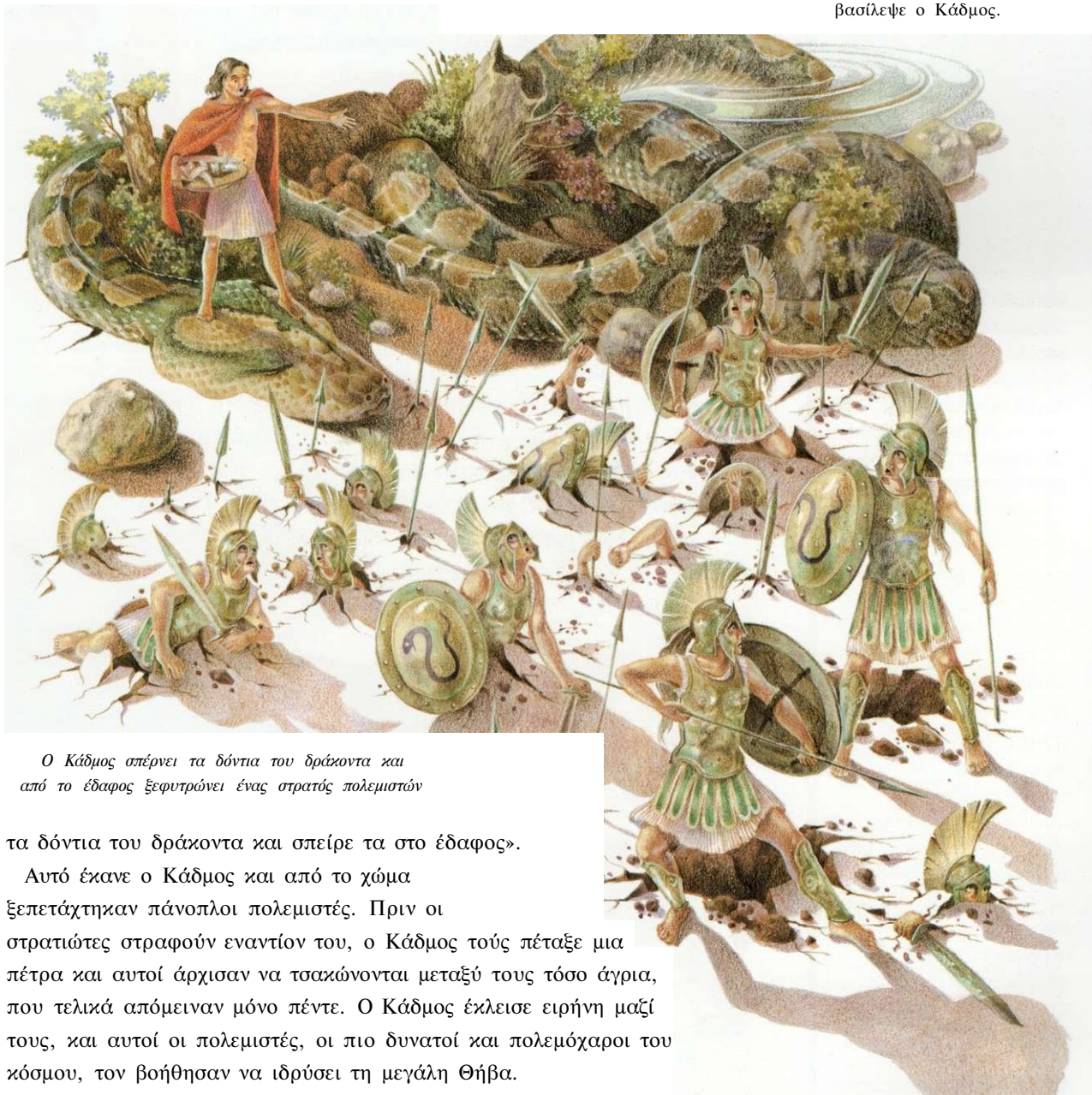

Καθώς οι άντρες του Κάδμου έπαιρναν νερό από την πηγή, ενόχλησαν έναν τεράστιο δράκοντα που τους σκότωσε όλους με τα τρομερά σαγόνια του και τα κοφτερά του δόντια. Εξοργισμένος, ο Κάδμος σκότωσε το δράκοντα πετώντας του έναν τεράστιο βράχο.

Μόλις ο Κάδμος θυσίασε την αγελάδα, εμφανίστηκε η θεά Αθηνά. Του είπε να μη στενοχωριέται για την απώλεια των συντρόφων του. «Θα σου προσφέρω τους καλύτερους στρατιώτες που μπορεί να ονειρευτεί ένας βασιλιάς. Πάρε

ΟΙ ΠΡΩΤΟΙ ΘΗΒΑΙΟΙ

Αυτοί οι πολεμιστές ονομαζονταν και Σπαρτοί επειδή ο Κάδμος τούς έσπειρε στο χώμα. Οι πέντε που επέζησαν ήταν οι πρώτοι κάτοικοι της Θήβας, της πόλης όπου βασίλεψε ο Κάδμος.

Ο Κάδμος σπέρνει τα δόντια του δράκοντα και από το έδαφος ξεφυτρώνει ένας στρατός πολεμιστών

τα δόντια του δράκοντα και σπείρε τα στο έδαφος».

Αυτό έκανε ο Κάδμος και από το χώμα ξεπετάχτηκαν πάνοπλοι πολεμιστές. Πριν οι στρατιώτες στραφούν εναντίον του, ο Κάδμος τούς πέταξε μια πέτρα και αυτοί άρχισαν να τσακώνονται μεταξύ τους τόσο άγρια, που τελικά απέμειναν μόνο πέντε. Ο Κάδμος έκλεισε ειρήνη μαζί τους, και αυτοί οι πολεμιστές, οι πιο δυνατοί και πολεμόχαροι του κόσμου, τον βοήθησαν να ιδρύσει τη μεγάλη Θήβα.

ΜΗΤΕΡΑ ΤΗΣ ΖΩΗΣ ΚΑΙ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ

ΜΗΤΕΡΑ ΤΟΥ ΘΑΝΑΤΟΥ
Σε αυτό το ανάγλυφο του

Ντούργκα απεικονίζεται τη στιγμή που σκοτώνει το δαίμονα Μαχίσα, ο οποίος έχει πάρει τη μορφή ενός γιγάντιου νεροβούβαλου.

Η ΘΕΑ NTEBI

Η ΝτέΒι, που το όνομα της σημαίνει «θεά», είναι η θεϊκή μητέρα του ινδουισμού. Εμφανίζεται με πολλές μορφές. Εκτός από

και τη φρικιαστική Κάλι, που και οι δύο αναφέρονται σε αυτή την ιστορία, μπορεί να είναι τρυφερή ως όμορφη Παρβάτι και ως θεοφοβούμενη θύμα.

Η θεά ΝτέΒι είναι η σύζυγος του Σίβα, του θεού της γέννησης και της καταστροφής. Είναι η μητέρα όλων και στα χέρια της κρατά τη χαρά και τον πόνο, τη ζωή και το θάνατο. Έχει πολλές προσωνυμίες και πολλές μορφές.

Ως μητέρα της ζωής, η ΝτέΒι φέρνει τη βροχή και καταπολεμά την αρρώστια. Είναι τρυφερή και γλυκιά.

Ως μητέρα του θανάτου, είναι τρομαχτική.

Όταν πολεμά, γίνεται η Ντούργκα με τα κίτρινα μαλλιά και είναι φοβερή. Έχει οχτώ χέρια και επελαύνει στη μάχη εναντίον των εχθρών της.

Όταν όμως η Ντούργκα εξοργίζεται, η θεά Κάλι ξεπετάγεται από το μέτωπο της και τότε δεν τρέμουν από φόβο μονάχα οι κακοί, αλλά και οι ενάρετοι. Και τούτο επειδή η Κάλι είναι αιμοδιψής και τυφλωμένη από μίσος. Αν δεν τη σταματήσει κάποιος, μπορεί να εξολοθρεύσει ολόκληρο τον κόσμο, να πολεμά μέχρι που να μην απομείνει κανένας ζωντανός!

Η Ντούργκα είναι ανίκητη στη μάχη. Γεννήθηκε για να προστατεύει τους θεούς από το δαίμονα Μαχίσα, που, με τη μορφή γιγάντιου νεροβούβαλου, τους τρομοκρατούσε με τις φρικιαστικές οπλές και τα κέρατα του, καθώς και τον τυφώνα που ξερνούσε η ανάσα του. Ούτε ο Βισνού ο προστάτης, ούτε ο Σίβα ο καταστροφέας δεν μπορούσαν να τον νικήσουν.

Η Ντέβι κρατά στα χέρια της τη ζωή και το θάνατο

Ντούργκα

Η πολεμόχαρη θεά Ντούργκα επιτίθεται στο δαίμονα Μαχίσα

Μαχίσα

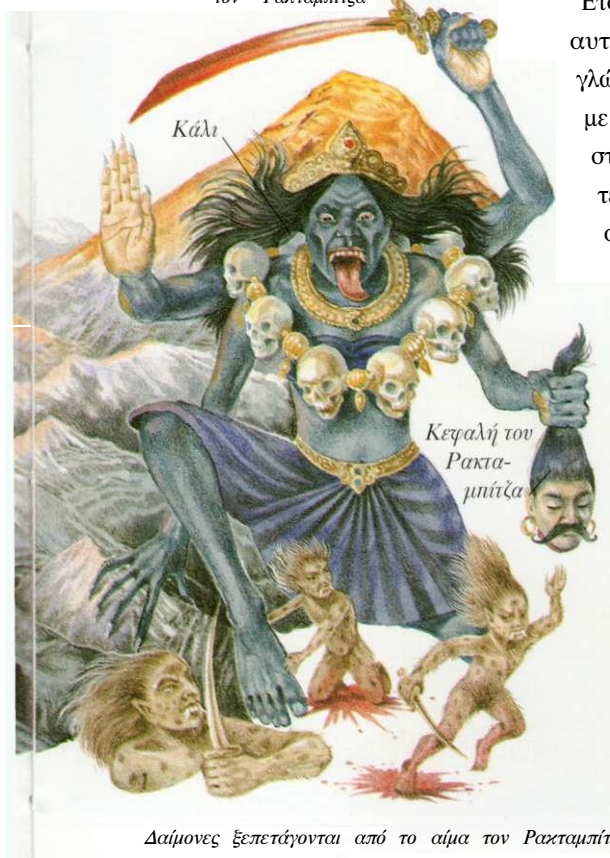

Η Ντούργκα όρμησε στη μάχη καβάλα στο λιοντάρι της. Τότε ο Μαχίσα μεταμορφώθηκε και αυτός σε λιοντάρι. Η Ντούργκα αποκεφάλισε το λιοντάρι, αλλά ο δαίμονας έγινε πολεμιστής με ξίφος και ασπίδα. Η Ντούργκα του έριξε ένα βέλος, αλλά ο Μαχίσα μεταμορφώθηκε σε τεράστιο ελέφαντα. Η Ντούργκα έκοψε με το σπαθί της την προβοσκίδα του ελέφαντα, μα ο Μαχίσα μεταμορφώθηκε ξανά σε τερατώδες βουβάλι. Το βουβάλι όρμησε καταπάνω της, αλλά η Ντούργκα κινήθηκε πρώτη, με μάτια κοκκινισμένα, γελώντας και βγάζοντας μια άγρια πολεμική κραυγή.

Καβάλησε το βουβάλι και το κλότσησε στο λαιμό. Εκείνη τη στιγμή το πνεύμα του Μαχίσα μισοβγήκε από το στόμα του βουβαλιού. Η Ντούργκα έσυρε το σπαθί της και αποκεφάλισε το δαίμονα. Όταν το βουβάλι σωριάστηκε, όλοι οι θεοί φώναξαν: «Νικήσαμε!» Και όλοι οι δαίμονες κραύγασαν με αγωνία.

Κάποτε όμως η Ντούργκα στριμώχτηκε πολύ άσχημα στη μάχη με τους κυρίους των δαιμόνων Τσάντα και Μουντά και το δαίμονα Ρακταμπίτζα. Και τούτο επειδή κάθε φορά που μια σταγόνα αίμα του Ρακταμπίτζα άγγιζε το έδαφος, αμέσως γεννιόταν ένα αντίγραφο του δαίμονα. Όσο πιο σκληρά πολεμούσε η Ντούργκα, τόσο περισσότερα αντίγραφα του δαίμονα γεννιούνταν.

Η Κάλι αποκεφαλίζει
τον Ρακταμπίτζα

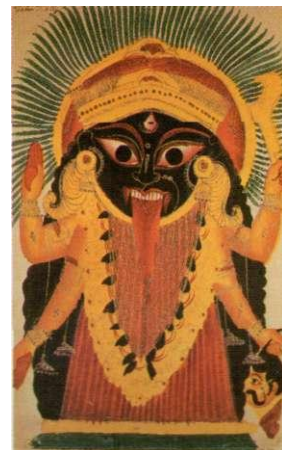

Δαίμονες ξεπετάγονται από το αίμα τον Ρακταμπίτζα

Έτσι η Ντούργκα κάλεσε την Κάλι και αυτή ανταποκρίθηκε στο κάλεσμα της. Η γλώσσα της ξεχείλωσε από το στόμα της με τα κοφτερά δόντια κι έγλειφε τις σταγόνες στον αέρα. Στο ένα από τα τέσσερα χέρια της κρατούσε το αιματοβαμμένο ξίφος.

Πρώτα, με ένα μουγκρητό, έσφαξε τους κυρίους των δαιμόνων. Μετά ρίχτηκε στον ίδιο τον Ρακταμπίτζα, αποκεφαλίζοντας τον με το ξίφος της. Τίναξε τη γλώσσα της και μάζεψε το χυμένο αίμα του και μετά ρούφηξε όλο το αίμα από το πτώμα του. Τους λιγοστούς μικρούς δαίμονες που ξεπετάγονταν εκεί όπου σταγονίτσες αίματος άγγιζαν το έδαφος, τους κατάπινε ολόκληρους.

Τέτοια είναι η οργή της ΝτέΒι, της μητέρας που κρατά το σύμπαν στη μήτρα της.

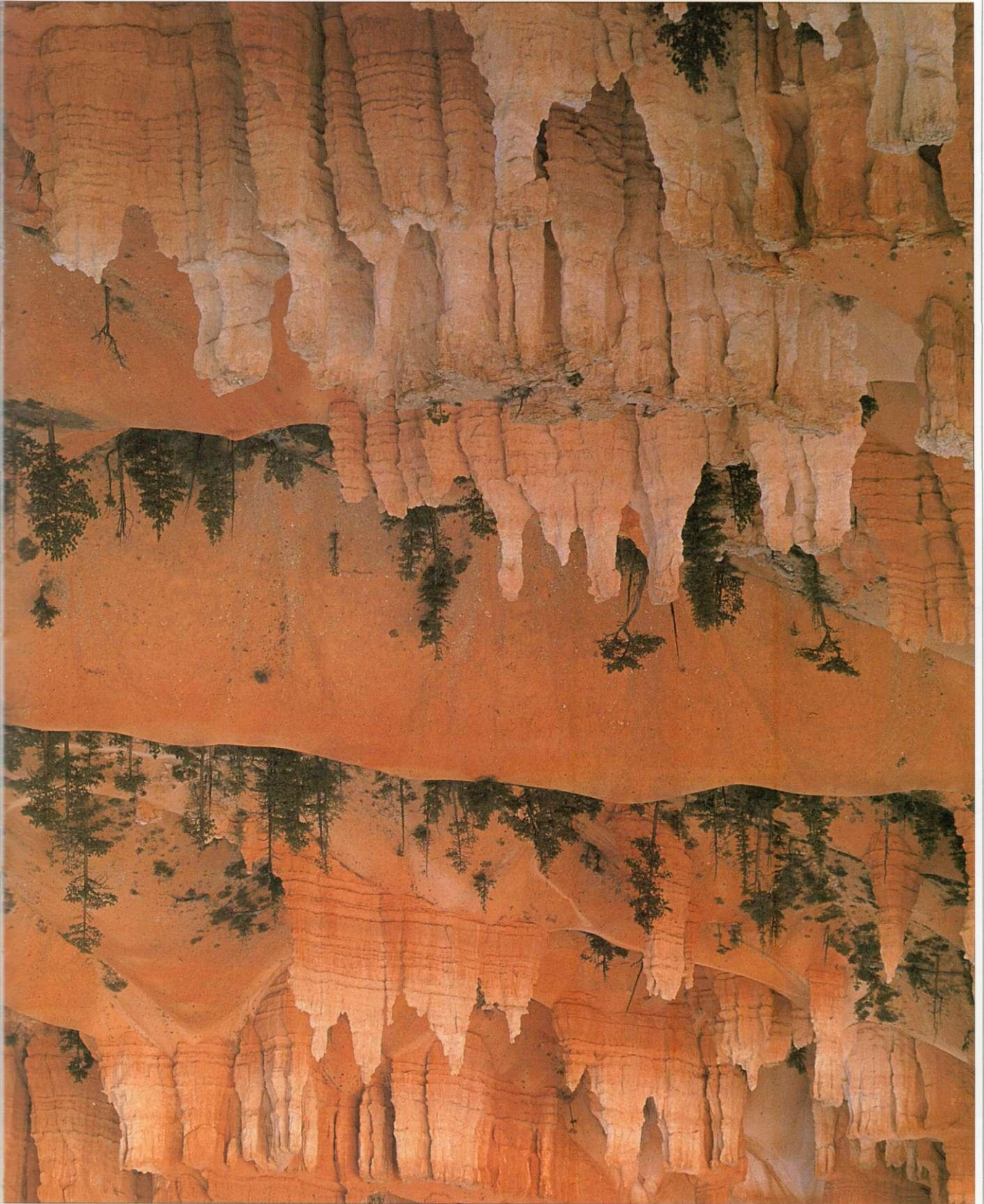

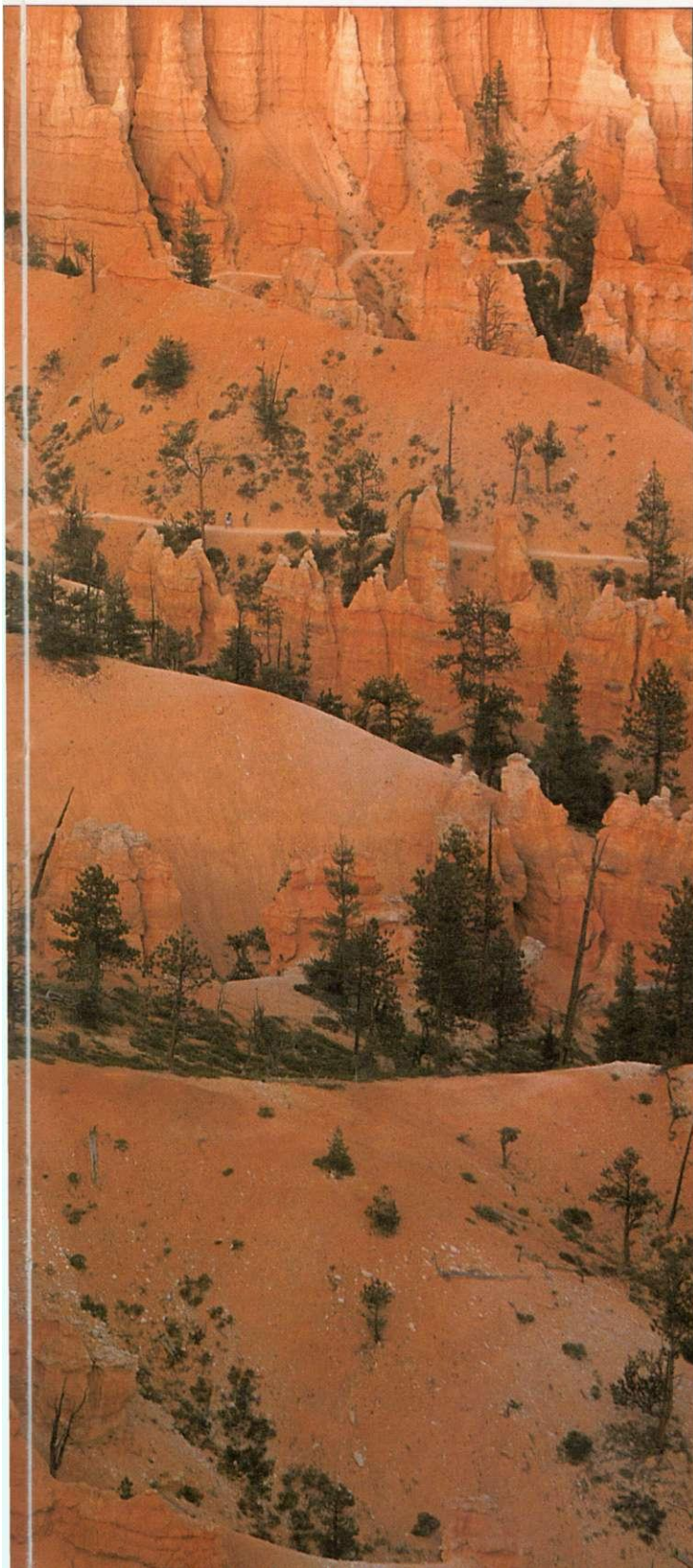
Η ΝΤΕΒΙ ΩΣ ΚΑΛΙ

Η Κάλι, η πιο αιμοδιψής μορφή της θεάς ΝτέΒι, που με τη μακριά της γλώσσα ρουφά το αίμα, σε **πίνακα** του 18ου αι. Στα αριστερά της χέρια κρατά σύμβολα θανάτου: ένα ξίφος κι ένα ασώματο κεφάλι. Όμως με το ένα δεξί της χέρι κρατά ένα ιερό βιβλίο και με το άλλο ευλογεί τους πιστούς της. Από τη θεά Κάλι πήρε το όνομα της η ινδική πόλη Καλκούτα.

ΣΙΒΑ

Ο Σίβα, ένας από τους κυριότερους θεούς του ινδουισμού, έχει στη μέση του μετώπου του ένα τρίτο μάτι που βγάζει φωτιές. Στην αρχή ήταν ένας θεοφοβούμενος ερημίτης, αλλά ο Κάμα, ο θεός του έρωτα, του έριξε το βέλος της επιθυμίας. Έτσι ο Σίβα ερωτεύτηκε την Παρβάτι. μια όμορφη κοπέλα που ζούσε στα βουνά, μια από τις ενσαρκώσεις της θεάς ΝτέΒι. Ο Σίβα είναι τρομακτικός και ευγενικός ταυτόχρονα, καταστροφικός και μεγαλόψυχος.

ΘΕΟΙ ΚΑΙ ΘΝΗΤΟΙ

Μερικοί θεοί δημιουργοί μπορεί και να εγκαταλείψουν τον κόσμο αφού ολοκληρώσουν το έργο τους, ενώ άλλοι θεοί εξακολουθούν να βρίσκουν ενδιαφέρον στον κόσμο των ανθρώπων.

Καθώς δεν τους αρκεί ο ρολος του απλου παρατηρητή, αυτοί οι αθάνατοι εμπλέκονται στη ζωή των ανθρώπων και τους οδηγούν σε κάθε είδους απροσδόκητες περιπέτειες. Μάλιστα, ορισμένοι θεοί φτάνουν στο σημείο να ερωτευτούν θνητές, και από αυτές τις σχέσεις γεννηθηκαν πολλοι απο τους ήρωες της μυθολογίας. Αυτοί οι ημίθεοι κατέχουν ασυνήθιστες ιδιότητες, συνήθως μεγάλη δύναμη ή ευφυΐα. Μερικές φορές ένα δώρο των θεών μπορεί να αποκτηθεί τυχαία, όπως στο μύθο του Τάλιεσιν, όπου ένα συνηθισμένο αγόρι γίνεται ο μεγαλύτερος ποιητής της Ουαλίας. Και μερικές φορές, όπως ανακαλύπτει ο Μίδας, το δώρο ενός αθάνατου μπορεί, αντί για ευλογία, να γίνει κατάρρα.

Ο γίγαντας Χούγκι ξεπερνά στο τρέξιμο τον
Θίαψι στο κεφάλαιο Ο Θωρ στη χώρα
των γιγάντων, όπου οι γίγαντες εξαπατούν
θεούς και ανθρώπους αδιακρίτως

ΤΟ ΑΓΓΙΓΜΑ ΤΟΥ ΜΙΔΑ

ΣΑΤΥΡΟΙ

Θεότητες των δασών που το κάτω μέρος το σώματος τους έμοιαζε με τράγο ή άλογο. Ήταν ακόλουθοι του Διόνυσου. Οι Σάτυροι ήταν νέοι ενώ οι Σιληνοί γέροι.

Ο χοντρός Σιληνός πίνει κρασί και αφηγείται στον Μίδα παράξενες ιστορίες

ΧΡΥΣΟΣ ΘΗΣΑΥΡΟΣ

Αυτή η κανάτα με νομίσματα του 650-625 π.Χ βρέθηκε στην Έφεσο. Τα νομίσματα είναι από ένα κράμα χρυσού και αργύρου, που λεγόταν ήλεκτρο.

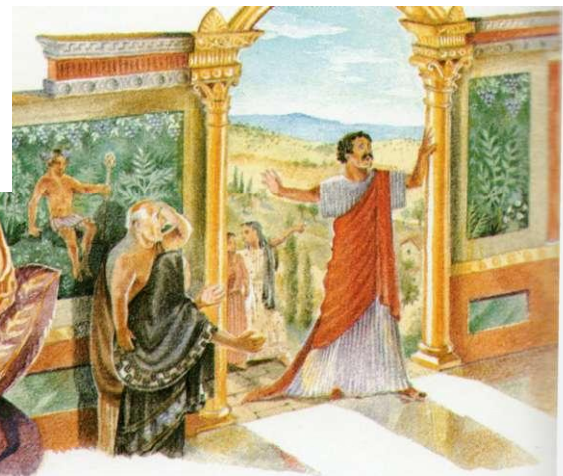
Τα μυρμήγκια φέρνουν στα χείλη του μικρού Μίδα χρυσαφένιους σπόρους σιταριού

ΜΕΡΙΚΕΣ ΦΟΡΕΣ τα δώρα των θεών είναι απατηλά. Αυτό μας διδάσκει η ιστορία του Βασιλιά Μίδα που θεωρούσε τον εαυτό του σοφό. Ο ποιητής Ορφέας είχε μυήσει τον Μίδα στα μυστήρια του Διόνυσου, του θεού του κρασιού. Έτσι, όταν μια μέρα οι χωρικοί του έφεραν έναν ηλίκιωμένο μεθυσμένο Σιληνό (ή Σειληνό), στολισμένο με γιρλάντες, ο Μίδας κατάλαβε ότι αυτός ήταν ο αγαπημένος σύντροφος του Διόνυσου.

Για δέκα μερόνυχτα ο Μίδας γλεντοκοπούσε με τον Σιληνό και άκουγε τις περίεργες ιστορίες του. Του είπε για μια τρομερή δίνη, που κανένας ταξιδιώτης δεν μπορεί να περάσει. Πλάι της κυλούν δύο ποτάμια. Στην όχθη του πρώτου ποταμού φυτρώνει ένα δέντρο που όποιος τρώει τους καρπούς του γερνά και μαραζώνει. Αλλά στην όχθη του δεύτερου φυτρώνει ένα δέντρο που οι καρποί του κάνουν τους ανθρώπους ξανά νέους. Μια δαγκωματιά και ο γέροντας γίνεται μεσόκοπος· δύο δαγκωματιές και γίνεται νέος· τρεις δαγκωματιές και γίνεται έφηβος· τέσσερις δαγκωματιές και γίνεται παιδί· πέντε δαγκωματιές και γίνεται βρέφος. Αν δαγκώσει και έκτη φορά, εξαφανίζεται εντελώς.

Τελικά, ο Μίδας έπεισε τον Σιληνό να γυρίσει στον Διόνυσο, στις όχθες του ποταμού Πακτωλού. Ο θεός είχε πεθυμήσει το σύντροφο του και, χαρούμενος με την επιστροφή του, είπε στον Μίδα: «Πες μου μια επιθυμία σου και θα την πραγματοποιήσω».

Στην αρχή ο Μίδας σκέφτηκε την ιστορία του Σιληνού, αλλά μετά θυμήθηκε ένα άλλο περιστατικό: όταν ο ίδιος ήταν μωρό, κάτι μυρμήγκια έφεραν χρυσαφένιους σπόρους σιταριού στα χείλη του - σημάδι ότι θα αποκτούσε τεράστια πλούτη. Έτσι, αντί να διαλέξει τη νιότη, ο Μίδας είπε: «Θέλω ό,τι αγγίζω να γίνεται χρυσάφι».

Ο θεός ικανοποίησε την επιθυμία του Μίδα και ο Βασιλιάς αναχώρησε, ενθουσιασμένος με την εύνοια της τύχης. Καθώς Βάδιζε, έσπασε ένα χαμηλό κλαρί Βαλανιδιάς και αμέσως αυτό έγινε χρυσό. Ακούμπησε μια πέτρα κι ένα σβόλο χώμα και αμέσως έγιναν χρυσάφι. Το ίδιο συνέβη και όταν μάζειψε ένα στάχυ σταριού. Έκοψε ένα μήλο και αυτό έγινε χρυσό, όπως τα μυθικά μήλα των Εσπερίδων.

Άγγιξε τις κολόνες στην πύλη του παλατιού του και αυτές έγιναν χρυσές. Ακόμη και το νερό με το οποίο πλύθηκε γινόταν χρυσό στα χέρια του. Ζήτησε φαγητό και κρασί. Αλλά όταν άγγιξε ένα κομμάτι ψωμί, έγινε κι αυτό χρυσό. Δάγκωσε λίγο κρέας και παραλίγο να σπάσει τα δόντια του στο σκληρό μέταλλο. Ακόμη και το κρασί, η ανακάλυψη και το δώρο του Διόνυσου στους ανθρώπους, γινόταν υγρό χρυσάφι καθώς περνούσε από τα χείλη του.

Ο Μίδας δεν μπορούσε ούτε να φάει ούτε να πει και σε λίγο άρχισε να νιώθει το μαρτύριο της πείνας και της δίψας. Το χρυσάφι, που κάποτε το ποθούσε με όλη του την ψυχή, είχε γίνει τώρα μισητό. Παρακάλεσε τον Διόνυσο να πάρει πίσω το δώρο του.

Ο Διόνυσος τον λυπήθηκε και του είπε: «Για να πάρω πίσω το δώρο μου, πρέπει να πας στις πηγές του ποταμού Πακτωλού. Πλύσου στην πηγή και ξέπλυνε την απληστία σου». Αυτό έκανε ο Μίδας και, καθώς πλενόταν, το ποτάμι εξουδετέρωσε το χρυσό του άγγιγμα. Τα νερά γέμισαν χρυσάφι και ακόμη και τώρα το έδαφος στην ακροποταμιά έχει μια χρυσαφένια λάμψη.

ΛΙΓΕΙΑ ΚΡΑΣΙΟΥ

Οι αρχαίοι Έλληνες αγαπούσαν πολύ το κρασί. Πίστευαν ότι ήταν το δώρο του θεού Διόνυσου στην ανθρωπότητα. Συνήθως το έπιναν αραιωμένο και

πιθανόν το μεγαλύτερο από τα δύο αυτά περιείχε νερό γι' αυτό το σκοπό. Το μίγμα χυνόταν σε μια κανάτα, ενώ η κουτάλα χρησιμοποιε για το σερβίρισμα του κρασιού στα κύπελλα.

Ο Μίδας ξεπλένει
στο ποτάμι το
χρυσό του άγγιγμα

Ό,τι αγγίζει ο Μίδας γίνεται χρυσός,
ακόμη και το φαγητό και το κρασί του

ΑΠΟΛΛΩΝΑΣ

Αυτό το άγαλμα του Απόλλωνα χρονολογείται στο 575-550 π.Χ. Ο Απόλλωνας, θεός της μουσικής και του φωτός, απεικονίζεται με όμορφες μακριές μπούκλες.

ΤΑ ΑΦΤΙΑ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΙΑ ΜΙΔΑ

ΜΙΑ ΑΛΛΗ ΙΣΤΟΡΙΑ για τον Μίδα δείχνει ότι μολονότι γιατρεύτηκε από το πάθος του για χρυσάφι, ωστόσο δεν έβαλε μυαλό. Βλέπετε, ο Μίδας έγινε οπαδός του Πάνα, του θεού των βοσκοτόπων και της ερημιάς, και πρόσβαλε τον Απόλλωνα.

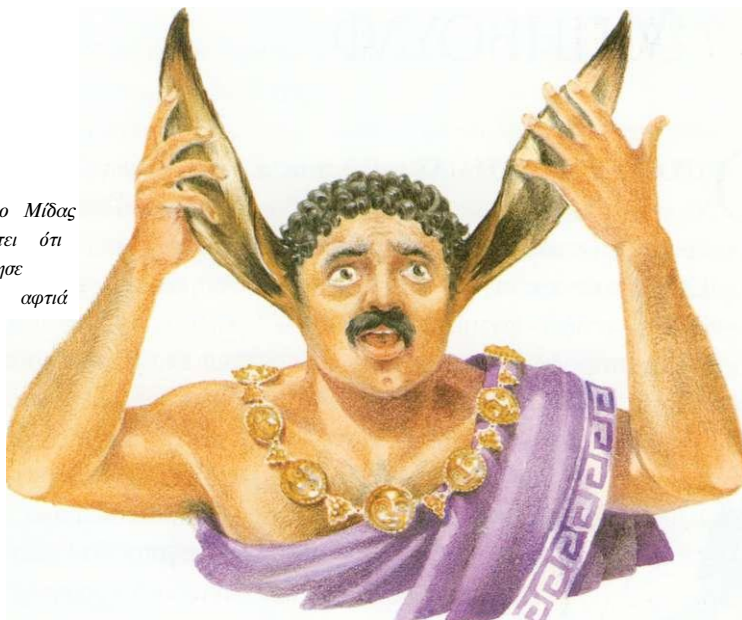
Ο Πάνας έπαιξε μουσική με τις ξύλινες φλογέρες του και επειδή οι απλές αυτές μελωδίες άρεσαν σε όλους, άρχισε να καυχείται ότι είναι καλύτερος μουσικός από τον Απόλλωνα, το θεό της μουσικής. Έφτασε μάλιστα στο σημείο να καλέσει τον Απόλλωνα σε διαγωνισμό μουσικής, με κριτή τον ποτάμιο θεό Τμώλο.

Ο Τμώλος ντύθηκε δικαστής. Φόρεσε στεφάνι από φύλλα βαλανιδιάς, στόλισε το μέτωπο του με βαλανίδια και κάθισε να ακούσει τη μουσική. Πρώτος έπαιξε ο Πάνας και οι χαρούμενοι σκοποί του άρεσαν σε όλους. Αλλά μετά ο Απόλλωνας πήρε τη λύρα και οι πανέμορφες μελωδίες του ξεχύθηκαν στον αέρα σαν την απαλή αύρα που ρυτιδώνει την επιφάνεια της θάλασσας.

Έντρομος ο Μίδας
ανακαλύπτει ότι
απέκτησε
γαϊδουρινά αφτιά

ΖΩΟΜΟΡΦΟ ΚΥΠΕΛΛΟ

Τα ζωγραφισμένα ελληνικά αγγεία συχνά απεικονίζουν πρόσωπα και σκηνές από την ελληνική μυθολογία. Τα αγγεία με σχήμα ζώου είναι πιο σπανία. Αυτό το ασυνήθιστο κύπελλο με τις δύο λαβές έχει για εκροή ένα κεφάλι γαϊδάρου.

Χωρίς δισταγμό ο Τιμόλος ανακήρυξε νικητή τον Απόλλωνα, αλλά ο Μίδα είχε αντιρρήσεις. «Προτιμώ το παίξιμο του Πάνα», είπε.

«Μήπως δεν άκουσες καλά;» τον ρώτησε ο Τιμόλος.

«Τα αφτιά μου είναι μια χαρά», αποκρίθηκε ο Μίδα.

Αυτή η φράση ήταν η σταγόνα που έκανε την οργή του Απόλλωνα να ξεχειλίζει. «Δεν είσαι άξιος να έχεις αφτιά ανθρώπου», είπε, «εφόσον τα χρησιμοποιείς έτσι». Κι έδωσε στον Μίδα αφτιά γαϊδάρου: μακριά, γκριζα και τριχωτά. «Τώρα έχεις τα αφτιά που σου αξίζουν», του είπε.

Ο Βασιλιάς Μίδα ντρεπόταν πολύ για τα γαϊδουρινά αφτιά του και προσπαθούσε να τα κρύψει τυλίγοντας τα σε ένα μαντίλι. Φυσικά όμως ο κουρέας του ανακάλυψε το μυστικό του.

Ο κουρέας δε μίλησε σε κανέναν γι' αυτό το παράξενο κουσούρι του βασιλιά, αλλά δεν μπορούσε να κρατήσει για τον εαυτό του ένα τέτοιο μυστικό. Έτσι πήγε στην εξοχή, άνοιξε μια τρύπα και ψιθύρισε το μυστικό στο έδαφος. Ύστερα σκέπασε την τρύπα με χώμα.

Αλλά κανένα μυστικό δε μένει κρυφό. Μια συστάδα από καλάμια φύτρωσε εκεί όπου ο κουρέας είχε θάψει το μυστικό και, καθώς ο άνεμος σφύριζε ανάμεσα τους, τα καλάμια μουρμούριζαν: «Ο βασιλιάς Μίδα έχει γαϊδουρινά αφτιά! Ο βασιλιάς Μίδα έχει γαϊδουρινά αφτιά!».

Όταν έμαθε ότι όλος ο κόσμος ήξερε πια το μυστικό του, ο Μίδα πέθανε από ντροπή.

ΟΙ ΦΛΟΓΕΡΕΣ ΤΟΥ ΠΑΝΑ

Λέγεται ότι ο Μίδα ήταν ο εφευρέτης της φλογέρας με την οποία έπαιξε ο Πάνας. Ίσως γι' αυτό να προτίμησε το παίξιμο του Πάνα και όχι του Απόλλωνα.

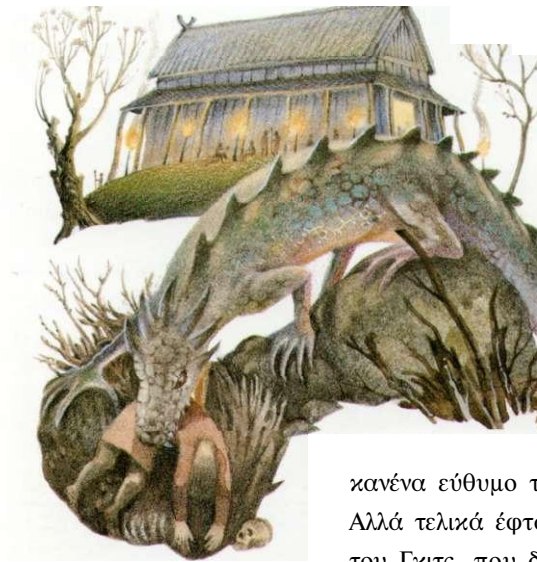
Όλοι ακούνε τα καλάμια να ψιθυρίζουν: «Ο βασιλιάς Μίδα έχει γαϊδουρινά αφτιά!»

ΜΠΗΒΟΥΛΦ

ΕΠΙΚΟ ΠΟΙΗΜΑ

Το έπος του Μπήβουλφ το απάγγειλλαν ή το τραγουδούσαν πολύ πριν γραφτεί στο χαρτί. Η εκδοχή που ξέρουμε σήμερα είναι του 8ου αι., αν και το μόνο χειρόγραφο που διασώζεται χρονολογείται στο 10ο αιώνα.

Το τέρας Γκρέντελ σέρνει ένα θύμα στη φωλιά του στους βάλιους

ΟΙ ΑΓΓΛΟΣΑΞΟΝΕΣ

Μετά την αναχώρηση των Ρωμαίων από τη Βρετανία, γύρω στο 400 μ.Χ., οι Βρετανοί ζήτησαν από τις βορειοευρωπαϊκές φυλές Αγγλούς, Σαξόνες, Ιουτούς και Φρίσιους- να τους βοηθήσουν κατά των Πικτών και των Σκότων. Αυτοί οι «Αγγλοσάξονες» νίκησαν τους Πίκτες, αλλά εγκαταστάθηκαν στη Βρετανία ως κατακτητές.

Ο ΧΡΟΘΓΚΑΡ, Ο ΒΑΣΙΛΙΑΣ της Δανίας, έχτισε ένα μεγάλο παλάτι στο Χέοροτ. Εκεί πρόσφερε χρυσά περιβραχιόνια και άλλα δώρα στους υπηκόους του. Το υδρόμελι έρεε άφθονο, οι πολεμιστές καυχούνταν για τα κατορθώματά τους και οι βάρδοι υμνούσαν τα θαύματα του κόσμου. Οι ήχοι της ευθυμίας αντηχούσαν παντού.

Πιο πέρα, στους υφάλμυρους βάλτους, ενέδρευε ένα διαβολικό πλάσμα, το Γκρέντελ, ένα φρικτό τέρας που λυμαινόταν τις γειτονικές περιοχές. Όσο άκουγε γέλια τόσο έσκαγε από το κακό του. Οι νύχτες του ήταν μαρτυρικές.

Όσπου δεν άντεξε και όρμησε στο Χέοροτ. Οι καλεσμένοι | είχαν αποκοιμηθεί, ζαλισμένοι από την μπίρα, με τα στομάχια βαριά από το πολύ φαγητό. Το Γκρέντελ τούς έσπασε το λαιμό και τους έσυρε στο κρησφύγετο του.

Για δώδεκα χρόνια το Γκρέντελ επισκεπτόταν κάθε βράδυ το παλάτι του Χρόθγκαρ. Όλο αυτόν τον καιρό

κανένα εύθυμο τραγούδι δεν αντήχησε εκεί. Αλλά τελικά έφτασε ένας ήρωας, ο Μπήβουλφ του Γκιτς, που δήλωσε: «Ή θα σκοτώσω αυτό το τέρας ή θα πεθάνω».

«Κανείς δεν μπορεί να τα Βάλει μαζί του, και πολύ περισσότερο ένα νιάνιαρο σαν κι εσένα», είπε ειρωνικά ο Ούνφερεθ, ένας από τους άντρες του Χρόθγκαρ.

«Θα το σκοτώσω με τα ίδια μου τα χέρια», είπε ο Μπήβουλφ

Εκείνη τη νύχτα το Γκρέντελ εισέβαλε γι' άλλη μια φορά στο παλάτι. Ο Μπήβουλφ γράπωσε το τέρας και πάλεψε μαζί του. Και με μια τρομακτική κραυγή, Βύθισε το δυνατό του μπράτσο στο σώμα του Γκρέντελ. Το λαβωμένο τέρας ούρλιαξε και, θρηνώντας σπαρακτικά, το έσκασε μέσα στο σκοτάδι.

Την άλλη νύχτα όλοι πανηγύριζαν, χωρίς όμως να ξέρουν τι τους περίμενε. Μέσα στο σκοτάδι, ένα ακόμη πιο σιχαμερό πλάσμα, η μητέρα του Γκρέντελ,

ο Μπήβουλφ ορκίζεται να σκοτώσει το τέρας με τα ίδια του τα χέρια

ήρθε και σκότωσε τον Έσερε, τον καλύτερο φίλο του Βασιλιά για να εκδικηθεί το θάνατο του παιδιού της.

Ο Μπήβουλφ την ακολούθησε στους βάλτους ως τη λίμνη που κρυβόταν.

«Συγγνώμη για τα λόγια μου», είπε ο Ούνφερθ. «Να, πάρε το ξίφος μου, το Χράντινγκ. Ποτέ δεν ξαστοχεί».

Ο Μπήβουλφ Βούτηξε στη λίμνη. Κολύμπησε ως εκεί όπου Βρισκόταν η φωλιά του τέρατος. Εκείνη τον δάγκωσε αλλά το δαχτυλιδένιο πλέγμα της πανοπλίας του τον προστάτεψε. Όρμησε καταπάνω της, αλλά το ξίφος του Ούνφερθ δεν μπορούσε να διαπεράσει το χοντρό της πετσό. Τότε είδε ακουμπισμένο στο Βυθό ένα Βαρύ ξίφος, καμωμένο για γίγαντα. Ο Μπήβουλφ ήταν ο μοναδικός θνητός που μπορούσε να το σηκώσει. Το άρπαξε και χτύπησε. Τα νερά της λίμνης άρχισαν να κοχλάζουν αίμα.

Οι άντρες που παρακολουθούσαν στην όχθη είπαν: «Ο Μπήβουλφ είναι νεκρός». Αλλά εκείνος βγήκε στην επιφάνεια, κρατώντας τα κεφάλια του

Ο νεαρός πολεμιστής αρπάζει το μεγάλο ξίφος από το βυθό της λίμνης και χτυπά τη/ μητέρα του Γκρέντελ

Γκρέντελ και της μητέρας του.

Ακολούθησαν χαρές και πανηγύρια ώσπου ο Μπήβουλφ και οι σύντροφοι του σάλπαραν, ακολουθώντας το μονοπάτι των γλάρων, το δρόμο της φάλαινας, ως τη χώρα του Γκιτς. όπου ο Μπήβουλφ θα γινόταν βασιλιάς.

ΓΗ ΤΕΡΑΤΩΝ

Δεν ήταν δύσκολο οι Αγγλοσάξονες να πιστέψουν ότι φοβερά τέρατα κρύβονταν στα απέραντα υγρά και

βαλτοτόπια, όπως αυτά του Κέμπριτζσάιρ στην Αγγλία.

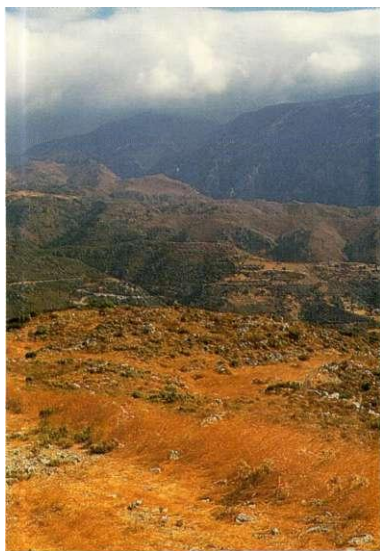

ΦΤΕΡΩΤΟΣ ΔΡΑΚΟΣ

Αυτός ο μπρούντζινος φτερωτός δράκος, που κοσμούσε την πανοπλία ενός αγγλοσάξονα αρχηγού, δεν είναι παρά ένα δείγμα των πολλών θησαυρών που περιείχονταν στο ταφικό πλοίο του Σάτον Χου, στο Σάφοκ της Αγγλίας, που βρέθηκε στα τέλη της δεκαετίας του 1930.

ΘΗΣ'ΕΑΣ ΚΑΙ ΜΙΝ'ΩΤΑΥΡΟΣ

ΤΑ ΒΟΥΝΑ ΤΗΣ ΚΡΗΤΗΣ

Η Κρήτη είναι ένα νησί γεμάτο αντιθέσεις: χιονοσκεπαστά βουνά και εύφορες κοιλάδες. Στο διάστημα 2500-1100 π.Χ. άνησε εκεί ένας

πολιτισμός, που ονομάστηκε μινωικός από το μυθικό βασιλιά Μίνωα.

Η Πασιφάη, κρυμμένη μέσα στην ξύλινη αγελάδα που έφτιαξε ο Δαίδαλος, περιμένει να πλησιάσει ο άσπρος ταύρος

Ο ΔΙΑΣ ΕΙΧΕ ΠΟΛΛΕΣ ερωτικές περιπέτειες με θνητές, που τις αποπλανούσε καταφεύγοντας σε διάφορες μεταμορφώσεις. Πολλές από τις αγαπημένες του είχαν γεννήσει παιδιά που η μοίρα τους άλλαξε την πορεία του κόσμου. Μια από τις αγαπημένες του ήταν η Ευρώπη, που ο Δίας την είχε δει να βαδίζει στην ακροθαλασσιά. Μεταμορφώθηκε σε κατάλευκο ταύρο, η Ευρώπη τον χάιδεψε και στόλισε με λουλούδια τα κέρατα του. Τόσο πολύ ξεθάρρεψε, που τον καβάλησε και τον άφησε να την πάει στη θάλασσα.

Μόλις βρέθηκαν στο νερό, ο Δίας διέσχισε το πέλαγος και την πήγε στην Κρήτη. Εκεί, μεταμορφωμένος σε αετό, πλάγιασε μαζί της. Η Ευρώπη τού έκανε τρεις γιους: τον Μίνωα, τον Ραδάμανθυ και τον Σαρπηδόνα.

Μετά ο Δίας επέστρεψε στον Όλυμπο και η Ευρώπη παντρεύτηκε τον Αστέριο, το βασιλιά της Κρήτης, που ανέθρεψε τα παιδιά της σαν να ήταν δικά του και όρισε διάδοχο του τον Μίνωα. Αργότερα ο Μίνωας έγινε βασιλιάς και πήρε για γυναίκα την όμορφη Πασιφάη. Τόσο μεγάλη ήταν η ισχύς και η δόξα του που ο Μίνωας καυχήθηκε ότι οι θεοί θα εκπλήρωναν όλο τους τις επιθυμίες. Για να το αποδείξει, έχτισε ένα Βωμό του Ποσειδώνα στην ακτή και παρακάλεσε να βγει από τη θάλασσα ένας θαυμαστός ταύρος. Ο Μίνωας υποσχέθηκε ότι θα θυσιάζε τον ταύρο στους θεούς.

Αμέσως ένας λευκός ταύρος αναδύθηκε από τα κύματα. Όμως ήταν τόσο όμορφο ζώο, που ο Μίνωας προτίμησε να θυσιάσει έναν ταύρο από το κοπάδι του και να κρατήσει το δώρο των θεών για τον εαυτό του. Για την αυθάδειά του, οι θεοί πήραν μια τρομερή εκδίκηση. Η Αφροδίτη, η θεά του έρωτα, έκανε την Πασιφάη, τη γυναίκα του Μίνωα να ερωτευτεί τον ταύρο.

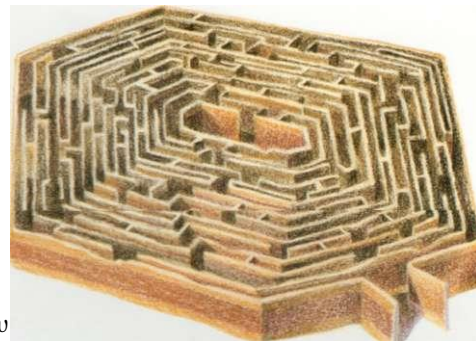
Τρομοκρατημένη, αλλά ανίκανη να καταπολεμήσει τη δύναμη της

Αφροδίτης, η Πασιφάη εκμυστηρεύτηκε το μυστικό της στον Δαίδαλο, ένα σπουδαίο τεχνίτη που υπηρετούσε τον Μίνωα στην Κνωσό.

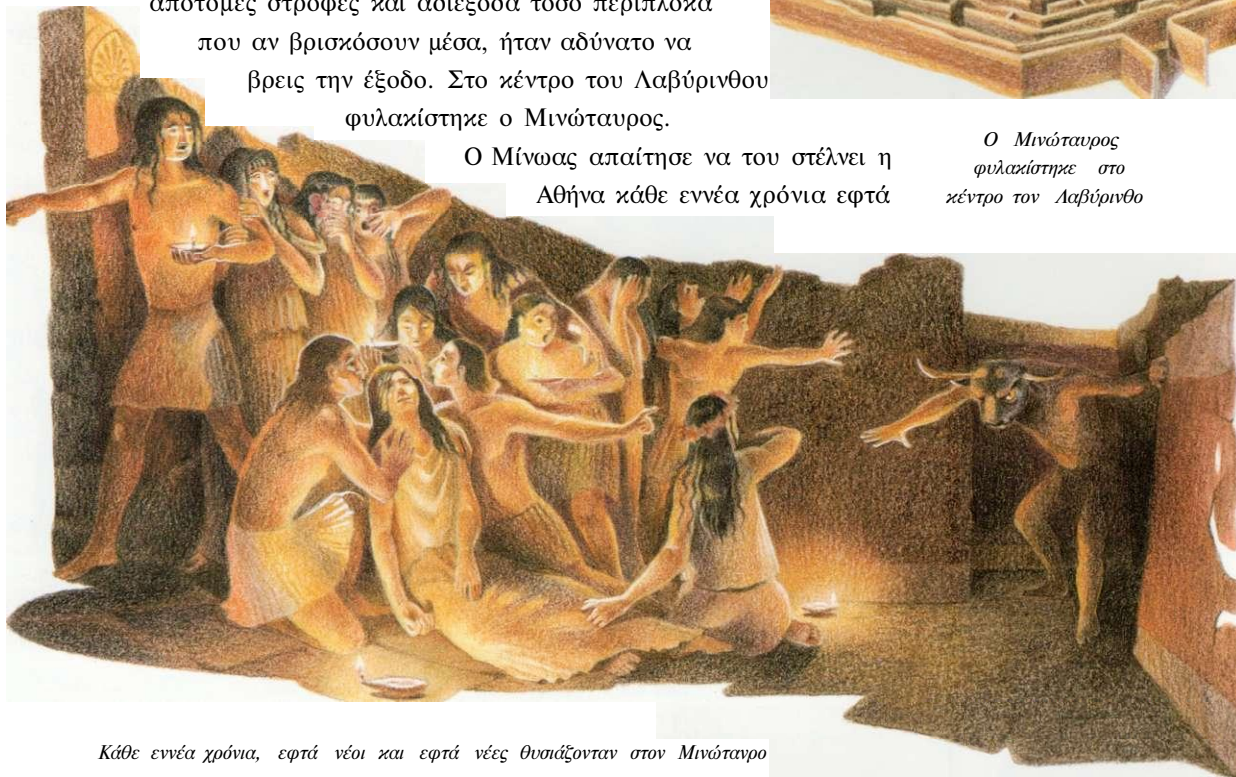
Ο Δαίδαλος έφτιαξε μια ξύλινη αγελάδα, κούφια στο εσωτερικό της, ώστε να κρύβεται μέσα η Πασιφάη. Έτσι, εκείνη μπορούσε να περνά πολλή ώρα με τον αγαπημένο της ταύρο χωρίς να τη βλέπει κανείς. Αλλά, γι' ακόμη μεγαλύτερη τιμωρία, οι θεοί θέλησαν να γεννήσει η Πασιφάη ένα τέρας, μισό ταύρο και μισό άνθρωπο, τον Μινώταυρο.

Έντρομος ο Μίνωας ζήτησε τη συμβουλή

ενός μάντη. «Κρύψε την ντροπή σου με πονηριά», τον συμβούλεψε εκείνος. Έτσι ο Μίνωας πρόσταξε τον Δαίδαλο να χτίσει το Λαβύρινθο, ένα κτίσμα με ελικοειδείς διαδρόμους, απότομες στροφές και αδιέξοδα τόσο περίπλοκα που αν βρισκόσουν μέσα, ήταν αδύνατο να βρεις την έξοδο. Στο κέντρο του Λαβύρινθου φυλακίστηκε ο Μινώταυρος.

Ο Μινώταυρος
φυλακίστηκε στο
κέντρο του Λαβύρινθου

Κάθε εννέα χρόνια, επτά νέοι και επτά νέες θυσιάζονταν στον Μινώταυρο

νέους και επτά νέες. Αυτοί έρχονταν με καράβι στην Κρήτη, όπου τους έριχναν στο Λαβύρινθο για να τους καταβροχθίσει ο Μινώταυρος.

Δύο φορές είχε πληρώσει η Αθήνα αυτό το Βαρύτατο τίμημα, χρέος του βασιλιά Αιγέα, επειδή πριν από μερικά χρόνια είχε συμβάλει κατά λάθος στο θάνατο του γιου του Μίνωα. Τώρα είχε φτάσει η τρίτη φορά. Αλλά τότε εμφανίστηκε ένας νεαρός ήρωας, που προσφέρθηκε να πάρει τη θέση ενός από τους επτά νέους και υποσχέθηκε ότι θα σκοτώνει το τέρας ή θα σκοτωνόταν ο ίδιος. Ήταν ο Θησέας, ο γιος του Βασιλιά Αιγέα, που λεγόταν ότι αληθινός πατέρας του ήταν ο Ποσειδώνας. Ο Θησέας είχε ήδη αποδειχτεί γενναίος και επινοητικός κι έτσι ο Αιγέας, με Βαριά καρδιά, τον άφησε να φύγει. Όμως του είπε: «Μέχρι τώρα, τα καράβια που έστελνα στην Κρήτη είχαν μαύρα πανιά, σε ένδειξη πένθους για τους νέους που θυσιάζονται στον Μινώταυρο. Αυτή τη φορά, το καράβι θα έχει και λευκά πανιά, σαν σημάδι ελπίδας. Αν σκοτώσεις το κτήνος, στην επιστροφή να σηκώσετε τα λευκά πανιά, για να ξέρουμε ότι πέτυχες και να το γιορτάσουμε». Και το πλοίο ξεκίνησε.

ΜΙΝΩΙΚΟ ΝΟΜΙΣΜΑ
Νόμισμα του 400 π.Χ. από
την Κνωσό της Κρήτης.
Ίσως το ανάκτορο της
Κνωσού, με τους
στριφογυριστούς
διαδρόμους, να ενέπνευσε
το μύθο του Λαβυρινθου.

Όταν το καράβι άραξε στην Κρήτη, ο Θησέας αμέσως κατέβηκε στη στεριά και, δηλώνοντας ότι ήταν γιος του Ποσειδώνα, προκάλεσε τον Μίνωα.

«Γιε του Ποσειδώνα!» είπε κοροϊδευτικά ο Μίνωας. «Ο μεγάλος Δίας θα φανερώσει σημάδια ότι είμαι γιος του, αλλά θα κάνει και για σένα ο Ποσειδώνας το ίδιο;»

Ο Θησέας έκανε ένα μακροβούτι στη θάλασσα και, συνοδευόμενος από ένα κοπάδι δελφίνια που έπαιζαν στον αφρό, έφτασε στο βυθό. Εκεί η Αμφιτρίτη, η θεά της θάλασσας, του χάρισε

Ένα κοπάδι δελφίνια συνοδεύει τον Θησέα στα βάθη της θάλασσας. Εκεί η Αμφιτρίτη του δίνει ένα δαχτυλίδι κι ένα στέμμα - σημάδια θεϊκής εύνοιας

ένα χρυσό δαχτυλίδι κι ένα στέμμα στολισμένο με πετράδια. Όταν τα δελφίνια τον συνόδεψαν ξανά ως την ακτή, ο Θησέας σήκωσε ψηλά τα πολύτιμα δώρα, ώστε όλοι να δούν ότι ήταν ο ευνοούμενος των θεών.

«Και τώρα, βασιλιά Μίνωα», είπε, «ήρθα να λευτερώσω τον Μινώταυρο από το παραμορφωμένο σώμα όπου τον έχει παγιδεύσει η κακία των θεών και η ανοησία των ανθρώπων. Αν είσαι άντρας, άφησε με να μπω στο Λαβύρινθο και να σκοτώσω τον Μινώταυρο με τα ίδια μου τα χέρια. Αν πετύχω, η Αθήνα δε θα σου χρωστά πια φόρο. Αν αποτύχω, ας πιει ο Μινώταυρος το αίμα μου».

«Έχει καλώς», είπε ο Μίνωας. «Δοκίμασε την τύχη σου, γιε του Ποσειδώνα».

Την άλλη μέρα η κόρη του βασιλιά Μίνωα, η Αριάδνη, που είχε ερωτευτεί τον Θησέα, τον πλησίασε και του είπε: «Αν με πάρεις μαζί σου στην Αθήνα και με κάνεις γυναίκα σου, θα σου μάθω τα κατατόπια του Λαβύρινθου, που μου τα έδειξε ο αρχιτέκτονας του, ο Δαίδαλος».

ΔΕΛΦΙΝΟΜΟΡΦΟ ΑΓΓΕΙΟ

Οι αρχαίοι Έλληνες πίστευαν ότι τα δελφίνια έχουν ξεχωριστή δύναμη και συχνά τα απαθανάτιζαν στην τέχνη τους. Σε αυτό το αγγείο σε σχήμα δελφίνου ίσως να έβαζαν λάδι.

Ο Θησέας συμφώνησε και η Αριάδνη του έδωσε ένα κουβάρι κλωστή. «Δέσε τη μία άκρη αυτής της κλωστής στην είσοδο του Λαβυρίνθου», του είπε. «Μετά άφησε το κουβάρι να κυλήσει. Ακολούθησε το και θα σε οδηγήσει στο κέντρο, εκεί θα βρεις τη βρομερή φωλιά του ετεροθαλούς αδελφού μου, του Μινώταυρου. Πήγαινε νύχτα, όταν θα κοιμάται, και πνίξε τον. Μετά, τύλιξε ξανά το νήμα και θα βγεις από το Λαβύρινθο».

Εκείνη τη νύχτα ο Θησέας έκανε ό,τι τον είχε συμβουλέψει η Αριάδνη. Καθώς βυθιζόταν στους σκοτεινούς διαδρόμους του Λαβύρινθου, η κλωστή λαμποκοπούσε και οδηγούσε τα βήματά του.

Όταν ο Θησέας τύλιξε τα μπράτσα του γύρω από το κοιμισμένο θηρίο, αυτό ξύπνησε και, αφήνοντας έναν άγριο βρυχηθμό, τον αγκάλιασε θανατερά. Αλλά ο Θησέας ήταν πιο δυνατός και, έτσι όπως πάλευαν, έσπασε τη ραχοκοκαλιά του τέρατος και το σκότωσε.

Όταν ο Θησέας βγήκε από το Λαβύρινθο, με πρόσωπο κατάχλομο και κορμί πιτσιλισμένο με αίματα, βρήκε την Αριάδνη να τον περιμένει. Ανέβηκαν στο καράβι, μαζί με τους άλλους νέους της Αθήνας, και ξεκίνησαν αμέσως, πριν μάθει ο Μίνωας τι είχε συμβεί.

Όμως ο Θησέας δεν κράτησε το λόγο που είχε δώσει στην Αριάδνη. Εκείνη τον είχε βοηθήσει από έρωτα, και αυτός δέχτηκε τη Βοήθεια της, αν και ήξερε ότι κατά Βάθος δεν ήθελε να την παντρευτεί. Σε λίγες μέρες, όταν σταμάτησαν στη Νάξο, ο Θησέας άφησε την Αριάδνη να κοιμάται στην ακτή κι έφυγε με το καράβι χωρίς αυτήν.

Τόσο χαρούμενος ήταν ο Θησέας που απαλλάχτηκε από την Αριάδνη, ώστε ξέχασε την υπόσχεση που είχε δώσει στον πατέρα του. Έτσι, το καράβι ζύγωσε στην Αττική έχοντας σηκωμένα τα μαύρα πανιά του πένθους και όχι τα λευκά της νίκης. Ο Βασιλιάς Αιγέας, που αγαπούσε τον Θησέα περισσότερο και από την ίδια του τη ζωή, είδε από μακριά τα μαύρα πανιά και ρίχτηκε απελπισμένος στη θάλασσα και πνίγηκε. Από τότε η θάλασσα αυτή ονομάζεται Αιγαίο Πέλαγος

Έτσι ο ηρωισμός του Θησέα αμαυρώθηκε από την προδοσία και η πανηγυρική επιστροφή στην πατρίδα σκοτεινίασε από τον πόνο

Η Αριάδνη περιμένει με αγωνία στην είσοδο ενώ ο Θησέας παλεύει με τον Μινώταυρο

ΘΗΣΕΑΣ

Ο Θησέας ήταν ένας από τους μεγαλύτερους ήρωες της ελληνικής μυθολογίας. Μετά την εξόντωση του Μινώταυρου και τον τραγικό θάνατο του Αιγέα, έγινε βασιλιάς της Αθήνας. Αργότερα περιπλανήθηκε κι έζησε ζωή γεμάτη περιπέτειες.

Το καράβι του Θησέα επιστρέφει με μαύρα πανιά

Η ΠΤΩΣΗ ΤΟΥ ΙΚΑΡΟΥ

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΚΕΡΑΜΙΚΗ

Η τέχνη της κεραμικής άνθησε στις περισσότερες ελληνικές πόλεις. Σε αυτό το κύπελλο για κρασί, που κατασκευάστηκε γύρω στο 490 π.Χ., απεικονίζεται ένας αγγειοπλάστης να εργάζεται στον τροχό και να προσθέτει λαβή σε αγγείο. Συνήθως ο αγγειογράφος, δηλαδή αυτός που ζωγράφιζε τα αγγεία, και ο

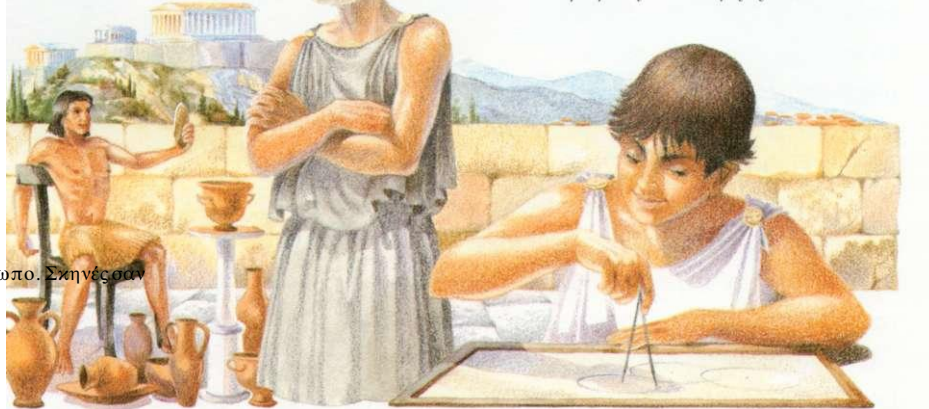
αγγειοπλάστης δεν ήταν το ίδιο πρόσωπο. Σημειώνουν αυτή μας αποκαλύπτουν πολλά για την καθημερινή ζωή και τη μυθολογία των αρχαίων Ελλήνων.

ΑΠΟ ΟΛΟΥΣ ΤΟΥΣ ΤΕΧΝΙΤΕΣ και τους εφευρέτες, ο Δαίδαλος ήταν ο καλύτερος και ο πιο διάσημος. Όποιος ήθελε μια έξυπνη κατασκευή πήγαινε πρώτα σε αυτόν, στο εργαστήριο του στην Αθήνα.

Ο Δαίδαλος είχε έναν ανιψιό, τον Τάλω, το γιο της αδελφής του, της Πολυκάστης. Τον πήρε να του μάθει την τέχνη του και το αγόρι, αν και μόλις δώδεκα χρόνων, γρήγορα έδειξε ότι θα τον ξεπερνούσε. Ο Τάλως εφεύρε το πριόνι και τον αγγειοπλαστικό τροχό, καθώς και το διαβήτη. Σύντομα η φήμη του Τάλω διαδόθηκε παντού και οι άνθρωποι, όταν ήθελαν να επιλύσουν κάποιο δύσκολο πρόβλημα, απευθύνονταν στο μαθητή και όχι στο δάσκαλο.

*Ο αγγειοπλάστης χαίρεται
με τον τροχό που
ανακάλυψε ο μικρός Τάλως*

*Γεμάτος ζήλια, ο Δαίδαλος βλέπει τον
Τάλω να τελειοποιεί την τελευταία του
εφεύρεση – το διαβήτη*

ΑΡΧΙΤΕΧΝΊΤΗΣ

Ο Δαίδαλος, ο πατέρας του Ίκαρου, ήταν διάσημος καλλιτέχνης και τεχνίτης. Τυφλωμένος από ζήλια, δολοφόνησε τον ανιψιό του τον Τάλω και ύστερα κατέφυγε στην Αυλή του βασιλιά Μίνωα στην Κρήτη. Εκεί έχτισε τον περίφημο Λαβύρινθο, όπου φυλακίστηκε ο Μινώταυρος.

Γεμάτος ζήλια, ο Δαίδαλος παρέσυρε τον ανιψιό του στο βράχο της Ακρόπολης και από εκεί τον γκρέμισε και το αγόρι σκοτώθηκε. Η μητέρα του Τάλω, η Πολυκάστη, αυτοκτόνησε από τον καημό της και ο Δαίδαλος, μαζί με το δικό του γιο, τον Ίκαρο -ένα ξιπασμένο αγόρι που δε διέθετε ούτε ίχνος από την εξυπνάδα του Τάλω- εξορίστηκε από την Αθήνα.

Ο Δαίδαλος και ο Ίκαρος κατέφυγαν στην Κρήτη. Εκεί ο Δαίδαλος έθεσε την εξυπνάδα του και την πείρα του στην υπηρεσία του βασιλιά Μίνωα. Όμως ξαφνικά έχασε την εύνοια του βασιλιά, επειδή ο Θησεάς σκότωσε τον Μινώταυρο και κατάφερε να ξεφύγει από το Λαβύρινθο, ένα κτίσμα του οποίου, όπως είχε δηλώσει ο Δαίδαλος, κανένας δεν μπορούσε να βρει την έξοδο. Εξοργισμένος ο Μίνωας έριξε τον Δαίδαλο και το γιο του στη φυλακή.

Ενώ ο Ίκαρος όλη μέρα στολιζόταν και χαζολογούσε, ο Δαίδαλος προσπαθούσε να βρει έναν τρόπο να δραπετεύσουν από την Κρήτη. Η απόσταση από την πλησιέστερη στεριά ήταν πολύ μεγάλη για να τη διανύσουν κολυμπώντας και το ναυτικό του Μίνωα δε θα τους άφηνε να απομακρυνθούν με βάρκα.

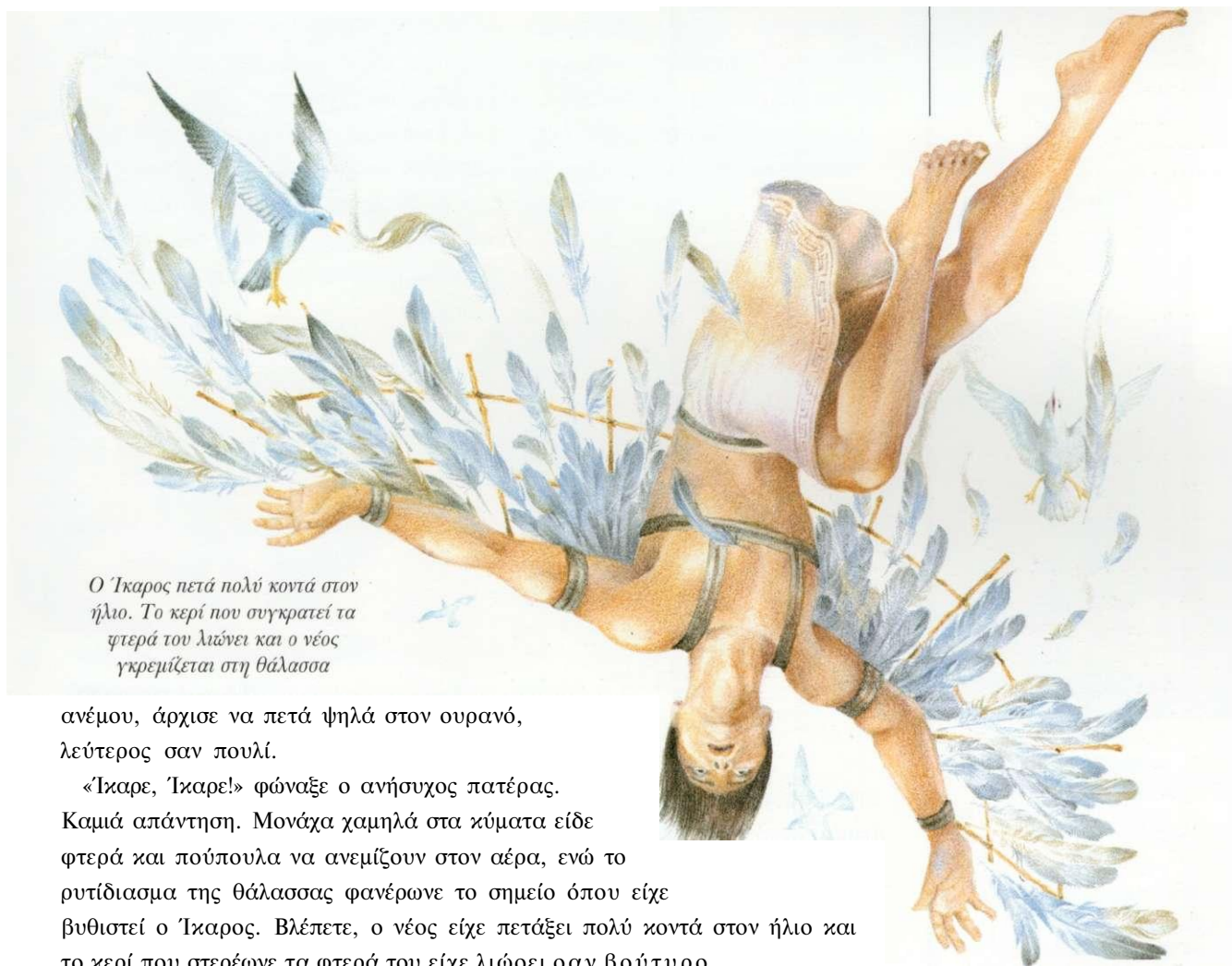
Με τα πολλά ο Δαίδαλος συνέλαβε ένα τολμηρό σχέδιο. Έφτιαξε δύο ζεύγη φτερούγες, κολλώντας τα φτερά με κερί. Όταν οι φτερούγες ήταν έτοιμες, πήρε τον Ίκαρο κατά μέρος. «Φόρεσε αυτές τις φτερούγες και ακολούθησε με», του είπε, «αλλά πρόσεξε να μην πετάξεις ούτε πολύ κοντά στον ήλιο ούτε πολύ κοντά στη θάλασσα. Με τα φτερά αυτά θα δραπετεύσουμε».

Πατέρας και γιος απογειώθηκαν από το χείλος ενός ψηλού γκρεμού. Στην αρχή ο Ίκαρος ακολουθούσε υπάκουα τον πατέρα του, αλλά τελικά, ξεχειλίζοντας από νιάτα και ανεμελιά και απολαμβάνοντας το χάδι του

Η ΙΚΑΡΙΑ

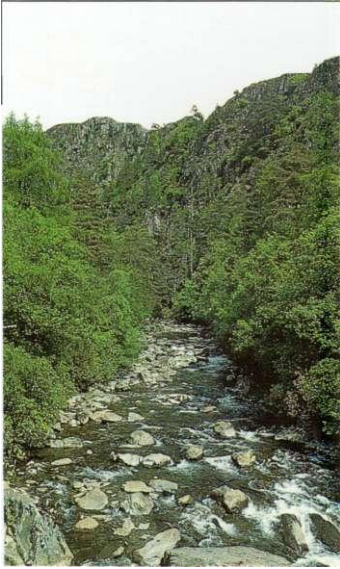
Σύμφωνα με το μύθο, ο Ίκαρος έπεσε κοντά στο νησί Ικαρία στο ανατολικό Αιγαίο, γι' αυτό και η θάλασσα στην περιοχή ονομάζεται Ικάριο πέλαγος.

Ο Ίκαρος πετά πολύ κοντά στον ήλιο. Το κερί που συγκρατεί τα φτερά του λιώνει και ο νέος γκρεμίζεται στη θάλασσα

ανέμου, άρχισε να πετά ψηλά στον ουρανό, λεύτερος σαν πουλί.

«Ίκαρε, Ίκαρε!» φώναξε ο ανήσυχος πατέρας. Καμιά απάντηση. Μονάχα χαμηλά στα κύματα είδε φτερά και πούπουλα να ανεμίζουν στον αέρα, ενώ το ρυτίδιασμα της θάλασσας φάνέρωνε το σημείο όπου είχε βυθιστεί ο Ίκαρος. Βλέπετε, ο νέος είχε πετάξει πολύ κοντά στον ήλιο και το κερί που στερέωνε τα φτερά του είχε λιώσει σαν βούτυρο.

ΣΝΟΟΥΝΤΟΝΙΑ, ΟΥΑΛΙΑ
Ο μύθος του Τάλιεσιν
εκτυλίσσεται στο τραχύ
ορεινό τοπίο της βόρειας
Ουαλίας.

ΤΑΛΙΕΣΙΝ

Η ΜΑΓΙΣΣΑ ΚΕΡΙΝΤΟΥΕΝ είχε μια κόρη, την Κρέιουρι, που ήταν η πιο όμορφη κοπέλα στον κόσμο, κι ένα γιο, τον Άβαγκντου, που ήταν το ασημότερο αγόρι πάνω στη γη. Επειδή ο Άβαγκντου ήταν τόσο άσχημος, η μητέρα του αποφάσισε να του φτιάξει το φίλτρο της Έμπνευσης και της Γνώσης. Όταν το δοκίμαζε, θα μάθαινε όλα τα μυστικά του μέλλοντος, και οι άνθρωποι, αντί να τον κοροϊδεύουν για την ασχήμια του, θα τον τιμούσαν για τη σοφία του.

Ετοίμασε τη μαγική συνταγή κι έβαλε τη χύτρα με το φίλτρο στη φωτιά. Έπρεπε να βράζει ένα χρόνο και μία μέρα και όταν τελείωνε ο χρόνος, στη χύτρα θα έμεναν μόνο τρεις πολύτιμες σταγόνες Έμπνευσης και Γνώσης.

Η Κέριντουεν έβαλε έναν τυφλό, τον Μόρντα, να φροντίζει τη φωτιά κι ένα αγόρι, τον Γκουάιον, να ανακατεύει τη χύτρα, ενώ η ίδια μάζευε τα ειδικά βότανα που έπρεπε να προσθέτει κάθε μέρα στο μίγμα.

Όμως, την τελευταία μέρα, εκεί που η Κέριντουεν πρόσθετε τα τελευταία βότανα, τρεις σταγόνες από τη χύτρα έσταξαν στο δάχτυλο του Γκουάιον. Οι σταγόνες τον ξεμάτισαν κι έβαλε το δάχτυλο στο στόμα του για να μαλακώσει τον πόνο. Αμέσως είδε όλα όσα έγιναν, όσα γίνονται και όσα θα γίνουν και τότε το έβαλε στα πόδια.

*Η μάγισσα Κέριντουεν
ετοιμάσει ένα μαγικό
φίλτρο της Έμπνευσης
και της Γνώσης για το
γιο της, τον Άβαγκντου*

*Ο μικρούλης Γκουάιον γλείφει τρεις σταγόνες από
το φίλτρο της μάγισσας που έπεσαν στο δάχτυλό του*

*Η Κέριντουεν γίνεται
κυνηγόςκυλο και
καταδιώκει τον Γκουάιον*

Η χύτρα έσκασε πίσω του και η Κέριντουεν άφησε μια κατάρρα. Η μάγισσα άρχισε να κυνηγά τον Γκουάιον. Εκείνος την είδε να τον πλησιάζει και μεταμορφώθηκε σε λαγό, αλλά αυτή μεταμορφώθηκε σε κυνηγόςκυλο και τον κυνήγησε. Ο Γκουάιον πήδηξε στο ποτάμι κι έγινε ψάρι, αλλά αυτή έγινε βίδρα για να τον πιάσει. Ο Γκουάιον μεταμορφώθηκε σε πουλί κι αυτή έγινε γεράκι.

Ο Γκουάιον βούτηξε σε ένα σωρό σιτάρι και μεταμορφώθηκε σε χρυσό σπειρί. Η Κέριντουεν έγινε μαύρη κότα και τον κατάνιε.

Εννέα μήνες τον είχε στην κοιλιά της και τελικά ο Γκουάιον ξαναγεννήθηκε. Ήταν τόσο όμορφος που δεν άντεξε να τον σκοτώσει, αλλά τον έριξε στη θάλασσα, τυλιγμένο με ένα πέτσινο σάκο.

Ένας πρίγκιπας, ο Έλφιν, βρήκε το μωρό και το έσωσε. Ο Έλφιν τον

Κέριντουεν.

Ο πρίγκιπας Έλφιν
σώζει το μωρό και το
ονομάζει Τάλιεσιν

Κάθε φορά που ο Γκουάιον μεταμορφώνεται σε ζώο για να διαφύγει από τη μάγισσα, εκείνη γίνεται ένα ακόμη πιο πονηρό ζώο για να τον πιάσει

ονόμασε Τάλιεσιν, που σημαίνει «αστραφτερό μέτωπο», εξαιτίας της ομορφιάς του. Ο Τάλιεσιν έγινε βάρδος, δηλαδή ο ποιητής της Αυλής, και επειδή είχε καταπιεί τις τρεις σταγόνες της Έμπνευσης και της Γνώσης, έγινε ο μεγαλύτερος ποιητής της Ουαλίας.

Εκείνη την εποχή η αξία μιας πριγκιπικής Αυλής κρινόταν από την τέχνη του βάρδου της, έτσι ο πρίγκιπας Έλφιν είχε κάθε λόγο να είναι περήφανος. Άρχισε να καυχιέται ότι ο Τάλιεσιν ήταν σπουδαιότερος από όλους τους βάρδους που είχαν υπηρετήσει στην Αυλή του βασιλιά Μάελγκουιν. Ο βασιλιάς διέταξε να φυλακίσουν τον Έλφιν μέχρι να αποδειχτεί η αλήθεια των λόγων του.

ΕΪΣΤΕΔΒΟΝΤ

Η Εθνική Ειστεδβοντ
ένα ετήσιο φεστιβάλ
ουαλικής ποίησης όπου
εξαίρεται η τέχνη των
Βάρδων στην ποίηση, στη
ρουσική και τη λογοτεχνία.
Η λέξη Έιστεδβοντ σημαίνει
«σύνοδος» ή «συνάθροιση».

*Ενώ ο Έλφιν αργοσβηνει
στο μπουντρούμι του
κάστρου, ο βασιλιάς
διατάζει να γίνει
διαγωνισμός ποιήσης μεταξύ
του ηλικιωμένου ποιητή
Χέινιν και του Τάλιεσιν*

Ο ΒΑΡΔΟΣ ΤΟΥ ΑΡΘΟΥΡΟΥ
Ο πραγματικός Τάλιεσιν
έζησε τον 6ο αι. μ.Χ. και,
σύμφωνα με το μύθο, ήταν
ποιητής στην Αυλή του
βασιλιά Αρθούρου.

Ο Τάλιεσιν, που ήταν παιδί ακόμη, πήγε στην Αυλή του Βασιλιά Μάελγκουνιν και στάθηκε στην πόρτα ενώ όλοι οι Βάρδοι και οι αυλικοί πέρασαν μεοα. Κάθε φορά που περνούσε κάποιος, ο Τάλιεσιν έφερνε τα δάχτυλα του στα χείλη του κι έκανε «μπλα, μπλα!» σαν μωρό.

Μετά ο Τάλιεσιν μπήκε μέσα στο παλάτι και όταν ο Βασιλιάς τον ρώτησε ποιος είναι, αποκρίθηκε:

«Ο πρώτος Βάρδος του Έλφιν είμαι
πατρίδα μου είναι τ' άστρα του καλοκαιριού
Κάποτε οι άνθρωποι μ' έλεγαν Μέρλιν,
σε λίγο όλοι οι Βασιλιάδες θα με λένε
Τάλιεσιν.

»Ήμουν στον ουρανό, ήμουν στην κόλαση,
ήμουνα με τον Νώε όταν έφτιαχνε την κιβωτό.
Ξέρω όλα τα ονόματα των άστρων,
είμαι ένα θαύμα που ήρθε από το πουθενά.

»Είχα όλα τα σχήματα,
ήμουνα πεθαμένος, ήμουνα ζωντανός,
θα 'μαι στη γη ως τη Δευτέρα Παρουσία,
κανείς δεν ξέρει αν είμαι άνθρωπος ή ψάρι.

»Περασα μήνες εννιά ολάκερους
μες στην κοιλιά της στρίγγλας Κέριντουεν.
Τότε ήμουνα ο μικρός Γκούάιον,
αλλά τώρα είμαι ο Τάλιεσιν».

Ο Μάελγκουνιν καλεσε τους Βάρδους του για
να ακούσουν το παιδί. Μετά ζήτησε να του φέρουν
τον Έλφιν από το μπουντρούμι. Όταν ήρθε ο

*Ο Τάλιεσιν εντυπωσιάζει
την Αυλή με τις ιστορίες του*

Έλφιν, ο Μάελγκουνιν είπε στον Χέινιν, το
γηραιότερο και σοφότερο Βάρδο του, να αναμετρηθεί με τον Τάλιεσιν σε ένα
διαγωνισμό ποιητικής δεξιοτεχνίας. Όμως το μόνο που μπόρεσε να κάνει ο
Χέινιν ήταν να πιπιλίζει τα δάχτυλα του και να λέει «μπλα, μπλα» σαν μωρό.
Το ίδιο έπαθαν όλοι οι Βάρδοι του Βασιλιά. Όμως ο Τάλιεσιν απαντούσε με
στίχους που αποκαλύπταν τα μυστήρια του κόσμου και τα μελλούμενα.

Τώρα ο Βασιλιάς δεν είχε καμιά αμφιβολία: ο Τάλιεσιν ήταν στ' αλήθεια ο
μεγαλύτερος ποιητής της Ουαλίας. Αμέσως διέταξε να απαλλάξουν τον
Έλφιν από την αλυσίδα του και τον άφησε ελεύθερο.

ΠΑΜΕ ΣΤΟ ΜΕΓΑΡΟ!

Η θρησκεία βουντού έχει πολλούς θεούς και ένας από τους πιο ισχυρούς είναι ο Γκέντε, ο Άρχοντας του Θανάτου, που λέγεται επίσης και Βαρόνος Σαμντί. Είναι ο πιο σοφός απ' όλους τους θεούς, επειδή στο κεφάλι του περιέχει τη γνώση όλων αυτών που έζησαν στη γη. Μάλιστα, αν επιθυμεί, μπορεί να αναστήσει τους νεκρούς.

Όταν ο Γκέντε βγαίνει από το σκοτάδι στο φως, πρέπει να φορά σκούρα γυαλιά για να προστατεύει τα μάτια του. Συχνά όμως βγάζει το δεξιό φακό. Όπως εξηγεί ο ίδιος, «με το αριστερό μου μάτι παρακολουθώ ολόκληρο τον κόσμο, αλλά με το δεξί προσέχω το φαγητό μου για να μη μου το κλέψει κανείς». Βλέπετε, ο Γκέντε είναι τρομερός φαγάς. Καταβροχθίζει τεράστιες ποσότητες φαγητού, που το συνοδεύει με το δικό του ποτό, ένα ρούμι αρωματισμένο με είκοσι ένα καυτερά μπαχαρικά. Είναι τόσο δυνατό που κανείς άλλος δεν μπορεί να το καταπιεί, αλλά ο Γκέντε δεν έχει πρόβλημα. Δεν τον πειράζει ακόμη και αν αυτό το ποτό-δυναμίτης μπει στα μάτια του.

Μερικές φορές ο Γκέντε εμφανίζεται σαν κουρελής ζητιάνος, αλλά συνήθως φορά επίσημο ένδυμα: ημίψηλο, φράκο και μαστούνι. Κάποτε, όταν ο πρόεδρος Μπόρνο κυβερνούσε την Αϊτή, ένα σωρό άνθρωποι ντυμένοι Γκέντε, που όλοι τους ήταν ιερείς του βουντού και είχαν καταληφθεί από το πνεύμα του ίδιου του θεού, μπήκαν στο προεδρικό μέγαρο. Χόρευαν και σεργιάνιζαν στο δρόμο τραγουδώντας, ακολουθούμενοι από ένα μεγάλο πλήθος. Αγνόησαν εντελώς τους φρουρούς, που στάθηκαν ανίκανοι να τους σταματήσουν, πέρασαν την πύλη, ανηφόρισαν το δρόμο που οδηγούσε στο μέγαρο και χτύπησαν την πόρτα με τα μαστούνια τους.

Ζήτησαν χρήματα και ο πρόεδρος τούς έδωσε μπόλικα. Γιατί όση εξουσία κι αν έχει κάποιος απέναντι στους ανθρώπους όταν είναι ζωντανός, είναι ανίσχυρος μπροστά στο θάνατο. Και ακόμη κι ένας πρόεδρος στο τέλος πρέπει να πληρώσει το φόρο που του αναλογεί.

Συχνά ο Γκέντε τραγουδά μόνος του, καθώς θυμάται τη μέρα που αυτός και οι οπαδοί του πήγαν στο μέγαρο και ανάγκασαν τον πρόεδρο να τους πληρώσει για να φύγουν:

«Ο Πάπα Γκέντε είναι ομορφονιός
με μαύρο σακάκι και καπέλο ψηλό.
Ο Πάπα Γκέντε στο μέγαρο πάει!
Όταν γυρίσει, θα πιει και θα φάει».

ΧΟΡΕΥΤΕΣ ΒΟΥΗΤΟΥ

Στις τελετουργίες του βουντού, οι πιστοί καταλαμβάνονται από το πνεύμα των θεών τους και χορεύουν μέσα σε έκσταση. Το βουντού έχει τις ρίζες του στη Δυτική Αφρική, απ' όπου πολλοί Αϊτινοί ήρθαν κάποτε ως σκλάβοι.

Ο Πάπα Γκέντε και οι οπαδοί του
ζεπινούν για το προεδρικό μέγαρο

Ο ΘΩΡ ΣΤΗ ΧΩΡΑ ΤΩΝ ΓΙΓΑΝΤΩΝ

Ο κοκκινομάλλης Θωρ, με το μαγικό σφυρί, τη ζώνη και τα γάντια τον, οδηγεί ένα άρμα που το σέρνουν δύο τράγοι

Ο ΘΩΡ ΕΙΝΑΙ Ο ΠΙΟ ΙΣΧΥΡΟΣ σκανδιναβικός θεός. Πατέρας του είναι ο Όντιν και μητέρα του η Γη. Ταξιδεύει με ένα άρμα στο οποίο έχει ξέψει δύο τράγους κι έχει τρεις μεγάλους θησαυρούς: μια ζώνη που, όταν τη φορά, η δύναμη του διπλασιάζεται· το τρομερό σφυρί Μιέλνιρ που το εξακοντίζει στους εχθρούς του και μετά αυτό επιστρέφει στο χέρι του¹ κι ένα ζευγάρι σιδερένια γάντια που πρέπει να τα φορά όταν χειρίζεται το σφυρί. Αυτός ο κοκκινογένης θεός του ουρανού είναι φύλακας της Ασγάρδης, όπου βρίσκεται η κατοικία των θεών και τα υποστατικά των πιστών τους. Αλλά, όπως θα δούμε σε αυτή την ιστορία, ο Θωρ, παρά την υπερφυσική του δύναμη, βρίσκει μερικές φορές το δάσκαλο του.

Το Μιέλνιρ, το σφυρί του Θωρ

«*

«Βαρέθηκα να τεμεπελιάζω στην Ασγάρδη», είπε μια μέρα ο Θωρ στο σύντροφο του τον τρίκστερ, τον Αόκι τον πανούργο. «Εδώ δε βρίσκω τίποτε για να δοκιμάσω τη δύναμη μου».

«Εγώ δεν ενδιαφέρομαι να δοκιμάσω την εξυπνάδα μου», είπε ο Αόκι, «γιατί με όποιον και να παραβγώ, σίγουρα θα νικήσω!»

«Η δύναμη είναι ανώτερη από το μυαλό», είπε ο Θωρ, «αλλά χρειάζεται εξάσκηση. Τι λες, θα τα κατάφερνα στη χώρα των γιγάντων;»

«Υπάρχει τρόπος να το μάθουμε», είπε ο Αόκι.

Έτσι ο Θωρ και ο Λόκι κίνησαν για τη χώρα των γιγάντων, γυρεύοντας την περιπέτεια. Το πρώτο βράδυ του ταξιδιού τους, σταμάτησαν στην καλύβα ενός χωρικού. Ο χωρικός δεν είχε φαγητό να προσφέρει στους αθάνατους ξένους του, αλλά ο Θωρ έσφαξε τους δύο τράγους που οδηγούσαν το άρμα του και τους έβαλε στη χύτρα να βράσουν. Ύστερα οι δύο θεοί στρώθηκαν στο τραπέζι και κάλεσαν το χωρικό και την οικογένειά του να καθίσουν μαζί τους.

ΧΥΤΡΑ ΓΙΑ ΜΑΓΕΙΡΕΜΑ

Οι Βικινγκ έβραζαν το κρέας σε τεράστιες χύτρες. Αυτή η σιδερένια χύτρα προέρχεται από το ταφικό πλοίο του Όσεμπεργκ στη Νορβηγία. Τη στερέωναν σε τρίποδο που το τοποθετούσαν πάνω από τη φωτιά.

Αφού όλοι απόσωσαν το φαγητό τους, ο Θωρ ακούμπησε τα δύο τραγοτόμαρα στο πάτωμα, πλάι στη φωτιά, και είπε: «Πετάξτε τα κόκαλα πάνω στα τομάρια». Δεν πρόσεξε ότι ο Θιάλφι, ο γιος του χωρικού, είχε ανοίξει ένα κόκαλο ποδιού με το μαχαίρι του για να ρουφήξει το γλυκό μεδούλι.

Την αυγή ο Θωρ σηκώθηκε και υψώνοντας το σφυρί του πάνω από τα τραγοτόμαρα, τα ευλόγησε σαν να ήταν νεογέννητα. Οι τράγοι ζωντάνεψαν, αλλά ο ένας κούτσαινε στο ένα ποδάρι. Η οργή του Θωρ ήταν απερίγραπτη. Έσφιξε το σφυρί τόσο δυνατά που οι αρθρώσεις των χεριών του άσπρισαν.

«Κάποιος θα πληρώσει γι' αυτό!» βροντοφώναξε.

«Έλεος, μεγάλη Θωρ», ψέλλισε ο χωρικός. «Ο γιος μου δεν ήξερε τι έκανε. Πάρε ό,τι έχουμε, αλλά χάρισε μας τη ζωή».

Βλέποντας το χωρικό να τρέμει από φόβο, ο Θωρ μαλάκωσε. Για να αποζημιωθεί για το σακάτεμα του τράγου του, συμφώνησε να πάρει τον Θιάλφι και την κόρη του χωρικού, τη Ράσκη, για υπηρέτες του. Έτσι, ο Θωρ και ο Λόκι, ο Θιάλφι και η Ράσκη ξεκίνησαν, αφήνοντας τους τράγους στην καλύβα μέχρι να γίνει καλά το τραυματισμένο υποζύγιο.

Ταξίδεψαν ανατολικά μέχρι που έφτασαν στη θάλασσα και, αφού πέρασαν απέναντι, έφτασαν στη χώρα των γιγάντων. Εκεί βρέθηκαν σε ένα πυκνό δάσος. Βάδιζαν μέχρι να νυχτώσει και τη νύχτα κατέλυσαν σε μια τεράστια σπηλιά με μερικά μακριά λαγούμια και μια μπροστινή αίθουσα. Εκεί φύλαξε σκοπιά ο Θωρ, με το σφυρί στο χέρι.

Τα μεσάνυχτα έγινε ένας φοβερός σεισμός και όλη νύχτα η γη έτρεμε και βούιζε. Όλοι ένιωσαν ανακούφιση όταν ξημέρωσε.

Το πρωί, βγαίνοντας από τη σπηλιά, αντίκρισαν ένα γίγαντα να ροχαλίζει. Ο σεισμός είχε γίνει όταν ο γίγαντας πλάγιασε στο έδαφος! Ο Θωρ φόρεσε τη μαγική ζώνη και τα σιδερένια γάντια και ύψωσε το σφυρί του. Όμως εκείνη τη στιγμή ο γίγαντας ξύπνησε.

«Με λένε Σκρίμιρ», είπε ο γίγαντας, «και απ' ό,τι Βλέπω, εσύ πρέπει να είσαι ο Θωρ από την Ασγάρδη. Τι γυρεύετε μέσα στο γάντι μου;» Και τότε ο Θωρ διαπίστωσε ότι η σπηλιά όπου είχαν περάσει τη νύχτα τους δεν ήταν άλλη από το γάντι του Σκρίμιρ και ότι η αίθουσα ήταν ο αντίχειρας του γαντιού.

«Φαίνεται ότι πάμε στο ίδιο μέρος», είπε ο γίγαντας. «Μου αρέσει η συντροφιά, γιατί λοιπόν δεν έρχεστε μαζί μου; Αν σας κουβαλήσω το φαγητό σας στο σακίδιο μου, θα προλαβαίνετε και το βήμα μου».

Ο Θωρ και οι σύντροφοί του βρίσκουν ένα καταφύγιο στο δάσος, χωρίς να καταλάβουν ότι είναι το γάντι ενός γίγαντα

ΘΩΡ

Αυτό το μικρό μπρούντζινο άγαλμα του Θωρ που κρατά τη γενειάδα του (η οποία έχει μετατραπεί στο σφυρί του) βρέθηκε στην Ισλανδία και κατασκευάστηκε από τους Βίκινγκ γύρω στο 1000 μ.Χ. Ο Θωρ ήταν ο σκανδιναβικός θεός του κεραυνού.

ΤΟ ΣΦΥΡΙ ΤΟΥ ΘΩΡ
Το Μιέλνιρ, το μαγικό σφυρί, ήταν το κύριο όπλο του Θωρ. Οι άνθρωποι πίστευαν ότι τα φυλαχτά σε σχήμα σφυριού έφερναν **καλή τύχη**. Αυτό το ασημένιο φυλαχτό βρέθηκε στη Δανία.

Ο Θωρ χτυπά τον Σκρίμιρ κατακέφαλα και ο κοιμισμένος γίγαντας μουρμουρίζει: «Κάποιο βαλανίδι πρέπει να 'πεσε πάνω μου»

έπεσε πάνω μου κάποιο Βαλανίδι», και συνέχισε τον ύπνο του.

Κόντευε να ξημερώσει και ο Θωρ σκέφτηκε ότι ένα τρίτο χτύπημα θα ησύχαζε το γίγαντα μια και καλή, κι έτσι έβαλε όλη του τη δύναμη και χτύπησε τον Σκρίμιρ τόσο δυνατά που το Μιέλνιρ Βυθίστηκε ως τη λαβή μέσα στο κεφάλι του. Όμως ο γίγαντας ανακάθισε και είπε: «Φαίνεται ότι κάποιο πουλί μου 'ριξε ένα κλαρί απ' το δέντρο. Τέλος πάντων, είναι ώρα να σηκωθούμε. Το κάστρο των γιγάντων στην Ουτγάρδη δεν είναι μακριά. Εκεί θα γνωρίσετε μερικούς αληθινούς γίγαντες, όχι γαρίδες σαν κι εμένα. Προσέξτε όμως, δείξτε σεβασμό ή, ακόμη καλύτερα, γυρίστε πίσω τώρα!»

Ο γίγαντας τούς έδειξε το δρόμο για την Ουτγάρδη και άρχισε να περπατά, κουνώντας πέρα-δώθε το σακίδιο. Ο Θωρ και οι σύντροφοι του δε

ΣΚΡΙΜΙΡ

Ο Σκρίμιρ ήταν τόσο **Γερουίττος**: που **Scv** όννωΟο πόνο από το σφυρί του Θωρ. Όταν ο Θωρ τον χτύπησε κατακέφαλα με το σφυρί του, ο γίγαντας στην αρχή νόμισε ότι ήταν ένα **vr\SWo**, **ροτάι e-ΰa**. **RetAcrvtSt** και μετά ένα κλαράκι που έπεσε στο κεφάλι του.

λυπήθηκαν που στερήθηκαν τη συντροφιά του, αλλά δεν πήραν στα σοβαρά την προειδοποίησή του. «Τώρα που φτάσαμε ως εδώ, είναι κρίμα να γυρίσουμε πίσω», είπε ο Θωρ.

Δεν άργησαν να φτάσουν στην Ουτγάρδη, αλλά βρήκαν τις πύλες κλειδωμένες. Ο Θωρ έβαλε όλη του τη δύναμη, αλλά δεν μπόρεσε να τις ανοίξει. Τελικά ζουλήχτηκαν και σπρώχτηκαν και, περνώντας μέσα από τα κάγκελα, βρέθηκαν στην αυλή.

Μπήκαν σε μια μεγάλη αίθουσα, γεμάτη γίγαντες που τους κοίταζαν περιφρονητικά. Ο αρχηγός τους, ο Λόκι της Ουτγάρδης, χαμογέλασε άγρια γυμνώνοντας τα δόντια του. «Αυτό το ανθρωπάκι είναι ο διάσημος Θωρ; Ίσως όμως να είναι πιο δυνατός απ' ό,τι φαίνεται. Όποιος κι αν είσαι», συνέχισε, «αν θέλεις να μείνεις εδώ, πρέπει να μας διασκεδάσεις με κάποια επίδειξη δύναμης ή δεξιότητας».

Ο Λόκι, που στεκόταν πίσω πίσω, είπε: «Πεινάω τόσο πολύ που μπορώ να φάω περισσότερο από οποιοδήποτε γίγαντα».

Ένας γίγαντας που τον έλεγαν Λόγκι διαλέχτηκε για να αναμετρηθεί με τον Λόκι. Μια τεράστια πιατέλα, γεμάτη κρέατα, τοποθετήθηκε ανάμεσα τους. Ο Λόκι άρχισε να τρώει από τη μια άκρη και ο γίγαντας από την άλλη.

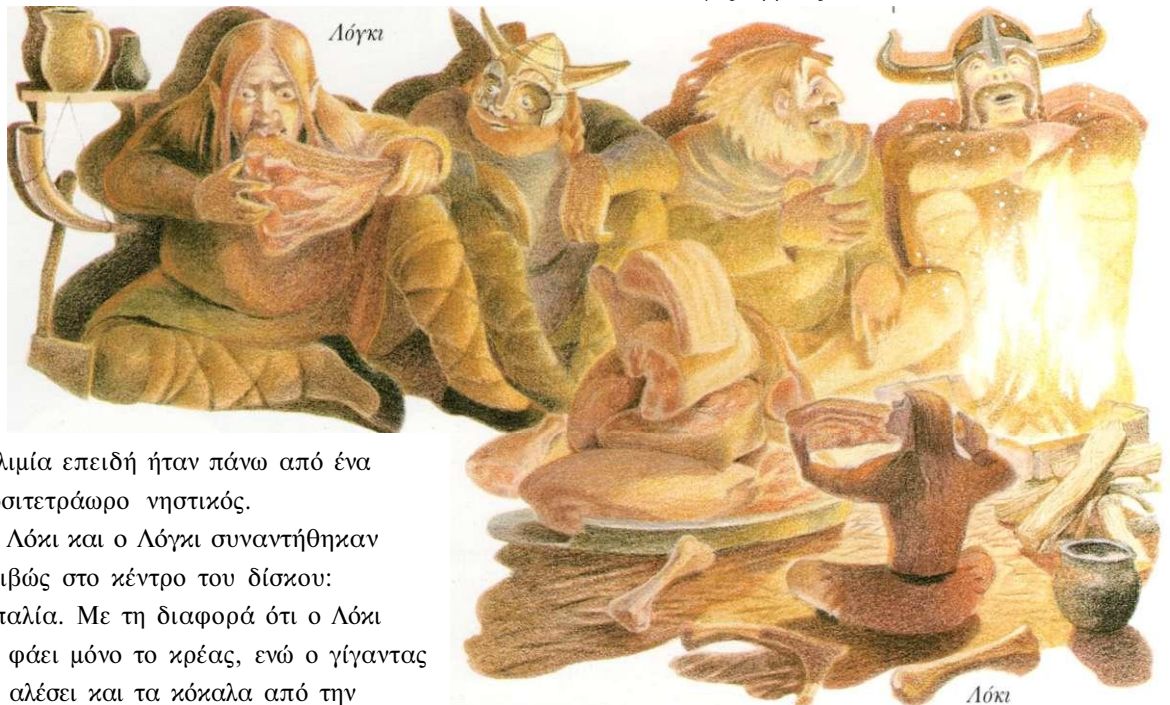
Ο Λόκι, που φημιζόταν για την αδηφαγία του, έτρωγε με ακόμη μεγαλύτερη

ΒΙΚΙΝΓΚ ΕΜΠΟΡΟΣ

Ως τις αρχές του 11ου αι. οι Βίκινγκ είχαν εκχριστιανιστεί· ωστόσο, οι σκανδιναβικές θεότητες δε λησμονήθηκαν εντελώς.

Αυτός ο έμπορος φορά και σταυρό και σφυρί.

βουλιμία επειδή ήταν πάνω από ένα εικοσιτετράωρο νηστικός.

Ο Λόκι και ο Λόγκι συναντήθηκαν ακριβώς στο κέντρο του δίσκου: ισοπαλία. Με τη διαφορά ότι ο Λόκι είχε φάει μόνο το κρέας, ενώ ο γίγαντας είχε αλέσει και τα κόκαλα από την πιατέλα! Έτσι ο Λόκι έχασε.

Ο Λόγκι και ο Λόκι αρχίζουν να καταβροχθίζουν το κρέας στο διαγωνισμό πολυφαγίας

Ο γίγαντας Χούγκι
τρέχει τόσο γρήγορα
που γυρίζει πίσω και
συναντά τον Θιάλφι
στα μισά του δρόμου

Μετά ήρθε η σειρά του Θιάλφι. Ο Θιάλφι, που ήταν αδύνατος και νευρώδης, είπε ότι κανένας δεν μπορούσε να του παραβγεί στο τρέξιμο. Οι γίγαντες άνοιξαν ένα δρόμο και κανονίστηκε ο Θιάλφι να τρέξει με αντίπαλο ένα γίγαντα που τον έλεγαν Χούγκι. Στην αρχή ο Θιάλφι ήταν γρήγορος σαν αστραπή. Όμως ο Χούγκι ήταν ταχύτερος: έφτασε στο τέρμα κι εκεί έκανε μεταβολή και γύρισε πίσω, συναντώντας τον Θιάλφι στα μισά του δρόμου. Έτσι και ο Θιάλφι έχασε.

Τώρα ήταν η σειρά του Θωρ. «Ας παραβγούμε στο ποτό», πρότεινε ο Θωρ, που διψούσε αφόρητα.

Οι γίγαντες έφεραν μπροστά του ένα τεράστιο κέρας ποτού. «Ένας καλός πότης το αδειάζει μονορούφι», είπε ο Αόκι της Ουτγάρδης, «αν και οι περισσότεροι χρειάζονται δύο ρουφηξίες. Κανένας δεν είναι τόσο αδύναμος που να χρειάζεται τρεις».

Όσο και αν πίνει ο
Θωρ, δεν μπορεί να
αδειάσει το κέρας

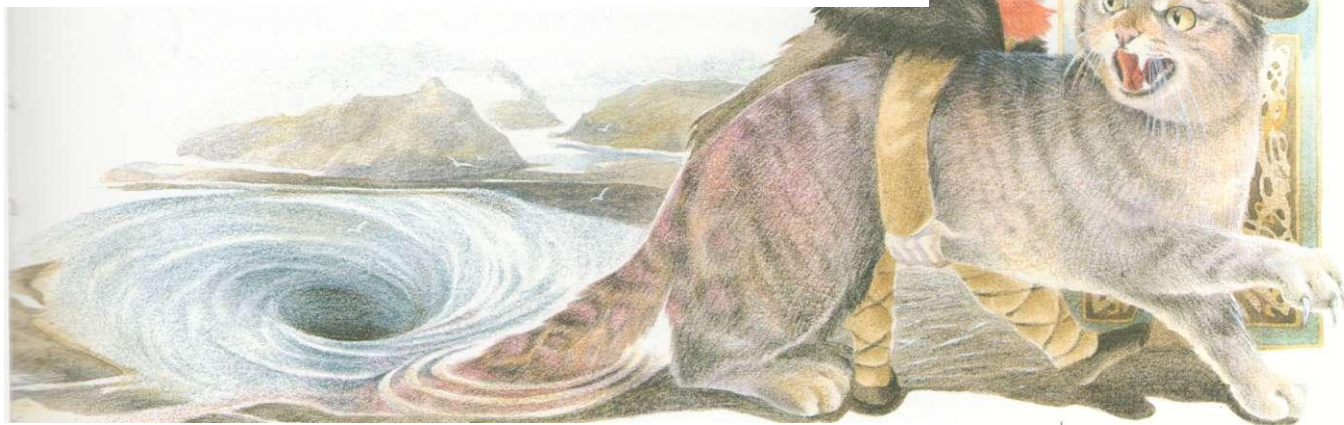
ΚΕΡΑΣ ΠΟΤΟΥ

Στις γιορτές τους οι Βίκινγκ έπιναν υδρόμελι, ένα οينوπνευματώδες ποτό από μέλι, που είχε υποστεί ζύμωση, και νερό. Έπιναν από κέρατα βοδιού ή **μεταλλικά κυπέλλα στο ίδιο σχήμα**. Όταν το κέρας ήταν γεμάτο, δεν μπορούσες να το ακουμπήσεις κάτω χωρίς να χυθεί το περιεχόμενο του, και επομένως ο πότης επρεπε να το αδειάσει μια κι έξω. Το εικονιζόμενο, με τις ανάγλυφες φιγούρες, είναι αντίγραφο ενός κέρατος που βρέθηκε στη Γιουτλάνδη και αργότερα καταστράφηκε.

Ο Θωρ, που το κέρας δεν του φάνηκε τόσο τεράστιο, άρχισε να πίνει με μεγάλες γουλιές. Αλλά όταν σταμάτησε για να πάρει ανάσα, είδε πως η στάθμη του υγρού στο κέρας είχε κατέβει ελάχιστα. Δοκίμασε ξανά, αλλά και πάλι το κέρας δεν άδειαζε. Ο Θωρ δοκίμασε για τρίτη φορά. Ήπια τόσο πολύ που νόμιζε ότι θα σκάσει, αλλά όταν σταμάτησε, με την ανάσα κομμένη, το κέρας δεν είχε αδειάσει ακόμη.

«Ποιος θα το πίστευε ότι ο μεγάλος Θωρ είναι τόσο ανήμπορος;» είπε κοροϊδευτικά ο Λόκι της Ουτγάρδης. «Θαρρώ πως δεν αξίζει τον κόπο να συνεχίσεις».

Ο Θωρ βάζει όλη του τη δύναμη για να σηκώσει τη γάτα από το έδαφος

«Θα συνεχίσω!» είπε ο Θωρ.

«Υπάρχει ένα παιχνιδάκι που παίζουν τα παιδιά», είπε ο γίγαντας. "Το μόνο που πρέπει να κάνεις είναι να σηκώσεις αυτή την γκρίζα γάτα από το έδαφος. Δε θα το πρότεινα σε κάποιον με τη δική σου φήμη, εκτός και αν δεν είσαι τόσο δυνατός όσο λένε».

Ο Θωρ πλησίασε τη γάτα, τύλιξε τα χέρια του γύρω από την κοιλιά της και την τράβηξε. Τράβηξε με όλη του τη δύναμη, αλλά η γάτα απλώς κύρτωσε τη ράχη της προς τα πάνω. Με τα πολλά, κι εκεί που δεν του είχε απομείνει άλλη δύναμη, κατάφερε να ανασηκώσει το ένα πόδι της γάτας από το πάτωμα. Όμως δεν μπορούσε να κάνει τίποτε περισσότερο.

«Δεν πειράζει», είπε με υποκριτική μεγαλοψυχία ο Λόκι της Ουτγάρδης. «Άλλωστε είναι μια μάλλον μεγαλούτσικη γάτα».

Ο Θωρ κόντευε να εκραγεί από θυμό. «Αν νομίζεις ότι είμαι τόσο ψόφιος, γιατί δεν έρχεται ένας από σας να παλέψουμε;» φώναξε.

«Κανένας γίγαντας που σέβεται τον εαυτό του δε θα παλέψει με κάποιον που δεν μπορεί ούτε μια γάτα να σηκώσει», είπε ο Λόκι της Ουτγάρδης. «Αλλά αν το θες, πάλεψε με τη γριά παραμάνα μου, την Έλι».

Μια ξαρωμένη γερόντισσα μπήκε στην αίθουσα και πήρε στάση παλαιστή. Ο Θωρ τη γράπωσε και προσπάθησε να τη ρίξει στο πάτωμα, αλλά όσο και αν αγκομαχούσε, εκείνη έμενε ακλόνητη. Τελικά με μια λαβή η γερόντισσα τον ανάγκασε να μισογονατίσει στο πάτωμα.

«Ο αγώνας διακόπτεται!» φώναξε ο Λόκι της Ουτγάρδης. «Δεν έχει νόημα να συνεχίσουμε. Ωστόσο, ο Θωρ και οι σύντροφοι του έκαναν ό,τι μπορούσαν».

ΑΓΩΝΕΣ ΤΩΝ ΒΙΚΙΝΓΚ

Οι Βίκινγκ ήταν πολύ ανταγωνιστικοί και τους **άρεσε να διοργανώνουν** αγώνες και να παίρνουν μέρος σε διαγωνισμούς. Οι σκανδιναβικοί μύθοι σαν κι αυτόν ανατανακλούν το μαχητικό τους πνεύμα.

Η Γριά αναγκάζει τον Θωρ να μισογονατίσει

*Τα χτυπήματα του σφυριού του Θωρ
αφήνουν τα σημάδια τους στη γη γύρω
από το κάστρο της Ουτγάρδης*

ΒΑΘΙΑ ΡΗΓΜΑΤΑ

Τα ρήγματα και τα Βάραθρα είναι ένα ιδιαίτερο χαρακτηριστικό του ισλανδικού τοπίου.

Ωστόσο, αυτά μάλλον δεν προκλήθηκαν από το σφυρί του Θωρ, αλλά από την ηφαιστειακή δραστηριότητα βαθιά στο υπέδαφος.

Το άλλο πρωί ο Λόκι της Ουτγάρδης ξεπροβόδισε τον Θωρ και τους συντρόφους τους στο δρόμο για την Ασγάρδη.

«Έγινα ρεζίλι», είπε ο Θωρ. «Πώς ν' αντικρίσω τώρα τους θεούς;»

«Θα σου εξηγήσω», είπε ο Λόκι της Ουτγάρδης. «Εμείς οι γίγαντες είχαμε ακούσει για τη δύναμη και την ανδρεία σου και η

αλήθεια είναι ότι δεν είχαμε διάθεση ν' αγωνιστούμε εναντίον σου. Γι' αυτό εγώ ο ίδιος σε συνάντησα στο

δάσος, με το όνομα Σκρίμιρ που σημαίνει "Μεγάλο Παλικάρι". Αν κοιτάξεις κοντά στο κάστρο μου, θα

δεις τρεις μεγάλες κοιλάδες. Αυτές είναι τα σημάδια από τα χτυπήματα του σφυριού σου. Νόμιζες ότι

χτυπούσες εμένα, αλλά γελάστηκες. Το ίδιο έγινε και στους αγώνες. Ο αντίπαλος του

Λόκι ήταν η Φωτιά που καταπίνει τα πάντα στο διάβα της. Ο Θίαλφι έτρεξε με αντίπαλο

τη Σκέψη, που είναι ό,τι πιο γρήγορο υπάρχει στον κόσμο. Όσο για σένα, Θωρ,

όταν έπινες από το κέρας, δεν κατάλαβες ότι η άλλη άκρη του κατέληγε στη

θάλασσα. Κανείς δεν μπορεί να αδειάσει τον ωκεανό, αλλά εσύ κατάφερες να τον χαμηλώσεις.

Και από δω κι εμπρός, δύο φορές την ημέρα η θάλασσα θα αδειάζει και θα γεμίζει ξανά, για να θυμούνται όλοι την ηρωική σου προσπάθεια.

«Όσο για τη γάτα, το γεγονός ότι σήκωσες το ένα της ποδάρι είναι ακόμη σπουδαιότερος άθλος, γιατί η γάτα αυτή ήταν το φίδι της Μιδγάρδης που κυκλώνει ολόκληρη τη γη.

«Όμως στην πάλη έδειξες την πραγματική σου δύναμη. Γιατί η μπαμπούρια η Έλι ήταν την πραγματικότητα η Ηλικία, που κανείς δεν μπόρεσε και ούτε θα μπορέσει ποτέ να τη νικήσει».

Ακούγοντας πώς τον είχαν γελάσει, ο Θωρ εξαγριώθηκε κι ετοιμάστηκε νπ εξηκοντίπει το πφυρί του για να δώσει ένα καλό μάθημα στον Λόκι της Ουτγάρδης. Όμως ο γίγαντας είχε γίνει άφαντος. Ο Θωρ έτρεξε πίσω προς το κάστρο, με σκοπό να το ισοπεδώσει, αλλά το μόνο που βρήκε ήταν πράσινοι αγροί και γκριζος ουρανός.

Έτσι ο Θωρ και οι σύντροφοι του επέστρεψαν στην Ασγάρδη. «Η πονηριά νικάει τη δύναμη», σχολίασε ο Λόκι.

«Αυτό να το πεις στο σφυρί μου», βρυχήθηκε ο Θωρ.

ΚΑΧΑΛΕΪΝ

Ο ΚΟΝΧΟΥΜΠΑΡ, Ο ΒΑΣΙΛΙΑΣ ΤΟΥ ΟΛΣΤΕΡ, είχε στην υπηρεσία του εκατόν πενήντα αγόρια. Να πώς περνούσε τις μέρες του: το ένα τρίτο της μέρας κοίταζε τα αγόρια που έπαιζαν το άλλο τρίτο έπαιζε ένα επιτραπέζιο παιχνίδι, που το έλεγαν φίντσελ, και το υπόλοιπο τρίτο έπινε μπίρα μέχρι που τον έπαιρνε ο ύπνος.

*Ο τεμπέλης βασιλιάς
περνά τις μέρες του
παιζοντας φίντσελ,*

*χαζευοντας το παιχνίδι των παιδιών - και
μεθώντας*

*Ο μικρός Καχαλεΐν παρακαλεί τη μητέρα του να
τον αφήσει να παλέψει με τα μεγαλύτερα αγόρια*

Ο ανιψιός του Κόνχουμπαρ, ο εξάχρονος Καχαλεΐν, παρακάλεσε τη μητέρα του να τον αφήσει να παίξει με τα αγόρια του βασιλιά. «Είσαι μικρός ακόμη», του απάντησε η μητέρα του. «Περίμενε πρώτα να μεγαλώσεις». Όμως ο Καχαλεΐν δεν περίμενε καθόλου. Ξεκίνησε με το ραβδί του, την μπάλα, το μικρό κοντάρι και την ασπίδα του. Θα έριχνε το κοντάρι του μπροστά και μετά θα έτρεχε να το φτάσει πριν ακουμπήσει στο έδαφος.

Τα αγόρια γέλασαν μαζί του και του είπαν να φύγει. Πέταξαν τα κοντάρια τους καταπάνω του, αλλά αυτός τα απέκρουσε με τη μικρή ασπίδα του.

*Τα αγόρια τον κοροϊδεύουν
και του πετούν κοντάρια,
αλλά ο Καχαλεΐν
τα αποκρούει με τη μικρή
ασπίδα του*

Ο ΚΥΚΛΟΣ ΤΟΥ ΟΛΣΤΕΡ
Ο Καχαλεΐν είναι ο ήρωας
του Κύκλου του Όλστερ,
που περιλαμβάνει μύθους
από τον 7ο αι. μ.Χ.

Εξαγριωμένος από τα πειράγματα των αγοριών, ο Καχαλεΐν καταλαμβάνεται πρώτη φορά από πολεμική μανία και το πρόσωπο τον ασχημαίνει και παραμορφώνεται

Όταν επιτέθηκαν στον Κάχαλεϊν, ξύπνησε πρώτη φορά μέσα του η πολεμική του μανία. Τα μαλλιά του φαίνονταν να έχουν αρπάξει φωτιά. Το ένα του μάτι έκλεισε και βυθίστηκε μέσα στο κεφάλι του το άλλο άστραψε και πετάχτηκε έξω πάνω σε ένα κοτσάνι. Καθώς μούγκρισε, το πρόσωπο του παραμορφώθηκε. Το στόμα του άνοιξε τόσο πολύ που έβλεπες ως κάτω στο λαιμό του. Μια κόκκινη λάμψη τύλιξε το κεφάλι του. Κυνήγησε τα αγόρια μέχρι εκεί όπου ο Βασιλιάς Κόνχουμπαρ έπαιζε φίντσελ. Και ο Κόνχουμπαρ πήρε το αγοράκι στην υπηρεσία του, μια που ο Κάχαλεϊν ήταν γιος της αδελφής του.

Μερικοί λέγανε ότι πατέρας του ήταν ο Λαφ, ο Κύριος των Πολλών Τεχνών, κύριος των θεϊκών Τούατα ντε Ντάναν, των πρώτων ηγεμόνων της Ιρλανδίας.

Ο Κάχαλεϊν έκανε πολλούς άθλους και ονομάστηκε το Κυνηγόσκυλο του Όλστερ. Μεγάλωσε κι έγινε ένα ωραίο παλικάρι - μόνον όταν τον έπιανε η πολεμική του μανία ασχήμαινε. Τα μαλλιά του ήταν καστανά στις ρίζες, κόκκινα σαν το αίμα στη μέση και κίτρινα σαν το χρυσάφι στις άκρες. Ο βασιλιάς Κόνχουμπαρ, βλέποντας τι λεβέντης είχε γίνει ο ανιψιός του, έστειλε εννέα άντρες στις επαρχίες της Ιρλανδίας για να του βρουν νύφη. Όλοι όμως επέστρεψαν άπρακτου κανείς τους δεν μπόρεσε να βρει κοπέλα αντάξια του Κάχαλεϊν.

Έτσι ξεκίνησε ο ίδιος ο Κάχαλεϊν, με την καλύτερη του φορεσιά -λευκό λινό πουκάμισο, πορφυρό χιτώνα και μια περίτεχνη χρυσή καρφίτσα- για να κατακτήσει την Έμερ, την κόρη του Φόργκαλ Μάναχ του Πανούργου. Η Έμερ ήταν η ομορφότερη κοπέλα της Ιρλανδίας. Εκείνη ανταποκρίθηκε στο φλερτ του νεαρού πολεμιστή και αποδείχτηκε εξίσου έξυπνη με αυτόν. Τελικά ορκίστηκαν αιώνια αγάπη.

Όμως ο Φόργκαλ Μάναχ δεν ήθελε να δώσει την κόρη του σε έναν απλό πολεμιστή, και μάλιστα σ' έναν που είχε το παρατσούκλι Παραμορφωμένος, εξαιτίας της πολεμικής του μανίας. Εξάλλου δεν τον έλεγαν άδικα Πανούργο.

ΣΗΜΑΔΙ ΕΞΟΥΣΙΑΣ

Αυτό το σωληνωτό περιλαίμιο το φορούσαν οι πλούσιοι, άντρες και γυναίκες, γύρω από το λαιμό τους. Χρυσά περιλαίμια, όπως αυτό, φορούσαν μόνο οι πολύ ισχυροί. Εκτός από σύμβολα ιεραρχίας, τα περιλαίμια έφερναν καλή τύχη στους πολεμιστές στη μάχη.

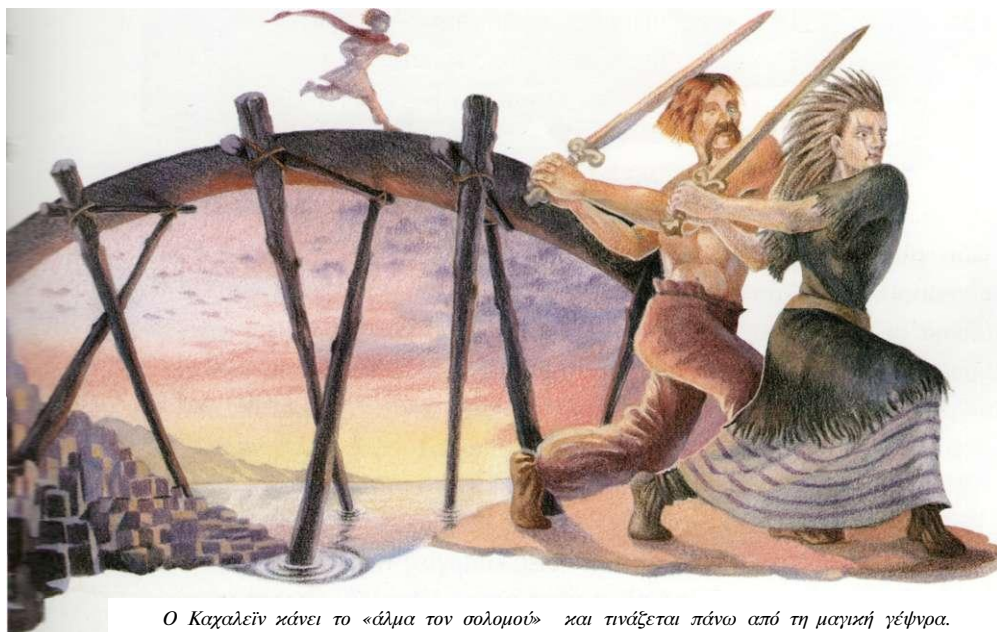

Ο Καχαλεΐν και η Έμερ ορκίζονται αιώνια αγάπη, παρά τις αντιρρήσεις του πατέρα της, τον Φόργκαλ τον Πανούργο

Πήγε στο Βασιλιά Κόνχουμπαρ και άρχισε να παρινεύει τον Καχαλεΐν για τις επιδόσεις του στις πολεμικές τέχνες. «Όμως», είπε, «για να γίνει ακόμη πιο καλός πολεμιστής, πρέπει να γίνει μαθητής της σκοτσέζας Σκάιταχ, της τρομερής δασκάλας του πολέμου. Ο Φόργκαλ ήξερε ότι κανένας άνθρωπος ως τότε δεν είχε επιβιώσει ως μαθητής της Σκάιταχ, επειδή εκείνη ήταν το πιο πολεμόχαρο πλάσμα που είχε γεννηθεί ποτέ.

Μόλις ο Καχαλεΐν άκουσε αυτή την πρόταση, ξεκίνησε να βρει τη Σκάιταχ που ζούσε σε ένα νησί. Μια ψηλή γέφυρα ήταν ο μόνος δρόμος προς το νησί, αλλά, όταν στεκόταν κάποιος πάνω της, πναζόταν σαν αλφιασμένο άλογο. Ο Καχαλεΐν έκανε το ηρωικό του «άλμα του σολομού» στη μέση της γέφυρας και πετάχτηκε σαν πουλί στον αέρα για να μην πέσει στο νερό.

Η Σκάιταχ τον δέχτηκε για μαθητή της και του έμαθε όλες τις πολεμικές τέχνες. Τον δίδαξε τα πάντα: το κόλπο με την κόψη του ξίφους και με τη γερμένη ασπίδα, το λύγισμα της γάτας και το ουρλιαχτό του ήρωα, το πλήγμα που αιφνιδιάζει και το χτύπημα που κόβει πέρα ως πέρα. Απ' όλους

Ο Καχαλεΐν κάνει το «άλμα του σολομού» και τινάζεται πάνω από τη μαγική γέφυρα. Έτσι γίνεται μαθητής της Σκάιταχ, της τρομερής δασκάλας τον πολέμου

τους μαθητές της, αυτόν διάλεξε για να του μάθει το γκάε μηόλγκα, την αστραπιαία διείσδυση της λόγχης που κατατροπώνει τον εχθρό.

Μετά ο Καχαλεΐν άφησε τη Σκάιταχ, πήγε με το άρμα του στο κάστρο του Φόργκαλ. Ο Φόργκαλ έφραξε την πύλη, αλλά ο Καχαλεΐν πήδηξε πάνω από το τείχος. Προσπαθώντας να ξεφύγει από τη μανία του ήρωα, ο Φόργκαλ πήδηξε στο κενό, ενώ ο Καχαλεΐν πήρε γυναίκα την όμορφη Έμερ.

ΠΕΤΡΙΝΟΣ ΠΟΛΕΜΙΣΤΗΣ

Αυτή η πέτρινη προτομή ενός ιρλανδού πολεμιστή, ίσως κάποιου φύλαρχου ή θεού, προέρχεται από το Τανταράγκι της κομητείας Αρμαχ στη Βόρεια Ιρλανδία. Έχει ύψος 60 εκατ. και είναι του 1ου αι. μ.Χ. Τα εξογκώματα στο κράνος του πολεμιστή ίσως είναι ο,τι απέμεινε από ένα ζεύγος κέρατα.

ΕΠΙΒΛΗΤΙΚΑ ΑΡΜΑΤΑ

Οι ιρλανδοί πολεμιστές ορμούσαν στη μάχη με όμορφα διακοσμημένα ιππήλατα άρματα. Αυτά τα μπρούντζινα αντικείμενα, με ένθετα στολίδια από κόκκινο σμάλτο, πρέπει να ανήκαν στην ιπποσκευή

Εκείνη την εποχή οι άντρες της Ιρλανδίας ήταν δεινοί πολεμιστές και πολεμούσαν για ψύλλου πήδημα. Έτσι λοιπόν, όταν ο Βασιλιάς Αϊλιλ και η βασίλισσα Μάεβε του Κόνοχ προσπάθησαν να κλέψουν το μεγάλο ταύρο του Όλοστερ, ξέσπασε πόλεμος ανάμεσα στις φυλές της Ιρλανδίας.

ΟΡΘΙΕΣ ΠΕΤΡΕΣ

Το ντόλμεν (λιθοτράπεζα) Λέγκανι της κομητείας Ντάουν στη Βόρεια Ιρλανδία ίσως ήταν ένας αρχαίος τάφος. Πιθανόν ο ετοιμοθάνατος Καχαλεϊν να δέθηκε σε κάποια παρόμοια πέτρα.

Τότε όλοι οι άντρες του Όλοστερ ήταν μαγεμένοι και ανήμποροι να πολεμήσουν. Μόνο στον Κάχαλεϊν δεν είχαν πιάσει τα μάγια. Μόνος του στάθηκε σε ένα πέρασμα και αναχαίτισε τους στρατούς του Κόνοχ και των άλλων ιρλανδικών επαρχιών. Πρώτα προκάλεσε όλους τους καλύτερους πολεμιστές και τους σκότωσε όλους. Μετά επέλασε με το άρμα του κι επιτέθηκε στις στρατιές. Εκείνη τη μέρα σκότωσε τόσους πολλούς που αυτή η μάχη έμεινε στην ιστορία της Ιρλανδίας.

Τα μεγάλα κατορθώματα του Κάχαλεϊν δεν τερμάτισαν την έχθρα ανάμεσα στους κατοίκους του Όλοστερ και τις άλλες επαρχίες της Ιρλανδίας· αντίθετα, τη δυνάμωσαν. Και ήρθε η μέρα που ο Κάχαλεϊν έπρεπε να πολεμήσει ξανά. Πήγε να αποχαιρετήσει τη μητέρα του και αυτή του έδωσε μια κουπα κρασι. Ότιαν όμως εκείνος δοκίμασε να πει, είδε πως η κούπα είχε μόνο αίμα. Τρεις φορές εκείνη ξέπλυνε την κούπα και τη γέμισε με κρασί και τρεις φορές το κρασί γινόταν αίμα. «Η καλή μου τύχη με εγκατέλειψε», είπε ο Κάχαλεϊν. «Δε θα γυρίσω ζωντανός».

Η μητέρα του Κάχαλεϊν τον θερμοπαρακάλεσε να μείνει μαζί της εκείνη τη μέρα μέχρι να ξαναβρεί την καλή του τύχη, αλλά αυτός της είπε: «Ποτέ δεν αρνήθηκα να πολεμήσω και ποτέ δε θ' αρνηθώ. Η υπόληψη μετρά

περισσότερο από τη μακροζωία».

Καθώς πήγαινε στη μάχη, ο Καχαλεϊν είδε μια κοπέλα με κόκκινα μαλλιά και λευκό δέρμα -μια από τις νεράιδες Σίντε να κλαίει το πέρασμα ενός ποταμού. Έπλενε και ξανάπλενε κάτι ματωμένα ρούχα. Ο Κάθμπαντ ο δρυΐδης, που ήταν μαζί του, του είπε: «Τα ρούχα που πλένει είναι τα δικά σου. Κλαίει επειδή ξέρει ότι τραβάς για το θάνατο σου».

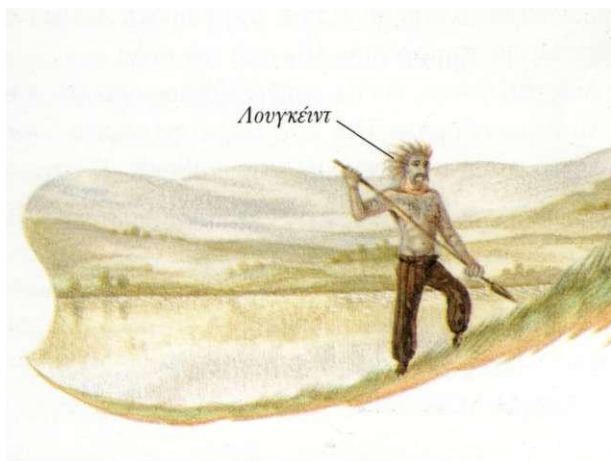
Όμως ο Καχαλεϊν δεν έκανε πίσω. Όρμησε στα στρατεύματα της Ιρλανδίας με το άρμα του κι έσφαξε εκατοντάδες. Οι στρατιώτες έπεφταν όπως τα φύλλα από τα δέντρα του φθινοπώρου και η κοιλάδα βάφτηκε κόκκινη με το αίμα τους. Στο τέλος ο Λουγκέιντ, ο γιος του Κουρόι, τρύπησε με μια λόγχη την κοιλιά του Καχαλεϊν, και ο Καχαλεϊν κατάλαβε ότι αυτό το τραύμα ήταν θανάσιμο.

Ζήτησε άδεια να κατέβει ως τη λίμνη για να πιει λίγο νερό και ο Λουγκέιντ ικανοποίησε την επιθυμία του. Ο Καχαλεϊν πήγε στην όχθη, ήπие νερό και πλύθηκε. Μετά γύρισε πίσω για να αντικρίσει το θάνατο του.

Καταμεσής του πεδίου της μάχης υπήρχε μια μεγάλη όρθια πέτρα. Εκεί δέθηκε ο Καχαλεϊν με τη ζώνη του ώστε να πεθάνει όρθιος. Συνέχισε να πολεμά ώσπου στον ώμο του κούρνιασε ένα κοράκι, το πουλί της θεάς του πολέμου Μόριγκαν ή, ίσως, η ίδια η θεά. Μετά ο Λουγκέιντ τού έδωσε το θανατερό χτύπημα.

Κι έτσι χάθηκε ο δυνατός Καχαλεϊν, το Κυνηγόσκυλο του Όλστερ.

Πηγαίνοντας στη μάχη μαζί με τον Κάθμπαντ το δρυΐδη, ο Καχαλεϊν βλέπει μια νεράιδα να

Αποφασισμένος να πεθάνει όρθιος σαν ήρωας, ο Κάχαλεϊν δένεται σε μια όρθια πέτρα. Ένα κοράκι φτερουγίζει κοντά στο ανηπεράσπιστο κορμί του και ο εχθρός του, ο Λουγκέιντ, ετοιμάζεται να τον δώσει το θανάσιμο χτύπημα

ΟΙ ΑΘΛΟΙ ΤΟΥ ΗΡΑΚΛΗ

ΗΡΑ

Η Ήρα, η σύζυγος του Δία, ήταν η πιο ισχυρή ολύμπια θεά και προστάτιδα του γάμου. Ήταν πολύ ζηλιάρα και πολλές φορές προσπάθησε να εκδικηθεί τις ερωμένες του Δία.

Από φόβο για την οργή της Ήρας, η Αλκμήνη εγκαταλείπει το νεογέννητο Ηρακλή έξω από τα τείχη της πόλης

Ο ΔΙΑΣ, Ο ΑΡΧΗΓΟΣ ΤΩΝ ΘΕΩΝ, είχε πολλές ερωτικές περιπέτειες με θνητές και η σύζυγος του, η θεά Ήρα, πήγαινε να σκάσει από το κακό της. Τα παιδιά που γεννήθηκαν από αυτές τις σχέσεις ήταν ημίθεοι, δηλαδή κατά το ήμισυ θεοί, και ο μεγαλύτερος απ' όλους τους ημίθεους ήταν ο Ηρακλής, που τον θεωρούσαν προστάτη και των θεών και των ανθρώπων.

Ο Δίας κοιμήθηκε με την Αλκμήνη, τη μητέρα του Ηρακλή, έχοντας πάρει τη μορφή του άντρα της, του Αμφιτρύωνα, που έλειπε στον πόλεμο. Ο Δίας διέταξε το χρόνο να επιβραδυνθεί κι έτσι μία νύχτα κράτησε όσο τρεις. Την άλλη μέρα, όταν επέστρεψε ο Αμφιτρύωνας, η Αλκμήνη ήταν τόσο κουρασμένη που δεν μπορούσε να τον υποδεχτεί· στα σπλάχνα της είχε κιόλας το παιδί του Δία.

Ύστερα από εννέα μήνες, στον Όλυμπο, ο Δίας καυχήθηκε για το γιο του, που ήταν να γεννηθεί, «θα τον λένε Ηρακλή και θα κυβερνήσει τον οίκο των Περσειδών!»

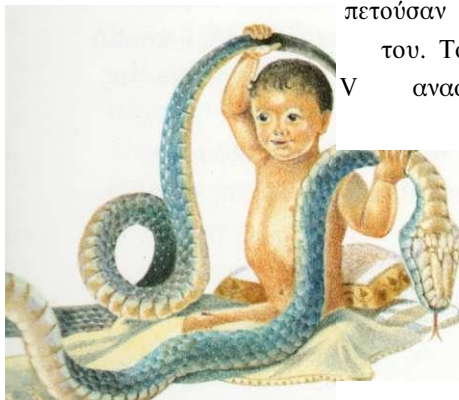
Η Ήρα έγινε έξαλλη από ζήλια, μια που το όνομα Ηρακλής σημαίνει «Δόξα της Ήρας». Πήγε στον Δία και τον ρώτησε: «Ορκίζεσαι ότι το παιδί που θα γεννηθεί σήμερα στον Οίκο των Περσειδών θα γίνει Βασιλιάς των Μυκηνών;» «Ορκίζομαι», είπε ο Δίας.

Αμέσως η Ήρα πήγε στις Μυκήνες κι εκεί επιτάχυνε τη γέννηση του Ευρυσθέα, του εξαδέλφου του Ηρακλή. Μετά κάθισε έξω από την κάμαρα της Αλκμήνης και της έκανε μάγια, ώστε η γέννα να καθυστερήσει ως την επόμενη μέρα. Ο Δίας δεν μπορούσε να πάρει το λόγο του κι έτσι, αντί για τον Ηρακλή, έγινε Βασιλιάς ο Ευρυσθέας. Όμως η Ήρα συμφώνησε πως αν ο Ηρακλής κατάφερνε να εκτελέσει δώδεκα κατορθώματα που θα του όριζε ο Ευρυσθέας, τότε θα μπορούσε να γίνει θεός. Η Αλκμήνη φοβήθηκε τόσο πολύ που μπλέχτηκε στη διαμάχη Δία και Ήρας που εγκατέλειψε το μωρό της έξω από την πόλη.

Ο Δίας, βλέποντας τι είχε συμβεί, ζήτησε από την Αθηνά να περάσει με την Ήρα από εκείνο το σημείο. «Δες αυτό το δυνατό μωράκι!» είπε η Αθηνά. «Η μάνα του πρέπει να είναι τρελή που το παράτησε. Εσύ, Ήρα, θηλάζεις. Δώσ' του λίγο γάλα».

Κι έτσι, αφήνοντας το μωρό να θηλάσει από τα στήθη της, η Ήρα ξεγελάστηκε κι έσωσε τη ζωή του Ηρακλή. Αργότερα η Αθηνά επέστρεψε το μωρό στην Αλκμήνη. «Να το προσέχεις σαν τα μάτια σου», της είπε.

Ένα χρόνο αργότερα, η Ήρα προσπάθησε ξανά να ανατρέψει τα σχέδια του Αία. Έστειλε δυο απαίσια φαρμακερά φίδια, με γαλάζια λέπια και μάτια που πετούσαν σπίθες, να δαγκώσουν τον Ηρακλή στον υπνο του. Το πρωί η Αλκμήνη βρήκε τον Ηρακλή ανασηκωμένο στο κρεβάτάκι του να παίζει χαρωπά με τα νεκρά φίδια. Τα είχε στραγγαλίσει με τα ίδια του τα χέρια.

*Ο μικρούλης Ηρακλής
στραγγαλίζει τα φαρμακερά φίδια
με τα χεράκια του*

Αυτό ήταν το πρώτο από τα εκπληκτικά κατορθώματα που έκανε ο Ηρακλής όταν ήταν παιδί. Μεγαλώνοντας, έγινε ευθυτενής και ψηλός, με φλογερά μάτια και τρομακτική δύναμη. Του άρεσε να περιπλανιέται κάτω από τα άστρα και έμαθε όχι μόνο να πολεμά, αλλά και να στοχάζεται. Ήταν άσος στο τόξο και το ακόντιο, αλλά το αγαπημένο του όπλο ήταν ένα ρόπαλο από ξύλο αγριελιάς.

Επιτέλους έφτασε ο καιρός να εκτελέσει ο Ηρακλής τους Δώδεκα Άθλους που θα τον έκαναν θεό. Ο Ευρυσθέας τού έθεσε το πρώτο καθήκον, πιστεύοντας ότι θα ήταν και το τελευταίο, δηλαδή να σκοτώσει το λιοντάρι της Νεμέας, ένα τρομερό θηρίο που το δέρμα του ήταν άτρωτο.

Όταν ο Ηρακλής έφτασε στη Νεμέα, δε βρήκε κανέναν να του πει πού ήταν το λιοντάρι, επειδή το θηρίο είχε καταβροχθίσει τους πάντες στο διάβα του. Έτσι ακολούθησε τα ίχνη του και τελικά βρήκε τη φωλιά του. Εκεί το περίμενε μέχρι που γύρισε από το κυνήγι, με τη χαιτή βαμμένη από το αίμα των θυμάτων του.

Ο Ηρακλής εξακόντισε στο λιοντάρι ένα βέλος, αλλά το βέλος γύρισε πίσω. Προσπάθησε να το τρυπήσει με το ξίφος του, αλλά το δέρμα το λιονταριού ήταν άτρωτο και το ξίφος λύγισε. Έτσι ακολούθησε το θηρίο ως τη σπηλιά του κι εκεί το έπνιξε με τα χέρια του.

Όταν ο Ηρακλής επέστρεψε στη Θήβα, φορώντας το δέρμα του λιονταριού, τη λεγόμενη «λεοντή», ο Ευρυσθέας κόντεψε να λιποθυμήσει από το φόβο του. «Την άλλη φορά που θα εκτελέσεις το καθήκον σου», του είπε, «απλώς στείλε μου μήνυμα. Δεν υπάρχει λόγος να έρθεις ο ίδιος».

Βλέπετε, ο Ευρυσθέας φοβήθηκε πως ό,τι έκανε ο Ηρακλής στο λιοντάρι της Νεμέας θα μπορούσε να το κάνει και σ' ένα βασιλιά.

ΕΛΙΑ ΣΤΗΝ ΚΕΡΚΥΡΑ

Το περίφημο ρόπαλο του Ηρακλή ήταν από ξύλο άγριας ελιάς. Αντό το αιθαλές δέντρο, που στην αρχαιότητα το θεωρούσαν ιερό, ευδοκίμει στις μεσογειακές χώρες.

*Ο Ηρακλής παλεύει με το
λιοντάρι της Νεμέας και
σιγά σιγά το στραγγαλίζει*

ΗΜΙΘΕΟΙ

Πολλοί ήρωες της ελληνικής μυθολογίας, όπως ο Ηρακλής, ο Περσέας, ο Θησέας και ο Αχιλλέας, ήταν ημίθεοι, δηλαδή κατά το ένα ήμισυ θεοί και κατά

το άλλο θνητοί. Οι ημίθεοι ήταν προικισμένοι με ανώμαλα, εξαιρετικές ικανότητες - ο Ηρακλής, π.χ., είχε υπερφυσική δύναμη.

Αρκετοί άθλοι του Ηρακλή ακολουθούν το ίδιο μοτίβο: συνήθως ο ήρωας στέλνεται να πολεμήσει με ένα τέρας και τελικά το σκοτώνει ή το συλλαμβάνει, χάρη στη δύναμη και την εξυπνάδα του. Το δεύτερο καθήκον του ήταν να σκοτώσει την πολυκέφαλη Λερναία Ύδρα, ένα τέρας τόσο φρικτό που και μόνο η μυρωδιά της ανάσας της ήταν θανάσιμη. Κάθε φορά που της έκοβε ένα κεφάλι, φύτρωνε ένα άλλο. Αλλά τελικά τη σκότωσε.

Με τον ίδιο τρόπο, ο Ηρακλής αιχμαλώτισε την κερυνίτιδα έλαφο, τον κερυνίτιο κάπρο, τα άλογα του Διομήδη και τον ταύρο της Κρήτης και σκότωσε τις στυμφαλίδες όρνιθες. Επίσης έκλεψε τη χρυσή ζώνη της Ιπολύτης, της βασίλισσας των Αμαζόνων, την οποία ο Ευρυσθέας ήθελε

ΟΙ ΑΜΑΖΟΝΕΣ

Οι Αμαζόνες ήταν μια πολεμοχάρη φυλή γυναικών, που ζούσαν στο δικό τους βασίλειο, χωρίς άντρες. Η βασίλισσα τους, η Ιπολύτη, φορούσε μια μαγική ζώνη την οποία έπρεπε να κλέψει ο Ηρακλής.

να χαρίσει στην κόρη του, την Αδμήτη.

Απέμεναν άλλοι τρεις άθλοι, διαφορετικού όμως χαρακτήρα.

«Είναι φανερό ότι ξέρει να κυνηγά και να πολεμά», είπε ο Ευρυσθέας. «Για να δούμε όμως πώς θα τα καταφέρει στη σκληρή δουλειά». Έτσι τον έστειλε να καθαρίσει τους στάβλους του Βασιλιά Αυγεία. Ο Ευρυσθέας και οι αυλικοί του γελούσαν και μόνο σε αυτή τη σκέψη, επειδή οι σταύλοι του Αυγεία δεν είχαν καθαριστεί ποτέ. Ολόκληρα βουνά είχαν σχηματιστεί από την κοπριά των αγελάδων και των αλόγων, που απειλούσαν να καλύψουν όλη τη γύρω περιοχή.

«Υστερα από ένα-δυο χρόνια δε θα έχει μούτρα να με κοιτάξει, ύστερα από την τόση κοπριά που θα έχει κουβαλήσει», έλεγε γελώντας ο Ευρυσθέας.

Όμως ο Ηρακλής δεν πτοήθηκε. Όταν έφτασε στους στάβλους, είπε στο Βασιλιά Αυγεία ότι μία νύχτα ήταν αρκετή για να καθαρίσει τους στάβλους.

Η πρώτη δουλειά του Ηρακλή ήταν να κάνει δύο μεγάλα ανοίγματα στους τοίχους των στάβλων. Μετά εξέτρεψε τη ροή δύο γειτονικών ποταμών, του Αλφειού και του Πηνειού, και μέσα σε μία μέρα τα ορμητικά νερά είχαν ξεπλύνει τους στάβλους. Τα χωράφια και οι κοιλάδες καθάρισαν ξανά.

ΜΥΘΙΚΈΣ ΑΝΑΛΟΓΙΈΣ
Σήμερα ένα πολύ δύσκολο καθήκον περιγράφεται ως «ηράκλειο», σε αναμνηση των άθλων του Ηρακλή. Όταν περιγράφουμε μια πολύ βρόμικη κατάσταση, μιλάμε για την «κόπρη του Αυγείου».

Ο Κήπος των Εσπερίδων

Ο Ηρακλής φορά τη
λεοντή, το δέρμα του
λιονταριού της Νεμέας

Έτσι ο Ηρακλής απομάκρυνε τα βουνά της κοπριάς χωρίς καν να λερώσει τα χέρια του.

Ο ενδέκατος άθλος ήταν ακόμη πιο δύσκολος. Ο Ηρακλής έπρεπε να φέρει τα χρυσά μήλα από τον Κήπο των Εσπερίδων, που βρίσκεται στην άκρη της δύσης, εκεί όπου γέρνει ο ήλιος, στις πλαγιές του βουνού Άτλαντας. Η θαυμαστή αυτή μηλιά ήταν το γαμήλιο δώρο της Γαίας, της μητέρας γης, στην Ήρα. Το δέντρο το φύλαγαν τρεις παρθένες, οι Εσπερίδες. Ένα φοβερό φίδι ήταν κουλουριασμένο γύρω από τον κορμό, για να φυλάει τα πολύτιμη φρούτα από τους κλέφτες.

Οι στάβλοι
τον βασιλιά
Αυγεία

ΤΑ ΧΡΥΣΑ ΜΗΛΑ

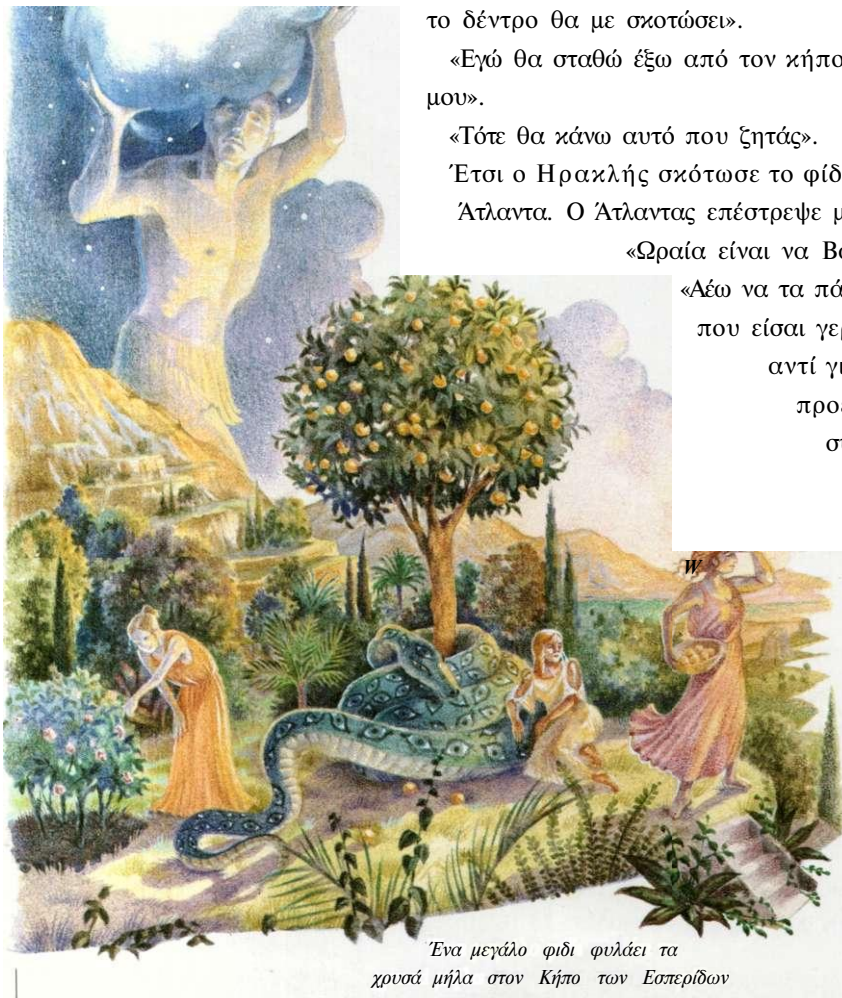
Οι Εσπερίδες φύλαγαν τα χρυσά μήλα, τα οποία είχε χαρίσει στην Ήρα η Γαία. Όποιος έτρωγε αυτά τα μήλα γινόταν αθάνατος.

ΤΟ ΦΟΡΤΙΟ ΤΟΥ ΑΤΛΑΝΤΑ

Ο Ατλαντας ήταν ένας από τους ηττημένους Τιτάνες. Για να τον τιμωρήσουν, οι ολύμπιοι θεοί τον καταδίκασαν να κρατά στους ώμους του τον ουρανό. Οι τρεις κόρες του, οι Εσπερίδες, φρόντιζαν τα χρυσά μήλα στον κήπο τους.

*Ο Ατλαντας σηκώνει
στους ώμους του το
Βαρος του ουρανού*

*Ένα μεγάλο φίδι φυλάει τα
χρυσά μήλα στον Κήπο των Εσπερίδων*

Ο Ηρακλής δεν ήξερε πώς να κλέψει αυτό το θησαυρό κι έτσι ζήτησε τη συμβουλή των θεών. Αυτοί του είπαν ότι ο μόνος που μπορούσε να τον βοηθήσει να βρει τον Κήπο των Εσπερίδων ήταν ο Νηρέας, ο Γέροντας της θάλασσας. Ο Ηρακλής συνέλαβε τον Νηρέα ενώ κοιμόταν, παρόλο που εκείνος, στην προσπάθειά του να ξεφύγει, άλλαξε πολλές φορές το σχήμα του. Τελικά ο Νηρέας τού είπε όλα όσα έπρεπε να ξέρει.

Αντί να πάει κατευθείαν στον κήπο, ο Ηρακλής πήγε και βρήκε τον Άτλαντα, που το αιώνιο καθήκον του είναι να κρατά τον ουρανό στους ώμους του. «Πρέπει να έχεις εξαντληθεί με ένα τόσο βαρύ φορτίο», του είπε ο Ηρακλής. «Αν κάνεις κάτι για μένη, θα σε απαλλάξω για λίγο από τον κόπο».

«Τι πρέπει να κάνω;» ρώτησε πρόθυμα ο Άτλαντας.

«Μονάχα να μου φέρεις τα χρυσά μήλα που φροντίζουν οι τρεις σου κόρες. Εσένα θα σου τα δώσουν οπωσδήποτε».

«Οι κόρες μου μπορεί να μου δώσουν τα μήλα, αλλά το φίδι που φυλάει το δέντρο θα με σκοτώσει».

«Εγώ θα σταθώ έξω από τον κήπο και θα σκοτώσω το φίδι με το βέλος μου».

«Τότε θα κάνω αυτό που ζητάς».

Έτσι ο Ηρακλής σκότωσε το φίδι και σήκωσε για λίγο το φορτίο του Άτλαντα. Ο Άτλαντας επέστρεψε με τα μήλα, σφυρίζοντας χαρούμενα.

«Ωραία είναι να Βαδίζεις ελεύθερος στον κόσμο», είπε.

«Αέω να τα πάω εγώ τα μήλα στον Ευρυσθέα. Μια που είσαι γερό παλικάρι, κράτα εσύ τον ουρανό αντί για μένα». Ο Νηρέας είχε

προειδοποιήσει τον Ηρακλή ότι ίσως συνέβαινε κάτι τέτοιο. Έτσι ο Ηρακλής του είπε: «Υστερα απ' όσα έκανες για μένα, δέχομαι ευχαρίστως. Αλλά

επειδή ο ουρανός με πονάει σε μια πληγή που έχω στο κεφάλι, θα σε παρακαλούσα να τον κρατήσεις για μια στιγμή, μέχρι να φτιάξω ένα μαξιλαράκι από χορτάρι».

Ο Άτλαντας ακούμπησε κάτω τα μήλα και πήρε ξανά τον ουρανό από τον Ηρακλή. Αντί όμως να φτιάξει ένα μαξιλαράκι, ο Ηρακλής άρπαξε τα μήλα και απομακρύνθηκε. «Σ' ευχαριστώ πολύ!» του φώναξε.

Ο δωδέκατος άθλος του Ηρακλή ήταν και ο πιο δύσκολος. Έπρεπε να κατέβει στον Άδη και να φέρει πίσω το σκύλο που φύλαγε τον Κάτω Κόσμο, τον Κέρβερο με τα τρία κεφάλια. Δουλειά του Κέρβερου ήταν να κρατάει τους νεκρούς στον Άδη και τους ζωντανούς μακριά.

Όταν ο Ηρακλής κατέβηκε στον Άδη, είδε πολλούς φίλους και μυθικούς ήρωες του παρελθόντος, που έδειχναν να τον καλωσορίζουν ή να τον απειλούν. Όμως ήξερε ότι δεν ήταν παρά σκιές και τους προσπέρασε γυρεύοντας το σκύλο.

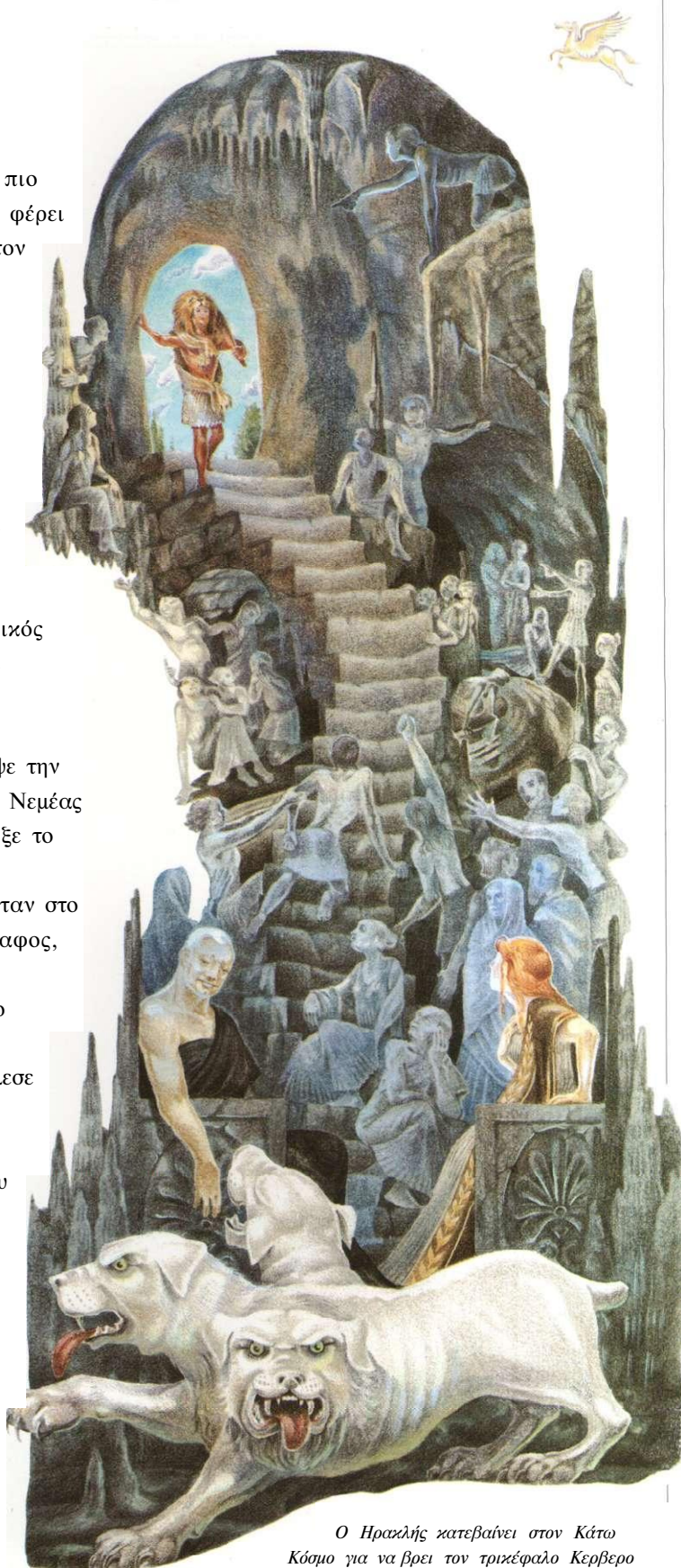
Τον υποδέχτηκε ο ίδιος ο Πλούτωνας και η σύζυγος του, η Περσεφόνη. «Ο σκύλος είναι δικός σου, αρκεί να καταφέρεις να τον πάρεις», είπε γελώντας ο Πλούτωνας. Και ο Ηρακλής, επιστρατεύοντας όλο του το θάρρος, τύλιξε τα μπράτσα του γύρω από το σκύλο και του έκοψε την ανάσα, όπως είχε κάνει και με το λιοντάρι της Νεμέας στην αρχή των περιπετειών του. Ύστερα τράβηξε το σκύλο έξω, στον κόσμο της μέρας.

Ο Κέρβερος γρύλιζε και γάβγιζε όσο βρισκόταν στο φως κι εκεί όπου το σάλιο του έπεφτε στο έδαφος, φύτρωναν φαρμακερά χορτάρια.

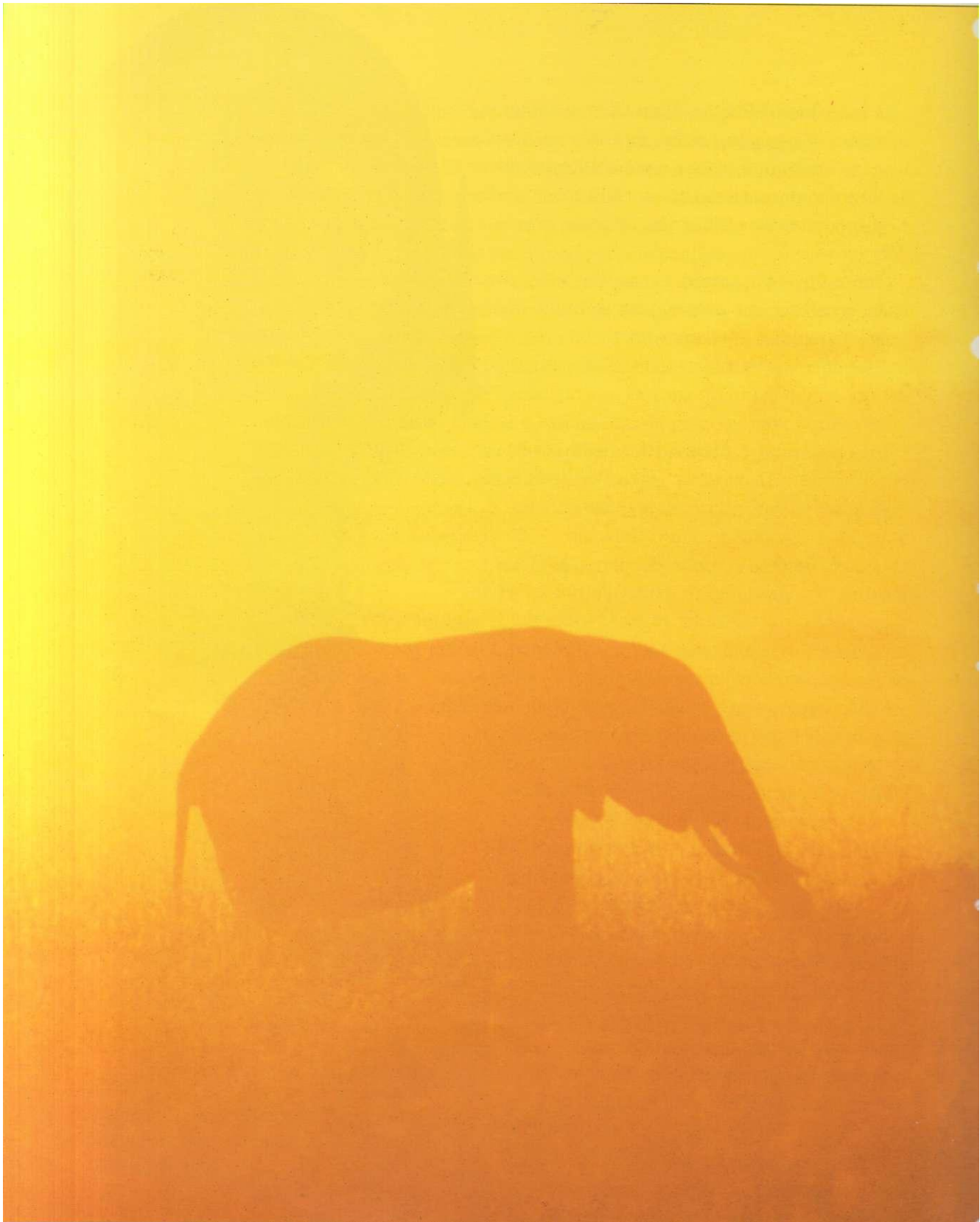
Όταν ο Ηρακλής έφτασε στην Τίρυνθα με το σκύλο, ο εξάδελφος του, ο Ευρυσθέας, τρομοκρατήθηκε τόσο πολύ, που τον παρακάλεσε να τον πάει πίσω εκεί όπου τον είχε βρει. Κι έτσι τελείωσαν οι άθλοι του Ηρακλή.

Τελικά ο θάνατος πήρε το θνητό κομμάτι του Ηρακλή, όταν φόρεσε ένα πουκάμισο που η γυναίκα του είχε κατά λάθος Βουτήξει σε δηλητήριο. Ωστόσο, το αθάνατο κομμάτι του, που θα ζει για πάντα, δε νικήθηκε ποτέ. Ενώ η θνητή σκιά του περιπλανιέται στον Άδη, ο αθάνατος εαυτός του φυλάει την πύλη του ουρανού.

Λέγεται ότι όταν ο Ηρακλής ανέβηκε στον Όλυμπο για να σμίξει με τους θεούς, ο Άτλαντας παραπάτησε από το πρόσθετο βάρος

Ο Ηρακλής κατεβαίνει στον Κάτω Κόσμο για να βρει τον τρικέφαλο Κέρβερο

ΘΕΟΙ ΚΑΙ ΖΩΑ

Πάντα οι άνθρωποι μοιράζονταν τον κόσμο με τα ζώα. Όπως φανερώνουν οι προϊστορικές ζωγραφιές στα σπήλαια, πάντα τα ζώα ασκούσαν

ξεχωριστή γοητεία στον άνθρωπο. Έχουμε κυνηγήσει ζώα, έχουμε δουλέψει μαζί τους, ακόμη έχουμε λατρεύει ζώα. Τόσο πολύ τιμούσαν οι αρχαίοι Αιγύπτιοι τις γάτες, που όταν πέθαινε μια γάτα πενθούσαν, τη βαλσάμωναν και την έθαβαν μαζί με ταριχευμένα ποντίκια, για να έχει τροφή στην άλλη ζωή.

Η παγκόσμια μυθολογία αντανακλά τις πολλαπλές πτυχές της σχέσης μας με τα πραγματικά ζώα, ενώ υπάρχουν πάμπολλες διηγήσεις για μυθικά ζώα, όπως ήταν ο Πήγασος, το φτερωτό άλογο, και ο Φοίνικας, το αθάνατο πουλί της αρμονίας.

Ο Κετσαλκόατλ, ο θεός φίδι, τρομάζει όταν βλέπει ότι απέκτησε ανθρώπινο πρόσωπο στο κεφάλαιο Το φτερωτό φίδι, ένα μύθο όπου η αθωότητα των ζώων αποδεικνύεται ανώτερη από την απληστία των ανθρώπων

ΡΩΜΎΛΟΣ ΚΑΙ ΡΕΜΟΣ

Η ΑΙΩΝΙΑ ΠΟΛΗ

Σύμφωνα με το μύθο, ο

ίδρυσαν τη Ρώμη, την «Αιώνια Πόλη», το 753 π.Χ. Έχτισαν την πόλη πάνω σε επτά λόφους, στις όχθες του Τίβερη.

ΡΩΜΑΙΚΑ ΑΘΛΗΜΑΤΑ

Τα ομαδικά παιχνίδια, στα οποία κρίνονταν οι σωματικές ικανότητες και η γενναιότητα, ήταν πολύ δημοφιλή στους Ρωμαίους. Σε αυτό το ψηφιδωτό του 3ου αι. μ.Χ. απεικονίζονται δύο αθλήτριες.

Ο ΚΑΚΟΣ ΑΜΟΥΛΙΟΣ ΕΚΘΡΟΝΙΣΕ τον πρωτότοκο αδελφό του Νουμίτορα, το Βασιλιά της Άλβας. Για να μην υπάρξουν κληρονόμοι του θρόνου, ανάγκασε τη μοναχοκόρη του Νουμίτορα, τη Ρέα Σίλβια, να γίνει ιέρεια στο ναό της θεάς Εστίας. Ωστόσο, αργότερα η Ρέα γέννησε δίδυμα αγοράκια, τον Ρωμύλο και τον Ρέμο (ή Ρώμο). Ο πατέρας τους δεν ήταν θνητός, αλλά ο Άρης, ο θεός του πολέμου. Όταν ο Αμούλιος ανακάλυψε τι είχε συμβεί, έσφαξε τη Ρέα Σίλβια και διέταξε τους στρατιώτες του να πετάξουν τα δύο αγόρια στον ποταμό Τίβερη.

Το ποτάμι έβγαλε τα δίδυμα στην όχθη χωρίς να πάθουν τίποτε. Εκεί τα βρήκε μια λύκαινα που τα θήλασε με το γάλα της. Η λύκαινα τα φρόντιζε μέχρι που τα μάζεψε ο Φαυστύλος,

Ο βοσκός Φαυστύλος βρίσκει τους διδύμους Ρωμύλο και Ρέμο να τους θηλάζει μια λύκαινα

ο βοσκός του γερο-Βασιλιά, που τα ανέθρεψε σαν να ήταν παιδιά του.

Όταν τα παιδιά μεγάλωσαν, ο Φαυστύλος τους είπε ποιος ήταν ο πραγματικός τους πατέρας και τους αποκάλυψε το τραγικό τέλος της μητέρας τους. Τα δύο αδέρφια εκδικήθηκαν το θάνατο της σκοτώνοντας τον Αμούλιο και αποκαθιστώντας τον Νουμίτορα στο θρόνο.

Ύστερα αποφάσισαν να χτίσουν μια πόλη πλάι στον ποταμό Τίβερη. Καταλαβαίνοντας ότι μόνον ο ένας από τους δύο θα μπορούσε να γίνει ηγεμόνας, ζήτησαν την καθοδήγηση των θεών. Ο καθένας τους ανέβηκε σε ένα λόφο για να δει τι θα έβλεπε από ψηλά. Ο Ρέμος είδε να πετούν έξι γύπες, αλλά ο Ρωμύλος είδε δώδεκα. Έτσι ο Ρωμύλος, κρίνοντας ότι οι θεοί

τον ευνοούσαν, άρχισε να θέτει τα θεμέλια της Ρώμης. Άνοιξε ένα αυλάκι για να ορίσει τη θέση των τειχών. Όμως ο Ρέμος τον κοροϊδεύε, πηδώντας πάνω από το στενό αυλάκι και λέγοντας ότι το ίδιο εύκολα οι εχθροί της Ρώμης θα περνούσαν πάνω από τα τείχη της. Ο Ρωμύλος θύμωσε τόσο πολύ που χτύπησε τον αδελφό του και τον σκότωσε.

Η πόλη χτίστηκε. Είχε ηγεμόνα, αλλά όχι πολίτες. Ο Ρωμύλος ανακήρυξε άσυλο το ιερό άλσος της Ρώμης και σύντομα συγκεντρώθηκαν εκεί πολλοί φυγόδοικοι και

Ο Ρέμος κοροϊδεύει τον Ρωμύλο επειδή σκάβει ένα στενό αυλάκι

παράνομοι, τους οποίους ο Ρωμύλος καλωσόρισε ως υπηκόους του.

Ωστόσο στην πόλη δεν υπήρχαν γυναίκες. Έτσι ο Ρωμύλος διοργάνωσε αθλητικούς αγώνες στους οποίους κάλεσε και γείτονες του, τους Σαβίνους. Ενώ οι Σαβίνοι διασκέδαζαν, ο Ρωμύλος και οι άντρες του έκλειψαν αρκετές γυναίκες και τις μετέφεραν στη Ρώμη. Ακολούθησε αιματοχυσία, αλλά τελικά οι ίδιες οι Σαβίνες τερμάτισαν τη σύγκρουση, παρακαλώντας συζύγους και πατεράδες να μη σκοτώνονται άδικα μεταξύ τους.

Ο Ρωμύλος, ο ιδρυτής της Ρώμης, δεν έμεινε πολύ καιρό ηγέτης της. Κι τούτο επειδή ο πατέρας του, ο Άρης, παρακάλεσε τον παντοδύναμο Δία να κάνει τον Ρωμύλο θεό. Ο Δίας συμφώνησε κι έτσι ο Άρης κατέβηκε με το άρμα του και άρπαξε τον Ρωμύλο. Το θνητό του σώμα εξαερώθηκε και ο Ρωμύλος έγινε θεός. Από τον ουρανό, θα παρακολουθούσε την άνοδο και την πτώση του μεγάλου κράτους που είχε ιδρύσει.

Αφού απέσπασαν την προσοχή των αντρών, ο

αρπάζουν τις Σαβίνες και τις μεταφέρουν στη Ρώμη

ΤΟ ΦΤΕΡΩΤΟ ΦΙΔΙ

ΑΖΤΕΚΙΚΗ ΜΑΣΚΑ

Αυτή η ψηφιδωτή μάσκα από τρκουάξ του 15ου αι. απεικονίζει τον Κετσαλκόατλ, θεό της δημιουργίας, της μάθησης και του ανέμου. Οι Αζτέκοι πίστευαν ότι ζούσαν κάτω από τον ήλιο του Κετσαλκόατλ, του φιδιού με τα πολύτιμα φτερά, που η ανάσα του κινούσε τον ήλιο. Όταν πέθαινε κάποιος

γινόταν ύστερα από τέσσερα χρόνια πουλί με πολύτιμα φτερά και πετούσε για να βρει τον ήλιο.

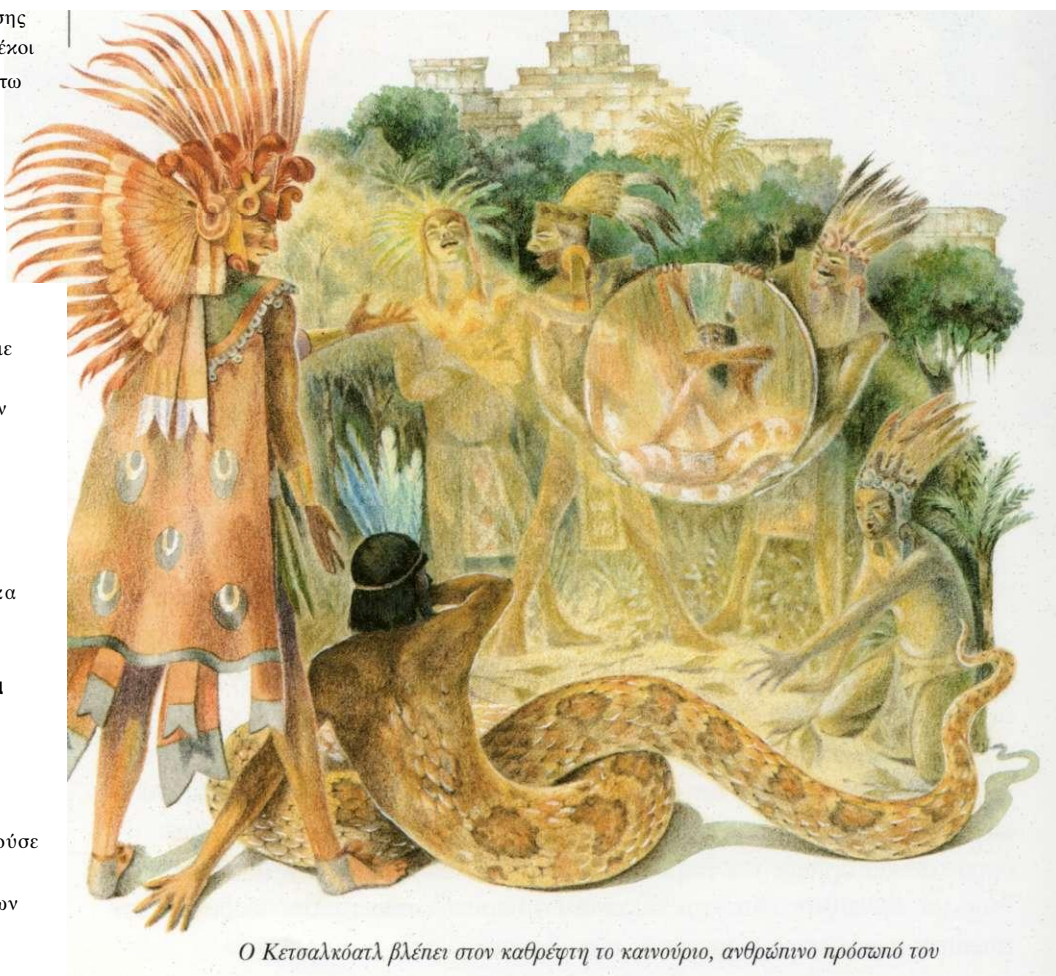
ΤΕΣΚΑΤΛΙΠΟΚΑ

Στη μυθολογία των Αζτέκων, ο Τεσκατλιπόκα ήταν ο θεός των πολεμιστών, ο **νυχτερινός ουρανός και ο κεραυνός**. Το όνομα του, «καθρέφτης που αγνίζει», οφείλεται στο μαγικό του καθρέφτη, μέσα στον οποίο μπορούσε να δει τα πάντα και να διαβάσει τις σκέψεις των ανθρώπων.

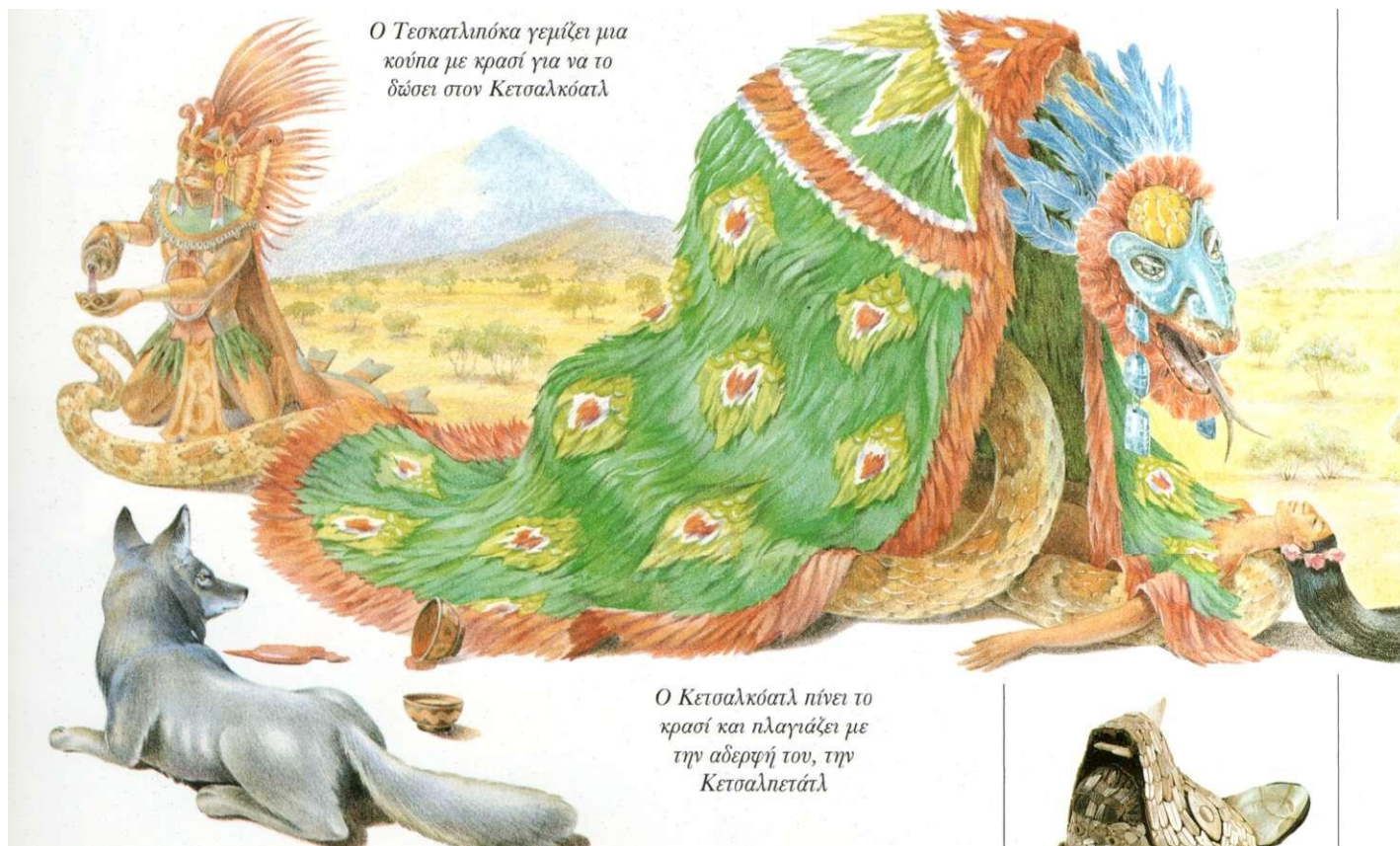
Ο ΚΕΤΣΑΛΚΟΑΤΛ, Ο ΘΕΟΣ ΦΙΔΙ, ήταν ο βασιλιάς της Πολιτείας των Θεών. Ήταν πέρα ως πέρα αγνός, αθώος και καλός και δε θεωρούσε καμιά δουλειά υποτιμητική. Σάρωνε ακόμη και τα μονοπάτια των θεών της βροχής, μήπως έρθουν και βρέξει.

Η τελειότητα και η καλοσύνη του Κετσαλκόατλ εξόργισαν τον Τεσκατλιπόκα, τον πανούργο αδερφό του. Μαζί με μερικούς φίλους του, ο Τεσκατλιπόκα αποφάσισε να σκαρώσει μια άσχημη φάρσα σε βάρος του αδερφού του, ώστε να γίνει εγωιστής και να νοιάζεται μόνο για την προσωπική του ικανοποίηση. «Θα του δώσουμε ανθρώπινο πρόσωπο και σώμα», είπε γελώντας.

Είπαν στον Κετσαλκόατλ να κοιταχτεί σε έναν καθρέφτη και μόλις εκείνος αντίκρισε το νέο του πρόσωπο, ένιωσε όλες τις επιθυμίες των ανθρώπων.

Ο Κετσαλκόατλ βλέπει στον καθρέφτη το καινούριο, ανθρώπινο πρόσωπό του

Ο Τεσκατλιπόκα γεμίζει μια
κούπα με κρασί για να το
δώσει στον Κετσαλκόατλ

Ο Κετσαλκόατλ πίνει το
κρασί και πλαгиάζει με
την αδερφή του, την
Κετσαλπετάτλ

Ο Σολότλ, το κογιότ, φτιάχνει ένα μανδύα
από πολύχρωμα φτερά για τον Κετσαλκόατλ

«Δεν είμαι πια άξιος για βασιλιάς. Δεν μπορώ να εμφανιστώ έτσι μπροστά στο λαό μου», φώναξε έντρομος και κάλεσε το κογιότ Σολότλ. Ο Σολότλ, που ακολουθούσε τον Κετσαλκόατλ παντού σαν να ήταν η σκιά του, του έφτιαξε ένα μανδύα με πράσινα, κόκκινα και άσπρα φτερά από το πουλί Κετσάλ. Επίσης του έφτιαξε μια μάσκα από τρκουάζ, μια περούκα και μια γενειάδα από κόκκινα και γαλάζια φτερά. Έβαψε κόκκινα τα χείλη του βασιλιά, κίτρινο το μέτωπο του και ζωγράφησε τα δόντια του ώστε να μοιάζουν με δόντια φιδιού. Κι έτσι ο Κετσαλκόατλ μεταμφιέστηκε σε φτερωτό φίδι.

Ωστόσο, ο Τεσκατλιπόκα σκέφτηκε να σκαρώσει ένα καινούριο κόλπο. Πρόσφερε στον Κετσαλκόατλ κρασί, λέγοντας του ότι ήταν ένα φάρμακο που θα γιάτρευε την αρρώστια του. Ο Κετσαλκόατλ, που ποτέ ως τότε δεν είχε βάλει οινόπνευμα στο στόμα του, μέθυσε στη στιγμή. Και, πάνω στο μεθύσι, ο Τεσκατλιπόκα τον έπεισε να πλαγιάσει με την ίδια του την αδερφή, την όμορφη Κετσαλπετάτλ.

Όταν ο Κετσαλκόατλ συνήλθε, ντράπηκε για ό,τι είχε κάνει. «Αυτή ήταν η μέρα του κακού», είπε και αποφάσισε να πεθάνει.

ΚΟΠΟΤ

Αυτό το κόμμημα των Τολτέκων, που είναι **καλυμμένο με ψηφιδωτό** από μάρμαρο, αναπαριστά έναν πολεμιστή από την πόλη Τούλα των Τολτέκων. Φαίνεται ένα ανθρώπινο κεφάλι, σφηνωμένο στα σαγόνια ενός κογιότ. Ο Σολότλ, το κογιότ, ήταν ο θεός του άστρου της νύχτας. Η λέξη Σολότλ σημαίνει «δίδυμος»: ο θεός αυτός αναφέρεται ως ο σωσίας ή ο δίδυμος αδερφός του **Κετσαλκόατλ**.

ΤΟ ΠΟΥΛΙ ΚΕΤΣΑΛ
Αυτό το πολύχρωμο πουλί

συνδέεται με το φτερωτό
φίδι, τον Κετσαλκόατλ. Οι
Αζτέκοι χρησιμοποιούσαν
τα μακριά φτερά της ουράς
του στις τελετές τους.

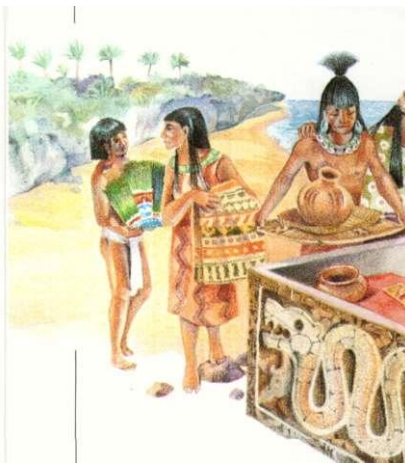
Ο Κετσαλκόατλ διέταξε τους υπηρέτες του να του φτιάξουν ένα
πέτρινο κουτί, μια σαρκοφάγο, κι έμεινε εκεί κλεισμένος τέσσερις
μέρες. Μετά σηκώθηκε και είπε στους υπηρέτες του να γεμίσουν τη
σαρκοφάγο με τους πιο σπάνιους θησαυρούς του και να τη σφραγίσουν,

Ο Κετσαλκόατλ πήγε στην παραλία κι εκεί φόρεσε τον πλουμιστό
μανδύα του και τη μάσκα του από τρκουάζ. Ύστερα αυτοπυρπολήθηκε
και στην ακροθαλασσιά έμειναν μόνο οι στάχτες του. Από τις στάχτες
υψώθηκαν σπάνια πουλιά που πέταξαν ψηλά στον ουρανό.

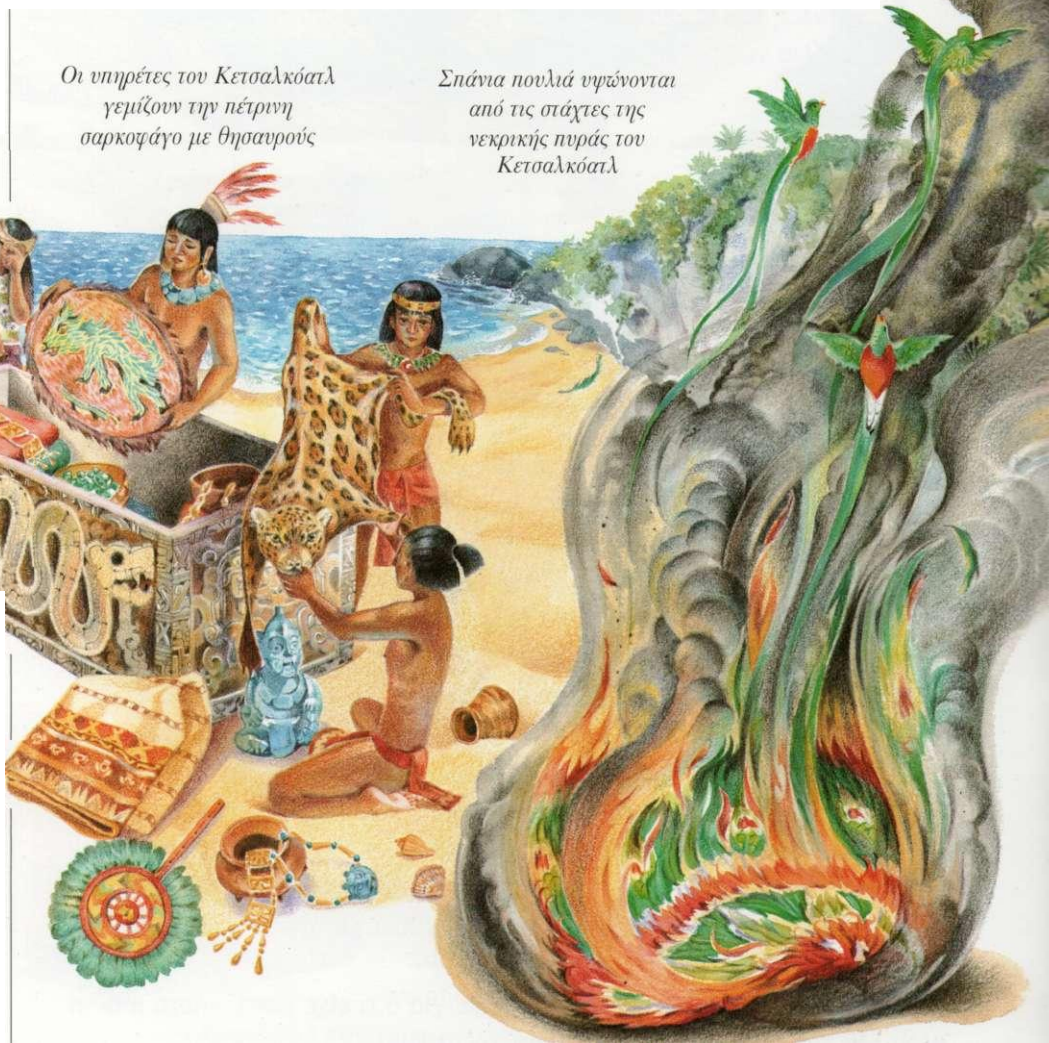
Όταν πέθανε ο Κετσαλκόατλ, για τέσσερις μέρες δεν ξημέρωσε,
επειδή ο θεός είχε κατέβει στη χώρα των νεκρών μαζί με το σύντροφο
του, τον Σολότλ, για να δει τον πατέρα του, τον Μικτλαντεκούτλι. Είπε
στον πατέρα του, τον Κύριο των Νεκρών: «Ήρθα για να πάρω τα
πολύτιμα κόκαλα που έχεις εδώ για τους ανθρώπους της Γης».

Οι υπηρέτες του Κετσαλκόατλ
γεμίζουν την πέτρινη
σαρκοφάγο με θησαυρούς

Σπάνια πουλιά υψώνονται
από τις στάχτες της
νεκρικής πυράς του
Κετσαλκόατλ

Ο ΒΑΣΙΛΙΑΣ
ΚΕΤΣΑΛΚΟΑΤΛ
Οι Τολτέκοι, που
κατακτήθηκαν από τους
Αζτέκους, είχαν κάποτε ένα
βασιλιά που τον έλεγαν
Κετσαλκόατλ. Ήταν ένας
άνθρωπος με σπάνια
χαρίσματα, σαν του βασιλιά
Αρθούρου. Οι Αζτέκοι
πίστευαν ότι ήταν απόγονοι
του και είχαν πολλούς
μύθους γι' αυτόν.

«Καλώς να τα πάρεις», αποκρίθηκε ο πατέρας του.

Ο Κετσαλκόατλ και ο Σολότλ πήραν τα πολύτιμα κόκαλα και **επέστρεψαν** στη χώρα των ζωντανών. Επιτέλους έφεξε και ο Κετσαλκόατλ ράντισε με το αίμα του τα κόκαλα και τους έδωσε ζωή. Τα κόκαλα έγιναν οι πρώτοι άνθρωποι.

Ο Κετσαλκόατλ δίδαξε πολλά πράγματα στους ανθρώπους. Αυτός βρήκε το καλαμπόκι, που είχαν κρύψει τα μυρμήγκια, κι έκλεψε ένα σπειρί για να το δώσει στους ανθρώπους, ώστε να μπορούν να καλλιεργούν μόνοι τους τη γη. Τους έμαθε να υφαίνουν, να γυαλίζουν το νεφρίτη και να φτιάχνουν ψηφιδωτά. Και κυρίως, τους δίδαξε πώς να μετρούν το χρόνο και να καταλαβαίνουν τα αστέρια, και χάραξε την πορεία του έτους και των εποχών. Όσπου έφτασε ο καιρός να αφήσει ο Κετσαλκόατλ τους ανθρώπους να

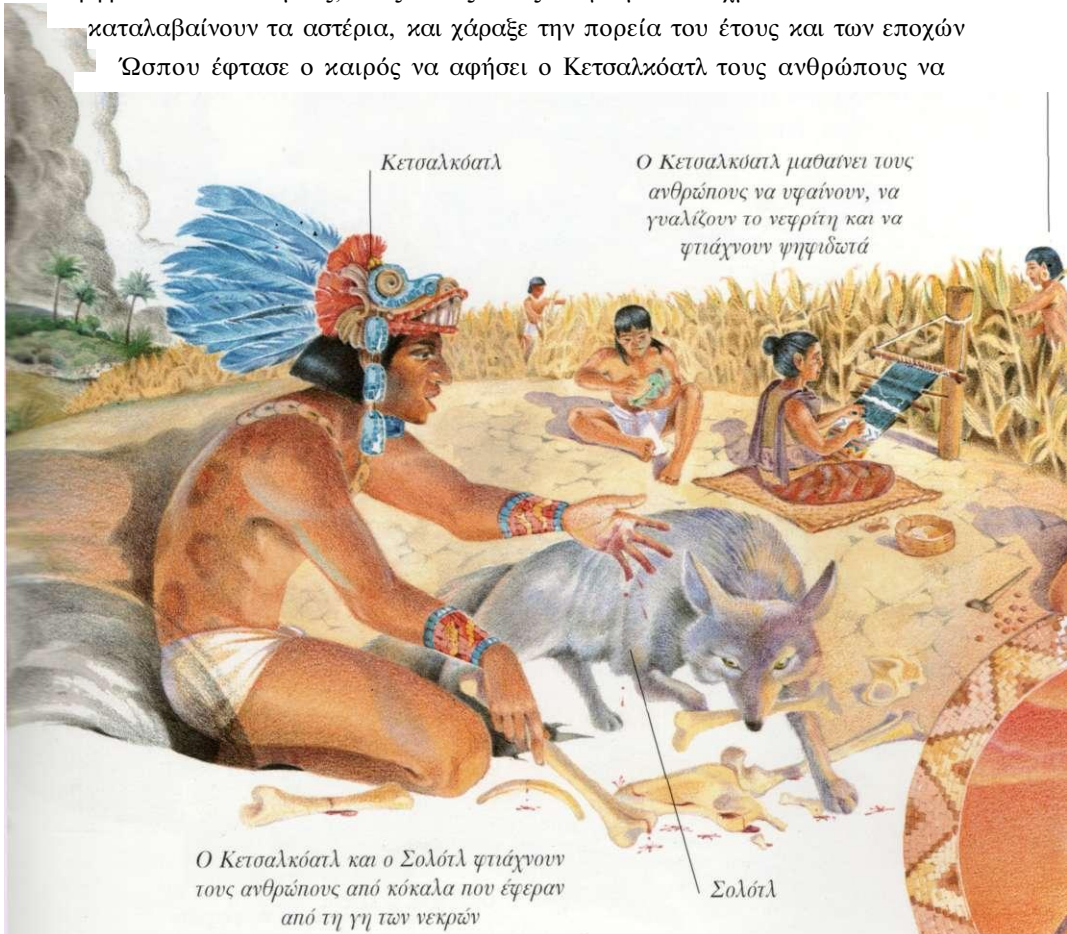

ΦΤΕΡΩΤΟ ΚΑΛΥΜΜΑ ΚΕΦΑΛΙΟΥ

Αυτό το κάλυμμα κεφαλιού, φτιαγμένο από φτερά του πουλιού Κετσάλ, ανήκε στον

Μοντεζούμα, τον τελευταίο

παρέδωσε αυτό το κάλυμμα στον ισπανό τυχοδιώκτη Κορτές, περνώντας τον για τον Κετσαλκόατλ που επέστρεψε στη γη. Μέσα σε δύο χρόνια, οι Ισπανοί είχαν κατακτήσει όλη την αυτοκρατορία

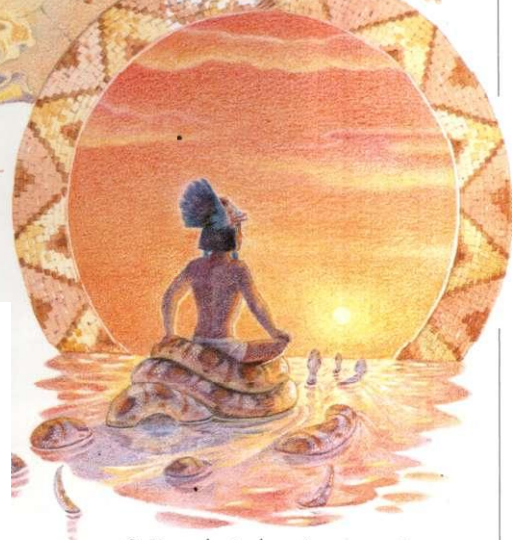
Κετσαλκόατλ

Ο Κετσαλκόατλ μαθαίνει τους ανθρώπους να υφαίνουν, να γυαλίζουν το νεφρίτη και να φτιάχνουν ψηφιδωτά

Ο Κετσαλκόατλ και ο Σολότλ φτιάχνουν τους ανθρώπους από κόκαλα που έφεραν από τη γη των νεκρών

Σολότλ

τα βγάλουν πέρα μόνοι τους. Όταν ξημέρωσε, πρόβαλε στον ουρανό το αστέρι Κετσαλκόατλ, η γνωστή μας Αφροδίτη. Γι' αυτό και ο Κετσαλκόατλ λέγεται Αρχοντας της Αυγής. Μερικοί λένε ότι ο Κετσαλκόατλ σάλπαρε προς τα ανατολικά με μια σχεδία φτιαγμένη από φίδια και ότι μια μέρα θα επιστρέψει.

Ο Κετσαλκόατλ φεύγει μακριά...

Ο ΘΕΟΣ ΕΛΕΦΑΝΤΑΣ

ΣΥΜΒΟΛΟ ΔΥΝΑΜΗΣ

Ο ελέφαντας είναι σύμβολο δύναμης, σοφίας, πίστης, ειρήνης και ευτυχίας. Στην ινδική μυθολογία ένας ελέφαντας κρατά τον ουρανό. Γι' αυτό οι κολόνες στα παλαιότερα κτίρια έχουν υποστηρίγματα με μορφή ελέφαντα.

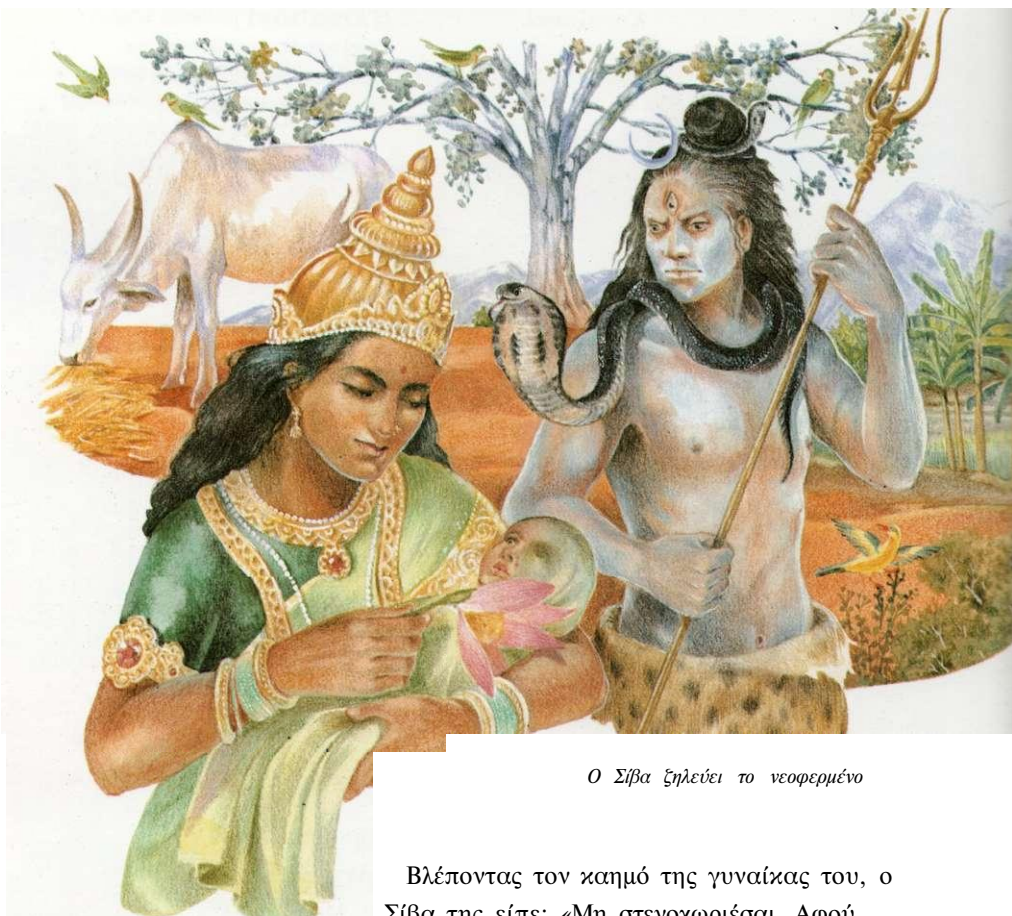

ΚΥΡΙΟΣ ΤΩΝ ΤΕΧΝΩΝ

Συχνά ο Σίβα απεικονίζεται ως καταστροφικός θεός, αλλά έχει και τις ειρηνικές του μορφές. Σε αυτό το μπρούντζινο αγαλματάκι ο Σίβα απεικονίζεται ως Βιναντάρα, «Κύριος των Τεχνών».

ΟΛΟΙ ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ ΕΧΟΥΝ μέσα στην ψυχή τους τον Σίβα, όπως και όλες οι γυναίκες έχουν μέσα τους τη θεά Ντέβι, που μερικές φορές ονομάζεται και Παρβάτι. Η παλίρροια και η άμπωτη του σύμπαντος, που κινείται και μένει ακίνητο, είναι η ένωση του Σίβα και της Παρβάτι.

Η Παρβάτι, η γυναίκα του Σίβα, ήθελε να αποκτήσει παιδιά. Αλλά ο Σίβα, που ήταν απαλλαγμένος από κάθε πάθος, δεν είχε την ίδια επιθυμία. «Μια που δε θα πεθάνω ποτέ», είπε, «δεν έχω ανάγκη ένα γιο να κάνει προσφορές στην ψυχή μου. Μου αρκεί που βοηθάμε τους άντρες και τις γυναίκες να κάνουν παιδιά. Δε χρειαζόμαστε δικά μας». Αλλά η Παρβάτι, που λαχταρούσε να γίνει μητέρα, έπεσε σε βαθιά μελαγχολία.

Ο Σίβα ζηλεύει το νεοφερμένο

Βλέποντας τον καημό της γυναίκας του, ο Σίβα της είπε: «Μη στενοχωριέσαι. Αφού θέλεις ένα γιο να κανακεύεις, θα σου φτιάξω έναν». Κι έκανε έναν μπόγο από τα ρούχα της και της τον έδωσε. «Να ο γιος σου», της είπε.

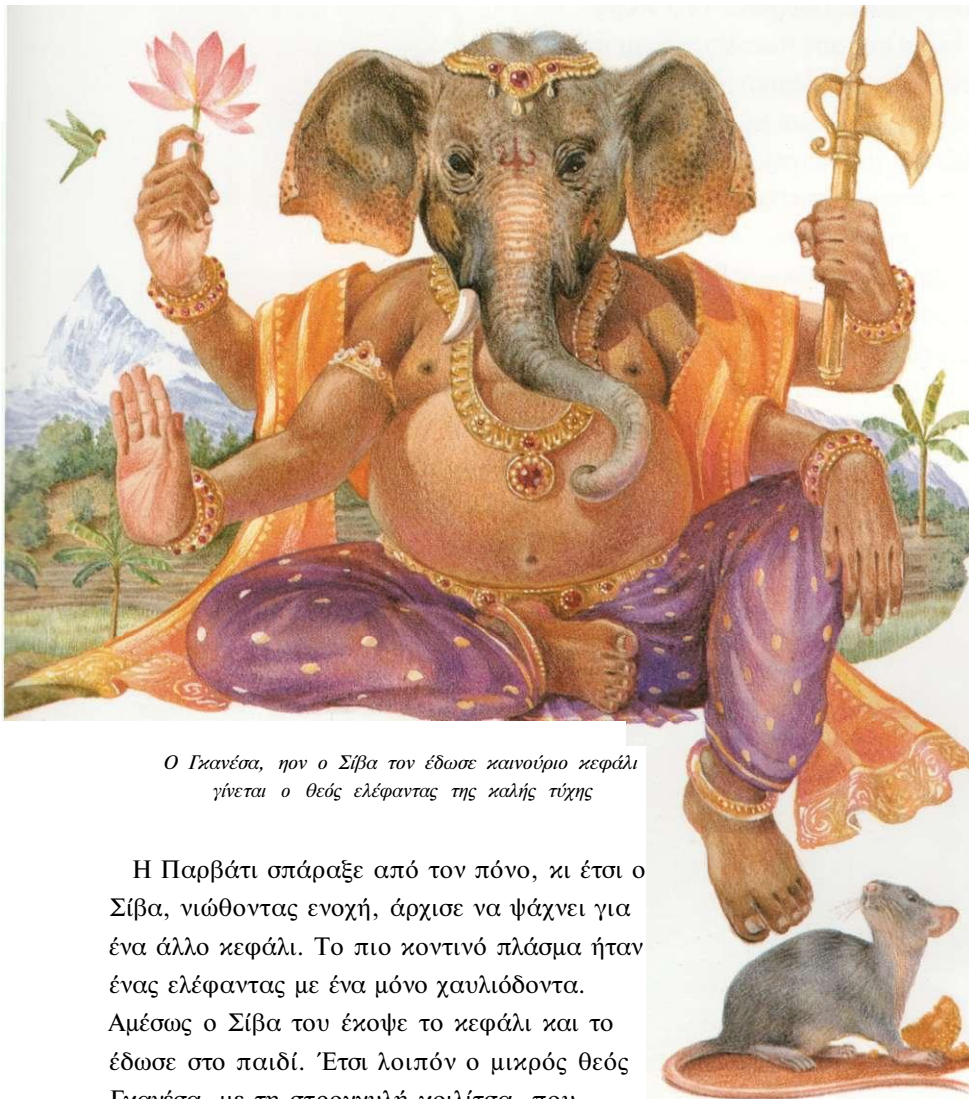
Ο μπόγος με τα ρούχα που κρατά στην αγκαλιά της η Παρβάτι μεταμορφώνεται σε ένα μωρό, τον Γκανέσα

Η θεά άρπαξε τον υφασμάτινο μπόγο και τον έσφιξε στα στήθη της. Ξαφνικά αυτός σπαρτάρησε σαν να είχε ζωή. Τον χάιδεψε με άνηθ λωτού. Αυτός άρχισε να ανασαίνει. Ήταν ένα αληθινό μωρό, που γύρευε γάλα από τα στήθη της.

Καθώς το μωράκι θήλαζε, χαμογέλασε στη μητέρα του.

Όμως ο Σίβα δεν ήταν ευχαριστημένος με αυτή την εξέλιξη. Ζηλεύοντας, επειδή ο νεοφερμένος μονοπωλούσε όλη την προσοχή της γυναίκας του, αγριοκοίταξε το μωρό - και οι καυτές αχτίνες από το μεσαίο μάτι του Σίβα ξεμάτισαν το κεφαλάκι του!

Ο Γκανέσα, ηον ο Σίβα τον έδωσε καινούριο κεφάλι γίνεται ο θεός ελέφαντας της καλής τύχης

Η Παρβάτι σπάραξε από τον πόνο, κι έτσι ο Σίβα, νιώθοντας ενοχή, άρχισε να ψάχνει για ένα άλλο κεφάλι. Το πιο κοντινό πλάσμα ήταν ένας ελέφαντας με ένα μόνο χαυλιόδοντα. Αμέσως ο Σίβα του έκοψε το κεφάλι και το έδωσε στο παιδί. Έτσι λοιπόν ο μικρός θεός Γκανέσα, με τη στρογγυλή κοιλίτσα, που ταξιδεύει σε όλο τον κόσμο πάνω σ' ένα ποντίκι, που προστατεύει τη μάθηση και χαρίζει καλή τύχη, απέκτησε κεφάλι ελέφαντα,

Το υποζύγιο τον Γκανέσα είναι το ποντίκι, ένα ζώο που φημίζεται για την ορθή τον κρίση

ΤΟ ΜΥΑΛΩΜΕΝΟ ΠΟΝΤΙΚΙ

Αν και στο δυτικό κόσμο

το ποντίκι γενικά

συνδέεται με το θάνατο, τη σήψη, την αρρώστια και τη δειλία, στην Ανατολή συνήθως είναι αντικείμενο σεβασμού. Οι ινδουιστές, για παραδειγμα, θεωρούν το ποντίκι σύμβολο της ορθής κρίσης και της διαίσθησης - ιδιότητες ταιριαστές στον Εκάνεσα.

ΓΚΑΝΕΣΑ

Οι μαθητές στην Ινδία συχνά έχουν την εικόνα αυτού του θεού στα εξώφυλλα των σχολικών τους βιβλίων, για να τους φέρει καλη τύχη. Πολλές φορές ο Γκανέσα απεικονίζεται να κρατά όπλο, μια προειδοποίηση προς τους ασεβείς.

ΜΠΑΣΤ

Αυτό το αγαλματάκι της Μπαστ, της θεάς γάτας, την απεικονίζει με γατάκια στα ποδια της, υπογραμμίζοντας τη σχέση της με τη γονιμότητα. Στο ένα χέρι κρατά σείστρο, ένα κρουστό όργανο, και στο άλλο μια εικόνα της θεάς λέαινας Σεχμέτ, της επικίνδυνης όψης της.

Ο ΝΕΙΛΟΣ

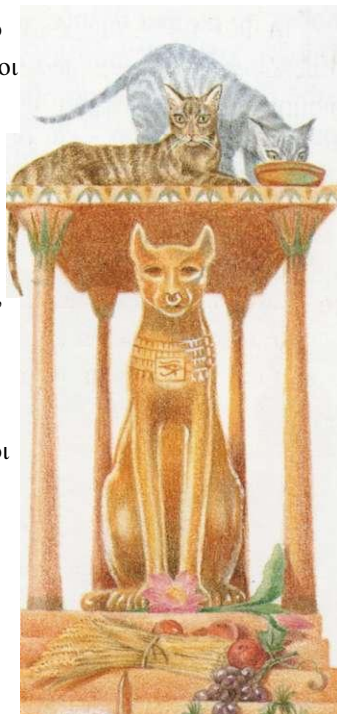
Οι ιερές γάτες της Αιγύπτου έτρωγαν κυρίως ψάρια του Νείλου. Οι τακτικές πλημμύρες του ποταμού δημιούργησαν μια εύφορη κοιλάδα όπου άνθισε ο αιγυπτιακός πολιτισμός.

Η ΘΕΑ ΓΑΤΑ

ΣΤΗΝ ΑΡΧΑΙΑ ΑΙΓΥΠΤΟ η γάτα ήταν ιερό ζώο. Αν ένα σπίτι έπιανε φωτιά, οι ένοικοι του έπρεπε πριν απ' όλα να σώσουν τη γάτα του σπιτιού. Όποιος θανάτωνε γάτα πλήρωνε με τη ζωή του.

Η θεά γάτα, που κάθε νύχτα σώζει τον Ρα, το θεό ήλιο, από τον Άπωφη, το φίδι του χάους, λεγόταν Μπαστ. Ήταν μια θεά αγάπης, που ακτινοβολούσε τη ζεστασιά του ήλιου.

Κέντρο της λατρείας της ήταν η πόλη Βούβαστη, όπου είχε χτιστεί ένας λαμπρός ναός προς τιμήν της. Κάθε άνοιξη οι κάτοικοι της Βούβαστης έκαναν βόλτες με καραβάκια, παίζοντας τύμπανα και φλογέρες, τραγουδώντας και χτυπώντας παλαμάκια. Το πανηγύρι κρατούσε όλη τη νύχτα. Και όλες οι γάτες της πόλης πρόσθεταν τα νιαουρίσματα τους τιμώντας την Μπαστ!

Οι κάτοικοι της Βούβαστης γιορτάζουν την άνοιξη με πανηγύρι αφιερωμένο στη θεά γάτα Μπαστ

ΒΑΣΙΛΙΑΣ ΤΩΝ ΠΟΥΛΙΩΝ

ΜΙΑ ΦΟΡΑ ΚΙ ΕΝΑΝ ΚΑΙΡΟ, στον πρώτο κύκλο της ιστορίας του κόσμου, τα τετράποδα πλάσματα διάλεξαν για βασιλιά τους το λιοντάρι, τα ψάρια το ψάρι-τέρας Ανάντα και τα πουλιά το χρυσαφένιο αγριόπαπιο. Αυτός ο χρυσαφένιος αγριόπαπιος ήταν μια από τις παλαιότερες μορφές του Βούδα, ο οποίος είχε γεννηθεί πολλές φορές, με πολλά σχήματα, ανθρώπων και ζώων, ώπου στο τέλος λυτρώθηκε από τον Τροχό της Ζωής. Πάντα έδειχνε σοφία, ηγετικές ικανότητες και σεμνότητα και οι εξιστορήσεις του βίου του, οι μύθοι Τζατάκα, μας διδάσκουν πολλά. Ακόμη και όταν γεννήθηκε με τη μορφή αδέσποτου σκυλιού και τρεφόταν με τη αποφάγιπ που έβρισκε στα σκουπιδια, ο Βουδας έγινε αρχηγός όλων των αδέσποτων σκυλιών και κέρδισε την εύνοια του βασιλιά.

Ο βασιλικός χρυσαφένιος αγριόπαπιος είχε μια όμορφη θυγατέρα, που τη λάτρευε. Εκείνη του ζήτησε να της επιτρέψει να διαλέξει τον άντρα που θα πάρει, κι αυτός συμφώνησε. Κάλεσε όλα τα πουλιά σε ένα γυμνό βραχώδη πλάτωμα στα Ιμαλάια, ώστε η κόρη του να κάνει την εκλογή της. Εκεί συγκεντρώθηκε ένα αρσενικό από κάθε είδος πουλιού.

Καθώς η βασιλοπούλα επιθεωρούσε το πλήθος των πουλιών, οι πολύχρωμοι ιριδισμοί των φτερών του όμορφου παγονιού τράβηξαν την προσοχή της. «Αυτός θα γίνει άντρας μου», είπε.

Όταν το άκουσε, το ματαιόδοξο παγόνι φούσκωσε από περηφάνια. Άρχισε να χορεύει και να περπατά καμαρωτά, ανοίγοντας τα φτερά του και την όμορφη ουρά του ώστε να το δουν όλοι.

Ο βασιλιάς αγριόπαπιος αποφασίζει να δώσει την κόρη του στο σεμνό ανιψιό του

Ο βασιλικός χρυσαφένιος αγριόπαπιος είπε: «Αυτό το πουλί δεν έχει ίχνος σεμνότητας και ευπρέπειας. Ποτέ δε θα αφήσω την κόρη μου να παντρευτεί ένα τόσο ξιπασμένο πλάσμα».

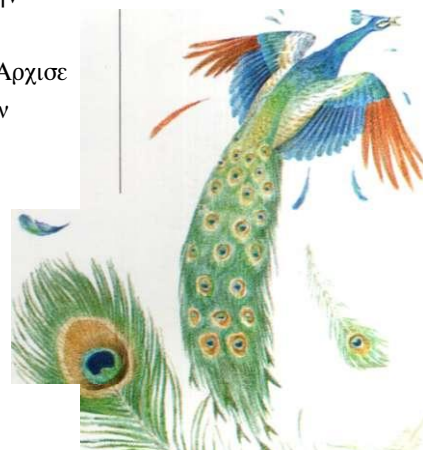
Έτσι ο βασιλιάς έδωσε την κόρη του στον ανιψιό του, ένα νεαρό αγριόπαπιο, και το παγόνι πέταξε ντροπιασμένο μακριά.

Συχνά οι άνθρωποι, από ματαιοδοξία, μπορεί να χάσουν ένα θησαυρό που κυλά σαν νερό ανάμεσα στα δάχτυλα τους.

ΚΕΡΑΜΙΚΑ ΠΛΑΚΑΚΙΑ

Αυτές οι χρυσαφένιες **ΠΑΠΙΕΣ ΠΟΥ ΑΠΕΙΚΟΝΙΖΟΝΤΑΙ** στα κεραμικά πλακάκια του ανακτόρου Μαν Σινγκ στην πόλη Γκουάλιερ, της βόρειας Ινδίας, συμβολίζουν τον Βούδα, τον ιδρυτή του βουδισμού.

Το παγόνι, που
εξαπίας της
ματαιοδοξίας του δε
θα γίνα γαμπρός τον
βασιλιά, πέτα
ντροπιασμένο μακριά

ΓΕΝΝΗΣΗ ΤΟΥ ΠΗΓΑΣΟΥ

Αυτή είναι μια ιστορία για το πώς ο Περσέας σκότωσε τη Μέδουσα, απελευθερώνοντας τον Πήγασο, το φτερωτό αλογο που απεικονίζεται στο ανάγλυφο (επάνω). Αργότερα ο Πήγασος έγινε το άλογο του ήρωα Βελλεροφόντη που σκότωσε την τρομερή Χίμαιρα

ΤΟ ΦΤΕΡΩΤΟ ΑΛΟΓΟ

Ο ΑΚΡΙΣΙΟΣ, Ο ΒΑΣΙΛΙΑΣ ΤΟΥ ΑΡΓΟΥΣ, είχε μόνο ένα παιδί, τη Δανάη. Επειδή ήθελε να αποκτήσει γιο, ρώτησε το μαντείο τι του επιφυλάσσει το μέλλον. Ο χρησμός ήταν: «Δε θα αποκτήσεις γιο και ο εγγονός σου θα σε σκοτώσει». Τρομοκρατημένος ο βασιλιάς κλείδωσε την κόρη του σε έναν ψηλό πύργο με Βαριές μπρούντζινες πόρτες. Ωστόσο, ο Δίας την επισκέφτηκε σαν χρυσή βροχή και, με τον καιρό, η Δανάη γεννήσε τον Περσέα.

Επειδή φοβόταν πως αν θανάτωνε την κόρη και τον εγγονό του θα προκαλούσε την οργή του Δία, ο Ακρίσιος έριξε τη Δανάη και τον Περσέα στη θάλασσα μέσα σε ένα ξύλινο σεντούκι. Η Δανάη προσευχήθηκε στον Δία και, αντί να τους καταπιούν τα κύματα, το σεντούκι βγήκε στη Σέριφο.

Ύστερα από καιρό ο Βασιλιάς του νησιού, ο Πολυδέκτης, συνάντησε τη Δανάη και της ζήτησε να παντρευτούν, αλλά εκείνη αρνήθηκε. Η Δανάη είχε τον Περσέα, που είχε γίνει σωστό παλικάρι, να την προστατεύει, κι έτσι ο βασιλιάς αποφάσισε να ξεφορτωθεί τον Περσέα. Οργάνωσε ένα συμπόσιο για τους νεαρούς του νησιού. Όλοι έφεραν δώρα, εκτός από τον

Περσέα που ήταν πολύ φτωχός. Γεμάτος ντροπή, υποσχέθηκε στο βασιλιά ένα δώρο. «Φέρε μου το κεφάλι της Μέδουσας Γοργώς», είπε γελώντας πονηρά ο Πολυδέκτης.

Η Μέδουσα ήταν ένα τρομερό τέρας, με φίδια αντί για μαλλιά και ένα Βλέμμα που πέτρωνε όποιον την αντίκριζε.

Ο Δίας λυπήθηκε τον Περσέα κι έστειλε την Αθηνά και τον Ερμή να τον βοηθήσουν. Η Αθηνά δάνεισε στον Περσέα την αστραφτερή της ασπίδα και του είπε: «Αν κοιτάξεις μόνο το καθρέφτισμα της Γοργώς στην ασπίδα, δε θα μαρμαρώσεις». Ο Ερμής του δάνεισε ένα δρεπάνι για να κόψει το κεφάλι της Μέδουσας. Επίσης είπε στον Περσέα πώς να βρει τις Γραίες, που θα του δάνειζαν τα φτερωτά

σανδάλια κι ένα σάκο, την «κίβιση», για να κρύψει το κεφάλι, ενώ από τον Άδη τού έφερε ένα σκούφο που θα τον έκανε αόρατο.

Φορώντας τα σανδάλια και το σκούφο, ο Περσέας πέταξε στην άκρη της

Ο Περσέας αποκεφαλίζει τη Μέδουσα και από το σώμα της ξεπετάγεται ο Πήγασος

Δύσης χωρίς να τον δει κανείς. Βρήκε τη Μέδουσα και τις αδελφές της, τις Γοργόνες, να κοιμούνται ανάμεσα σε ήρωες μαρμαρωμένους από τη ματιά της. Κοιτάζοντας μόνο την αντανάκλαση της Μέδουσας στην ασπίδα του, ο Περσέας άπλωσε το δρεπάνι του, της έκοψε το κεφάλι και το έριξε στο σάκο. Από το σώμα της ξεπήδησε ένα θαυμαστό φτερωτό άλογο, ο Πήγασος.

Στο ταξίδι της επιστροφής, ο Περσέας είδε μια όμορφη κοπέλα, αλυσοδεμένη σε ένα βράχο. Ήταν η Ανδρομέδα και την είχαν δέσει εκεί για να τη θυσιάσουν σε ένα θαλάσσιο τέρας που απειλούσε να αφανίσει το βασίλειο του πατέρα της. Μόλις το τέρας αναδύθηκε από τη θάλασσα, ο Περσέας έβγαλε το κεφάλι της Μέδουσας από το σάκο και το τέρας μαρμάρωσε. Αμέσως μετά ο Περσέας και η Ανδρομέδα παντρεύτηκαν.

Όσο καιρό έλειπε ο Περσέας, ο Πολυδέκτης είχε κάνει τη Δανάη σκλάβά του. Ο Βασιλιάς ξαφνιάστηκε που είδε τον Περσέα να γυρίζει ζωντανός και δεν πίστεψε ότι είχε σκοτώσει τη Μέδουσα. Ο Περσέας τού έδειξε το κεφάλι της Γοργώς - και ο βασιλιάς μαρμάρωσε.

Τελικά ο Περσέας σκότωσε τον παππού του, όπως είχε πει ο χρησμός. Μια μέρα καθώς πετούσε δίσκο σε αγώνες, χτύπησε τον Ακρίσιο και τον άφησε νεκρό.

Καβάλα στον Πήγασο ένας άλλος ήρωας, ο Βελλεροφόντης, σκότωσε τη Χίμαιρα, ένα τέρας «πυρίπνοο» (δηλαδή με πύρινη ανάσα), με κεφάλι λιονταριού, σώμα κατσίκας και ουρά φιδιού. Ο Βελλεροφόντης κέντησε το λαιμό της Χίμαιρας με μια λόγχη με μολυβένιο άκρο. Η καυτή ανάσα της Χίμαιρας έλιωσε το μολύβι που έκαψε τα σωθικά της.

Ο Βελλεροφόντης άρχισε να θεωρεί τον εαυτό του ισάξιο των θεών και πέταξε με τον Πήγασο προς τον Όλυμπο. Όμως ο Δίας έστειλε μια αλογόμυγα να τσιμπήσει το άλογο, που αλαφιάστηκε, και γκρέμισε στο έδαφος τον Βελλεροφόντη, ο οποίος τέλειωσε τις μέρες του σαν ζητιάνος. Όσο για τον Πήγασο, τον πήρε ο Δίας για να μεταφέρει τους κεραυνούς.

ΠΗΓΑΣΟΣ

Σε αυτό το αθηναϊκό νόμισμα απεικονίζεται ο Πήγασος. Συμφωνά με το μύθο, ο Βελλεροφόντης ημέρεψε τον Πήγασο με τη βοήθεια ενός γαλιναριού που του είχε δώσει η Αθηνά, η θεά της σοφίας.

Καβάλα στον Πήγασο, ο Βελλεροφόντης επιτίθεται στην τρομαχτική Χίμαιρα με την πύρινη ανάσα

Η ΜΠΕΝΤΕΝ ΚΑΙ Ο ΦΙΔΟΒΑΣΙΛΙΑΣ

Η ΜΠΕΝΤΕΝ ΚΑΙ ΤΟ ΒΟΔΙ

Σε αυτή τη λεπτομέρεια από ένα γιαπωνέζικο πίνακα απεικονίζεται η Μπέντεν πάνω σε Βόδι, ένα ζώο που συνδέεται με την καλή τύχη.

Η Μπέντεν δέχεται να παντρευτεί το φιδοθεό αρκεί να πάψει να είναι κακός

ΚΑΤΩ ΑΠΟ ΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ ζουν οι λαοί των φιδιών. Εκεί Βασιλεύει ο δρακοΒασιλιάς Ρίου-βο, σε ένα υπέροχο παλάτι από κοράλλι και κρύσταλλο. Έχει σώμα ανθρώπου, αλλά ένα φίδι στολίζει το στέμμα του, ενώ οι ακόλουθοι του είναι φίδια, ψάρια και τέρατα του Βυθού. Είναι σοφός και ευγενής, φύλακας του σιντοϊσμού. Πολλοί από αυτούς που έπεσαν κατά λάθος στη θάλασσα συνεχίζουν να ζουν, μεταμορφωμένοι, στην Αυλή του δρακοΒασιλιά.

Στην Καμακούρα, στην ακτή της Ιαπωνίας που βρέχεται από τον Ειρηνικό ωκεανό, υπάρχει ένας μεγάλος ναός, κάτι σαν το παλάτι του δρακοΒασιλιά, που χτίστηκε προς τιμήν του γάμου της Μπέντεν, της θεάς του έρωτα, κι ενός φιδοΒασιλιά που ζούσε σε μια λιμνούλα κοντά στην παραλία, στο Νησί των Εικόνων.

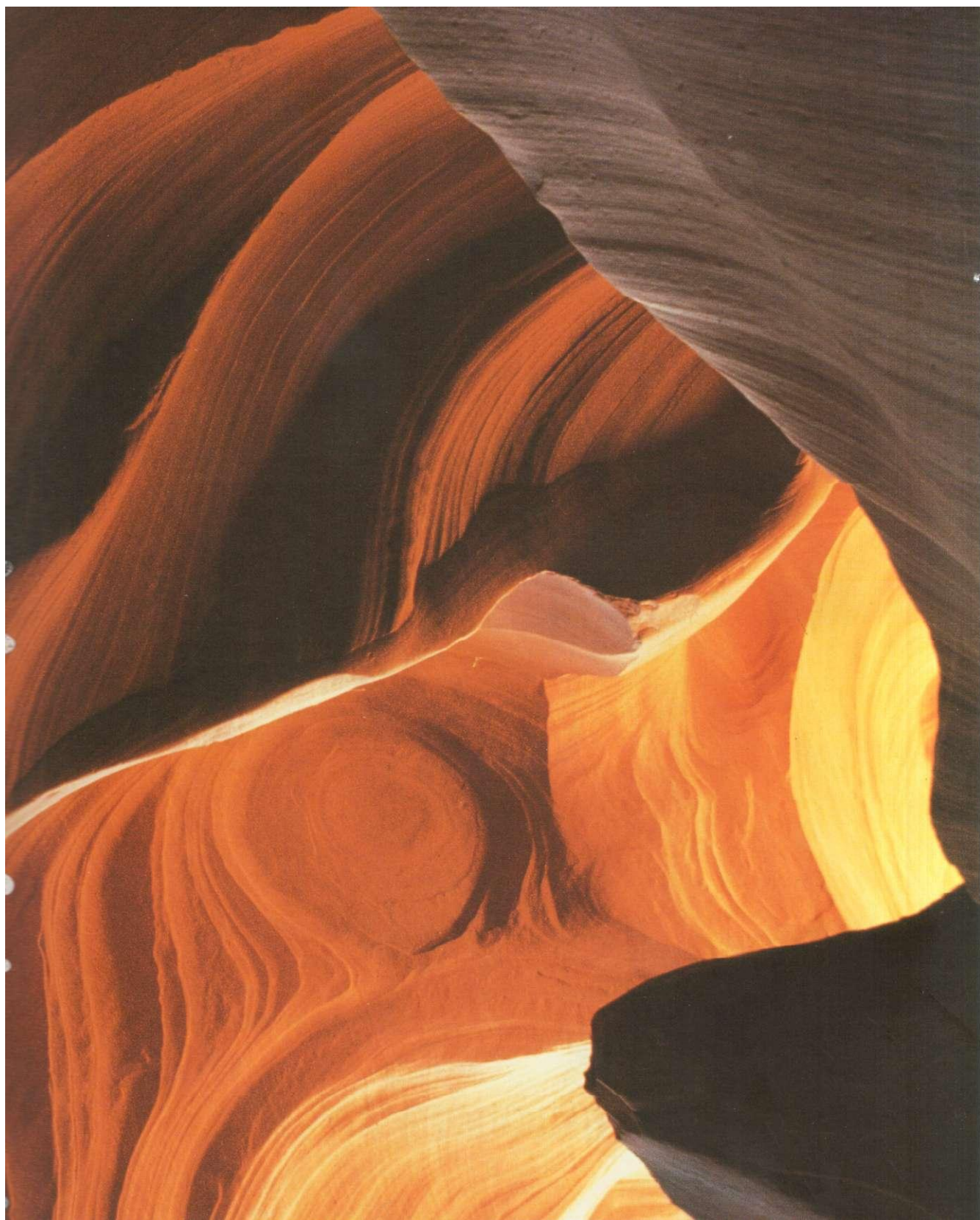
Αυτό το φίδι που τριγύριζε χιλιόμετρα μακριά κι έτρωγε τα μικρά παιδιά ήταν ο φόβος και ο τρόμος των χωριών. Η Μπέντεν δεν άντεχε να βλέπει τέτοια συμφορά. Έτσι έκανε ένα σεισμό και πέταξε πάνω από τη φωλιά του φιδιού, τυλιγμένη σε σύννεφα σκόνης. Καθώς κατέβαινε, έμπηξε μια φωνή.

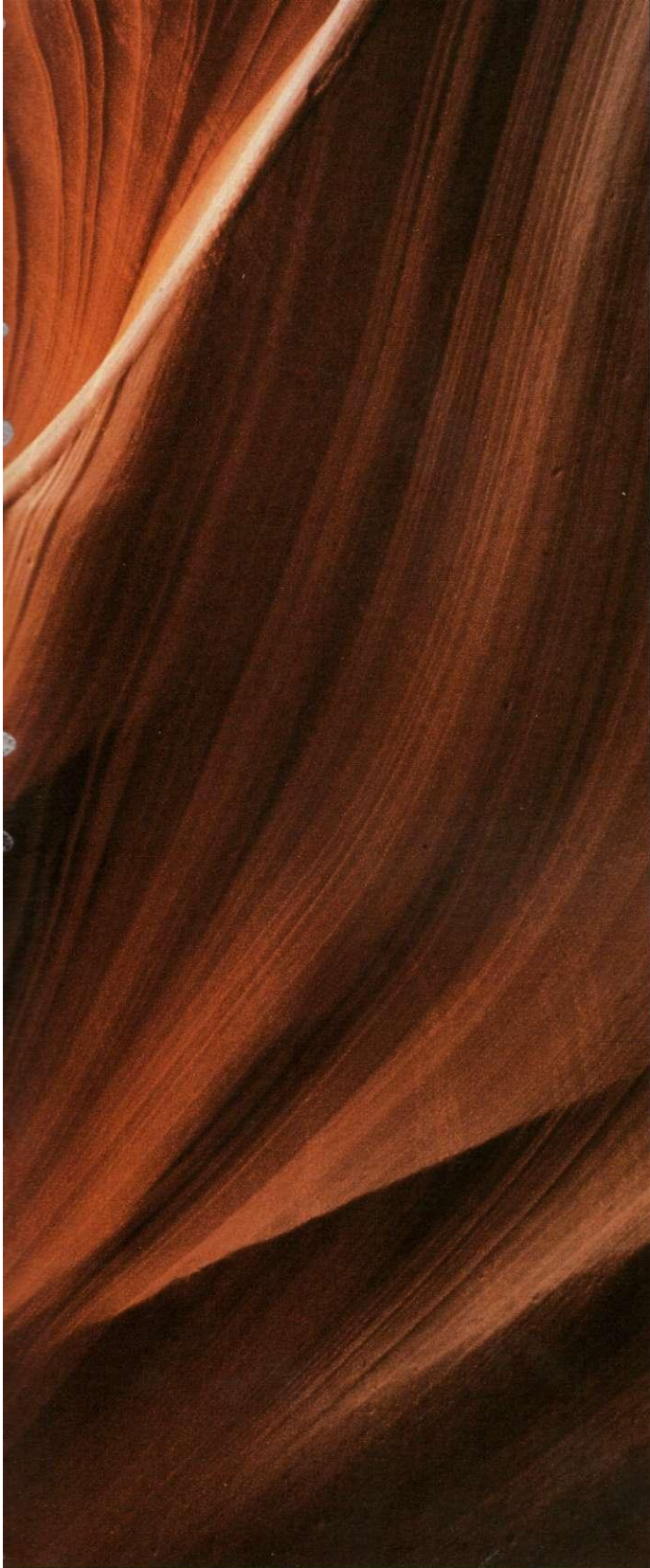
Σε αντίθεση με τον Ρίου-Βο, αυτός ο Βασιλιάς ήταν άσχημος και αποκρουστικός, με λέπια φιδιού και διχαλωτή φιδίσια γλώσσα. Στην αρχή η Μπέντεν πάγωσε από τον τρόμο. Αλλά ο φιδοΒασιλιάς την καλόπιασε με γλυκόλογα μέχρι που έκανε την καρδιά της να λιώσει από έρωτα. Και μάλιστα τον παντρεύτηκε, αφού τον έβαλε να της υποσχεθεί ότι θα σταματούσε τις θηριωδίες του. Οι λέξεις ήταν αρκετές για να κατακτηθεί η Μπέντεν, που είναι η θεά της ευφράδειας και της μουσικής. Πάντα κρατά ένα μικρό έγχορδο όργανο, την μπίβα, και μερικές φορές εμφανίζεται αυτοπροσώπως στους μεγάλους μουσικούς, όταν παίζουν με όλη τους την ψυχή.

I

Η Μπέντεν φορά μακριά πολύχρωμα φορέματα κι ένα στέμμα στολισμένο με πετράδια, και λατρεύεται στις ωραίες τοποθεσίες κατά μήκος όλων των ακτών. Σε αυτήν προσεύχονται οι άνθρωποι όταν χρειάζονται χρήματα, γιατί χαρίζει τον πλούτο

σε αυτούς που με ομορφοειπωμένα παρακάλια αποσπούν την εύνοια της.

ΟΡΑΜΑΤΑ ΤΟΥ ΤΕΛΟΥΣ

Όλοι οι άνθρωποι ξέρουν ότι η ζωή τους θα φτάσει κάποτε στο τέλος της και όλες οι μυθολογίες προβλέπουν ένα τέλος στο γνωστό μας κόσμο. Συχνά, όπως στη σκανδιναβική ή την περσική μυθολογία, μαθαίνουμε ότι, μέσα από την καταστροφή αυτού του κόσμου, θα γεννηθεί ένας καινούριος εξαγνισμένος κόσμος. Μάλιστα, ορισμένες παραδόσεις περιμένουν με ελπίδα αυτή την ημέρα της κρίσης, που δεν τη θεωρούν τέλος αλλά μια νέα αρχή.

Ταυτόχρονα, όμως, εκτιμούμε τη ζωή μας εδώ και τώρα. Η παγκόσμια μυθολογία είναι γεμάτη ιστορίες για γενναίους ανθρώπους, που κατεβαίνουν στα βάθη του τρομερού κάτω κόσμου γυρεύοντας την αθανασία, συμβουλές ή κάποιο αγαπημένο πρόσωπο που έχουν χάσει, όπως στην τραγική ιστορία *Ορφέας και Ευρυδίκη*. Πολλές είναι και οι διηγήσεις για ήρωες που ο θάνατος τους δεν είναι τελεσίδικος, αλλά απλώς ένα διάλειμμα πριν επιστρέψουν ξανά για να ευεργετήσουν το ανθρώπινο γένος.

Δύο γέροντες, πλήρεις ημερών, συναντιούνται αφού σπατάλησαν τη ζωή τους ταξιδεύοντας στον κόσμο – από την ιστορία Μεγάλος που είναι ο κόσμος!

Δύο γέροντες, πλήρεις ημερών, συναντιούνται αφού σπατάλησαν τη ζωή τους ταξιδεύοντας στον κόσμο – από την ιστορία Μεγάλος που είναι ο κόσμος!

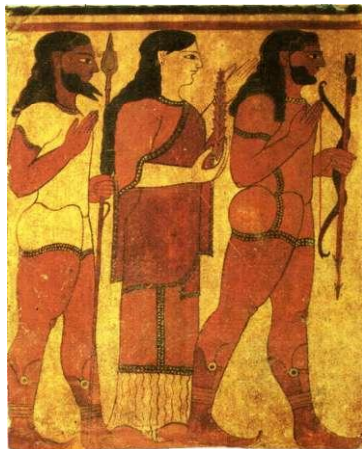

Ο ΑΙΝΕΙΑΣ ΣΤΟΝ ΚΑΤΩ ΚΟΣΜΟ

ΑΦΡΟΔΙΤΗ

Σύμφωνα με την *Αινειάδα*, το επικό ποίημα του Βιργιλίου, μητέρα του Αινεία ήταν η Αφροδίτη, η θεά του έρωτα και της ομορφιάς. Το κεφάλι επάνω ανήκει στο περίφημο άγαλμα της Αφροδίτης της Μήλου.

ΠΡΟΣ ΤΟΝ ΚΑΤΩ ΚΟΣΜΟ

Στην τοιχογραφία απεικονίζεται μια ψυχή με δύο ακολούθους που τη συνοδεύουν στον Κάτω Κόσμο. Οι Ρωμαίοι πίστευαν ότι τις ψυχές τις παίρνουν τα πνεύματα του θανάτου.

Ο ΑΙΝΕΙΑΣ, Ο ΠΙΟΣ ΤΗΣ ΘΕΑΣ ΑΦΡΟΔΙΤΗΣ και του ταπεινού τρώα βοσκού Αγχίση, θεωρείται πατέρας των Ρωμαίων. Ήταν ένας από τους πιο ανδρείους πολεμιστές της Τροίας, την οποία πολιορκούσαν οι Έλληνες για πολλά χρόνια. Όταν τελικά οι Έλληνες κατέλαβαν την πόλη, διέφυγε, κουβαλώντας στην πλάτη του το γέροντα πατέρα του. Μετά από ατέλειωτες περιπλανήσεις, έφτασε στην Ιταλία.

Στη διαδρομή ο Αινείας είχε πολλές περιπέτειες. Ο πατέρας του πέθανε αγάπησε κι έχασε τη Αιδώ, τη Βασίλισσα της Καρχηδόνας. Αλλά πάντα η Βοήθεια των θεών και το δικό του πεπρωμένο τον Βοηθούσαν να συνεχίσει.

Κάποια μέρα ο Αινείας και τα καράβια του έφτασαν στην Κύμη της Σικελίας, εκεί όπου ζούσε η Σίβυλλα σε μια σπηλιά. Από τα εκατό στόμια του βράχου αντηχούσαν οι προφητείες του θεού Απόλλωνα με τη φωνή της Σίβυλλας. Ο ναός του Απόλλωνα στην Κύμη είχε ιδρυθεί από τον Δαίδαλο, στο σημείο όπου είχε προσεδαφιστεί μετά τη δραπέτευση του από την Κρήτη. Ο ίδιος ο Δαίδαλος είχε σφυρηλατήσει τις χρυσές πύλες του ναού που απεικονίζουν την ιστορία με το Βασίλειο Μίνωα, τη Βασίλισσα Πασιφάη και τον Μινώταυρο. Μία μόνο σκηνή έλειπε: δύο φορές ο Δαίδαλος προσπάθησε να απαθανατίσει την πτώση του γιου του, του Ίκαρου, αλλά το χέρι του έτρεμε τόσο πολύ που δεν μπορούσε να χαράξει ούτε μία γραμμή.

Ο Αινείας πλησίασε τη Σίβυλλα, τη ρώτησε, για το μέλλον και εκείνη του απάντησε. Μετά τη ρώτηση: «Είναι αλήθεια ότι εδώ βρίσκεται η πύλη για τον Κάτω Κόσμο; Γιατί θα ήθελα να δω για άλλη μια φορά το πρόσωπο του πατέρα μου».

«Πάντα είναι ανοιχτή η πύλη για τον Κάτω Κόσμο», αποκρίθηκε η Σίβυλλα, «και είναι εύκολο να τη διαβείς. Η επιστροφή είναι δύσκολη. Αφού όμως πρέπει να πας, κόψε ένα χρυσό κλαρί από το ιερό δάσος ως προσφορά στην Περσεφόνη, τη βασίλισσα του Κάτω Κόσμου. Εγώ θα σε οδηγήσω».

Ο Αινείας έκοψε το κλαρί και η τρεμουλιαστή του φλόγα φωτίζε το δρόμο τους, καθώς κατέβηκαν στη μαύρη τρύπα απ' όπου η δηλητηριώδης πνοή του Κάτω Κόσμου διέφευγε στον ουρανό. Ο Χάρωντας, ο σκοτεινός πορθμέας, τους πέρασε απέναντι στον ποταμό που περιζώνει τον Κάτω Κόσμο.

Μέσα στο σκοτεινό αυτό βασίλειο ο Αινείας είδε πολλούς γνωστούς του - ακόμη και την αγαπημένη του Αιδώ, μόνο που εκείνη δεν μπορούσε να του μιλήσει. Πέρασε από τον τόπο της αιώνιας τιμωρίας των κολασμένων, τα Τάρταρα, και τελικά έφτασε στα ευλογημένα λιβάδια των Ηλυσίων Πεδίων. Εκεί βρήκε τη σκιά του πατέρα του.

«Πατέρα, άσε με να σ' αγκαλιάσω!» κραύγασε ο Αινείας. Όταν όμως τύλιξε

τα χέρια του γύρω από τον Αγχίση ήταν σαν να προσπαθούσε να κρατήσει την καταχνιά.

Ο Αινείας είδε πολλές ψυχές να πίνουν διψασμένες το νερό της λησμονιάς από τον ποταμό Λήθη. «Γιατί οι ψυχές θέλουν να ξεχάσουν αυτό το όμορφο μέρος και να γυρίσουν στα Βάσανα του κόσμου;» ρώτησε.

Ο Αγχίσης απάντησε: «Στην αρχή, όλα ήταν αγνό πνεύμα. Κάτι από αυτό το πνεύμα καίει ακόμη στο κορμί κάθε ανθρώπου. Αλλά είμαστε δεμένοι με τη ζωή, δέσμοι της αγάπης και του φόβου. Μόνο λίγες ψυχές επιθυμούν να παραμείνουν σε αυτά τα πεδία μέχρι να ολοκληρωθεί ο κύκλος του χρόνου, όταν όλοι θα γίνουμε ξανά αγνό πνεύμα. Οι περισσότερες ψυχές ποθούν, αργά ή γρήγορα, τον ανοιχτό ουρανό κι έρχονται να πιουν τη λησμονιά και να γεννηθούν ξανά».

Ύστερα ο Αγχίσης έδειξε στον Αινεία ένα λαμπρό όραμα: την ευγενική φυλή των απογόνων του. Ο Αγχίσης είπε ότι θα τους έλεγαν Ρωμαίους και ότι θα ίδρυναν μια μεγάλη αυτοκρατορία που θα διαρκούσε εκατοντάδες χρόνια.

Τελικά πατέρας και γιος έπρεπε να αποχωριστούν. Ο Αινείας και η Σίβυλλα επέστρεψαν στη χώρα των ζωντανών, με τον Αινεία να συλλογίζεται τη θαυμαστή μοίρα που του επιφυλάσσουν οι θεοί.

Καθώς η Τροία
φλέγεται, ο Αινείας
διαφεύγει
κουβαλώντας τον
πατέρα του

Η Σίβυλλα λέει στον
Αινεία να πάει ένα χρυσό
κλαρί στην Περσεφόνη,
τη βασίλισσα του Κάτω
Κόσμου

Η Σίβυλλα κοιτάζει τον Αινεία που
προσπαθεί να αγκαλιάσει το φάντασμα
του πατέρα του, του Αγχίση

Οι ψυχές που λαχταρούν να ξαναγεννηθούν
πίνουν νερό από τον ποταμό Λήθη

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΙΑ ΑΡΘΟΥΡΟΥ

*Ο Λάνσεлот σώζει την
αγαπημένη τον Γκουινεβήρα*

*Οι ιππότες του Αρθούρου
πηγαίνουν να πολεμήσουν
κατά του Μόρντρεντ*

ΜΕΤΑ ΤΗΝ ΑΝΑΖΗΤΗΣΗ ΤΟΥ ΓΚΡΑΛ, ο Βασιλιάς Αρθούρος και οι Ιππότες της Στρογγυλής Τραπέζης, που είχαν αγγίξει την καρδιά του μυστηρίου του κόσμου, επέστρεψαν στην καθημερινότητα. Συνέχισαν να κάνουν το καλό και να αποδίδουν δικαιοσύνη, να συμμετέχουν σε κονταρομαχίες και πανηγύρια, αλλά η ζωή τους φαινόταν να έχει χάσει το νόημα της. Ξέσπασαν διαμάχες και στην Αυλή διαμορφώθηκε μια ομάδα που αμφισβητούσε τους υψηλούς στόχους της Στρογγυλής Τραπέζης. Ηγέτης της ήταν ο ίδιος ο γιος του βασιλιά Αρθούρου, ο Μόρντρεντ. Και, σαν να μην έλειπαν όλα αυτά, όλοι ήξεραν για τον έρωτα ανάμεσα στον Λάνσεлот και τη βασίλισσα Γκουινεβήρα. Η αδελφότητα της Στρογγυλής Τραπέζης είχε πια χάσει την ενότητα της.

*Βασιλιάς
Αρθούρος*

Η ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΜΑΧΗ

Το πεδίο της μάχης του Κάμλαν είναι ένα μυστήριο. Άλλες πηγές το τοποθετούν στην Ουαλία, στη Σκωτία ή στην πεδιάδα Σόλσπερι στην Αγγλία. Η πιο πιθανή θέση, όμως, είναι η Σλότερ Μπριτζ στο Κάμελφορντ της Κορνουάλης, στη νοτιοδυτική Αγγλία. Λέγεται ότι η μάχη ήταν τόσο βίαιη που ο ποταμός Κάμελ βάφτηκε κόκκινος από το αίμα.

Επειδή αγάπησε τον Λάνσεлот, η βασίλισσα καταδικάστηκε να καεί στην πυρά. Για να τη σώσει, ο Λάνσεлот σκότωσε τον Γκάρεθ και τον Γκάερικ, δύο από τους ευγενέστερους και γενναιότερους ιππότες. Ο βασιλιάς Αρθούρος και ο ΓκαΒέιν, αδελφός του Γκάρεθ και του Γκάερικ, κήρυξαν πόλεμο κατά του Λάνσεлот για να εκδικηθούν τα φονικά. Οι Ιππότες της Στρογγυλής Τραπέζης αναγκάστηκαν να πάρουν θέση, με αποτέλεσμα να αρχίσει μια πικρή και άγονη εμφύλια διαμάχη. Κι ενώ πολεμούσαν μεταξύ τους, ο διαβολικός Μόρντρεντ σφετερίστηκε το θρόνο της Αγγλίας και αυτοανακηρύχτηκε βασιλιάς. Ο στρατός του Αρθούρου αντιμετώπισε το στρατό του Μόρντρεντ στο Κάμλαν. Οι δύο πλευρές είχαν μόλις κλείσει ειρήνη, όταν ένας ιππότης είδε μια οχιά στο χορτάρι και τη χτύπησε με το ξίφος του. Ο ήλιος άστραψε πάνω στη γυμνή λεπίδα και οι δύο στρατοί, υποψιαζόμενοι προδοσία, ρίχτηκαν στη μάχη.

Ήταν ο πιο θλιβερός, ο πιο αιματηρός αδελφοκτόνος πόλεμος όλων των εποχών. Προς το τέλος, ο βασιλιάς Αρθούρος κοίταξε γύρω και είδε ότι, απ' όλους τους ιππότες του, είχαν απομείνει δύο, ο σερ Λούκαν και ο σερ Μπεντιβέρε, και αυτοί βαριά πληγωμένοι.

«Συμφορά μου», είπε ο Αρθούρος, «που είδα αυτή την αποφράδα μέρα. Ξέρω ότι έφτασε το τέλος μου».

Τότε είδε τον σερ Μόρντρνεντ, γερμένο στο ξίφος του πλάι σε ένα σωρό από νεκρούς. «Δώσ' μου τη λόγχη μου», είπε στον σερ Λούκαν. «Να ο προδότης που μας οδήγησε ως εδώ».

«Άφησε τον», είπε ο σερ Λούκαν. «Είναι στα τελευταία του».

Αλλά ο Αρθούρος προκάλεσε τον Μόρντρνεντ κι έτρεξε πίσω του κραδαίνοντας τη λόγχη. Και όταν ο Μόρντρνεντ δέχτηκε το θανάσιμο πλήγμα του Αρθούρου, κάρφωσε τη λόγχη του στο έδαφος και γαντζώθηκε πάνω της για να χτυπήσει τον πατέρα του με το ξίφος. Ο Μόρντρνεντ έπεσε νεκρός και ο Αρθούρος έχασε τις αισθήσεις του.

Ο σερ Λούκαν και ο σερ Μπεντιβέρε απομάκρυναν το λαβωμένο βασιλιά από το πεδίο της μάχης. Τον πήγαν στην όχθη της λίμνης, εκεί που η Κυρά της Λίμνης είχε προσφέρει στο νεαρό Αρθούρο το μαγικό ξίφος του, το Εξκάλιμπερ. Όμως η προσπάθεια ήταν πολύ βαριά για τον σερ Λούκαν, που άφησε την τελευταία του πνοή.

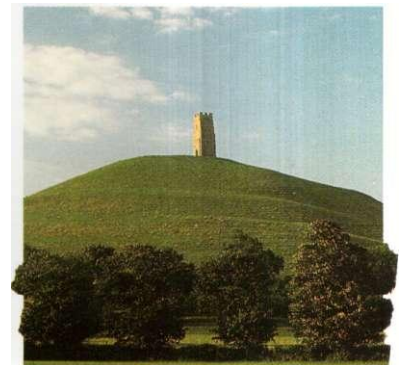
«Πάρε το ξίφος μου», είπε ο Βασιλιάς στον Μπεντιβέρε, «και πέτα το στη λίμνη. Μετά έλα να μου πεις τι είδες».

Ο σερ Μπεντιβέρε πήρε το σπαθί. Αλλά, καθώς σκέφτηκε ότι θα ήταν ανόητο να πετάξει ένα τόσο πολύτιμο όπλο, δεν έριξε το ξίφος στη λίμνη όπως τον είχε προστάξει ο Βασιλιάς.

ΣΥΝΑΝΤΗΣΗ ΕΡΑΣΤΩΝ

Αυτή η εικόνα από ένα γαλλικό χειρόγραφο του 15ου αι. δείχνει το πρώτο φιλί του Λάνσελοτ και της βασίλισσας Γκουινεβήρας. Τις συναντήσεις τους τις κανόνιζε ένας αυλικός, ο Γκάλεοτ, που στέκει παράμερα.

ΤΟ ΝΗΣΙ ΑΒΑΛΟΝ

Πιστεύεται ότι το Γκλαστώνμπερι Τορ στο Σόρορσοτ, στη νοτιοδυτική Αγγλία, είναι τη νησάκι Άβαλον, όπου θάφτηκε ο Αρθούρος μετά τη μάχη του Κάμλαν. Κάποτε το περιέζωναν βάλτοι και βαθιές λίμνες

*Ο Μπεντιβέρε, ο τελευταίος των ιπποτών του
Αρθούρου, αποχαιρέτά με θλίψη το πλοίο που
παίρνει μακριά τον ετοιμοθάνατο βασιλιά*

«Τι είδες;» τον ρώτησε ο Αρθούρος όταν γύρισε. «Άρχοντα μου», απάντησε αμήχανα ο Μπεντιβέρε, «δεν είδα τίποτε, παρά μόνο κύματα και ανέμους».

«Τράβα ξανά στη λίμνη», είπε θλιμμένα ο βασιλιάς, «και κάνε ό,τι σου είπα».

Ο Μπεντιβέρε ξαναπήγε στην όχθη της λίμνης και πέταξε το ξίφος όσο πιο μακριά μπορούσε. Έκπληκτος είδε ένα χέρι να ξεπροβάλλει από το νερό, να γραπώνει το ξίφος, να το σείει τρεις φορές και να βυθίζεται ξανά.

Ο Μπεντιβέρε είπε στο Βασιλιά τι είχε δει.

«Τότε το τέλος μου έρχεται στ' αλήθεια» ψιθύρισε ο Αρθούρος. «Τώρα πήγαινε με στην όχθη».

Ο Μπεντιβέρε σήκωσε το Βασιλιά στην πλάτη του και τρεκλίζοντας τον μετέφερε πλάι στο νερό. Τότε φάνηκε ένα ποταμόπλοιο με τρεις αρχόντισσες. Μια από αυτές ήταν η ετεροθαλής αδερφή του Αρθούρου, η μάγισσα βασίλισσα Μοργκάνα λε Φε. «Αγαπημένε μου αδερφέ, γιατί άργησες τόσο πολύ;» του είπε και τον βοήθησε να ανέβει στο πλοίο.

Τότε ο σερ Μπεντιβέρε φώναξε: «Άρχοντα Αρθούρε, εγώ τι θ' απογίνω;»

«Να προσέχεις τον εαυτό σου», του απάντησε ο Βασιλιάς, «γιατί σε αυτό τον κόσμο δεν υπάρχει εμπιστοσύνη. Πηγαίνω στο νησί Άβαλον, να γιατρέψω τις βαριές πληγές μου. Αν ποτέ δεν ξανακούσεις για μένα, προσευχήσου για την ψυχή μου».

Και το ποταμόπλοιο γλίστρησε αργά πάνω στα ασάλευτα νερά, μέσα στη γκρίζα ομίχλη, και χάθηκε.

Κάποιοι λένε ότι ο Αρθούρος πέθανε από τα βαριά τραύματα του. Άλλοι όμως λένε ότι ακόμη ζει στο μαγικό νησί Άβαλον, και ότι θα επιστρέψει όταν θα τον χρειάζεται πραγματικά η Αγγλία. Γι' αυτό και στο μνημείο που ανήγειρε προς τιμήν του ο σερ Μπεντιβέρε είναι χαραγμένη η φράση: «Εδώ κείται ο Αρθούρος, ο Βασιλιάς του Κάποτε και του Μέλλοντος».

ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΑΡΘΟΥΡΟΥ

Αυτή η εικόνα από ένα γαλλικό χειρόγραφο του 14ου αι. δείχνει τον πιστό Μπεντιβέρε να επιστρέφει το ξίφος του Αρθούρου στην Κυρά της Λίμνης. Μπροστά φαίνεται ο πληγωμένος βασιλιάς να περιμένει το θάνατο του.

ΤΟ ΤΑΞΙΔΙ ΤΟΥ ΜΠΡΑΝ

ΜΙΑ ΜΕΡΑ, ΕΚΕΙ ΠΟΥ Ο ΜΠΡΑΝ, ο γιος του Φέμπαλ, Βάδιζε κοντά στο κάστρο του, άκουσε μια γλυκιά μελωδία και αποκοιμήθηκε. Όταν ξύπνησε, αντίκρισε πλάι του ένα ασημένιο κλαρί μηλιάς με λευκά άνθη.

Πήρε το κλαρί κι επέστρεψε στο σπίτι του, όπου τον περίμεναν οι πολεμιστές του. Εκεί τον προϋπάντησε μια γυναίκα που του τραγούδησε τραγούδια για τις χαρές της θάλασσας και του μακρινού κόσμου, με τα πολλά νησιά του, που το καθένα έχει τις δικές του χάρες.

«Παράτησε αυτή τη ζωή της οκνηρίας», του είπε, «και πήγαινε στη θάλασσα».

«Αυτό θα κάνω», της απάντησε και την άλλη στιγμή το ασημένιο κλαρί πετάχτηκε από το χέρι του και βρέθηκε στο δικό της.

Έτσι ο Μπραν κίνησε για τη θάλασσα με τρεις εννεαμελείς ομάδες, που η καθεμιά είχε επικεφαλής έναν από τους ετεροθαλείς αδελφούς του. Μετά από δύο μερόνυχτα ταξίδι, συνάντησαν τον Μανάναν, το θεό της θάλασσας, που ποντοπορούσε πάνω στα κύματα με το άρμα του - γιατί γι' αυτόν ο ωκεανός ήταν συμπαγής σαν τη γη. Ο Μανάναν τραγούδησε και αυτός στον Μπραν, μιλώντας του για τα θαύματα του Βυθού και τα αναρίθμητα νησιά της θάλασσας.

ΚΕΛΤΙΚΗ ΚΑΡΦΙΤΣΑ

Αυτό το όμορφο κόσμημα, η καρφίτσα Χάντερστον, φτιάχτηκε στην Ιρλανδία γύρω στο 700 μ.Χ. Μετά την πτώση της Ρωμαϊκής αυτοκρατορίας, η Ιρλανδία έγινε σημαντικό κέντρο της χριστιανοσύνης, της τέχνης και της παιδείας. Οι ιρλανδοί μοναχοί ήταν οι πρώτοι που κατέγραψαν τους κελτικούς μύθους.

Ο Μπραν ακούει το συναρπαστικό τραγούδι της γυναίκας που μιλά για ταξίδια και περιπέτειες

Ο Μανάναν, ο θεός της θάλασσας, μιλά στον Μπραν για τα θαύματα του βυθού

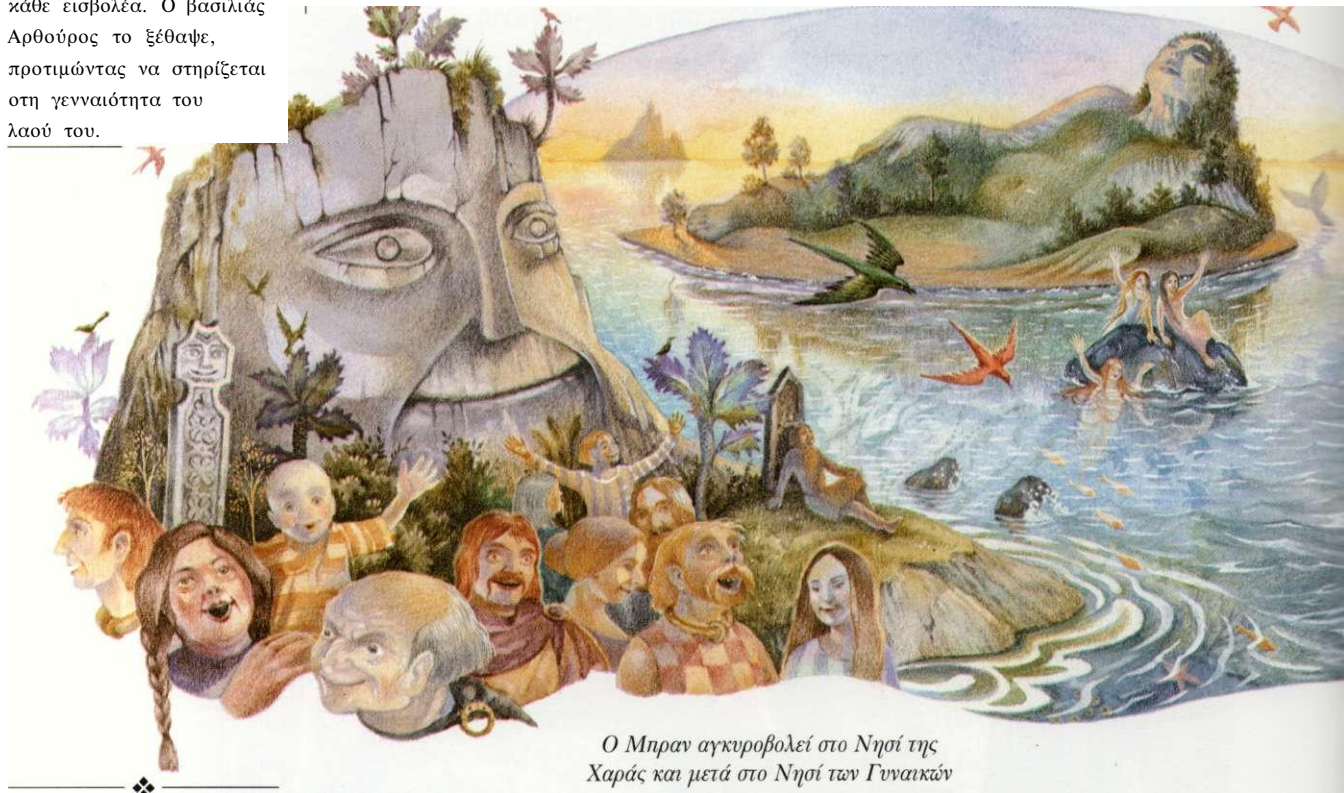

ΜΠΡΑΝ Ο ΕΥΛΟΓΗΜΕΝΟΣ
Στους ουαλικούς μύθους υπάρχει κι άλλος ήρωας με το όνομα Μπραν, ο Μπραν ο Ευλογημένος, που πέθανε από δηλητηριασμένο βέλος στη μάχη με τον ιρλανδό βασιλιά Μαθολουτς. το κεφάλι του θάφτηκε στο Χουάιτ Χιλ στο Λονδίνο (εκεί όπου σήμερα βρίσκεται ο Πύργος του Λονδίνου) για να προστατεύει την πόλη από κάθε εισβολέα. Ο βασιλιάς Αρθούρος το ξέθαψε, προτιμώντας να στηρίζεται στη γενναιότητα του λαού του.

Το πρώτο νησί που αντίκρισαν ήταν το Νησί της Χαράς. Όλοι οι κάτοικοι του χαμογελούσαν και γελούσαν χωρίς κανένα λόγο απλώς ήταν ευτυχισμένοι. Ο Μπραν έστειλε ένα σύντροφο του στη στεριά για να μάθει τι συνέβαινε. Μόλις πάτησε το πόδι στο νησί, άρχισε και αυτός να χαζογελάει και δεν μπορούσε ούτε στις ερωτήσεις που του έκαναν από το πλοίο να απαντήσει ούτε πίσω να γυρίσει. Έτσι τον άφησαν εκεί και συνέχισαν το ταξίδι τους.

Αργότερα προσάραξαν στο Νησί των Γυναικών. «Καλώς ορίσατε, ξένοι», τους φώναξε η αρχηγίνα τους. «Ελάτε στη στεριά!»

Για ένα διάστημα που τους φάνηκε σαν μια χρονιά, ο Μπραν και οι σύντροφοι του διασκέδαζαν στο Νησί των Γυναικών. Όσπου κάποια μέρα ένας ναύτης άρχισε να μιλά για τους πράσινους λόφους της Ιρλανδίας κι όλοι άρχισαν να νοσταλγούν την πατρίδα. Παρόλο που περνούσαν καλά,

Ο Μπραν αγκυροβολεί στο Νησί της Χαράς και μετά στο Νησί των Γυναικών

Ο ΑΛΛΟΣ ΚΟΣΜΟΣ

Τα μαγικά νησιά που επισκέφτηκε ο Μπραν λέγονταν και ο Άλλος Κόσμος. Σύμφωνα με το μύθο, βρίσκονταν κάπου δυτικά, πέρα από τον Ατλαντικό, όπως τον ξέρουμε σήμερα.

Ο Μπραν αγκυροβολεί στο Νησί της Χαράς και μετά στο Νησί των Γυναικών

έπρεπε να φύγουν.

Οι γυναίκες τούς παρακάλεσαν να μείνουν, αλλά εκείνοι είχαν πάρει την απόφαση τους. «Ό,τι κι αν κάνετε», τους είπε η αρχηγίνα, «πρέπει πρώτα πρώτα να παραλάβετε το φίλο σας από το Νησί της Χαράς. Μετά σας συμβουλεύω να συνεχίσετε το ταξίδι σας. Μη γυρίσετε πίσω».

Ο Μπραν μάζεψε το ναύτη του από το Νησί της Χαράς, αλλά εκείνος δε θυμόταν τι ήταν αυτό που τον έκανε να χαμογελά διαρκώς.

Μετά, αγνοώντας τη συμβουλή της αρχηγίνας των γυναικών, κίνησαν για την πατρίδα τους.

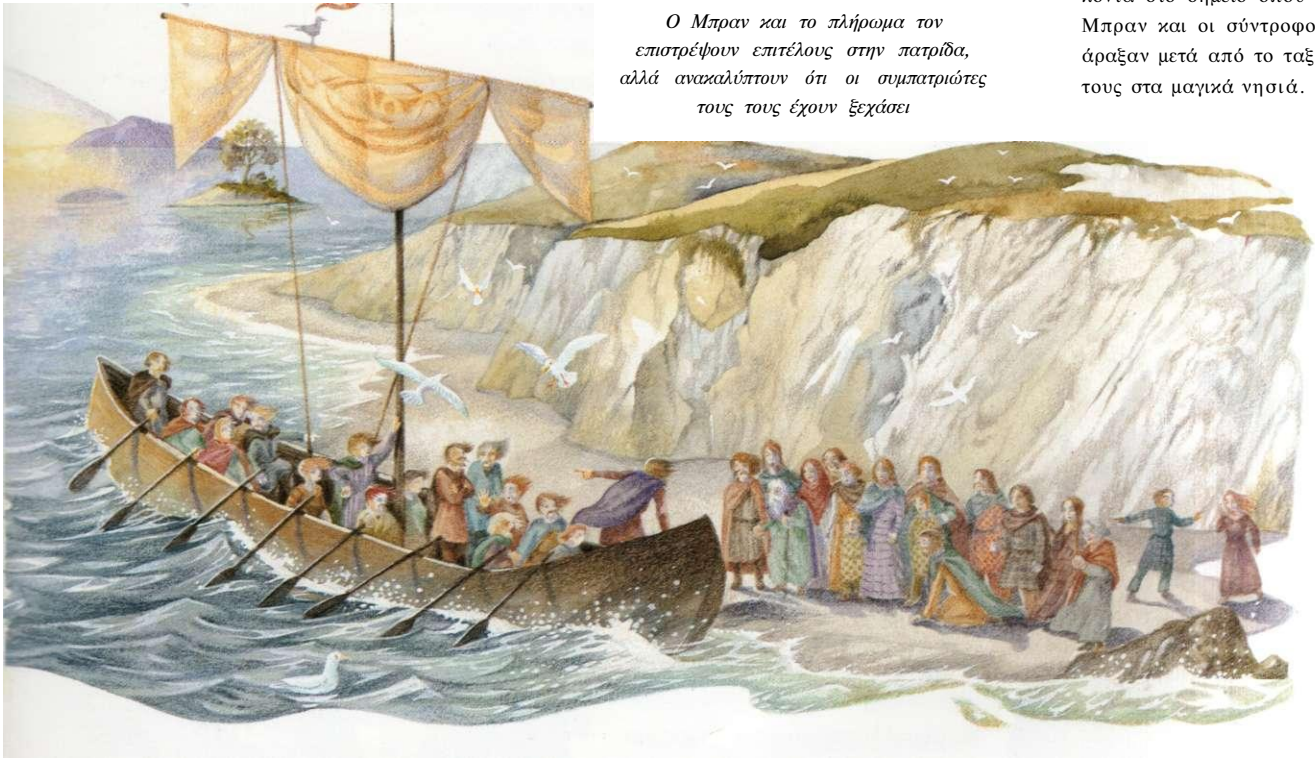
Καθώς ζύγωναν στην ακτή, είδαν ένα μεγάλο πλήθος να έχει συγκεντρωθεί στην παραλία. Ο Μπραν τούς χαιρέτησε, δηλώνοντας ότι είναι ο Μπραν, ο γιος του Φέμπαλ, που γύρισε στην πατρίδα μετά τις θαλασσινές περιπλανήσεις του. Ο κόσμος απάντησε: «Δε σε ξέρουμε».

Αδιαφορώντας γι' αυτές τις φλυαρίες, ο ναύτης που πρώτος είχε νοσταλγήσει την πατρίδα σάλταρε από το καράβι στη στεριά. Μόλις όμως πάτησε στο έδαφος, το σώμα του έγινε στάχτη, σαν να ήταν εδώ και πολύ καιρό πεθαμένος. Και τούτο επειδή ο χρόνος κυλά διαφορετικά στα μαγικά νησιά, και μία

Η ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΜΠΡΑΝ

Αυτό το επιβλητικό τοπίο στη νοτιοδυτική ακτή της Ιρλανδίας ίσως βρίσκεται κοντά στο σημείο όπου ο Μπραν και οι σύντροφοι άραξαν μετά από το ταξίδι τους στα μαγικά νησιά.

Ο Μπραν και το πλήρωμα τον επιστρέφουν επιτέλους στην πατρίδα, αλλά ανακαλύπτουν ότι οι συμπατριώτες τους τους έχουν ξεχάσει

χρονιά στο Νησί των Γυναικών ισοδυναμεί με πάρα πολλά χρόνια στην πατρίδα.

Ο Μπραν αφηγήθηκε τις περιπέτειες του στους συμπατριώτες του, ώστε να μη χαθεί η ιστορία του ταξιδιού του, και μετά έστρεψε την πλώρη του καραβιού προς το πέλαγος κι έφυγε μακριά. Από εκείνη τη μέρα, κανείς δεν αντίκρισε ξανά τον Μπραν, το γιο του Φέμπαλ. Σίγουρα όμως εξακολουθεί να ταξιδεύει από νησί σε νησί στις θάλασσες πέρα απ' τη θάλασσα.

ΗΡΩΑΣ ΤΑΞΙΔΕΥΤΗΣ
Η ιστορία του Μπραν, του ήρωα ταξιδευτή, θυμίζει τους μύθους και τα έπη άλλων λαών, ιδίως τις περιπλανηθείς του Οδυσσέα.

και λόγγες, αλλά τίποτε δεν μπορούσε να τον πληγώσει. Ο Μπάλντερ παρέμενε άτρωτος και οι θεοί γελούσαν με την ψυχή τους.

Όλοι οι θεοί εκτός από έναν. Ο πανούργος Λόκι δεν είχε όρεξη για τέτοια αστεία. Έτσι μεταμφιέστηκε σε γερόντισσα και επισκέφτηκε τη Φριγκ. Τη ρώτησε γιατί όλοι γελούσαν τόσο πολύ κι εκείνη του εξήγησε ότι όλα στον κόσμο είχαν ορκιστεί να μην πειράξουν ποτέ τον Μπάλντερ. «Όλα τα πράγματα στον κόσμο;» ρώτησε έκπληκτος ο Λόκι. «Όλα εκτός από το τρυφερό Βλαστάρι του γκι», είπε η Φριγκ.

Αμέσως ο Λόκι πήγε κι έκοψε το γκι, ύστερα πήγε στη σύναξη των θεών. Πλησίασε τον τυφλό θεό, τον Χέντερ, και τον ρώτησε: «Γιατί δεν πετάς κι εσύ κάτι στον Μπάλντερ;»

«~~Δε βέλω~~ για να σημαδέψω», απάντησε ο Χέντερ, «και δεν έχω τίποτε να του πετάξω».

«Πέταξε του αυτό το ραβδάκι», είπε ο Λόκι. «Εγώ θα καθοδηγήσω το χέρι σου».

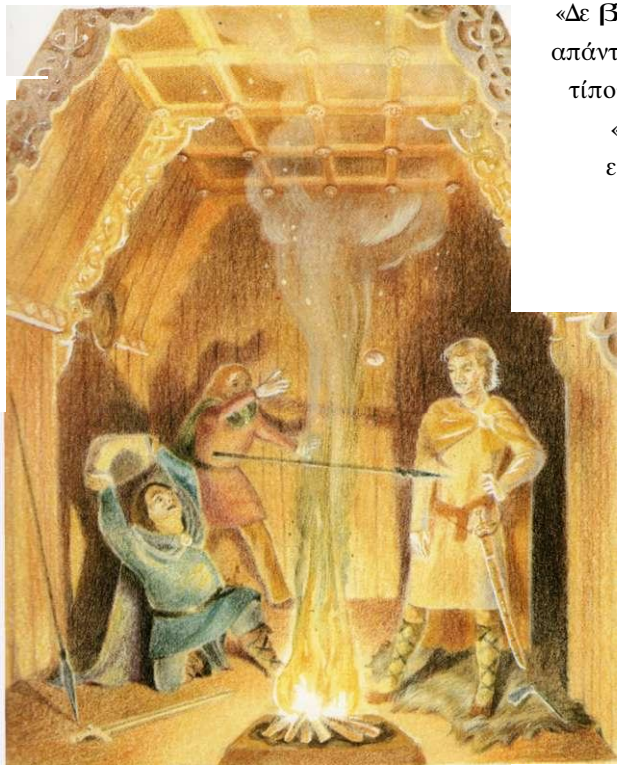
Έτσι ο Χέντερ πέταξε το γκι στον Μπάλντερ. Το κλαρί τον τρύπησε πέρα ως πέρα και τον άφησε νεκρό. Αυτό ήταν το πιο θλιβερό κατόρθωμα που είχε κάνει ποτέ θεός ή άνθρωπος.

Το γέλιο των θεών πάγωσε. Δεν μπορούσαν ούτε να σαλέψουν ούτε να μιλήσουν. Κοίταζαν σαστισμένοι το νεκρό χρυσαφένιο θεό.

Κανείς δε σήκωσε χέρι πάνω στον Λόκι γιατί εκείνο το έδαφος ήταν ιερό. Τον άφησαν να φύγει. Και μετά ξέσπασαν απαρηγόρητοι σε λυγμούς.

Ετοίμασαν τη νεκρική πυρά του Μπάλντερ στο μεγάλο του

καράβι και το έσπρωξαν στη θάλασσα με τη Βοήθεια της γιγάντισσας Χίροκιν Μπροστά σε όλους τους θεούς, ο Όντιν έσκυψε για να ψιθυρίσει το στερνό αποχαιρετισμό στο αφτί του Μπάλντερ. Πέρασε το χρυσό του βραχιόλι, το Ντράουπνιρ, στο μπράτσο του νεκρού θεού. Ύστερα άναψε την πυρά κι έστειλε τον Μπάλντερ στο μακρινό του ταξίδι.

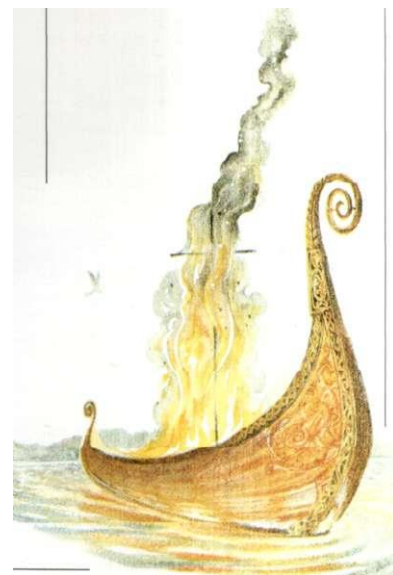

Ο Λόκι καθοδηγεί το χέρι τον Χέντερ για να ρίξει το γκι στον Μπάλντερ. Οι άλλοι θεοί εξακοντίζουν στον Μπάλντερ πέτρες και ραβδιά, ξέροντας ότι δεν μπορούν να τον βλάψουν

ΓΚΙ (ΙΕΟΣ)

Αυτό το αιθαλές φυτό με τους μαλακούς και κολλώδεις λευκούς καρπούς φυτρώνει ψηλά σε πλατύφυλλα δέντρα, κυρίως σε γέρινες μηλιές και έλατα (είναι επίφυτο). Για αιώνες ολόκληρους το συνέδεαν με προλήψεις και έθιμα. Ήταν το φυτό της ειρήνης, γι' αυτό στην αρχαία Σκανδιναβία ένα γκι κρεμασμένο στην είσοδο του σπιτιού σήμαινε καλωσόρισμα.

ΦΡΙΓΚ

Η θεά της γονιμοτητας η Φριγκ ήταν σύζυγος του Όντιν και μητέρα όλων των θεών. Είχε ένα θλιβερό χάρισμα; μπορούσε να δει

το μέλλον, αλλά δεν μπορούσε να κάνει τίποτε για να το αλλάξει. Η Φριγκ ήταν επίσης η θεά του γάμου.

ΑΣΗΜΕΝΙΟ ΒΡΑΧΙΟΛΙ

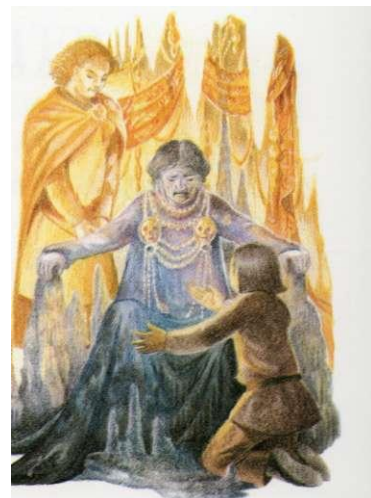
Αυτό το βραχιόλι των Βίκινγκ από ατόφιο ασήμι, που βρέθηκε στο Φιν της Αανίας, το φορούσαν στο βραχίονα. Ένα τέτοιο κόσμημα συχνά ήταν δώρο του βασιλιά προς έναν πολεμιστή του. Το χρυσό βραχιόλι του Όντιν, το Ντράουπνιρ, ήταν ένας από τους τρεις θησαυρούς των

Η Φριγκ ρώτησε τους θεούς: «Ποιος από σας θέλει να πάει στη χώρα των νεκρών και να ζητήσει από τη Χελ να στείλει κοντά μας τον Μπάλντερ;» Ο Χέρμοδ, ένας άλλος γιος του Όντιν, ευθύς καβάλησε τον Σλάιπνιρ και ξεκίνησε για τη χώρα των νεκρών. Πέρασε σκοτεινές κοιλάδες μέχρι που έφτασε στις πύλες του παλατιού της Χελ. Την παρακάλεσε να αφήσει τον αδελφό του να επιστρέψει μαζί του στη χώρα των ζωντανών. «Όλοι αγαπούν τον Μπάλντερ», της είπε. «Όλοι θρηγούν για το χαμό του».

«Αν είναι έτσι όπως τα λες», είπε η Χελ, «ο Μπάλντερ μπορεί να ξαναγυρίσει στη ζωή. Όλα όμως στον κόσμο πρέπει να τον πενήθσουν. Αν έστω κι ένα πράγμα αρνηθεί, ο Μπάλντερ θα μείνει κοντά μου». Ο Χέρμοδ αποχαιρέτησε τον αδελφό του, που του έδωσε το βραχιόλι Ντράουπνιρ, σημάδι για τον πατέρα τους, τον ΟΝΤΙΝ ΚΑΙ ΑΠΟ ΤΟΤΕ, ΚΑΘΕ ένατη νύχτα, το Ντράουπνιρ κλαίει, και πάντα από τα δάκρυα του σχηματίζονται άλλα οχτώ βραχιόλια με το ίδιο μέγεθος.

Και πάλι η Φριγκ άρχισε να τριγυρνά στον κόσμο και όλα τα πράγματα που είχαν ορκιστεί να μην πειράξουν τον Μπάλντερ έκλαψαν τώρα γι' αυτόν. Έκλαψε ακόμη και το γκι που τον είχε σκοτώσει. Στο τέλος η Φριγκ έφτασε σε μια σπηλιά όπου καθόταν μια γιγάντισσα. «Εγώ δε θα χύσω δάκρυα για τον Μπάλντερ», της είπε η γιγάντισσα. «Μου είναι άχρηστος, είτε ζωντανός είτε νεκρός. Ας τον κρατήσει η Χελ». Όμως αυτή η γιγάντισσα ήταν ο Λόκι μεταμφιεσμένος και ο Λόκι δε θα θρηγούσε ποτέ για τον Μπάλντερ.

Ός τότε οι θεοί ανέχονταν τα καμώματα του Λόκι, αλλά τώρα το ποτήρι είχε ξεχειλίσει. Για να γλιτώσει από την οργή τους, ο Λόκι κατέφυγε σε μια καλύβα σε ένα βουνό. Η καλύβα αυτή είχε πόρτες παντού, ώστε να φαίνεται από μακριά όποιος πλησιάζει. Τη μέρα ο Λόκι, με τη μορφή σολομού, κρυβόταν κάτω από έναν καταρράκτη.

Ο Χέρμοδ εκλιπαρεί τη Χελ να αφήσει τον Μπάλντερ να επιστρέψει στη χώρα των ζωντανών

Ο Λόκι με τη μορφή σολομού

Ένα βράδυ, εκεί που καθόταν στην καλύβα, ο Λόκι άρχισε να αναρωτιέται μήπως οι θεοί τον πιάσουν, ακόμη και με τη μορφή του σολομού. Ύφανε βαριεστημένα ένα δίχτυ και το έριξε στη φωτιά.

Ξαφνικά είδε τους θεούς να πλησιάζουν και πήγε να κρυφτεί στον καταρράκτη του.

Οι θεοί μπήκαν στην καλύβα, κοίταξαν στη φωτιά και είδαν το δίχτυ.

Μαντεύοντας ότι ο Λόκι είχε

μεταμφιεστεί σε ψάρι, ύφαναν ένα καινούριο δίχτυ, ακολουθώντας το σχέδιο που είχε επινοήσει ο

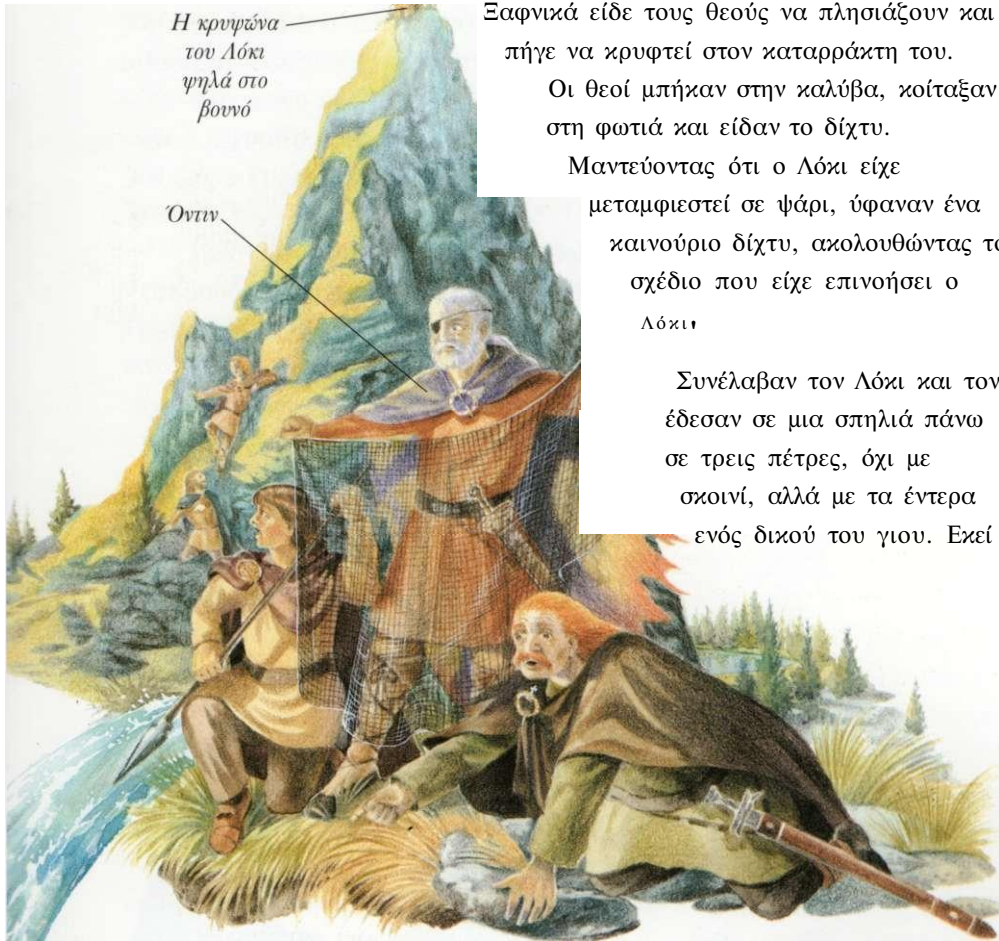
Λόκι.

Συνέλαβαν τον Λόκι και τον έδεσαν σε μια σπηλιά πάνω σε τρεις πέτρες, όχι με σκοινί, αλλά με τα έντερα ενός δικού του γιου. Εκεί

ΛΟΚΙ Ο ΤΡΙΚΣΤΕΡ

Ο Λόκι είναι ένα άτακτο πνεύμα του αέρα και της φωτιάς που μερικές φορές προξενεί μεγάλες συμφορές. Τον έλεγαν αυτός που αλλάζει όψη, επειδή μπορούσε να αλλάξει τη μορφή του όταν ήθελε να κοροϊδέψει ή να εξαπατήσει τους άλλους θεούς. Σε αυτή την πέτρινη καλύπτρα φυσερού ο Λόκι απεικονίζεται με τα χείλη ραμμένα σύμφωνα με κάποιο μύθο, ένας νάνος έραψε κάποτε τα χείλη του Λόκι για να πάψει να μιλάει.

Η κρυψώνα
του Λόκι
ψηλά στο
βουνό

Όντιν

Οι θεοί μαντεύουν ότι ο Λόκι, μεταμορφωμένος σε ψάρι, κρύβεται στον καταρράκτη κι έτσι, φτιάχνουν ένα δίχτυ για να τον πιάσουν

τον εγκατέλειψαν, με ένα φίδι από πάνω του να στάζει φαρμάκι στο πρόσωπο του.

Η πιστή του σύζυγος, η Σίγιν, κάθεται συνεχώς στο πλευρό του και μαζεύει το δηλητήριο με μια κούπα. Αλλά κάθε τόσο η κούπα γεμίζει, η Σίγιν πηγαίνει να την αδειάσει και το δηλητήριο στάζει στο πρόσωπο του Λόκι. Και καθώς εκείνος σπαρταρά από το μαρτύριο, η γη τρέμει.

Έτσι ο Όντιν και η Φριγκ πήραν εκδίκηση για το θάνατο του Μπάλντερ, του λατρευτού τους γιου. Λένε όμως ότι μια μέρα, μετά το Ράγκναρεκ, ο Μπάλντερ θα ξαναγυρίσει στη ζωή.

Η σύζυγος του Λόκι
προσπαθεί να μαζέψει
με μια κούπα το
φαρμάκι των γριδών πριν
στάξει στο πρόσωπο του
Λόκι

ΟΡΦΈΑΣ ΚΑΙ ΕΥΡΥΔΙΚΗ

Η ΜΟΥΣΙΚΗ ΤΟΥ ΟΡΦΕΑ

Σε αυτό το ψηφιδωτό του 3ου αι. μ.Χ. από την Αντιόχεια της Μικρής Ασίας απεικονίζεται ο Ορφέας να παίζει λύρα στα πουλιά και τα ζώα. Ο Ορφέας ήταν γιος της Καλλιόπης, μιας από τις Εννέα Μούσες, τις κόρες του Δία, που χάριζαν έμπνευση στους καλλιτέχνες.

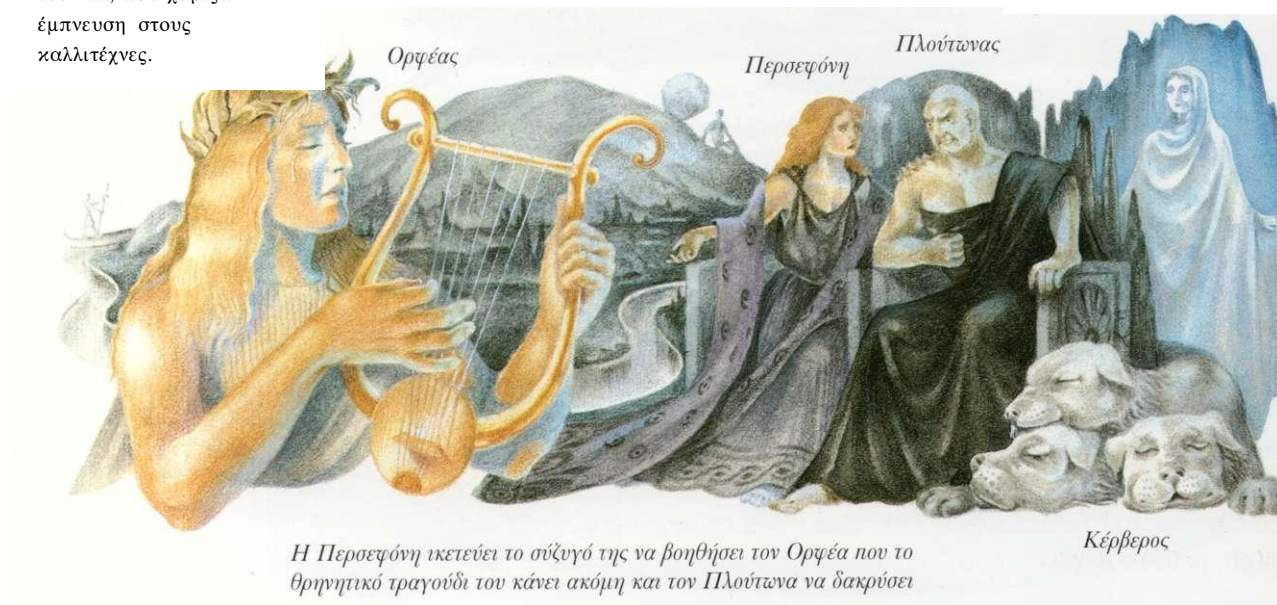
Ο ΟΡΦΕΑΣ, Ο ΠΙΟΣ της μούσας Καλλιόπης, ήταν ο πιο ταλαντούχος μουσικός που έζησε ποτέ. Στο άκουσμα της λύρας του, τα πουλιά διέκοπταν το πέταγμα τους για να τον ακούσουν ενώ τα άγρια ζώα ημέρευαν. Τα δέντρα λύγιζαν για να ακούσουν τη μουσική του, που την έφερνε ο άνεμος. Τη λύρα του την είχε δώσει ο Απόλλωνας που μερικοί τον θεωρούν πατέρα του.

Η Ευρυδίκη, η σύζυγος του Ορφέα, ήταν τόσο όμορφη που την αγάπησε τρελά και κάποιος άλλος, ο Αρισταίος. Εκείνη απέκρουσε τις προτάσεις του και αυτός την καταδίωξε. Καθώς έτρεχε για να γλιτώσει, η Ευρυδίκη πάτησε ένα φίδι, που τη δάγκωσε και τη σκότωσε.

Ο Ορφέας κόντευε να τρελαθεί από τη λύπη του. Πήρε τη λύρα του και ταξίδεψε στον Άδη, προσπαθώντας να τη φέρει πίσω. Το λυπητερό θρηνητικό τραγούδι της λύρας του γοήτεψε τον πορθμέα, τον Χάροντα, που τον μετέφερε ζωντανό στην άλλη όχθη του ποταμού Αχέροντα. Το νανούρισμα της λύρας αποκοίμισε τον Κέρβερο, τον τρικέφαλο σκύλο που φύλαγε την πύλη του Άδη, ενώ οι χαϊδευτικές νότες της ανακούφισαν το μαρτύριο των κολασμένων.

Τελικά ο Ορφέας έφτασε μπροστά στο θρόνο του Πλούτωνα. Ο θεός των νεκρών ενοχλήθηκε που ένας ζωντανός μπήκε στο βασίλειο του, αλλά η θλιμμένη μουσική του Ορφέα τον συγκίνησε τόσο που έκλαψε με σιδερένια δάκρυα. Η σύζυγος του, η Περσεφόνη, τον παρακάλεσε να ακούσει το αίτημα του Ορφέα.

Ευρυδίκη

Η Περσεφόνη ικετεύει το σύζυγό της να βοηθήσει τον Ορφέα που το θρηνητικό τραγούδι του κάνει ακόμη και τον Πλούτωνα να δακρύσει

Κέρβερος

Έτσι ο Πλούτωνας ικανοποίησε την επιθυμία του Ορφέα. Η Ευρυδίκη θα ακολουθούσε τον άντρα της στον πάνω κόσμο, αλλά υπό έναν όρο: εκείνος δε θα γύριζε να την κοιτάξει παρά μόνον όταν η Ευρυδίκη θα έβγαινε ξανά στο φως του ήλιου.

Ο Ορφέας άρχισε να ανεβαίνει το κακοτράχαλο μονοπάτι που θα τους απομάκρυνε από το σκοτεινό βασίλειο του θανάτου και σε όλη τη διαδρομή έπαιζε χαρούμενες μελωδίες, οδηγώντας τη σκιά της Ευρυδίκης πίσω στη ζωή. Ούτε μία φορά δε γύρισε να κοιτάξει πίσω. Μόνον όταν έφτασε στη λιακάδα, γύρισε για να βεβαιωθεί ότι εκείνη τον ακολουθούσε.

Για μια στιγμή την αντίκρισε, κοντά στην είσοδο της σκοτεινής σήραγγας, σχεδόν έτοιμη να ζωντανέψει. Καθώς όμως την κοιτούσε, εκείνη μαράθηκε κι έγινε ξανά χλομή σκιά και η τελευταία της κραυγή αγάπης ακούστηκε αχνή, σαν τον ψίθυρο του ανέμου που έρχεται από την κόλαση. Ο Ορφέας την είχε χάσει οριστικά.

Μέσα στην απελπισία του, ο Ορφέας μίσησε τα πάντα. Δε σήκωνε το βλέμμα του να κοιτάξει άλλη γυναίκα, γιατί δεν ήθελε να βλέπει τίποτε που να του θυμίζει το χαμό της αγαπημένης του Ευρυδίκης. Εξοργισμένες με την περιφρόνηση που έδειχνε στις γυναίκες, οι Μαινάδες ρίχτηκαν πάνω του και τον έκαναν κομματάκια. Έριξαν το κεφάλι του στον Έβρο, αλλά καθώς έπλεε εξακολουθούσε να τραγουδάει, «Ευρυδίκη, Ευρυδίκη!»

Κλαίγοντας οι Εννέα Μούσες μάζεψαν το διαμελισμένο κορμί του Ορφέα και το έθαψαν στον Όλυμπο. Λέγεται ότι από εκείνη τη μέρα τα αηδόνια της περιοχής κελαηδούν πιο γλυκά από όλα τα άλλα. Και τούτο επειδή ο Ορφέας, στο θάνατο, έσμιξε ξανά με την πολυαγαπημένη του Ευρυδίκη.

Όσο για τις Μαινάδες, που τόσο άσπλαχνα είχαν σκοτώσει τον Ορφέα, οι θεοί τις καταδίκασαν σε μια τιμωρία χειρότερη από το θάνατο. Καθώς βροντοχτυπούσαν θριαμβευτικά τα πόδια τους στο έδαφος, τα δάχτυλα τους μάκρυναν, στράβωσαν και χώθηκαν στο χώμα. Όσο πάλευαν τόσο πιο πολύ ρίζωναν. Τα πόδια τους έγιναν ξύλινα και βαριά, το ίδιο και το σώμα τους μέχρι που τελικά μεταμορφώθηκαν σε βουβές βαλανιδιές. Κι έτσι απομένουν στα χρόνια που περνούν μέχρι που στο τέλος να σωριαστούν, κούφιοι κορμοί, στο έδαφος.

ΑΗΔΟΝΙ

Αυτό το μικρό πουλί με τη μάλλον άχρωμη εμφάνιση έχει ένα πλούσιο και μελωδικό κελαίδισμα - γι' αυτό και λέμε «τραγουδά σαν αηδόνι».

*Οι θεοί μεταμορφώνουν
σε βαλανιδιές τις
Μαινάδες που σκότωσαν
τον Ορφέα*

ΟΙ ΜΑΙΝΆΔΕς

Οι γυναίκες αυτές, που συμμετέχουν στην ακολουθία του Διόνυσου, τριγυρίζουν στα Βουνά, παίζοντας αυλούς και τύμπανα και χορεύοντας ξέφρενα. Μέσα στον παροξυσμό τους, οι Μαινάδες ήταν ικανές να σκοτώσουν με τα ίδια τους τα χέρια.

ΣΕΝΤΝΑ

ΜΑΣΚΑ ΠΝΕΥΜΑΤΩΝ

Στη μυθολογία των Ινουίτ, τα πνεύματα επηρεάζουν τις δυνάμεις της φύσης. Αυτή η ξύλινη μάσκα παραπέμπει σε μια σειρά πνευμάτων. Βλέπει σε διαφορετική κατεύθυνση από ό,τι αυτός που τη φορά, δείχνοντας πώς αλληλοσυνδέονται τα πνεύματα της φύσης.

Η ΣΕΝΤΝΑ, Η ΜΗΤΕΡΑ των Θαλάσσιων Ζώων, κάποτε ήταν θνητή, αλλά σήμερα είναι θεά και ζει στο Βυθό της θάλασσας. Και να πώς έγιναν τα πράγματα.

Η Σέντινα δεν ήθελε να παντρευτεί. Απέρριπτε όλους τους νέους του χωριού της. Αλλά μετά ερωτεύτηκε ένα σκύλο και τον παντρεύτηκε.

«Αυτό θα μας φέρει γρουσουζιά», είπαν οι νεαροί του χωριού, που όλοι ήθελαν τη Σέντινα για γυναίκα. Έτσι την έβαλαν σε μια Βάρκα και την έριξαν στη θάλασσα. Η Σέντινα γαντζώθηκε στα τοιχώματα της Βάρκας, αλλά εκείνοι της έκοψαν τα δάχτυλα. Καθώς τα δάχτυλα Βυθίζονταν στη θάλασσα, μεταμορφώθηκαν στις πρώτες φώκιες και σε άλλα θαλάσσια πλάσματα. Η Σέντινα Βυθίστηκε στον πάτο της θάλασσας όπου έγινε αφέντρα του Κάτω

Κόσμου, αρχόντισσα όλων των ζωντανών πραγμάτων.

Εξαιτίας του τραγικού τέλους της, η Σέντινα είναι πολύ οξύθυμη. Όταν κάποιος την προσβάλλει, φυλακίζει όλα τα ζώα, έτσι που κανένας δεν μπορεί να βγει για ψάρεμα ή για κυνήγι.

Τότε κάποιος τολμηρός άντρας, με τις ξεχωριστές δυνάμεις του σαμάνου, δηλαδή του ιερέα που μπορεί να επικοινωνήσει με τα πνεύματα, πρέπει να κάνει μια επικίνδυνη Βουτιά στη θάλασσα για να την κατευνάσει. Πρέπει να περάσει από τους τρομερούς ι φύλακες του σπιτιού της, ένας από τους οποίους είναι ένα μεγάλο, άγριο θηριώδες μαύρο σκυλί, μέχρι να Βρει την ίδια τη Σέντινα.

Όλες οι αμαρτίες των ανθρώπων πέφτουν στο νερό και μαζεύονται στα μαλλιά της Σέντινας σαν λίπος και Βρόμα.

Καθώς η Σέντινα βυθίζεται στο νερό, τα δάχτυλα της μεταμορφώνονται στα πρώτα θαλάσσια πλάσματα

Αλλά επειδή δεν έχει δάχτυλα, δεν μπορεί να τα καθαρίσει. Γι' αυτό ο σαμάνος πρέπει να πλέξει τα μαλλιά της Σέντινας κοτσίδες, να ξεμπερδέψει τους κόμπους και να αφαιρέσει τις βρομιές. Για να δείξει την ευγνωμοσύνη της, η Σέντινα ελευθερώνει τα ζώα και οι άνθρωποι βρίσκουν ξανά τροφή.

Τα δάχτυλα της Σέντινας γίνονται φώκιες, θαλάσσιοι ίπποι, φάλανες και δελφίνια

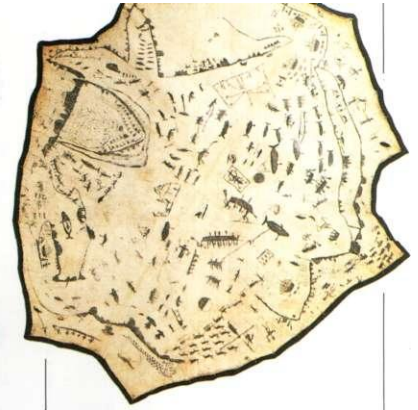

ΜΕΓΑΛΟΣ ΠΟΥ ΕΊΝΑΙ ο ΚΟΣΜΟΣ!

Τα δύο ανδρόγυνα ξεκινούν με τα έλκηθρά τους, που τα σέρνουν σκύλοι, ακολουθώντας αντίθετες κατευθύνσεις

ΖΩΓΡΑΦΙΚΗ ΣΕ ΔΕΡΜΑ

Οι Ινουίτ, οι Εσκιμώοι που ζουν στην Αρκτική, αποκοτούν την τροφή τους με ψάρεμα και κυνήγι. Οι ζωγραφιές πάνω σε αυτό το δέρμα φώκιας δείχνουν ανθρώπους να ταξιδεύουν με έλκηθρα που τα σέρνουν τάρανδοι και να κυνηγούν φώκιες με κανό, τρυπώντας τες με καμάκια. Οι φώκιες είναι πολύτιμη πηγή κρέατος και δερμάτων.

ΔΥΟ ΑΝΔΡΟΓΥΝΑ ζούσαν μαζί. Κάποια μέρα, οι δύο άντρες έπιασαν την κουβέντα. «Ο κόσμος είναι μεγάλος», είπε ο πρώτος.

«Πόσο μεγάλος;» αναρωτήθηκε ο δεύτερος.

«Πάμε να το μάθουμε», απάντησε ο πρώτος.

Έτσι ετοίμασαν τα έλκηθρα τους και ξεκίνησαν παίρνοντας αντίθετη κατεύθυνση. Οι γυναίκες τους έκλαιγαν που θα αποχωρίζονταν η μία από την άλλη, αλλά η καθεμιά ακολούθησε τον άντρα της, τρέχοντας πλάι στο έλκηθρο.

Χρόνια και χρόνια ταξίδευαν. Οι γυναίκες γέννησαν μωρά και τα μωρά μεγάλωσαν. Απέκτησαν και αυτά παιδιά και πάει λέγοντας, μέχρι που δύο ολόκληρες φυλές ταξίδευαν στους πάγους.

Τα πρώτα ανδρόγυνα γέρασαν. Οι άντρες δεν μπορούσαν πια να οδηγήσουν τα έλκηθρα και οι γυναίκες δεν μπορούσαν πια να τρέχουν πλάι τους. Συνέχισαν όμως να ταξιδεύουν.

Στο τέλος ο καθένας είδε κάτι να κινείται στο βάθος. Συνέχισαν το δρόμο τους και τελικά συναντήθηκαν ακριβώς στο σημείο απ' όπου είχαν ξεκινήσει.

«Ο κόσμος είναι μεγάλος», είπε ο πρώτος άντρας.

«Μεγαλύτερος απ' ό,τι νομίζαμε», απάντησε ο δεύτερος. Και μετά πέθαναν

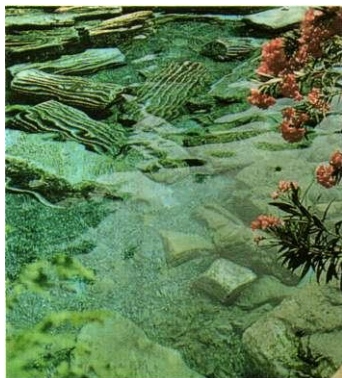
Οι δύο γέροντες ξανασμίγουν ύστερα από ένα μακρύ ταξίδι

ΘΕΟΣ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ

Αυτό το μπρούντζινο

κεφάλι του Ποσειδώνα, του αδελφού του Δία, ανήκει σε ένα άγαλμα του 450 π.Χ. Ο Ποσειδώνας, ο θεός της θάλασσας, των λιμνών και των σεισμών, ήταν ένας από τους πιο ισχυρούς αθανάτους. Συχνά απεικονίζεται να κραδαίνει την τρίαινα, ένα καμάκι με τρεις αιχμές.

ΣΚΙΕΣ ΤΗΣ ΑΤΛΑΝΤΙΔΑ!

Τα αρχαία ερείπια κάτω από τα νερά μιας ορεινής λίμνης στο Παμουκάλε της Τουρκίας είναι σημάδια της καταστροφικής δύναμης του ευέξαπτου Ποσειδώνα.

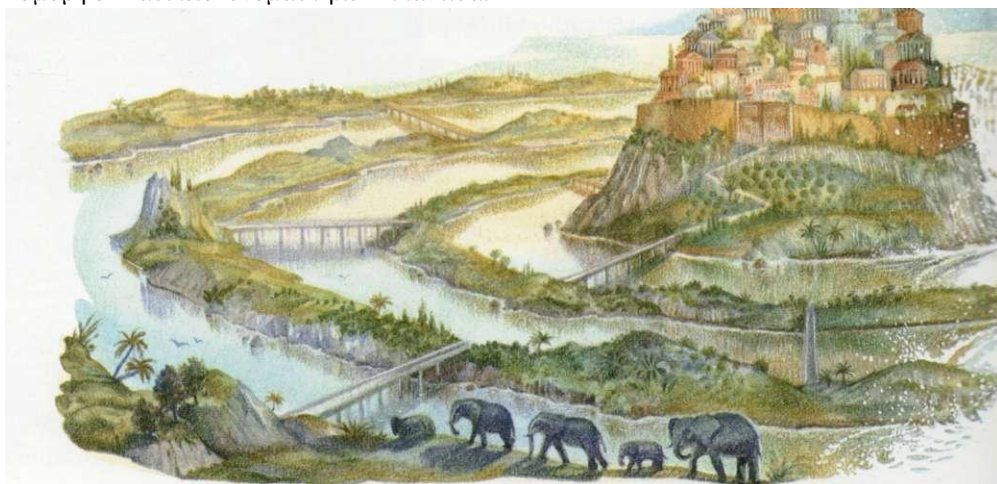
ΑΤΛΑΝΤΊΔΑ

ΟΙ ΕΛΛΗΝΕΣ ΕΙΧΑΝ πολλούς μύθους για το μακρινό παρελθόν: για τον Φορωνέα, τον πρώτο άνθρωπο, για τον Δευκαλίωνα και την Πύρρα που γλίτωσαν από τον κατακλυσμό που έστειλε ο Δίας για να απαλλάξει τον κόσμο από τους διεφθαρμένους ανθρώπους. Αλλά όταν ο νομοθέτης Σόλωνας αφηγήθηκε αυτές τις ιστορίες στους ιερείς της αρχαίας Αιγύπτου, εκείνοι γέλασαν. «Εσείς οι Έλληνες δε γνωρίζετε τίποτε από τη δική σας ιστορία. Μιλάτε για έναν κατακλυσμό, αλλά έχουν γίνει πολλοί. Σ' έναν τέτοιο κατακλυσμό χάθηκαν οι προγονοί σας!» Και οι ιερείς αφηγήθηκαν στον Σόλωνα την ιστορία της Ατλαντίδας, εκεί όπου, εννέα χιλιάδες χρόνια πριν, κυβερνούσε η ευγενέστερη φυλή του κόσμου.

Ένα φτωχό ανδρόγυνο, ο Εϋήνορας και η Λευκίππη, ζούσαν κάποτε σε ένα βραχώδες νησί μαζί με την κόρη τους, την Κλειτώ. Ο Ποσειδώνας, ο θεός της θάλασσας, ξετρελάθηκε με την ομορφιά της Κλειτώς και την παντρεύτηκε. Ύστερα ξανάπλασε το νησί ώστε να το κάνει αντάξιο της καινούριας του συζύγου.

Το διαμόρφωσε με μια σειρά κυκλικές ζώνες από θάλασσα και στεριά, με ένα νησί στο κέντρο που έλαμπε πανέμορφο στον ήλιο. Στις εύφορες πεδιάδες ευδοκιμούσαν το σιτάρι, τα οπωροφόρα και τα λαχανικά· στις δασωμένες πλαγιές ζούσαν κάθε είδους ζώα -ακόμη και κοπάδια ελέφαντες- ενώ το υπέδαφος ήταν πλούσιο σε πολύτιμα μεταλλεύματα.

Πέντε φορές η Κλειτώ γέννησε δίδυμους γιους, που όλοι τους έγιναν βασιλιάδες, με ανώτερο τους τον Άτλαντα. Το όμορφο Βασίλειο ονομάστηκε Ατλαντίδα.

Το όμορφο βασίλειο της Ατλαντίδας περιβάλλεται από ζώνες στεριάς και θάλασσας που ενώνονται με γέφυρες

Οι κάτοικοι της Ατλαντίδας διέπρεψαν στις τέχνες της ειρήνης και του πολέμου και σύντομα κυριάρχησαν σε όλη τη Μεσόγειο. Η χώρα είχε συγκεντρώσει τεράστιο πλούτο. Τα τείχη της πόλης είχαν εξωτερική επένδυση με μπρούντζο κι εσωτερικό από κασσίτερο. Το παλάτι, που βρισκόταν στο κέντρο της πόλης μαζί με το ναό του Ποσειδώνα, ήταν καλυμμένο με χρυσάφι. Τα κτίρια ήταν από λευκές, μαύρες και κόκκινες πέτρες: άλλοτε μονόχρωμες και άλλοτε γεμάτες περίτεχνα σχέδια. Η πόλη είχε ένα μεγάλο λιμάνι, ενώ οι ζώνες της στεριάς επικοινωνούσαν μεταξύ τους με γέφυρες.

Αυτή ήταν η Ατλαντίδα στις μέρες της δόξας της.

Για πολλά χρόνια οι δέκα βασιλιάδες κυβερνούσαν με σύνεση, μεταδίδοντας ο καθένας τη σοφία του στον κληρονόμο του. Αλλά καθώς η μια γενιά διαδεχόταν την άλλη, το θεϊκό αίμα των βασιλιάδων αδυνάτισε και οι ηγέτες άρχισαν να υποκύπτουν στα πάθη και τις επιθυμίες των θνητών. Ενώ κάποτε εκτιμούσαν τα πολύτιμα πράγματα μόνο και μόνο για την ομορφιά τους, τώρα τους κυρίευσε η απληστία.

Ο Ποσειδώνος αναδεύει τη θάλασσα και ένα παλιρροϊκό κύμα καταπίνει την Ατλαντίδα

*Η ένδοξη Ατλαντίδα
βρίσκεται κάτω από
το νερό*

Ενώ κάποτε ο λαός ζούσε αγαπημένος, με φιλία και αρμονία, τώρα τσακώνονταν για την εξουσία και τη δόξα. Ο Δίας, βλέποντας την εκλεκτή φυλή να πέφτει τόσο χαμηλά, μάλωσε τον Ποσειδώνα που επέτρεψε να συμβεί κάτι τέτοιο. Και ο Ποσειδώνας, με οδύνη και οργή, συντάραξε τη θάλασσα. Ένα τεράστιο παλιρροϊκό κύμα κατάπιε την Ατλαντίδα, και το νησί βυθίστηκε για πάντα κάτω από το νερό.

Κανείς δεν ξέρει πού βρίσκεται η Ατλαντίδα, όπως και κανείς δεν ξέρει αν, κάτω από το νερό, τα παιδιά του Ποσειδώνα εξακολουθούν να βαδίζουν στους δρόμους της Ατλαντίδας, με ειρήνη και σοφία, ή αν μονάχα τα ψάρια τριγυρνούν στα θαλασσοφαγμένα ερείπια της μυθικής αυτής πολιτείας.

Η ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΗ ΑΤΛΑΝΤΙΔΑ;

Οι αρχαιολόγοι πιστεύουν
οτι η Ατλαντίδα ίσως να

ήταν η Σαντορίνη (θήρα).

Γύρω στο 1500 π.Χ. μια
ηφαιστειακή έκρηξη καταβυθισε το νη

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΠΑΝΑ

Ο ΠΑΝΑΣ, Ο ΘΕΟΣ ΤΩΝ ΚΥΝΗΓΩΝ, των Βοσκών και όλων των άγριων πλασμάτων, είναι μια από τις πιο παράξενες θεότητες της ελληνικής μυθολογίας. Είχε δύο μικρά κέρατα και τριχωτά πόδια τράγου. Σύχναζε στις ερημιές και έπαιζε μουσική. Το όργανο που έπαιζε, ο ποιμενικός αυλός (σύριγγα), ήταν φτιαγμένο από καλάμι. Κι αυτό επειδή η νύμφη Σύριγγα, την οποία είχε ερωτευτεί, γλίτωσε από την καταδίωξη του παρακαλώντας τους θεούς να τη μεταμορφώσουν σε καλάμι.

Ο ΑΥΛΟΣ ΤΟΥ ΠΑΝΟΣ
Ο Πάνας φμιζόταν για τη μουσική που έπαιζε με φλογέρες, φτιαγμένες ίσως από καλάμι, όπως αυτό επάνω, το οποίο χρησιμοποιείται για μουσικό όργανο εδώ και 5.000 χρόνια.

Ο Πάνας δεν ήταν θεός μόνο των Ελλήνων αλλά και των Αιγυπτίων. Όσοι ένιωθαν την παρουσία του κυριεύονταν συχνά από τρόμο, το λεγόμενο πανικό. Μερικοί λένε ότι ακόμη και σήμερα μπορεί κανείς να νιώσει την παρουσία του στα ερημικά μέρη. Λέγεται ότι όταν αυτοκράτορας της Ρώμης ήταν ο Τιβέριος (14-37 μ.Χ.), οι ναύτες ενός πλοίου που ταξίδευε για την Ιταλία, καθώς περνούσαν από το νησί των Παξών, άκουσαν μια απόκοσμη

*Ο Πάνας συχνάζει στις
ερημιές. Όσοι νιώθουν την
παρουσία του κυριεύονται
από πανικό*

*Οι ναύτες του πλοίου
διαδίδουν την είδηση για
το θάνατο του Πάνα*

φωνή που έλεγε: «Ο μεγάλος θεός Πάνας πέθανε!»

Κάθε φορά που έβλεπαν στεριά, οι ναύτες κραύγαζαν ξανά: «Ο μεγάλος θεός Πάνας πέθανε!» Κι ένας τρομερός θρήνος αντηχούσε στην ερημιά.

ΤΟ ΦΙΔΙ ΟΥΡΑΝΙΟ ΤΟΞΟ

ΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΤΟΝ ΕΦΤΙΑΞΕ ο Νάνα-Μπουλούκου, ο ένας και μοναδικός θεός, που δεν είναι ούτε αρσενικός ούτε θηλυκός. Με τον καιρό, ο Νάνα-Μπουλούκου γέννησε δίδυμα, τη Μάουου και τον Λίσα, και αυτοί διαμόρφωσαν τον κόσμο και τον κυβερνούν ακόμη και σήμερα, μαζί με τα δεκατέσσερα παιδιά τους, τους Βόντου, τους κατώτερους θεούς.

Η Μάουου είναι το φεγγάρι. Ζει στα δυτικά και ο χρόνος της είναι η νύχτα. Ο Λίσα είναι ο ήλιος· ζει στα ανατολικά και ο χρόνος του είναι η μέρα.

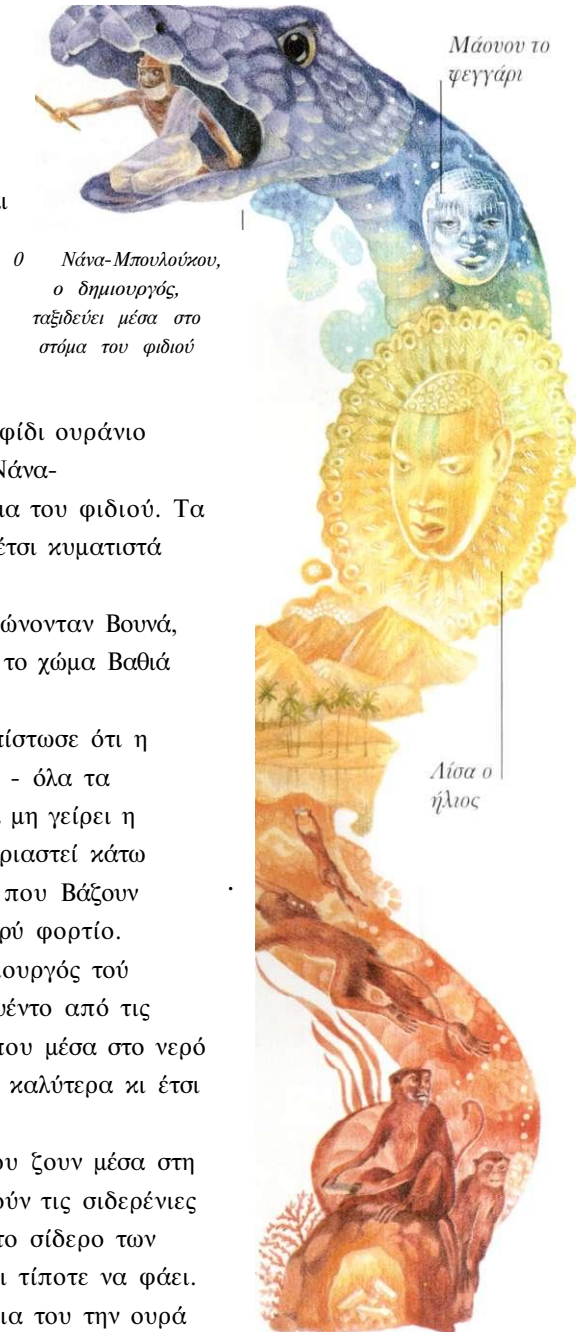
Στην αρχή, πριν η Μάουου αποκτήσει παιδιά, υπήρχε το φίδι ουράνιο τόξο, ο Άιντο-Χουέντο, που πλάστηκε για να υπηρετεί τον Νάνα-Μπουλούκου. Ο δημιουργός ταξίδευε παντού, μέσα στο στόμα του φιδιού. Τα ποτάμια, τα Βουνά και οι κοιλάδες έχουν καμπύλες επειδή έτσι κυματιστά κινείται το φίδι Άιντο-Χουέντο.

Κάθε φορά που σταματούσαν για να διανυκτερεύσουν, υψώνονταν Βουνά, φτιαγμένα από την κοπριά του φιδιού. Γι' αυτό αν σκάψετε το χώμα Βαθιά σ' ένα Βουνό, θα βρείτε θησαυρούς.

Όταν ο Νάνα-Μπουλούκου ολοκλήρωσε το έργο του, διαπίστωσε ότι η γη δεν μπορούσε να κουβαλήσει όλα όσα είχε δημιουργήσει - όλα τα Βουνά, τα δέντρα, τους ανθρώπους και τα ζώα. Έτσι, για να μη γείρει η γη, ο δημιουργός ζήτησε από τον Άιντο-Χουέντο να κουλουριαστεί κάτω από τη γη και να της δώσει ευστάθεια - σαν το μαξιλαράκι που Βάζουν οι άνθρωποι πάνω στο κεφάλι τους όταν κουβαλούν ένα Βαρύ φορτίο.

Επειδή το φίδι ουράνιο τόξο δεν αντέχει τη ζέστη, ο δημιουργός τού έφτιαξε τον ωκεανό για να ζει. Κι εκεί κατοικεί ο Άιντο-Χουέντο από τις απαρχές του χρόνου, με την ουρά στο στόμα του. Παρόλο που μέσα στο νερό έχει δροσιά, μερικές φορές το φίδι σαλεύει για να Βολευτεί καλύτερα κι έτσι προκαλούνται οι σεισμοί.

Ο Νάνα-Μπουλούκου ανέθεσε στις κόκκινες μαϊμούδες που ζουν μέσα στη θάλασσα να ταΐζουν το φίδι, και από τότε αυτές σφυρηλατούν τις σιδερένιες μπάρες που τρώει ο Άιντο-Χουέντο. Αλλά αργά ή γρήγορα το σίδερο των μαϊμούδων θα τελειώσει και τότε ο Άιντο-Χουέντο δε θα έχει τίποτα να φάει. Ξελιγωμένος από την πείνα, θα αρχίσει να μασουλάει την ίδια του την ουρά και τότε οι συσπάσεις του θα είναι τόσο τρομερές που ολόκληρη η γη θα γείρει, έτσι όπως είναι παραφορτωμένη με ανθρώπους και πράγματα. Η γη θα γλιστρήσει στη θάλασσα και τέρμα!

Μάουου το φεγγάρι

Ο Νάνα-Μπουλούκου, ο δημιουργός, ταξιδεύει μέσα στο στόμα του φιδιού

Λίσα ο ήλιος

Οι κόκκινες μαϊμούδες της θάλασσας σφυρηλατούν σιδερένιες μπάρες για να φάει το φίδι ουράνιο τόξο

ΡΑΓΚΝΑΡΕΚ

ΣΠΑΘΙ ΒΙΚΙΝΓΚ

Το αγαπημένο όπλο των Βίκινγκ, δηλαδή των σκανδιναβών πολεμιστών, ήταν το σπαθί. Ο Όντιν, ο θεός που φέρνει τη νίκη στη μάχη, είχε ένα μαγικό σπαθί, που μερικές φορές το έλεγαν «φλόγα του Όντιν».

ΚΑΘΕ ΠΡΩΙ ΟΙ ΘΕΟΙ ΞΥΠΝΟΥΝ με το λάλημα του χρυσού πετεινού. Όμως κάποτε θα έρθει το στερνό λυκόφως των θεών, το Ράγκναρεκ. Θα είναι η εποχή του τσεκουριού, η εποχή του σπαθιού, η εποχή του ανέμου, η εποχή του λύκου. Όλα θα γίνουν συντρίμια. Ο αδελφός θα στραφεί κατά του αδελφού και όλα τα φράγματα θα καταρρεύσουν.

Ο λύκος Φένρις θα σπάσει τις αλυσίδες του. Ο πανούργος Λόκι, με ένα πλοίο φτιαγμένο από νύχια πεθαμένων, θα ξεχυθεί στα ερείπια του κόσμου με μια στρατιά νεκρών. Θα είναι ένας πικρός χειμώνας.

Ο Σουρτ, που από τις απαρχές του κόσμου καρτερεί στην είσοδο του Μούσπελ με ένα πύρινο σπαθί, θα ξεσηκωθεί εναντίον των θεών και οι εννέα κόσμοι θα τυλιχτούν στις φλόγες του. Στο πλευρό του θα σταθεί ο Φένρις ο λύκος, με τα τεράστια σαγόνια του ορθάνοιχτα. Το φίδι της Μιδγκάρδης θα ξερνά δηλητήριο σε στεριά και θάλασσα.

Ύστερα ο Χάιμνταλ ο φύλακας θα φουσήξει το κέρας του και οι θεοί, με τη λαμπρή τους εξάρτηση, θα ριχτούν στη μάχη. Ο Θωρ θα εξολοθρεύσει το φίδι της Μιδγκάρδης, αλλά όταν θα κάνει εννέα βήματα πιο πέρα θα πέσει νεκρός, φαρμακωμένος από το δηλητήριο του. Ο λύκος θα καταπιεί τον Όντιν, τον Πατέρα των Πάντων. Ο γιος του Όντιν, ο Βίνταρ, θα εκδικηθεί το λύκο πετσοκόβοντας τον. Ο Χάιμνταλ και ο Λόκι θα σκοτώσουν ο ένας τον άλλο.

Η στεριά θα βυθιστεί μέσα στη θάλασσα. Ο ήλιος θα σκοτεινιάσει. Τα λαμπερά αστέρια θα πέσουν από τον πυρπολημένο ουρανό.

Ο θάνατος θα έρθει στους θεούς, στους γίγαντες, στα ξωτικά και στους νάνους, στους άντρες και τις γυναίκες, στους γιους και τις θυγατέρες του Ασκ και της Έμπλας.

Δύο όμως θα σωθούν, κρυμμένοι στο Ίγκντραξιλ, το δέντρο του κόσμου:

ο Λιφ και η Λίφθρασιρ. Θα τρέφονται με την πρωινή δροσιά και από αυτούς θα ξαναγεννηθεί το ανθρώπινο γένος.

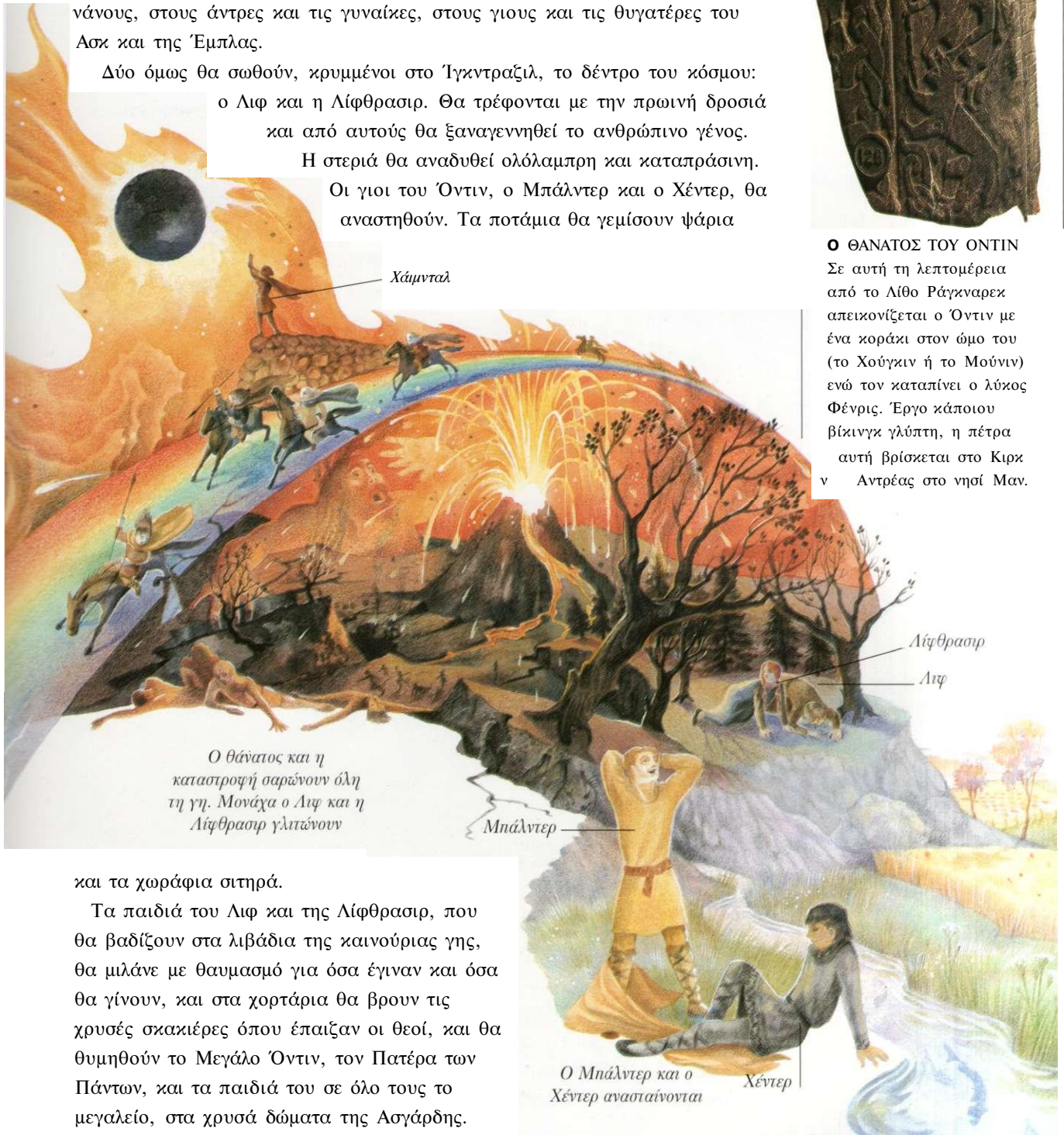
Η στεριά θα αναδυθεί ολόλαμπρη και καταπράσινη.

Οι γιοι του Όντιν, ο Μπάλντερ και ο Χέντερ, θα αναστηθούν. Τα ποτάμια θα γεμίσουν ψάρια

Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΟΝΤΙΝ

Σε αυτή τη λεπτομέρεια από το Λίθο Ράγκναρεκ απεικονίζεται ο Όντιν με ένα κοράκι στον ώμο του (το Χούγκιν ή το Μούνιν) ενώ τον καταπίνει ο λύκος Φένρις. Έργο κάποιου βίκινγκ γλύπτη, η πέτρα αυτή βρίσκεται στο Κιρκ ν Αντρέας στο νησί Μαν.

Ο θάνατος και η καταστροφή σαρώνουν όλη τη γη. Μονάχα ο Λιφ και η Λίφθρασιρ γλιτώνουν

Μπάλντερ

Λίφθρασιρ

Λιφ

Ο Μπάλντερ και ο Χέντερ ανασταίνονται

Χέντερ

και τα χωράφια σιτηρά.

Τα παιδιά του Λιφ και της Λίφθρασιρ, που θα βαδίζουν στα λιβάδια της καινούριας γης, θα μιλάνε με θαυμασμό για όσα έγιναν και όσα θα γίνουν, και στα χορτάρια θα βρουν τις χρυσές σκακιέρες όπου έπαιζαν οι θεοί, και θα θυμηθούν το Μεγάλο Όντιν, τον Πατέρα των Πάντων, και τα παιδιά του σε όλο τους το μεγαλείο, στα χρυσά δώματα της Ασγάρδης.

Ο ΚΑΘΑΡΤΗΡΙΟΣ ΠΟΤΑΜΌΣ

ΚΡΙΤΕΣ ΤΩΝ ΨΥΧΩΝ

Στην περσική μυθολογία, τρεις δικαστές, ο Ρασνού, ο Μίθρα και ο Σαόσα, κρίνουν τους νεκρούς. Οι καλοί πηγαίνουν στον ουρανό, αλλά οι κακοί ξαποστελώνονται στην κόλαση, την Ντρουζ.

ΚΑΘΩΣ Ο ΧΡΟΝΟΣ ΖΥΓΩΝΕΙ στο τέλος του, ο Σαοσίαντ, ο λυτρωτής, θα έρθει να προετοιμάσει την αναγέννηση του κόσμου και να βοηθήσει τον Αχούρα Μάζντα, τον παντογνώστη, να εξολοθρεύσει το διαβολικό Αριμάν.

Ο Μασία και η Μασιοί, οι πρώτοι άνθρωποι, ήπιαν πρώτα νερό, μετά έφαγαν φυτά, μετά ήπιαν γάλα, μετά έφαγαν κρέας. Στην εποχή του Σαοσίαντ, οι άνθρωποι δε θα

Μασία και Μασιοί χρειάζονται τροφή, θα καταργήσουν πρώτα το κρέας, μετά το γάλα,

μετά τα φυτά, μετά το νερό, ώσπου τελικά να μην έχουν τίποτε ανάγκη.

Δε θα υπάρχουν πια αμαρτίες και πάθη, κι έτσι η Αζ, η δαιμόνισσα της λαγνείας, που τη δημιούργησε ο Αριμάν, θα στερηθεί τις ηδονές των αισθήσεων, θα στραφεί στο δημιουργό της και θα προσπαθήσει να τον καταπιεί. Ο Αριμάν θα ικετέψει τον Αχούρα-Μάζντα, το σοφό και παντογνώστη, να τον σώσει. Και ο Αχούρα Μάζντα θα τον ρίξει στην τρύπα

που άνοιξε ο ίδιος ο Αριμάν όταν εισέβαλε στον κόσμο μας.

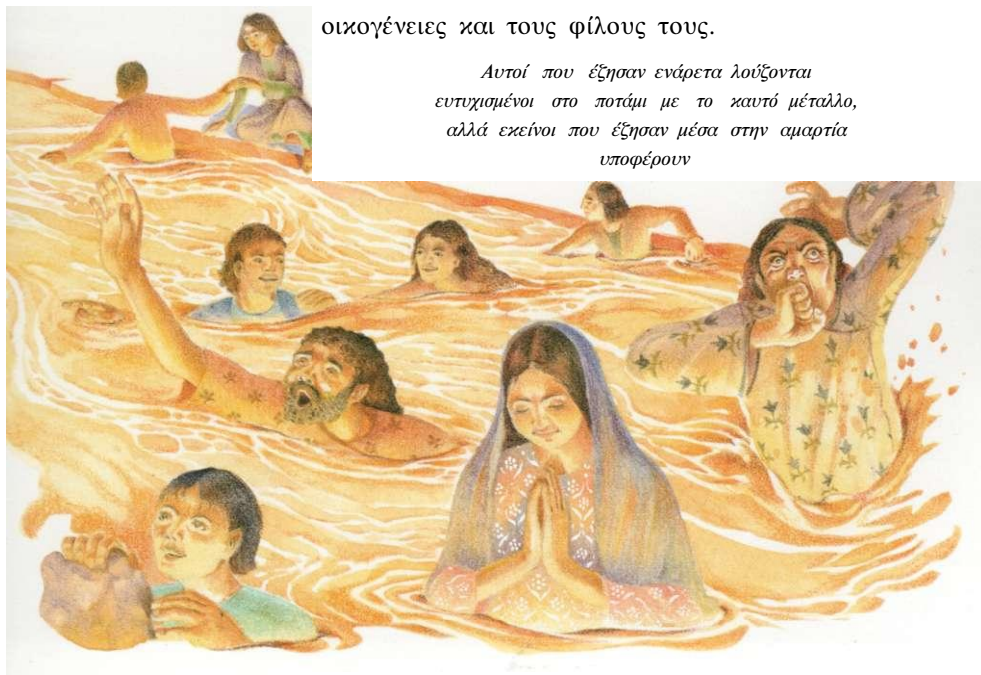
Μετά ο χρόνος θα φτάσει στο τέλος του και ο κόσμος θα αρχίσει ξανά. Ο Σαοσίαντ θα προσπαθήσει να αναστήσει τους νεκρούς και ο Αχούρα Μάζντα θα ενώσει το σώμα με την ψυχή. Ο πρώτος που θα αναστηθεί θα είναι ο Γκάγιομαρτ, ο πρώτος ιερέας της φωτιάς· θα ακολουθήσουν ο Μασία και η Μασιόι, ο πατέρας και η μητέρα όλων μας, και ύστερα η υπόλοιπη ανθρωπότητα. Θα επιστρέψουν από τη γέφυρα Σίνβατ, αφήνοντας πίσω τους την ευδαιμονία του ουρανού ή τον τρόπο της κόλασης, ανάλογα με το πού τους είχαν στείλει οι πράξεις τους. Θα έρθουν ακόμη και αυτοί που έχουν σκοτώσει ένα σκύλο (επειδή οι σκύλοι βγαίνουν έξω τη νύχτα και πολεμούν τα έργα του κακού πνεύματος), παρόλο που όποιος σκοτώνει ένα σκύλο σκοτώνει την ίδια του την ψυχή για εννέα γενεές και δεν μπορεί να διασχίσει τη γέφυρα Σίνβατ παρά μόνο αφού εξιλεωθεί για το αμάρτημα του. Αυτή η γέφυρα είναι πλατιά για τους πιστούς, αλλά στενή για τους αμαρτωλούς.

Όλα τα μέταλλα των Βουνών θα λιώσουν και κάθε άνθρωπος θα διασχίζει ένα ποτάμι λιωμένου μετάλλου απ' όπου θα βγει εξαγνισμένος.

Όσοι έμειναν πιστοί στον Αχούρα Μάζντα κι έζησαν μια αγνή, δημιουργική, γενναιόδωρη και εργατική ζωή θα νιώσουν ότι διασχίζουν ξεστό γάλα. Εκείνοι που ακολούθησαν τον Αριμάν θα περάσουν φοβερά μαρτύρια καθώς όλες οι αμαρτίες τους θα τους καίνε από παντού. Ο νέος κόσμος θα είναι αθάνατος. Όσοι πέθαναν ενήλικοι θα αναστηθούν στην ηλικία των σαράντα χρόνων όσοι πέθαναν παιδιά θα γυρίσουν

δεκαπεντάχρονοι - και όλοι θα ζήσουν ευτυχισμένοι με τις οικογένειες και τους φίλους τους.

*Αυτοί που έζησαν ενάρετα λούζονται
ευτυχισμένοι στο ποτάμι με το καυτό μέταλλο,
αλλά εκείνοι που έζησαν μέσα στην αμαρτία
υποφέρουν*

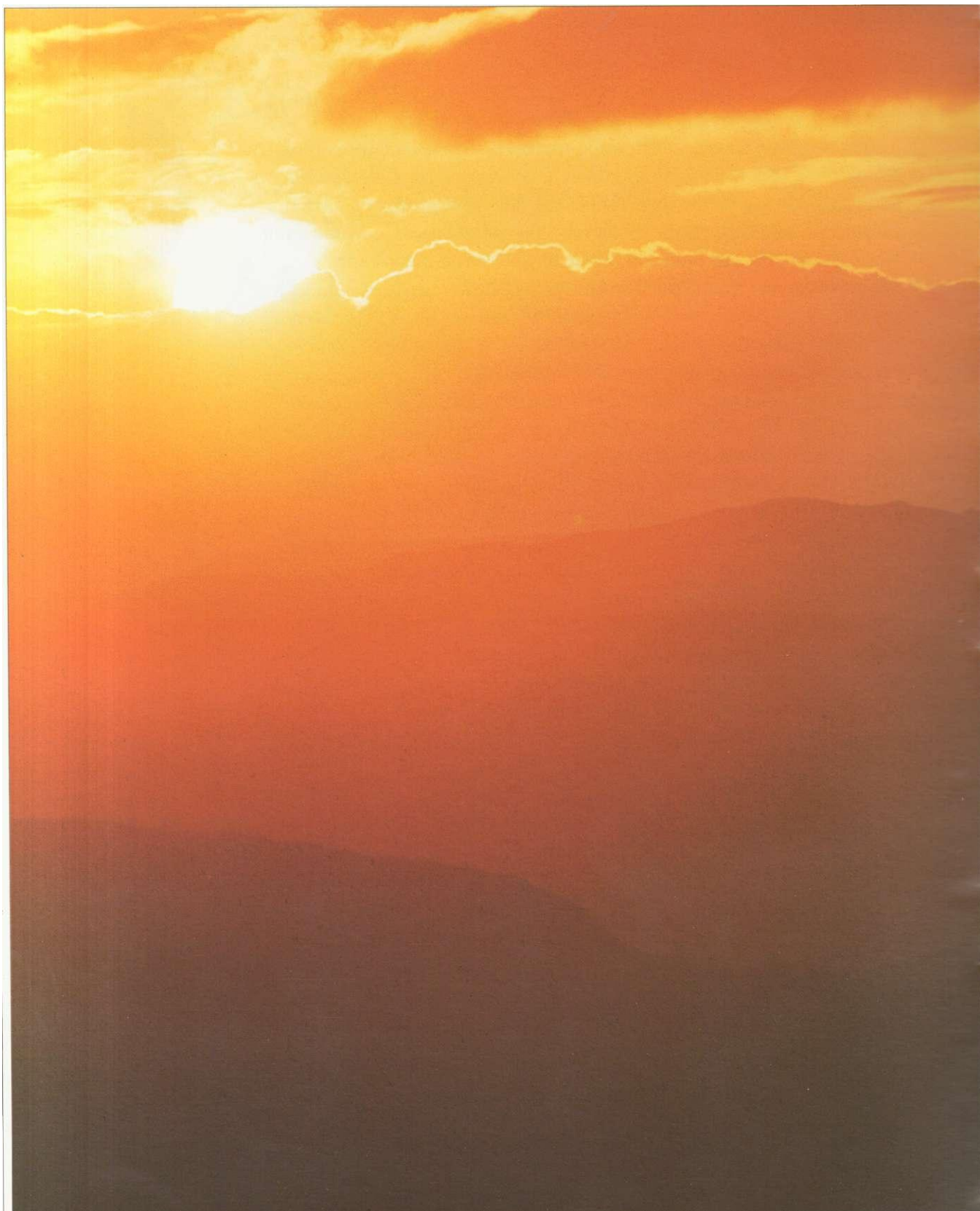
ΠΥΡΟΛΑΤΡΙΑ

Σε αυτό το περσικό νόμισμα του 4ου αι. μ.Χ. απεικονίζεται μια θυσία των πυρολατρών. Η φωτιά είναι το σύμβολο του Αχούρα Μάζντα, του ανώτατου θεού. Στους ναούς του Αχούρα Μάζντα υπάρχει πάντα μια άσβεστη φλόγα - σημάδι της παρουσίας του θεού.

ΚΑΚΟΤΡΑΧΑΛΟΙ ΒΡΑΧΟΙ

Αυτό το περσικό τοπίο είναι το ιδανικό φόντο για την ιστορία μας, όπου το λιωμένο μέταλλο ξεχύνεται από τα βουνά για να εξαγνίσει τον κόσμο.

ΟΙ ΘΕΟΙ ΚΑΙ ΟΙ ΓΕΝΕΑΛΟΓΪΕς ΤΟΥΣ

Στην παγκόσμια μυθολογία συναντάμε κάθε είδους θεούς και θεές: υπέρτατα όντα που δημιούργησαν τον κόσμο, κατώτερους θεούς που συνδέονται με ένα συγκεκριμένο τόπο ή πράγμα, θεούς του κάτω κόσμου, θεούς του ήλιου και της θάλασσας, θεούς του πολέμου, θεούς της μουσικής, θεούς της γεωργίας, τρίκστερ (πανούργους) θεούς και θεούς του έρωτα. Αυτά τα θαυμαστά όντα μπορεί να λατρεύονται είτε σε μια ολόκληρη αυτοκρατορία είτε σε ένα μόνο χωριό.

Στην ενότητα αυτή υπάρχουν σύντομες πληροφορίες για όλες τις μεγάλες μυθολογικές μορφές -για τους θεούς, τις θεές, τους ήρωες και τα τέρατα- που εμφανίζονται σε αυτό το Βιβλίο.

Επίσης δίνονται σε απλουστευμένη μορφή τα γενεαλογικά δέντρα της ελληνικής και της σκανδιναβικής μυθολογίας.

Αυτή η πέτρα από το νησί Γκότλαντ της Σουηδίας δείχνει τον Όντιν να ψτάνει στη Βαλχάλα καθάλα στο άλογό του, τον Σλάιπνιρ. Τον υποδέχεται μια Βαλκιρία με ένα κέρας ποτού

ΜΙΚΡΟ ΛΕΞΙΚΟ ΠΑΓΚΟΣΜΙΑΣ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑΣ

Αθηνά, η θεά του πολέμου

ΑΘΗΝΑ

❖ Ελλάδα

Θεά της σοφίας, κόρη του Δία και της σοφής Μήτιδας (θυγατέρας των Τιτάνων, την οποία ο Δίας μεταμόρφωσε σε μύγα και μετά την κατάπιε).

ΑΙΝΕΙΑΣ

❖ Ρώμη

Γιος του Αγχίση και της θεάς Αφροδίτης, πολεμιστής της Τροίας. Όταν οι Έλληνες κατέλαβαν την Τροία, επέτρεψαν στον Αινεία να φύγει και να πάρει μαζί του ό,τι θεωρούσε πιο πολύτιμο. Αυτός διάλεξε τον ηλικιωμένο πατέρα του, τον Αγχίση. Το ταξίδι ήταν μεγάλο και στη διάρκειά του ο Αινείας ερωτεύτηκε τη βασίλισσα της Καρχηδόνας Διδώ, την οποία αργότερα εγκατέλειψε. Τελικά έφτασε στην Ιταλία. Οι ρωμαίοι αυτοκράτορες ισχυρίζονταν ότι ήταν απόγονοί του. Την ιστορία του αφηγείται η *Αινειάδα*, ένα έπος που έγραψε ο ρωμαίος ποιητής Βιργίλιος στο διάστημα 29-19 π.Χ.

ΑΙΟΪΝΑ

❖ Ιαπωνία

Ο Αίοινα είναι ο θεϊκός

άνθρωπος που στάλθηκε σε αυτό τον κόσμο, τον πλωτό, από τον υπέρτατο θεό, τον Καρούι, για να διδάξει τους Αϊνού, τους πρώτους κατοίκους της Ιαπωνίας, πώς να κυνηγούν και να μαγειρεύουν. Μερικοί λένε ότι ο ίδιος ο Αίοινα έφτιαξε τους Αϊνού· η λέξη Αϊνού σημαίνει «άνθρωποι».

ΑΜΑΤΕΡΑΣΟΥ

❖ Ιαπωνία

Θεά του ήλιου στη θρησκεία Σίντο. Ο βασικός μύθος γι' αυτή φανερώνει το ζωτικό ρόλο που παίζει ο ήλιος στη γονιμότητα της γης. Όταν η Αματεράσου κρύβεται σε μια σπηλιά, τα σπαρτά μαραίνονται. Και μόνον όταν οι άλλοι θεοί την τραβούν έξω, ξαναζωντανεύει ο κόσμος.

ΑΝΟΥ

❖ Σουμέριοι

Ο Άνου ή Αν, ο ανώτερος θεός της σουμεριακής μυθολογίας, είναι ο πατέρας του Ενλίλ, του θεού της γης και του αέρα. Σύμβολό του είναι ένα αστέρι.

ΑΝΟΥΒΗΣ

❖ Αίγυπτος

Ο Άνουβης, που απεικονίζεται με κεφάλι τσακαλιού, είναι ο θεός των νεκρών. Πατέρας του είναι ο Όσιρης και μητέρα του η Νέφθυς. Ο Άνουβης οδηγεί τις ψυχές των νεκρών στον Όσιρη, τον άρχοντα του Κάτω Κόσμου, για να τις κρίνει. Είναι επίσης προστάτης της ταρίχευσης και φύλακας των τάφων.

ΑΠΟΛΛΩΝΑΣ

❖ Ελλάδα

Είναι ο θεός της ποίησης, της μουσικής και του φωτός κι επίσης συνδέεται με την κίνηση του ήλιου. Το ιερό του στους Δελφούς ήταν και μαντείο, όπου η Πυθία έδινε προφητείες (χρησμούς), με τις οποίες ο Απόλλωνας αποκάλυπτε το μέλλον στους θνητούς. Έχει γονείς τον Δία και τη Λητώ και είναι δίδυμος αδελφός της Άρτεμης. Γιος του ήταν ο Ορφέας.

ΑΡΗΣ

❖ Ελλάδα

Θεός του πολέμου, γιος του Δία και της Ήρας. Είναι ένας αιμοδιψής πολεμιστής που τον αντιπαθούν όλοι οι άλλοι θεοί του Ολύμπου, εκτός από την Αφροδίτη. Ο Mars, ο αντίστοιχος ρωμαϊκός θεός του πολέμου, ήταν μια πιο σημαντική κι ευγενική μορφή και τον θεωρούσαν πατέρα του Ρωμύλου, του ιδρυτή της Ρώμης.

ΑΡΘΟΥΡΟΣ

❖ Κέλτες

Ο Αρθούρος και η σύζυγός του Γκουινεβέρα βασίλευαν στην Αυλή του Κάμελοτ. Είναι ο κεντρικός ήρωας μιας πλούσιας μεσαιωνικής λογοτεχνίας, κυρίως γαλλικής. Αυτοί οι μύθοι αφηγούνται τα κατορθώματα των Ιπποτών της Στρογγυλής Τραπέζης. Ίσως ο Αρθούρος να ήταν κάποιος κέλτης αρχηγός που αντιστάθηκε στην εισβολή των Σαξόνων στη νοτιοδυτική Αγγλία γύρω στο 500 μ.Χ.

ΑΡΙΜΑΝ

❖ Περσία

Στο ζωροαστρισμό, ο Αριμάν είναι ο θεός του σκότους και του κακού, ο θανάσιμος αντίπαλος του άρχοντα του φωτός Αχούρα Μάζντα. Ο Αριμάν εξαπέλυσε το θάνατο και την αρρώστια για να φέρουν δυστυχία στους ανθρώπους και να καταστρέψουν το γήινο παράδεισο που είχε δημιουργήσει ο Αχούρα Μάζντα.

ΑΡΟΥΡΟΥ

❖ Σουμέριοι

Η Αρούρου (Νιν-ουρσάγκ) είναι η θεά της δημιουργίας. Αυτή έπλασε από πηλό τον Ενκιντού, που έγινε επιστήθιος φίλος του Γιλγαμές.

ΑΡΤΕΜΗ

❖ Ελλάδα

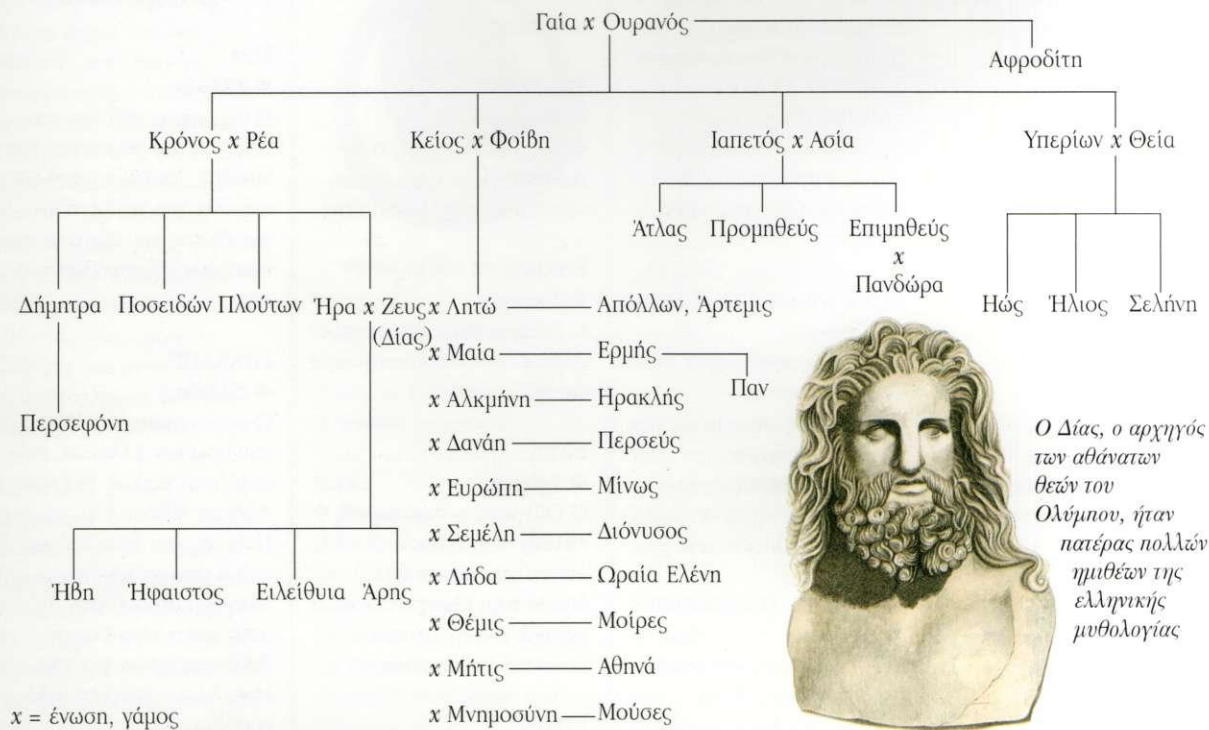
Θεά του κυνηγιού και δίδυμη αδελφή του Απόλλωνα. Είναι προστάτιδα όλων των κοριτσιών και δεν ανέχεται τις προσβολές. Όταν ένας κυνηγός, ο Ακταίονας, την είδε κατά τύχη να κάνει μπάνιο γυμνή σε ένα ποτάμι, τον μεταμόρφωσε σε ελάφι, που το κατασπάραξαν τα ίδια του τα σκυλιά.

ΑΦΡΟΔΙΤΗ

❖ Ελλάδα

Κόρη του Τιτάνα Ουρανού και θεά του έρωτα. Αν και παντρεμένη με τον Ήφαιστο, το χολό θεό της φωτιάς και της σιδηρουργίας, είχε πολλές ερωτικές περιπέτειες,

ΤΟ ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΠΑΝΘΕΟ

κυρίως με τον Άρη. Άλλοι εραστές της ήταν ο ωραίος Άδωνης και ο βοσκός Αγχίσιος, ο πατέρας του Αινεία.

ΑΧΟΥΡΑ ΜΑΖΝΤΑ

❖ Περσία

Κεντρικός θεός μιας μονοθεϊστικής θρησκείας την οποία ίδρυσε ο Ζωροάστρης (Ζαρατούστρα) γύρω στο 600 π.Χ. Ο θεός αντιπροσωπεύει το φως και την αλήθεια, ενώ εχθρός του είναι ο Αριμάν. Στους ναούς του θεού διατηρείται πάντα άσβεστη μια φλόγα, που συμβολίζει την παρουσία του Αχούρα Μάζντα.

ΒΑΛΚΥΡΙΕΣ

❖ Σκανδιναβία

Κόρες του Όντιν και

πνεύματα του πολέμου που επελαύνουν στη μάχη φέρνοντας τη νίκη ή την ήττα ανάλογα με το θέλημα του Όντιν. Αυτές υποδέχονται τους νεκρούς πολεμιστές στις αίθουσες της Βαλχάλας.

ΓΙΓΑΝΤΕΣ

❖ Σκανδιναβία

Οι παγωμένοι γίγαντες είναι όλοι απόγονοι του Τιμρ, του πρώτου παγωμένου γίγαντα, τον οποίο έσφαξε ο Όντιν. Είναι κτηνώδεις, ύπουλοι και φθονεροί εχθροί των θεών και θα αναμετρηθούν μαζί τους στην ύστατη μάχη, το Ράγκναρεκ.

ΓΙΛΓΑΜΕΣ

❖ Σουμέριοι

Το έπος του Γιλгамές

ανάγεται στους Ακκαδαίους, τους λαούς της Βαβυλωνίας και της Ασσυρίας, και στηρίζεται στους μύθους των Σουμερίων. Ο ημίθεος Γιλгамές, ο ήρωας βασιλιάς της πόλης Ουρούκ, αναζήτησε το μυστικό της αθανασίας.

ΓΚΑΝΕΣΑ

❖ Ινδία

Ο ελεφαντοκέφαλος Γκάνεσα είναι γιος του Σίβα και της Παρβάτι. Είναι ο θεός της καλής τύχης των Ινδών. Σε αυτόν προσεύχονται όσοι ανοίγουν μια καινούρια επιχείρηση.

ΓΚΕΜΠ

❖ Αίγυπτος

Θεός της γης που παντρεύτηκε τη θεά του

ουρανού Νουτ. Παιδιά τους είναι η Ίσιδα και ο Όσιρης.

ΓΚΕΝΤΕ

❖ Αίτη

Ο Γκέντε, που πάντα απεικονίζεται με ημίψηλο, είναι ο θεός του θανάτου στη θρησκεία του βουντού. Λέγεται επίσης και Βαρόνος Σαρντί. Κινείται ανάμεσα στη ζωή και το θάνατο και κατέχει τις γνώσεις όλων των νεκρών.

Γ'ΚΛΟΥΣΚΑΠ

❖ Ινδιάνοι

Ο σημαντικότερος ήρωας των Ινδιάνων Αλγκόνκιν, ο οποίος, αφού πρόσφερε δώρα και εξουδετέρωσε πολλούς εχθρούς, έφυγε μακριά με το κανό του.

ΓΟΡΓΟΝΕΣ

❖ Ελλάδα

Οι Γοργόνες Σθενά, Ευρυάλη και Μέδουσα ήταν τρεις αδελφές, που ζούσαν στα πέριχτα της δύσης. Είχαν φίδια για μαλλιά, φοιλιδωτό σώμα και χαυλιόδοντες. Τόσο τρομακτική ήταν η όψη τους που όποιος τις έβλεπε πέτρωνε. Όταν ο Περσέας σκότωσε τη Μέδουσα, από το αποκεφαλισμένο κορμί της ξεπετάχτηκε το φτερωτό άλογο Πήγασος.

ΔΑΙΔΑΛΟΣ

❖ Ελλάδα

Ο Δαίδαλος ήταν ένας διάσημος αθηναίος τεχνίτης και εφευρέτης. Όταν δολοφόνησε τον ανιψιό του, τον Τάλω, εξορίστηκε και κατέφυγε στο βασίλειό της Κρήτης Μίνωα. Σχεδίασε το

Δήμητρα, η θεά της γεωργίας

Λαβύρινθο όπου φυλακίστηκε ο Μινώταυρος. Μαζί με το γιο του, τον Ίκαρο, δραπετεύσαν από την Κρήτη χρησιμοποιώντας φτερούγες από φτερά πουλιών και κερί. Όμως ο Ίκαρος πέταξε πολύ κοντά στον ήλιο κι έτσι το κερί που έωνε τις φτερούγες του έλιωσε κι εκείνος έπεσε στη θάλασσα και πνίγηκε.

ΔΗΜΗΤΡΑ

❖ Ελλάδα

Θεά της γεωργίας και μητέρα της Περσεφόνης

(Κόρης). Όταν ο Πλούτωνας, ο θεός του Άδη, έκλεψε την Περσεφόνη, ο πόνος της Δήμητρας ήταν τόσο μεγάλος που όλα τα σπαρτά ξεράθηκαν. Ο Δίας φρόντισε ώστε η Περσεφόνη να επιστρέψει στη Δήμητρα και να μένει κοντά της έξι μήνες κάθε χρόνο.

ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΣ ΤΗΣ ΓΗΣ

❖ Ινδία

Ο ύψιστος αγαθοεργός θεός των Μαϊντού της Καλιφόρνιας. Αντίπαλός του είναι ο πανούργος (τρίκοτερ) Κογιότ.

ΔΙΑΣ (ΖΕΥΣ)

❖ Ελλάδα

Αρχηγός των θεών αφού τον κατατρόπωσε τον πατέρα του, τον Κρόνο, και τους άλλους Τιτάνες. Είναι σύζυγος της Ήρας, αλλά έχει στο ενεργητικό του πολλές ερωτικές περιπέτειες.

ΔΙΟΝΥΣΟΣ

❖ Ελλάδα

Θεός του κρασιού και της έκστασης, γιος του Δία και μιας θνητής, της Σεμέλης. Αυτή πίεσε τον Δία να εμφανιστεί μπροστά της με τη θεϊκή του μορφή και αμέσως έπεσε νεκρή από τα αστραπόβροντα που συνόδευσαν την αστραφτερή παρουσία του. Ο Δίας έσωσε το αγέννητο παιδί τους. Ο Διόνυσος λάτρευε τις γιορτές και στην ακολουθία του ήταν οι Μαινάδες και οι Σάτυροι.

ΕΑ

❖ Σουμέριοι

Ο Έα, θεός της γης, του νερού και της σοφίας,

έστειλε τους Εφτά Σοφούς να διδάξουν το ανθρώπινο γένος. Είναι πατέρας του Αντάπα, του πρώτου ανθρώπου.

ΕΝΚΙΝΤΟΥ

❖ Σουμέριοι

Φίλος του Γιλγαμές, ο Ενκιντού ήταν ένας ήρωας των Σουμερίων/Ακκαδαίων.

ΕΝΛΙΛ

❖ Σουμέριοι

Ο Ενλίλ, ο θεός του αέρα, χώρισε τον ουρανό από τη γη.

ΕΡΛΙΚ

❖ Σιβηρία

Ο Ούλγκαν, ο δημιουργός, έφτιαξε τον Έρλικ από λάσπη για να τον έχει βοηθό του. Όμως αυτό το πονηρό πνεύμα έγινε ο άρχοντας των νεκρών.

ΕΡΜΗΣ

❖ Ελλάδα

Γιος του Δία και της νύμφης Μαίας και ταχυδρόμος των θεών. Φοράει φτερωτά σανδάλια και μερικές φορές έναν πέτασο, δηλαδή το σκούφο των οδοιπόρων. Είναι ο προστάτης των εμπορών και των κλεφτών και συνοδεύει τις ψυχές των νεκρών στον Άδη.

ΕΡΩΣ

❖ Ελλάδα

Ο Έρως, γιος της Αφροδίτης, είναι ένα όμορφο αγόρι. Έχει μια φαρέτρα γεμάτη βέλη, που τα ρίχνει στους ανθρώπους για να τους κάνει να ερωτευτούν.

ΕΣΤΣΑΝΑΤΛΕΧ

❖ Ινδιάνοι

Εστοσανάτλεχ σημαίνει «η

γυναίκα που αλλάζει», επειδή η γυναίκα αυτή γεννά το χειμώνα αλλά ξανανιώνει την άνοιξη.

ΗΡΑ

❖ Ελλάδα

Η περήφανη σύζυγος του Δία, θεά του γάμου και του τοκετού. Υπάρχουν πολλές ιστορίες για τις εκρήξεις της ζήλιας της εξαιτίας των ερωτικών περιπετειών του Δία.

ΗΡΑΚΛΗΣ

❖ Ελλάδα

Ο σημαντικότερος ήρωας των αρχαίων Ελλήνων, που ψηφίζεται κυρίως για τους Δώδεκα Άθλους του. Πατέρας του ήταν ο Δίας ενώ η μητέρα του, η Αλκμήνη, ήταν θνητή. Γι' αυτό και η Ήρα έτρεφε θανάσιμη έχθρα για τον Ηρακλή κι έστειλε πολλά εμπόδια στο δρόμο του.

ΗΦΑΙΣΤΟΣ

❖ Ελλάδα

Θεός της σιδηρουργίας και σύζυγος της Αφροδίτης. Κάποτε οι γονείς του, ο Δίας και η Ήρα, λογομάχησαν και, πάνω στην οργή του, ο Δίας τον πέταξε από τον Όλυμπο, με αποτέλεσμα να κутсаίνει από το ένα πόδι.

ΘΗΣΕΑΣ

❖ Ελλάδα

Ο Θησέας ήταν γιος του Αιγέα, βασιλιά της Αθήνας, ή, σύμφωνα με άλλη εκδοχή, του Ποσειδώνα. Είναι ένας από τους πιο διάσημους ήρωες της ελληνικής μυθολογίας. Με τη βοήθεια της Αριάδνης, της κόρης του Μίνωα, κατάφερε να σκοτώσει τον Μινώταυρο.

ΘΩΡ

❖ *Σκανδιναβία*

Γιος του Οντιν και της Γης, και θεός του κεραυνού. Κρατά πάντα ένα σφυρί, το Μιέλνιρ, που όταν το εκοφενδονίζει, αυτό πάντα επιστρέφει στο χέρι του. Πολλοί Βίκινγκ φορούσαν σφυριά-φυλαχτά προς τιμήν του. Ο Θωρ πολέμησε πολλές φορές τους γίγαντες και κάποτε προσπάθησε να βγάλει από τη θάλασσα το φίδι της Μιδγάρδης. Σύζυγός του είναι η χρυσομαλλούσα Σιφ, μια θεά της γονιμότητας.

ΙΖΑΝΑΓΚΙ

❖ *Ιαπωνία*

Σύμφωνα με το σιντοϊσμό ο Ιζανάγκι δημιούργησε τα νησιά της Ιαπωνίας μαζί με τη σύζυγό του, την Ιζανάμι. Αργότερα, όταν εκείνη έγινε θεά του Κάτω Κόσμου, ο Ιζανάγκι δημιούργησε αρκετούς άλλους θεούς, όπως τη θεά του ήλιου Αματεράσου, το θεό του φεγγαριού Τσούκι-γιόμι και τον Σουσάνόβο, το θεό της καταιγίδας.

ΙΖΑΝΑΜΙ

❖ *Ιαπωνία*

Η σύζυγος και το αντίθετο του Ιζανάγκι. Πέθανε όταν γέννησε τη Φωτιά και έγινε η θεά του Κάτω Κόσμου.

ΙΑΜΑΡΙΝΕΝ

❖ *Φιλλανδία*

Θεϊκός σιδηρουργός που έφτιαξε το Σάμπο, το μαγικό μύλο της αφθονίας.

ΙΣΙΔΑ

❖ *Αίγυπτος*

Η Ίσιδα είναι η μητέρα θεά των Αιγυπτίων, κόρη της Νουτ και του Γκεμπ. Είναι αδερφή και σύζυγος του

Φράια, η θεά του έρωτα

Όσιρη και μητέρα του Ωρου, του θεού του ουρανού, που απεικονίζεται με κεφάλι τσακαλιού.

ΙΣΤΑΡ

❖ *Σουμέριοι*

Η Ιστάρ (Ινάνα) είναι η θεά του έρωτα και του πολέμου. Όταν ο Γιλγαμές αρνήθηκε τον έρωτά της, έγινε έξαλλη και ζήτησε από το θεό Άνου να φτιάξει τον Ταύρο του Ουρανού για να καταστρέψει το βασίλειο του Γιλγαμές.

ΚΑΔΜΟΣ

❖ *Ελλάδα*

Αδερφός της Ευρώπης την οποία άρπαξε ο Δίας. Ενώ αναζητούσε την αδερφή του, ο Απόλλωνας τον έστειλε να ιδρύσει τη Θήβα. Η Αθηνά του έδωσε μερικά δόντια φιδιού για να τα σπείρει στο έδαφος. Από τη γη ξεφύτρωσε μια φυλή σκληροτράχηλων πολεμιστών που έγιναν οι πρώτοι κάτοικοι της Θήβας.

ΚΑΜΟΥΙ

❖ *Ιαπωνία, Αϊνού*

Ο Καρούι είναι ο θεός του ουρανού των Αϊνούς, ενός αυτόχθονος λαού που ζει στο Χοκαϊντο, το πιο βόρειο νησί της Ιαπωνίας. Λέγεται και Τούντου, δηλαδή

στήριγμα του κόσμου.

ΚΑΜΡΟΥΣΕΠΑΣ

❖ *Χετταίοι*

Θεά της μαγείας και της ίασης.

ΚΑΧΑΛΕΪΝ

❖ *Ιρλανδία*

Ο ήρωας του Κύκλου του Όλστερ, ιρλανδέζικων ιστοριών, που είναι γεμάτες μάχες και αιματοχυσίες. Λέγεται και Κυνηγόςκυλο του Όλστερ επειδή σκότωσε κατά λάθος το σκυλί του Κάλαν, του σιδηρουργού, και για τιμωρία παίρνει κατά καιρούς τη θέση του σκύλου. Όταν πολεμά, ο Κάχαλεϊν παίρνει μορφή τρομακτική και απαίσια.

ΚΕΤΣΑΛΚΟΑΤΛ

❖ *Αζτέκοι*

Ο Κετσαλκόατλ είναι ο θεϊός ιερέας που μονομάχησε με τον Τεσκατλίποκα, τον πολεμιστή αδερφό του. Μαζί με το δίδυμο αδερφό του, τον Σολότλ, έφτιαξε τους ανθρώπους αλέθοντας τα κόκαλα των αρχαίων νεκρών και ραντίζοντάς τα με το ίδιο του το αίμα.

ΚΟΓΙΟΤ

❖ *Ινδιάνοι*

Σκανδαλιάρης, πονηρός και πολυμήχανος, ο τρίκοτερ Κογιότ (ή Χάρε) είναι μια κωμική και ταυτόχρονα τρομακτική φιγούρα στη μυθολογία των Ινδιάνων. Ανεξάρτητα από το αν φέρεται άτακτα ή κόσμια, φαίνεται να τον πλημμυρίζει ανεξάντλητη όρεξη για ζωή.

ΚΟΥΑΚΟΥ-ΑΝΑΝΣΕ

❖ *Δυτική Αφρική, Ασάντι*

Ο τρίκοτερ άνθρωπος-αράχνη της Δυτικής

Αφρικής. Τα κατορθώματα του Ανάνσε υπήρξαν το πρότυπο πολλών μύθων, όπως για τον Αδελφό Κούνελο των Αφροαμερικανών, που έγιναν διάσημοι στις ιστορίες του Θείου Ρέμου του Τζ. Το. Χάρις.

ΚΟΥΜΟΥΣ

❖ *Ινδιάνοι*

Ο Κουμούς, «ο Γέροντας των Αρχαίων», είναι η κεντρική μορφή στο μύθο της δημιουργίας των Μόντοκ της βόρειας Καλιφόρνιας. Αυτός δημιούργησε τους Ινδιάνους φέρνοντας κόκαλα από τον κόσμο των πνευμάτων. Ύστερα εγκατέλειψε αυτό τον κόσμο και από τότε κατοικεί σε ένα οπίτι στον ουρανό.

Χάμινταλ, ο φύλακας

ΚΟΥΝΙΤΟΚΟΤΑΤΣΙ

❖ *Ιαπωνία*

Η απόμακρη υπέρτατη θεότητα του σιντοϊσμού, που γεννήθηκε με τη μορφή καλαμιού στον αρχέγονο βάλτο. Το όνομά του σημαίνει «αιώνιος χωροδεσπότης», και ζει στις πλαγιές του ιερού βουνού Φούτζι που το πνεύμα του, το Φουτζιγιάμα, είναι ο φύλακας της χώρας.

ΚΟΥΡΕΝΤ

❖ *Σερβία*

Στην Καρνιάλα της Σερβίας

συγκεντρώθηκαν οι ιστορίες του τρίκστερ Κούρεντ, που γελοιοποιεί τον εκπρόσωπο των ανθρώπων, το γίγαντα Κράνιατζ, μεθώντας τον με κρασί. Οι μύθοι αυτοί αποτυπώνουν μια τοπική, παγανιστική ολαβική μυθολογία, στην οποία προστέθηκαν και χριστιανικά στοιχεία, κυρίως η ύπαρξη ενός και μοναδικού θεού.

ΛΕΜΙΝΚΕΪΝΕΝ

❖ Φιλλανδία

Ο Λεμινκείνεν βοήθησε τους Βείναρμόινεν και Ιλμαρίνεν να κλέψουν το Σάμπο, το μαγικό μύλο της αφθονίας, από τη Λούχι, τη μάγισσα των βόρειων χωρών.

ΛΟΚΙ

❖ Σκανδιναβία

Ο τρίκστερ Λόκι, γιος των γιγάντων Φάρμπαουτι και Λάουφεί, ανατράφηκε μαζί με τον Όντιν. Η κατεργαρία του συχνά δημιουργούσε προβλήματα στους θεούς και, τελικά, τα κόλπα του

Ερμής, ο αγγελιαφόρος των θεών

προκάλεσαν το θάνατο του Μπάλντερ. Οι θεοί τον φυλάκισαν γι' αυτό το έγκλημα, αλλά κάποια μέρα ο Λόκι θα σπάσει τα δεσμά του για να οδηγήσει τους γίγαντες κατά των θεών στη μάχη του Ράγκναρεκ. Παιδιά του είναι ο λύκος Φένρις,

Ωρος, ο θεός του ουρανού

το φίδι της Μιδγάρδης, η Χελ και ο Σλάιπνιρ, το οκτάποδο άτι του Όντιν.

ΛΟΥΧΙ

❖ Φιλλανδία

Σύμφωνα με το έπος *Καλεβάλα*, η μάγισσα Λούχι είναι η αρχόντισσα του Βορρά και εχθρά των ηρώων.

ΜΑΟΥΙ

❖ Πολωνησία

Ο Μάουι ανέλκυσε τα νησιά του νότιου Ειρηνικού από το βυθό του ωκεανού, έκλεψε τη φωτιά και τη χάρισε στους ανθρώπους κι έκανε πολλά άλλα κατορθώματα. Λέγεται και ο «Μάουι με τα Χίλια Κόλπα».

ΜΕΡΑΙΝ

❖ Κέλτες

Ο μάγος και μάντης Μέρλιν ήταν ο παιδαγωγός και σύμβουλος του βασιλιά Αρθούρου. Αργότερα ερωτεύτηκε μια πονηρή νεράιδα, τη Νίμουε. Της έμαθε την τέχνη της μαγείας, αλλά εκείνη τον φυλάκισε για πάντα μέσα σε ένα μαγεμένο ξύλο.

ΜΙΔΓΑΡΑΗ, ΦΙΔΙ ΤΗΣ

❖ Σκανδιναβία

Ένα από τα παιδιά τέρατα του Λόκι και της γιγάντισσας Άνγκρμποντα.

Περιζώνει τον κόσμο των ανθρώπων. Θα το σκοτώσει στο Ράγκναρεκ ο Θωρ, που όμως θα πεθάνει από το δηλητηριώδες δάγκωμά του.

ΜΙΚΤΑΝΤΕΚΟΥΤΑΙ

❖ Αζτέκοι

Θεός του θανάτου που κυβερνά το σιωπηλό βασίλειο του Μικτλάν.

ΜΙΝΩΤΑΥΡΟΣ

❖ Ελλάδα

Γιος της Πασιφάης, της γυναίκας του Μίνωα. Ήταν ένα σαρκοφάγο τέρας, μισός άνθρωπος και μισός ταύρος. Ζούσε στο λαβύρινθο που είχε σχεδιάσει ο Δαίδαλος και τρεφόταν με θυσίες νέων, ώσπου τον σκότωσε ο ήρωας Θησεύς.

ΜΟΡΙΓΚΑΝ

❖ Ιρλανδία

Θεά του πολέμου. Εμφανίζεται στα πεδία της μάχης με τη μορφή κορακιού. Αγάπησε τον ήρωα Κάχαλεϊν, όμως αυτός αρνήθηκε τον έρωτά της και από τότε έγινε θανάσιμη εχθρά του.

ΜΠΑΛΝΤΕΡ

❖ Σκανδιναβία

Γιος του Όντιν και της Φριγκ, σοφός και ωραίος, ήταν ο εκλεκτός των σκανδιναβικών θεών. Όλα τα πράγματα, εκτός από ένα κλαράκι γκι, είχαν ορκιστεί να μην του κάνουν κακό. Λόγω της πανουργίας του Λόκι, ο Μπάλντερ πέθανε από αυτό το γκι που το κρατούσε ο τυφλός αδερφός του, ο Χέντερ. Ο Μπάλντερ θα ξαναγυρίσει μετά το Ράγκναρεκ, για να καθοδηγήσει το ανθρώπινο γένος.

ΜΠΑΜΑΠΑΜΑ

❖ Αβορίγινες, Αυστραλία

Ο Μπαμαπάμα είναι ένας «παλαβός», ένας τρίκστερ που του αρέσει να θίγει τα ταμπού και να προκαλεί καβγάδες. Λέγεται επίσης και Ούρε.

ΜΠΑΣΤ (ΜΠΑΣΤΕΤ)

❖ Αίγυπτος

Κόρη του Ρα, του θεού του ήλιου. Αν και στην πιο αγριωπή όψη της απεικονίζεται με τη μορφή της λέαινας Σεχμέτ, ωστόσο είναι η θεά του έρωτα και της γονιμότητας. Επίκεντρο της λατρείας της ήταν η πόλη Βούβαστη.

Ισιάρ, η θεά του έρωτα και του πολέμου

ΜΠΕΝΤΕΝ

❖ Ιαπωνία

Θεά της ομορφιάς, του πλούτου και της γονιμότητας. Επίσης συνδέεται με τις τέχνες και τα γράμματα. Παντρεύτηκε ένα φιδοβασιλιά και συχνά απεικονίζεται καθάλα σε ένα φίδι ή ένα δράκοντα.

ΜΠΗΒΟΥΛΦ

❖ Αγγλοσάξονες

Μυθικός πρίγκιπας των Γκιτς (μιας φυλής που ζούσε στη σημερινή νότια Σουηδία) και ήρωας ενός έπους του 8ου αι. Ταξιδεύει

στο Χέοροτ, το αρχοντικό του βασιλιά Χρόθγκαρ, και σκοτώνει πρώτα το τέρας Γκρέντελ και μετά την ακόμη πιο άγρια μητέρα του Γκρέντελ.

Ο Μάοι με τα Χίλια Κόλπα

ΜΠΡΑΝ

❖ Κέλτες

Σύμφωνα με ένα ιρλανδικό έπος, ο Μπραν, γιος του Φέμππαλ, ταξιδεύει μαζί με τους συντρόφους του από το ένα μαγικό νησί στο άλλο. Όταν επιστρέφουν στην πατρίδα, έχει περάσει τόσος καιρός που ελάχιστοι πια τους θυμούνται.

ΝΑΝΑ-ΜΠΟΥΛΟΥΚΟΥ

❖ Δυτική Αφρική, Φον

Ο θεός δημιουργός των Φον του Μπενίν, ο Νάνα Μπουλούκου είναι ο πατέρας και η μητέρα της Μάουου και του Λίσα που διαμόρφωσαν τον κόσμο τον οποίο ο ίδιος δημιούργησε. Η Μάουου συνδέεται με το φεγγάρι και τη γονιμότητα, ενώ ο Λίσα με τον ήλιο και τον πόλεμο. Τα παιδιά της Μάουου και του Λίσα είναι οι Βόντου, οι κατώτεροι θεοί.

ΝΙΑΝΚΟΝΠΙΟΝ

❖ Δυτική Αφρική, Ασάντι

Ο Νιάνκονπιον είναι ο θεός του ουρανού και ο Κουάκου-Ανάνσε, η αράχνη, υφαίνει τους μύθους του.

ΝΟΡΝΕΣ

❖ Σκανδιναβία

Οι Νόρνες -η Μοίρα, το Είναι και η Ανάγκη- είναι οι τρεις παρθένες που φυλάνε την πηγή της μοίρας σε μια από τις ρίζες του Ίγκντραζιλ, του Δέντρου του Κόσμου.

ΝΟΥΤ

❖ Αιγύπτιοι

Θεά του ουρανού, σύζυγος του Γκεμπ και μητέρα της Ίσιδας και του Οσίρη.

ΝΤΕΒΙ

❖ Ινδία

Η Ντέβι, η μεγάλη μητέρα των ινδουιστών, εμφανίζεται και με πολλά άλλα ονόματα όπως Παρβάτι (σύζυγος του Σίβα και μητέρα του Γκανέσα, του ελεφαντοκέφαλου θεού), Ντούργκα και Κάλι (μία αιμοδιψής θεά).

ΟΝΤΙΝ

❖ Σκανδιναβία

Ο γηραιότερος και ανώτερος θεός, ο θεός της μάχης. Θυσίασε το ένα του μάτι για να πει από την πηγή του Μίμιρ και να αποκτήσει τη σοφία. Από τους γίγαντες κέρδισε το υδρόμελι της ποίησης και αυτό ήταν το δάρο του στους ανθρώπους.

ΟΡΦΕΑΣ

❖ Ελλάδα

Γιος του Απόλλωνα και της μούσας Καλλιόπης, ο μεγαλύτερος μουσικός όλων των εποχών. Αναζητώντας τη σύζυγό του, την Ευρυδίκη, κατέβηκε στον Άδη για να πείσει τον Πλούτωνα να την αφήσει να ξαναγυρίσει στη ζωή. Όμως την έχασε επειδή, παρά την αντίθετη προειδοποίηση, γύρισε το

κεφάλι του για να δει αν τον ακολουθούσε.

ΟΣΙΡΗΣ

❖ Αίγυπτος

Σύζυγος της Ίσιδας και θεός της γονιμότητας. Αυτός διδάξε στους ανθρώπους τη γεωργία. Όταν τον δολοφόνησε ο αδελφός του ο Σηθ, έγινε δικαστής των νεκρών.

ΟΥΖΟΥΜΕ

❖ Ιαπωνία

Η Άμα-νο-ουζούμε είναι η θεά της αυγής. Ο ζωπρός χορός της τράβηξε την Αματεράσου, τη θεά του ήλιου, έξω από τη σπηλιά όπου κρυβόταν.

Όντιν, ο θεός της μάχης

ΟΥΛΓΚΑΝ

❖ Σιβηρία

Ο ανώτερος θεός των Τατάρων. Ο Ούλγκαν δημιούργησε τον κόσμο από τη λάσπη που του έφερε ο Έρλικ, ο βοηθός του, από το βυθό του ωκεανού.

ΟΥΡΑΝΟΣ

❖ Ελλάδα

Ο θεός του ουρανού. Τα

παιδιά που έκανε με τη Γαία, τη θεά της γης, ήταν οι Τιτάνες. Ένας από αυτούς, ο Κρόνος, τον σκότωσε. Ο Κρόνος έκοψε τον πατέρα του κομματάκια που έπεσαν στη θάλασσα και στον αφρό τους γεννήθηκε η Αφροδίτη.

ΟΥΤΝΑΠΙΣΤΙΜ

❖ Σουμέριοι

Ο Ουτναπίστιμ και η σύζυγός του ήταν οι μόνοι που επέζησαν από την πλημμύρα την οποία προκάλεσε ο θεός Έα. Ήταν πρόγονος του Γιλγαμές.

ΠΑΝΑΣ

❖ Ελλάδα

Γιος του Ερμή, θεός των ερημικών τόπων, των βοσκών και των κοπαδιών τους. Έχει κέρατα και πόδια τράγου. Παίζει μουσική με ένα μουσικό όργανο φτιαγμένο από καλάμια που λέγεται σύριγγα. Μπορεί να ερμνεύσει φόβο -πανικό- σε ανθρώπους και ζώα.

ΠΑΝ-ΚΟΥ

❖ Κίνα

Γιγάντιο ον που ξεπήδησε από το αβγό του κόσμου και δημιούργησε τον κόσμο και όλα όσα αυτός περιέχει.

ΠΕΡΣΕΑΣ

❖ Ελλάδα

Γιος του Δία και μιας θνητής, της Δανάης. Με τη βοήθεια της Αθηνάς και του Ερμή, έσφαξε τη Μέδουσα και έσωσε την Ανδρομέδα, μέλλουσα σύζυγό του, από ένα θαλάσσιο τέρας.

ΠΕΡΣΕΦΟΝΗ

❖ Ελλάδα

Η όμορφη κόρη της Δήμητρας, που την έκλειψε ο Πλούτωνας για να την κάνει βασίλισσα στον Άδη.

ΠΛΟΥΤΩΝΑΣ

❖ *Ελλάδα*

Ο Πλούτωνας, αδελφός του Δία, είναι ο θεός του Άδη, του Κάτω Κόσμου. Σύζυγός του είναι η Περσεφόνη, κόρη της Δήμητρας.

ΠΟΣΕΙΔΩΝΑΣ

❖ *Ελλάδα*

Θεός της θάλασσας και αδερφός του Δία και του Πλούτωνα.

ΠΡΟΜΗΘΕΑΣ

❖ *Ελλάδα*

Ο μοναδικός Τιτάνας που πολέμησε στο πλευρό του Δία κατά του Κρόνου. Όμως ο Προμηθέας προκάλεσε την οργή του Δία επειδή χάρισε στους ανθρώπους τη φωτιά. Γι' αυτό τιμωρήθηκε σκληρά ώπου τον ελευθέρωσε ο Ηρακλής.

ΠΡΩΤΟΣ ΔΗΜΙΟΥΡΓΟΣ

❖ *Ινδιάνοι*

Σύμφωνα με τους μύθους

Ποσειδώνας, ο θεός της θάλασσας

των Μάνταν Σιού, ο Πρώτος Δημιουργός, μαζί με τον Μόνο, δημιούργησε τον κόσμο. Η παράδοση λέει πως αφού ολοκλήρωσε το έργο του, μεταμορφώθηκε σε κογιότ.

ΡΑ

❖ *Αίγυπτος*

Ο θεός του ήλιου Ρα είναι, όπως και ο Ατούμ, ο θεός δημιουργός των αρχαίων

Ρα, ο θεός του ήλιου

Αιγυπτίων. Κάθε νύχτα ο Ρα παλεύει με το γιγάντιο φίδι του χάους, τον Άπωφν. Μια ιστορία λέει πως, όταν γέρασε, η Ίσιδα τον έπεισε να της αποκαλύψει το μυστικό του όνομα. Αυτή η γνώση της χάρισε την αθανασία.

ΣΑΟΣΙΑΝΤ

❖ *Περσία*

Ο σωτήρας Σαοσιαντ θα έρθει στη συντέλεια του κόσμου για να σαρώσει όλα τα ίχνη του κακού Αριμάν και να φτιάξει έναν καινούριο, τέλειο κόσμο. Οι νεκροί θα εγερθούν και από τη γη θα ξεχυθεί ένα καυτό ποτάμι από λιωμένο μέταλλο. Αυτό θα είναι σαν ζεστό γάλα για τους ενάρετους, αλλά μαρτύριο για τους αμαρτωλούς.

ΣΕΝΤΝΑ

❖ *Ινουίτ (Εσκιμώοι)*

Μπτέρα των θαλάσσιων ζώων και βασίλισσα του κάτω κόσμου, του Άντλιβουν. Είναι η πιο σημαντική θεά των Εσκιμώων, επειδή από αυτήν εξαρτάται το ψάρεμα ή το κυνήγι τους. Αυτή δίνει τη ζωή ή το θάνατο.

ΣΗΘ

❖ *Αίγυπτος*

Ο Σηθ (Σετ) είναι ο κύριος της ερήμου, ο θεός των

καταιγίδων, της σύγχυσης και της καταστροφής. Δολοφόνησε τον αδερφό του, τον Όσιρη, κλείνοντάς τον σε ένα φέρετρο. Αιώνιος εχθρός του είναι ο Ωρος, ο θεός του ουρανού, γιος της Ίσιδας και του Όσιρη.

ΣΙΒΑ

❖ *Ινδία*

Ο μέγας καταστροφέας, αλλά από μια άποψη δημιουργεί τις προϋποθέσεις για να ανθήσει η νέα ζωή. Αποτελεί μέρος της

Κετσαλκόατλ, ο θεός ιερέας

«τριμούρτι», μιας τριάδας θεών του ινδουισμού, μαζί με τον Βισνού, το βοηθό των ανθρώπων, και τον Βράχμα, το δημιουργό. Η σύζυγός του Παρβάτι είναι μια από τις ενορκώσεις της θεάς Ντέβι. Ο Σίβα καβαλάει τον Νάντι, ένα λευκό ταύρο που είναι ο φύλακας των ζώων.

ΣΟΥΣΑΝΟΒΟ

❖ *Ιανωνία*

Φθονερός θεός της καταιγίδας. Οι καταστροφές που προκαλεί ο Σουσάνοβο φέρνουν σε απόγνωση την ευαίσθητη αδελφή του την Αματεράσου, θεά του ήλιου.

Σίβα, ο καταστροφέας

ΤΑΛΙΕΣΙΝ

❖ *Ουαλία*

Ο μυθικός ουαλός βάρδος Τάλιεσιν ήταν κάποτε ένα φτωχό αγόρι που το έλεγαν Γκουάιον. Κατά τύχη, ένα μαγικό φίλτρο, ψιαγμένο από τη μάγισσα Κέριντουεν, του χάρισε εκπληκτική γνώση του παρελθόντος, του παρόντος και του μέλλοντος.

ΤΕΛΕΠΙΝΟΥ

❖ *Χετταίοι*

Θεός της γεωργίας και γιος του θεού του καιρού και της γονιμότητας. Θύμωσε τόσο πολύ που κόντεψε να ερημώσει τη γη. Τελικά η θεά Καμρουσέπας τον κατεύνασε με τα μάγια της κι έτσι η γονιμότητα γύρισε ξανά στη γη.

ΤΕΣΚΑΤΛΙΠΟΚΑ

❖ *Αζτέκοι*

Ο «καθρέφτης που αγνίζει», θεός του πολέμου και της εκδίκησης. Τα σκληρά του καμώματα και οι φθονερές του πράξεις επιφέρουν την καταστροφή του αγνού και αθώου θεού Κετσαλκόατλ, του φτερωτού φιδιού.

ΤΙΡ

❖ *Σκανδιναβία*

Θεός του πολέμου. Θυσίασε το αριστερό του χέρι για να αλυσοδέσει το λύκο Φένρις με το μαγικό λουρί Γκλάμπνιρ.

ΤΟΥΑΤΑ ΝΤΕ ΝΤΑΝΑΝ

❖ Κέλτες

Θεοί των Ιρλανδών στους οποίους συγκαταλέγεται ο Λαφ, θεός του ήλιου και πατέρας του Κάχαλνιν. Αρχηγός τους ήταν ο Ντάγκντα, θεός της ζωής και του θανάτου.

ΤΣΟΥΚΟΥ

❖ Δυτική Αφρική, Ίμπο

Ανώτατος θεός των Ίμπο της Νιγηρίας και πατέρας της Άλε, της θεάς της Γης.

ΦΕΝΡΙΣ

❖ Σκανδιναβία

Τρομαχτικός λύκος που τον έδεσε ο Τιρ, ο θεός του πολέμου, με ένα μαγικό λουρί, το Γκλάιπνιρ. Θα ελευθερωθεί από τα δεσμά του για να πάρει μέρος στη μάχη του Ράγκναρεκ.

ΦΡΑΪΑ

❖ Σκανδιναβία

Πανέμορφη θεά του έρωτα, της γονιμότητας και της μαντείας. Κατέχει το πολύτιμο περιδέραιο Μπρισιγκκάμεν, που κέρδισε από τους νάνους. Μπορεί

Μιέλνιρ, το σφυρί του Θωρ

να μεταμορφωθεί σε γεράκι και ταξιδεύει με μια άμαξα που σέρνουν δύο γάτες.

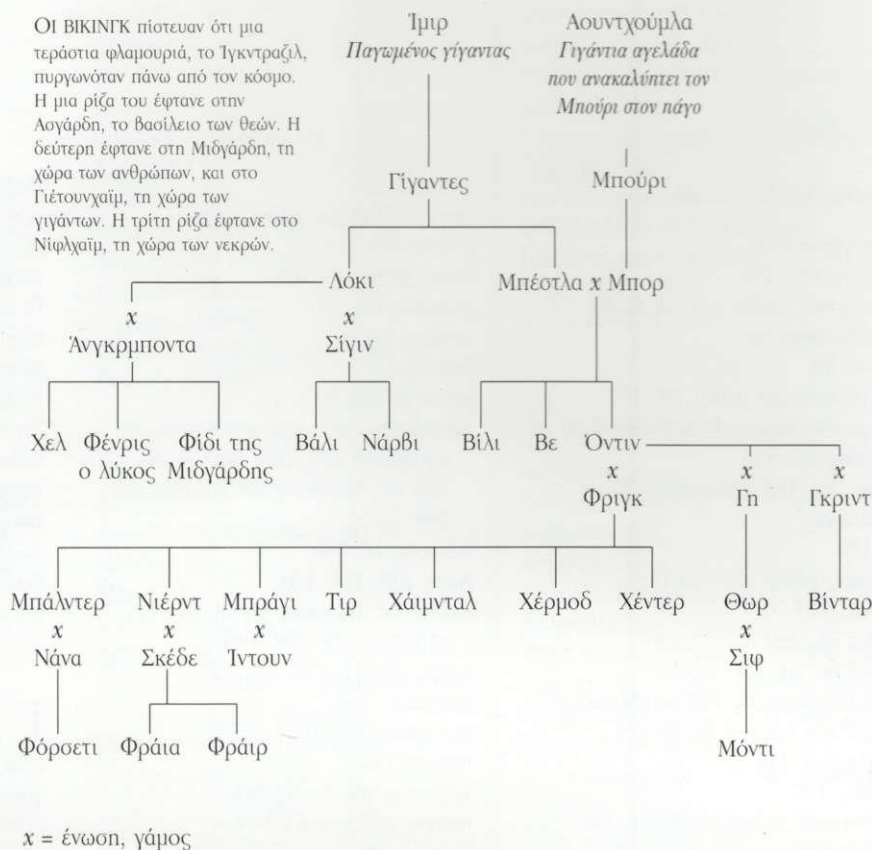
ΦΡΑΪΡ

❖ Σκανδιναβία

Θεός της γονιμότητας και

ΤΟ ΣΚΑΝΔΙΝΑΒΙΚΟ ΠΑΝΘΕΟ

ΟΙ ΒΙΚΙΝΓΚ πίστευαν ότι μια τεράστια φλαμουριά, το Υγκντραζιλ, πυργωνόταν πάνω από τον κόσμο. Η μια ρίζα του έφτανε στην Ασγάρν, το βασίλειο των θεών. Η δεύτερη έφτανε στη Μιδγάρν, τη χώρα των ανθρώπων, και στο Γιέτουνχαϊμ, τη χώρα των γιγάντων. Η τρίτη ρίζα έφτανε στο Νιφλχαϊμ, τη χώρα των νεκρών.

της αφθονίας, αδερφός της Φράια, κατείχε ένα μαγικό πλοίο, το Σκίντμπλαντιν, που χώραγε όλους τους θεούς, αλλά, όταν δεν ήταν σε χρήση, μπορούσε να διπλωθεί και να γίνει πολύ μικρό. Ο Φράιρ ερωτεύτηκε την Γκερντ, την κόρη ενός γιγάντα. Στην προσπάθειά του να την αποπλανήσει, έχασε το ξίφος του κι έτσι θα είναι άοπλος στη μάχη του Ράγκναρεκ.

ΦΡΙΓΚ

❖ Σκανδιναβία

Θεά του τοκετού και σύζυγος του Όντιν. Όπως κι αυτός, μπορεί να διαβάσει το μέλλον.

ΧΑΪΜΝΤΑΛ

❖ Σκανδιναβία

Φύλακας της Ασγάρν και φρουρός της γέφυρας Μπίφροστ. Ο Χάιμνταλ θα φυσήσει το κέρας Γκτζαλ για να σημάνει το Ράγκναρεκ, την ύστατη μάχη μεταξύ θεών και γιγάντων.

ΧΑΡΟΝΤΑΣ

❖ Ελλάδα

Περνούσε με τη βάρκα του τις ψυχές των νεκρών στον ποταμό Αχέροντα και πληρωνόταν με έναν οβολό.

ΧΙΜΑΙΡΑ

❖ Ελλάδα

Τέρας με κεφάλι λιονταριού, σώμα κατσίκας

και ουρά φιδιού. Από το στόμα της έβγαζε φωτιά. Τη σκότωσε ο Βελλεροφόντης.

ΩΡΟΣ

❖ Αίγυπτος

Θεός του ουρανού με κεφάλι γερακιού, γιος της Ίσιδας και του Όσιρη. Αμείλικτος εχθρός του Σηθ.

Βαλχάλα, το παλάτι του Όντιν για τους νεκρούς πολεμιστές

ΕΥΡΕΤΗΡΙΟ

A

Άβαγκντου 114
 Άβαλον 157, 158
 Άβορίγινες, μύθοι των 28-29, 69
 Άγαθός Νους 30
 Αγάπη 30
 αγγλοσαξονικοί μύθοι 106-107
 Αγόρι του Λευκού Καλαμποκιού 36
 Αγχίσις 154-155
 Άδης 135, 148, *βλέπε επίσης* Κάτω Κόσμος
 Αζ 176
 Αζτέκοι, μύθοι των 140-143
 απδόνι 167
 Αθήνα 96, 109
 Αθηνά 60, 61, 180, και
 Βελλεροφόντης 149· και Ηρακλής 130· και Κάδμος 96-97· και Περσέας 148
 Αιγέας, 109
 αιγυπτιακοί μύθοι 16, 80-81, 146, 151, 170
 Αϊλil, βασιλιάς του Κόνοχ 128
 Αινείας 154-155, 180
 Άινο 54
 Αϊνού (Αϊνό) 12, 25
 Άινο-Χουέντο 173
 Αϊοίνα 12, 25, 180
 Αϊτή, μύθοι της 117
 Ακρίσιος, βασιλιάς του Άργους 148, 149
 Αλγκόνκιν, μύθοι των 92-93
 Άλε 77
 Αλκμήνη 130, 131
 Άλλος Κόσμος 160
 Άλτσέρα 28
 Αμαζόνες 132
 Αματεράσου 27, 84-85, 180
 άμμος, ζωγραφική με 36
 Αμούλιος 138
 Αμφιτρίτη 110
 Αμφιτρώνας 130
 Αν, *βλέπε* Άνου
 Ανάγκη 62

Ανατολή 20
 Άνγκρα Μαϊνίου, *βλέπε* Αριμάν
 Ανδρομέδα 149
 Άνου 38-39, 45, 180
 Άνουβης 81, 180
 Αντάπια 38-39
 Άντουμ 45
 Αουντχούλμα 19
 Απόλλωνας 104, 180· και Κάδμος 96· και Μίδας 104, 105· και Ορφέας 166· και Πανδώρα 60· και Σίβυλλα 154
 Απωφης 16, 146
 Άρης 138, 139, 180
 Αρθούρος, βασιλιάς 86-88, 89-91, 116, 142, 156-158, 180
 Αριμάν 30-31, 176-177, 180
 Αρισταίος 166
 Αρούρου 44, 180
 Άρτεμη 180
 Άρχοντας της Αυγής 143
 Ασάντι, μύθοι των 70-71
 Ασαγάρδη (Άσγκαρντ) 21, 62-63, 64, 65, 72-73, 118, 119
 Ασκ 21
 Ασκάλαφος 83
 Άσο 70-71
 Άτλαντας 134
 Ατλαντίδα 170-171
 Αυγείας, στάβλοι του 132-133
 Αυτοκράτορας του Ουρανού 52
 Αυτόχθονων αυστραλών, μύθοι των 28-29, 69
 αφρικανικοί μύθοι: Ανατολική Αφρική 76· Δυτική Αφρική 70-71, 77, 173
 Αφροδίτη 60, 108, 154, 180
 Αχιλλέας 61
 Αχούρα Μάζντα 30-31, 176-177, 181

B

Βάκχος, *βλέπε* Διόνυσος
 Βαλκυρίες 179, 181
 Βαλχάλα 63, 179

Βαρόνος Σαμντί, *βλέπε* Γκέντε
 βασίλισσα του Άδη 82
 Βε 19, 21
 Βεϊναμόινεν 54-57
 Βελλεροφόντης 149
 Βίλι 19, 21
 Βιναντάρα 144
 Βίνταρ 174
 Βισνού 98
 βόδι 52
 Βόντου 173
 Βορράς 20
 Βούβαστη 146
 Βούδας 147
 βουντού 117

Γ

Γαία 58, 133
 γάτα 146
 Γέιτσο 37
 Γέροντας 54, 57
 Γέροντας των Αρχαίων 32
 Γερόντισσα 54
 Γηρυόνης 132
 Γιάνγκ 22
 γίγαντες, *βλέπε* παγωμένοι γίγαντες
 Γιλγαμές, άρχοντας της Ουρ, 44-48, 181
 Γιν 22
 Γκαβέιν (Γκαουέιν) 156
 Γκάγιομαρτ 30-31, 176, 177
 Γκάλαχαντ 89-91
 Γκανέσα 144-145, 181
 Γκεμπ 16, 80, 181
 Γκέντε, Άρχοντας του Θανάτου 117, 181
 γκι 163
 Γκινουνγκάγκαπ 18
 Γκλάιπνιρ 67
 Γκλούσκαπ 92-93, 181
 Γκουινεβέρα 88, 90, 156
 Γκράαλ 89-91
 Γκρέντελ 106-107

Γνώση 114
Γοργόνες 149, 182
Γοργώ 148-149
Γουαλουκάγκα 76
Γραίες 148
Γυναίκα Αράχνη 36

Δ
Δαίδαλος 182· και Λαβύρινθος 108-109· και ναός στην Κύμη 154· και πτώση του Ίκαρου 112-113
Δανάη 148, 149
Δελφοί 96
δέντρο: της ζωής, *βλέπε* Ίγκντραζιλ· μυθικό 35
Δήμητρα 82-83, 182
Δημιουργός της Γης 74-75, 182
διάβολος 25
Δίας 139, 182· και Άδης (Πλούτωνας) 83· και Αλκμήνη 130· και Ατλαντίδα 171· και Δανάη 148· και Ευρώπη 96, 108· και Προμηθέας 58-61
Διδώ, βασίλισσα της Καρχηδόνας 154
Διομήδης, άλογα του 132
Διόνυσος 102, 103, 167, 182
δράκοντας 23
Δύση 20

Ε
Έα 182· και Αντάπα 38, 39· και Ενκιντού 45· και κατακλυσμός 47, 48
Έβρος, ποταμός 167
Είναι 62
Εϊστέδδοντ 115
Έκτορας 86-88
ελέφαντας 144, 145
Έλι 123, 124
Έλληνες: και μήλα 73· μύθοι 58-61, 82-83, 96-97, 102-103, 104-105, 108-111, 112-113, 130-135, 148-149, 166-167, 170-171, 172· πάνθεον 181· και φοίνικας 151
Ελπίδα 60
Έλφιν 115-116
Έμερ 126-127
Ερπίσου 26
Έμπλα 21
Έμπνευση 114
Ενκιντού 44-46, 182
Ενλίλ 45, 46, 47, 48, 182

Εννέα Μούσες 166, 167
Εξκάλιμπερ 157
Εξολοθρευτής των Εχθρών 36-37
Επικίνδυνη Έδρα 89, 90
Επιμηθέας 60
Εριντού 38
Έρλικ 34-35, 182
Ερμής 60, 148, 182
ερυμάνθιος κάπρος 132
Έρω 182
Έσερε 107
Εσπερίδες, Κήπος των 133-134· Εοστανάτλεχι 36, 182
Ευήνορας 170
Ευρυδίκη 166-167
Ευρυσθέας 130, 131, 132-133, 135
Ευρώπη 96, 108

Z, H
Ζωροάστρης (Ζαρατούστρα) 30
Ηλικία 124
Ήλιος 82
Ηλύσια Πεδία 154
ημίθεοι 132
Ήρα 58, 130, 182· και Ηρακλής 130-131· και χρυσά μήλα 133
Ηρακλής 61, 130-135, 182
Ήφαιστος 60, 61, 182

Θ
θεϊκή μπέρα 98
Θεός 17, 49, 50, 51
Θέτιδα 61
Θήβα 96, 97
Θησέας 108-111, 132, 182
Θιάφι 118-119, 120, 122, 124
Θίασι 72-73
Θωρ 65, 118-124, 174, 183

I
Ιαπωνίας, μύθοι της 24-25, 26-27, 84-85, 150
Ίγκντραζιλ 21, 62-63, 175, 187
ιερέας της φωτιάς 30, 177
Ιζανάγκι 24, 26-27, 183
Ιζανάμι 24, 26-27, 183
Ίκαρος 112-113
Ιλμαρίνεν 55-56, 183
Ίμιρ 18, 19, 20

Ινάνα, *βλέπε* Ιστάρ
ινδιάνικοι μύθοι 32-33, 36-37, 53, 74-75, 92-93
ινδικοί μύθοι 98-99, 144-145, 147
ινδονησιακοί μύθοι 42-43
Ινουίτ, μύθοι των 168, 169
Ιντούν 72-73
Ιππολύτη 132
Ιππότες της Στρογγυλής Τραπέζης 88, 89, 90, 156
ιρανικοί μύθοι, *βλέπε* περσικοί μύθοι
Ιρίν-άι-τότζον, *βλέπε* Ούλγκαν
Ιρλανδίας μύθοι 125-129, 159-161
Τοίδα 80-81, 183
Ιστάρ 44-45, 47, 183

K
καγκουρό 69
Κάδμος 96-97, 183
Κάθμπαντ 129
Καλεβάλα 54, 57
Κάλι 98, 99
Καλλιόπη 166
Κάρα 99
Κάμλαν 156
Καμούι 24-25, 183
Καμρουσέπας 95, 183
Κάτω Κόσμος 154-155, 168, *βλέπε* και Άδης
Καχαλέιν 125-129, 183
Κέι 86, 87, 88
κελτικοί μύθοι 86-88, 89-91, 156-158
Κέρβερος 135
κερυνίτιδα έλαφος 132
Κετσάλ πουλί 141, 142
Κετσαλκόατλ 140-143, 183
Κετσαλπέτατλ 141
κινέζικοι μύθοι 22-23, 52, 151
Κλειτώ 170
κογιότ (ζώο) 74, 141
Κογιότ (θεός) 74-75, 183
Κόνχουμπαρ, βασιλιάς του Όλοτερ 125-127
Κόρν 82
Κορίτοι του Κίτρινου Καλαμποκιού 36
Κόσμος, Αβγό του 22-23
Κοτζίκι 27
Κουάκου-Ανάνσε 70-71, 183
Κουιούς 32-33, 183
Κουνιτοκοτάτσι 26, 183
Κούρεντ 49-51, 183
Κράνιατζ 49-51
Κρέιουρι 114

Κρήτη 108, 109, 110, 112, 113
Κρήτης, ταύρος της 132
Κρόνος 58
Κρύο 37
Κύμη 154
Κυρά της Λίμνης 157
Κύριος των Ανθρώπων και των Κτηνών
92-93
Κύριος των Νεκρών 142

Λ

Λαβύρινθος 109-111
Λάνσελοτ 89-91, 156
Λεμινκένιν 56, 184
Λερναία Ύδρα 132
Λευκίππη 170
Λήθη 155
Λίσα 173
Λιψ 175
Λίφθρασιρ 175
Λόγκι 121
Λόκι ο Τρίκοτερ 184· και θάνατος του
Μπάλντερ 163-165· και τα μύλα της
νιότης 72-73· τα παιδιά του 66· και
Ράγκναρεκ 174· στη χώρα των
γιγάντων 118-124
Λουγκέιντ 129
Λούκαν 157
Λούχι 55-57, 184

Μ

Μάεβε, βασίλισσα του Κόνοχ 128
Μαινάδες 167
Μαϊντού, μύθοι των 74-75
Μανάναν 159
Μάνταν μύθοι 53
Μάουι με τα Χίλια Κόλπα 68, 184
Μάουου 173
Μασία 31, 176, 177
Μασίσι 31, 176, 177
Μάσου 46
Μαχίσα 98, 99
Μέδουσα 148, 149
μεξικανικοί μύθοι 140-143
Μέρλιν 86, 88, 89, 90, 184
μύλα 73· της νιότης 72-73· χρυσά 133
Μπέρα των Θαλάσσιων Ζώων 168
Μίδας, βασιλιάς 102-103, 104-105
Μιδγάρντ, βασίλειο της 21, 62· φίδι
της 66, 124, 174, 184
Μιέλνιρ 65, 118

Μικταντεκούτλι 142, 184
Μίμιρ 62
Μίνωας, βασιλιάς της Κρήτης 96,
108-111, 112
Μινώταυρος 108-111, 184
Μοάτια 70, 71
Μοίρα 62
Μομπόρο 70, 71
μονόκερος 23
Μόντοκ, μύθοι των 32-33
Μοργκάνα λε Φε 158
Μόριγκαν 129, 184
Μόρντα 114
Μόρντρεντ (Μορδρέδος) 156, 157
Μούνιν 62
Μούσπελ 18, 19, 20, 174
Μπαγκάντα, μύθοι των 76
Μπάλντερ 162-165, 175, 184
Μπαπαάμα 69, 184
Μπαστ (Μπάσσετ) 146, 184
Μπέντεν 150, 184
Μπεντιβέρ 157, 158
Μπέργκελμιρ 20
Μπέστλα 19
Μπίβουλφ 106-107, 184
Μπίφροστ 21
Μπορ 19
Μπορς 90, 91
Μπούρι 19
Μπραν 159-161, 185
Μπραν ο Ευλογημένος 160

Ν

Ναβάχο, μύθοι των 36-37
Νάνα-Μπουλούκου 173, 185
νάνοι 20, 67
Νεμέα, λιοντάρι της 131, 132
Νέφθυσ 80
Νηρέας 134
Νησί της Χαράς 160
Νιάνκοπον 70, 185
Νίδχογκ 62
Νισίρ, όρος 48
Νίφλχαϊμ: δημιουργία του 18, 21· και
θάνατος του Μπάλντερ 162· και
Ίγκντραζιλ 62, 63· και Χελ 66
Νόρνες 62, 185
Νότιος Άνεμος 38
Νότος 20
Νουμίτορας 138
Νουτ 16, 80, 185
Νοία 70, 71
Ντέβι, 98, 99, 144, 185

Ντούργκα 98, 99
Ντράουπινρ 163, 164

Ο

Οίκος των Νεκρών 33
Όλοτερ, Κύκλος του 125
ολύμπιοι θεοί 58, 181
Όλυμπος 58, 59, 167
Ονειρόχρονος 28-29, 69
Ονίνι 70, 71
Ονοκόρο 26
Οντιν 185· και δημιουργία 18-21· και
θάνατος του Μπάλντερ 162-165· και
Θιάσι 72-73· και Ίγκντραζιλ 62-63·
και Λόκι/Φράια 64-65· και Φένρις
67
Ορφέας 102, 166-167, 185
Οσέμπο 70, 71
Όσιρης 80-81, 185
Ουαλία, μύθοι της 114-116, 160
Ουάσις 92, 93
Ουζούμε 84, 85, 185
Ούθερ Πέντραγκον, βασιλιάς 86, 88
Ούλγκαν 34-35, 185
Ούμα 98·
Ουνγκαμπίκουλα 28-29
Ούνφερεθ 106-107
ουράνιος κόσμος 42-43
Ουρανός 58, 185
Ουρούκ 44, 45
Ουρσαναμπί 46
Ουτγάρντ 21, 120, 121
Ουτναπίστιμ 46-48, 185

Π

παγόνι 147
παγωμένοι γίγαντες 18, 19, 181
Παίδι του Νερού 36-37
Πακτωλός, ποταμός 102, 103
Πάνας 104-105, 185
Πανδώρα 60
Παν-κού 22-23, 185
πάπια 53, 54, 147
Παρβάτι 98, 99, 144-145
Παρπάρα 42-43
Πασιφάη 108, 154
Πείνα 37
Πελερβόινεν 54
Πέλες, κέλτης βασιλιάς 89, 90, 91
περιλαίμιο 126
Περσέας 132, 148-149, 185
Περσεφόνη 82-83, 166, 185

περσικοί μύθοι 30-31, 176-177
Πήγασος 148, 149
Πλούτωνας, θεός του Άδη 186· και
 Ηρακλής 135· και Ορφέας 166,
 167· και Περσεφόνη 82-83
πλωτός κόσμος 24-25
Πολυδέκτης 148, 149
Πολυκάστη 112
Πολυνησίας, μύθοι της 68
ποντίκι 145
Ποσειδώνας 108, 109, 186· και
 Ατλαντίδα 170, 171
πρόβατο 77
Προμηθέας 58-61, 186
Πρώτος Δημιουργός 53, 186

P

Ρα, 16, 146, 186
Ράγκναρεκ 165, 174-175
Ρακταμπίτζα 99
Ράσκε 119
Ράτατοοκ 62
Ρέα 58
Ρέα Σίλβια 138
Ρέμος 138-139
Ρίου-βο 150
ρόδι 83
ρούνοι 62
ρωμαϊκοί μύθοι 138-139, 154-155
Ρώμη 138
Ρωμύλος 138-139

Σ

Σαβίνες 139
σαμάνος 168
Σάμας 45, 46
Σάμπο 55-57
Σαοσίαντ 176, 177, 186
Σάτυροι 102
Σέντνα 168, 186
σερβικοί μύθοι 17, 49-51
Σέρμπος 148
Σεχμέτ 146
Σηθ (Σετ) 80, 81, 186
Σίβα 98, 99, 144-145, 186
σιβηριανοί μύθοι 34-35
Σίβυλλα 154, 155
Σίγιν 165
Σιλπνός 102
Σίνβατ, γέφυρα 176, 177
Σίντε 129

σιντοϊσμός 27, 150
Σιντούρι 46
Σκάιταχ 127
σκανδιναβικοί μύθοι 18-21, 62-63, 64-
 67, 72-73, 118-124, 162-165, 174-
 175· πάνθεον 187
Σκέψη 124
Σκορπιοί 46
Σκρίμιν 119-124
σκύλος 35, 77, 168, 177
Σλέιπνιρ 65, 162, 164
Σολότλ 141-143
Σου 16, 80
Σουμέριοι, μύθοι των 38-39, 44-48
Σουρτ 174
Σουσάνοβο 27, 84-85, 186
σουσουράδα 24, 25
στημφαλίδες όρνιθες 132
Σύριγγα 172

T

Τάλιεσιν 114-116, 186
Τάλως 112
Ταμούζ 39
Ταράνγκα 68
Τάρταρα 154
Ταύρος (αστερισμός) 52
Ταύρος του Ουρανού 45
Τελεπίνου 94-95, 186
Τεσκατλιπόκα 140-143, 186
Τεφνούτ 16
Τίλγκετ 37
Τιρ 67, 186
Τιτάνες 58, 134
Τρώλος 104-105
Τουάτα ντε Ντάναν 126, 187
τρίκοτερ 74
Τσενχάλε 37
Τσούκι-γιόμι 27, 84
Τσούκου 77, 187
Τσοχανοάι 36-37

Φ

Φαύνος, βλέπε Πάνας
Φαυστύλος 138
Φένρις 66, 67, 174, 187
φίδι 48
φιλλανδικοί μύθοι 54-57
φοίνικας 23, 151
Φον, μύθοι των 173
Φόργκαλ Μάναχ ο Πανούργος 126-

127

Φράια 64, 65, 187
Φράιρ 187
Φριγκ 162, 163, 164, 165, 187
Φωτιά 124

X

Χάιμνταλ 21, 174, 187
Χαναχάνα 94, 95
Χάροντας 154, 166, 187
Χαστοεγιάλτι 36
Χέινιν 116
Χελ 66, 162, 164
Χέντερ 162, 163, 175
Χέροτ 106
Χέρμοδ 164
Χετταίοι, μύθοι των 94-95
Χιάν 42-43
Χίμαιρα 149, 187
Χίνα 68
Χιρούκο 26
Χούγκι 122
Χούγκιν 62
Χρόθγκαρ 106

Ω

Ωρος 81, 187

Ευχαριστίες

Προέλευση εικόνων

π=πάνω, κ=κάτω, μ=μέση, α=αριστερά, δ=δεξιά

AKG London/Erich Lessing: 130πα.

American Museum of Natural History: 53κδ, 77πδ· ευγενική παραχώρηση του τμήματος Υπηρεσιών Βιβλιοθήκης (neg. no. 14471) 29δ.

Ancient Art & Architecture Collection/Ronald Sheridan 34κα, 45κδ, 98πα, 109κδ, 147πδ, 154πα, 177πδ· B. Wilson εξώφυλλο, 96πα.

Antikensammlungen und Glyptothek, Munich, 104πα.

Ardea London 59πα.

Ashmolean Museum, Oxford 25κ.

The Bridgeman Art Library/Bibliothèque Nationale 157πδ· British Museum, London, εξώφυλλο, 140πα· Bernard Cox/Archaeological Museum 170πα.

The British Library (Add. 10,294 f. 94) 158κα.

The British Museum 16α, 31πδ, 46κα, οπισθόφυλλο, 70κα, 82πα, 87κδ, 102, 103πδ, 105πδ, 110κα, 112πα, 145κδ, 149πδ, 150πα, 151κδ, εξώφυλλο, 168πα.

Bruce Coleman Ltd/Mr R.V. Bryant: 124κ· Thomas Buchholz 22κα· Gerald Cubitt 33πδ· Stephen J. Krasemann 76π· Hans Reinhard 66πα.

Michael Diggin 161πδ.

C.M. Dixon 94κα, 96κα, 119πα, 138κα, 175πδ.

Ecoscene/Whitty 92πα.

Finnish Tourist Board 54κδ.

Michael & Patricia Fogden 142πα.

Werner Forman Archive/Arhus Kunst Museum, Denmark 165πδ· National Museum of Ireland: 126κ· Schindler Collection, New York: 28α· Statens Historiska Museum, Stockholm, εξώφυλλο, 20πα, εξώφυλλο, 62πα.

Fortean Picture Library/Allen Kennedy 128κα.

Germanisches National Museum, Nürnberg 88πα.

Sonia Halliday Photographs 166πα.

Hamburgisches Museum für Völkerkunde 68α.

Robert Harding Picture Library 32κα, 108πα, 113πδ, 146κα, 157κδ· Michael Jenner οπισθόφυλλο, 127πδ· Robert

McLeod 19πδ.

Michael Holford 40πα, 45πδ, 48πα, 60πα, 61πδ, 70πα, 83πδ, 99πδ, 107κδ, 144α, 146πα, 174πα.

Neil Holmes 88κα, 107πδ.

The Hutchison Library 32πα, 35πδ, 78δ, 117πδ, 177κδ.

Instituto Nacional de Antropologia e Historia, Mexico 141μδ.

Εθνικός Οργανισμός Τουρισμού, Ιαπωνία 26πα.

La Belle Aurore/Steve Davey & Juliet Coombe 31κδ.

Collection Musée de l'Homme, Paris 78πα.

Εθνικό Μουσείο Δανίας, Κοπεγχάγη 75μδ, 120πα, 122μδ, 164μδ.

National Museum of Ireland εξώφυλλο, 90κα.

National Museum of Scotland 159πδ.

NHPA/Orion Press 18πα.

Oslo Ship Museum 63πα, 118κα.

OSF/Animals/Richard Kolar 39πδ· Roger Brown 30πα· Martin Chillmaid 21πδ· Jeff Foott 152-153· Breck P. Kent 37πδ· John Netherton 100-101· Ben Osborne 51πδ.

Planet Earth Pictures/David Redfern: 64κα.

Pitt Rivers Museum, Oxford 56κα, 69πδ, 169πδ.

Poseidon Pictures/Peter J. Terry: 138πα.

Rijksmuseum voor Volkenkunde, Leiden/Ben Grishauer 93πδ.

© **photo RMN** 44πα, 52πα, 154κα.

Royal Geographical Society/Paul Harris 38πα.

Matti Ruotsalainen 56πα.

Scala 148πα.

Harry Smith Collection/Polunin Collection 131πδ.

Statens Historiska Museum, Stockholm 74πα, 162κα.

Τουρκικός Οργανισμός Τουρισμού 170κα.

University Museum of Archaeology and

Anthropology, Cambridge οπισθόφυλλο, 127κδ.

Universitäts und Landesbibliothek, Bonn 89πδ.

Jerry Young 14-15, 24πα, 42-43, 80-81, 136-137, 178-179.

Wales Tourist Board 114πα, 115κδ.

Michel Zabé 143πδ.

Zefa Pictures/Konrad Helbig 95μδ.

Οι εκδόσεις Dorling Kindersley ευχαριστούν τα ακόλουθα άτομα, ιδρύματα και υπηρεσίες για τη βοήθειά τους στην παραγωγή αυτού του βιβλίου:

Mr G. Bates· Corbally Stourton Art Gallery, Λονδίνο· Sheila Dignen· Felicity Devlin (National Museum of Ireland)· Lucy Godman· Jim Hamill (Museum of Mankind, Λονδίνο)· Mr Hamim (Ινδονησιακή Πρεσβεία, Λονδίνο)· Robin Hunter· Keeper's Secretary, Pre-history and Romano-British Dept,

British Museum, Λονδίνο· Kew Gardens· Barbara Ann Kipfer, Ph. D· σεβασμώτατο M. Kostic· Dr Kuniholm (Malcolm & Carolyn Einer Laboratory for Aegean and Near Eastern Archaeology, Νέα Υόρκη)· Meg McCulloch (Australian Tourist Commission, Λονδίνο)· και Erja Tikka (Φιλλανδική Πρεσβεία, Λονδίνο).

Εικονογράφηση σσ. 180-187: Fiona Bell Currie

ΜΥΘΟΙ

❖ απ' όλο τον ❖

ΚΟΣΜΟ

ΠΑΓΚΟΣΜΙΑ ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΗ ΜΥΘΟΛΟΓΙΑ

Ζωντανή αφήγηση, πιστή στο πνεύμα των αυθεντικών μύθων

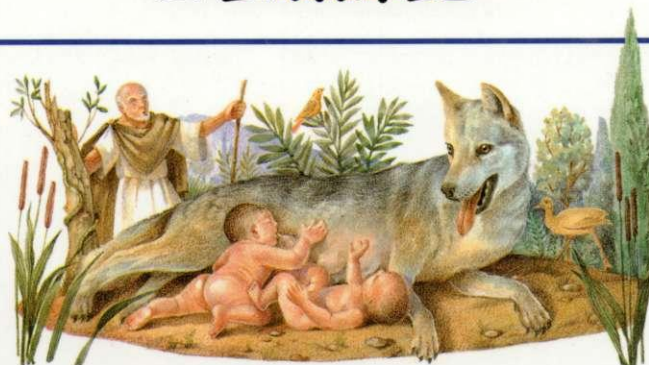
Έγχρωμη εικονογράφηση που αποδίδει την
ατμόσφαιρα κάθε μύθου

Έγχρωμες φωτογραφίες που παρουσιάζουν το
ιστορικό, το γεωγραφικό και το πολιτισμικό υπόβαθρο
των λαών που δημιούργησαν τους αντίστοιχους μύθους

Μικρό λεξικό της παγκόσμιας μυθολογίας,
καθώς και τα γενεαλογικά δέντρα των θεών του
Ολύμπου και των σκανδιναβικών θεών

Ένα βιβλίο που απευθύνεται σε όλη την οικογένεια

ΕΡΕΥΝΗΤΕΣ®

ISBN 960-368-063-X

9 789603 680635